

Bratislavský
samosprávny
kraj

Inovačná stratégia BSK

**Rozvoj výskumno-vývojovej a inovačnej základne
Bratislavského samosprávneho kraja v období 2014-2020**

Bratislava, December 2012

Zhotoviteľ: BIC Bratislava, spol. s r.o.

Expertný tím: Ing. Roman LINCZÉNYI, Ing. Štefan VRÁTNY, PhD., Ing. Ivan FILUS,
Ing. Peter KOPKÁŠ, PhD., Ing. Mária ŠÁŠIKOVÁ

Obsah

1. ANALYTICKÁ ČASŤ	6
1.1. ANALÝZA STAVU VÝSKUMNO-VÝVOJOVEJ A INOVAČNEJ ZÁKLADNE (VVIZ) BSK	6
1.1.1. Ponuková časť	8
1.1.2. Dopytová časť	74
<i>Veľké firmy a nadnárodné koncerny</i>	80
1.1.3. Inovačná infraštruktúra a mediátori	81
1.2. PREHĽAD REGIONÁLNEJ, NÁRODNEJ A EURÓPSKEJ PODPORY VVI	132
1.2.1. Regionálne a národné inštitúcie a programy	132
1.2.2. EÚ programy	151
1.3. ANALÝZA SYSTÉMOV REGIONÁLNEJ PODPORY VVI VO VYBRANÝCH REGIÓNOCH EÚ	160
1.3.1. Analýza systémov regionálnej podpory VVI a identifikácia možností prenosu do BSK na príklade regiónov Juhomoravského kraja a Viedenského kraja	160
1.4. REALIZÁCIA DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU S KLÚČOVÝMI HRÁČMI Z AKADEMICKEJ, FIREMNEJ, MEDIÁTORSKEJ A POLITICKEJ SFÉRY	171
1.4.1. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre inovatívne firmy	172
1.4.2. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre univerzity a ostatné výskumné inštitúcie	187
1.4.3. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre mediátorov	211
2. NÁVRHOVÁ ČASŤ	232
2.1. STANOVENIE ZÁKLADNÝCH CIEĽOV ROZVOJA A NÁVRH RÁMCOVÝCH PRIORÍT VÝSKUMU, VÝVOJA TECHNOLÓGIÍ A INOVÁCIÍ V BSK DO ROKU 2020	232
2.2. STRATÉGIE A PROGRAMY EURÓPSKEJ ÚNIE 2014-2020	238
2.2.1. Viacročný finančný rámec na roky 2014-2020	238
2.2.2. Stratégia Európa 2020	242
2.2.3. Komunitárne programy Horizont 2020 a COSME (2014-2020)	243
2.2.4. Programy medzinárodnej teritoriálnej spolupráce (2014-2020)	249
2.2.5. Štrukturálne fondy plánovacieho obdobia (2014-2020)	255
2.2.6. Matica vzťahov medzi navrhovanými aktivitami RIS a programami EÚ v období 2014-2020 ...	257
2.3. NÁVRH INŠTITUCIONÁLNEJ A INFRAŠTRUKTURÁLNEJ PODPORY	258
2.3.1. Hlavný cieľ	259
2.3.2. Špecifické ciele	259
2.3.3. Spôsoby realizácie inštitucionálnej a infraštruktúrálnej podpory	260
2.3.4. Financovanie inštitucionálnej a infraštruktúrálnej podpory	265
2.3.5. Komponenty návrhu podpory	266
2.4. ÚLOHA STREDNÝCH ŠKÔL V PROCESE VVI A MOŽNOSTI ICH ROZVOJA V BSK	293

2.5. NÁVRH TRANSFERU ÚSPEŠNÝCH RIEŠENÍ REGIONÁLNEHO INOVAČNÉHO SYSTÉMU Z JUHOMORAVSKÉHO A VIEDENSKÉHO KRAJA. MEDZINÁRODNÉ SÚVISLOSTI REGIONÁLNEHO INOVAČNÉHO SYSTÉMU BSK	298
2.6. INTERVIEW S KĹÚČOVÝMI HRÁČMI Z AKADEMICKEJ A FIREMNEJ SFÉRY	300
2.7. ZHRNUTIE: NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA VVIZ BSK NA OBDOBIE 2014-2020	302

Anotácia

Regionálna inovačná stratégia (RIS3) BSK na obdobie 2014 – 2020 bola vypracovaná v súlade s metodikou „Smart Specialisation Strategy“ (S3) ako „ex ante“ podmienka na získanie štrukturálnych fondov pre vedu, výskum a inovácie budúceho plánovacieho obdobia. Navrhnutá RIS3 bola konzultovaná 3. – 4. decembra 2012 s expertmi z Európskej komisie z JRC–IPTS–S3 platformy Spojeného výskumného centra Európskej komisie v Strasbourgu a bude zapracovaná do národnej S3 stratégie SR v spolupráci s expertmi vyčlenenými Európskou komisiou pre Slovenskú republiku.

V súlade s metodikou S3 boli pre BSK navrhnuté nasledovné technologické domény: materiály, informačno-komunikačné technológie a biotechnológie. Tiež boli určené horizontálne opatrenia zahŕňajúce **proinovačné podnikateľské prostredie pre malé a stredné podniky**, eko-inovácie, sociálne inovácie, digitalizáciu spoločnosti a rozvoj klastrov.

Hlavným cieľom regionálnej inovačnej stratégie je **vybudovanie výskumno-vývojového a inovačného (VVI) regiónu európskeho významu s previazanosťou na európske a svetové hospodárstvo a dosiahnutie kritickej koncentrácie technologických firiem (vrátane hi-tech firiem) v regióne** v identifikovaných technologických doménach.

RIS3 v BSK bude implementovaná na základe rozvoja budovania, rozvoja a využívania hmotnej, nehmotnej a finančnej infraštruktúry.

Pre úspešné napĺňanie cieľov určených v RIS3 potrebuje Bratislava výnimku, resp. tzv., flexi pravidlá pre získanie štrukturálnych fondov. Cieľom je získať aspoň pol miliardy EUR na podporu VVI procesov v BSK v budúcom plánovacom období.

RIS3 realizovaná v BSK je dôležitým faktorom hospodárskeho rozvoja nielen regiónu, ale aj celej SR. Prispieje k vyššej konkurencieschopnosti regiónu, tvorbe nových kvalifikovaných pracovných miest, rozvoju technologických MSP, podporí prílev investícií realizujúcich vysokú pridanú hodnotu, zvýši produktivitu a zníži zaostávanie SR voči vyspelým regiónom v EÚ.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1. *Analýza stavu výskumno-vývojovej a inovačnej základne (VVIZ) BSK*

Predkladaná časť analýzy sa sústreďuje na hlavných nositeľov vedy, výskumu a inovácií v Bratislavskom samosprávnom kraji. Pri vypracovaní analýzy sa postupovalo v súlade s RIS3 Guide vypracovaným S3 Platform v Seville, založenej Európskou komisiou za účelom koordinácie prípravy RIS3 stratégií. Bratislavský samosprávny kraj sa stal členom platformy ako prvý slovenský región v júni 2012.¹

Bratislavský kraj je s rozlohou 2 052,5 km² najmenším krajom Slovenskej republiky (4,2 % rozlohy SR). Kraj leží v juhozápadnej časti Slovenska. Má strategickú polohu – zo severu a z východu susedí s Trnavským krajom, na juhu s Maďarskom a na západe s Rakúskom. Neďaleko sú tiež hranice s Českou republikou. Kraj má 606 537 obyvateľov (stav k 31.12.2011).

Bratislavský kraj vykazuje najvyššiu úroveň priemernej nominálnej mzdy v rámci SR (1 001 EUR – r. 2011), ktorá je viac ako o štvrtinu vyššia ako priemer v SR.² Kraj má dlhodobu najnižšiu nezamestnanosť v rámci Slovenska (5,8 % – r. 2011).

Región Bratislavského kraja na postupne vyvinul na dôležité centrum automobilového priemyslu (Volkswagen Bratislava, Delphi Automotive Bratislava, Johnson Controls International, Faurecia, Enco Bratislava). Ďalšími dôležitými odvetviami v kraji sú chemický priemysel (Slovaft), strojársky (MicroStep-HDO), elektrotechnický (PPA Controll a.s., ABB, s.r.o.) a potravinársky priemysel.³ Čo sa týka tržieb za vlastné výkony a tovar v priemysle, mala prevažujúci podiel práve výroba dopravných prostriedkov, výroba koksu a rafinovaných ropných produktov. Na základe štruktúry podnikov podľa podnikateľskej činnosti majú v kraji prevahu aktivity v oblasti veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov – v týchto oblastiach podnikalo k 31.12.2011 25,4 % podnikov zameraných na tvorbu zisku a takmer tretina živnostníkov v kraji. Významnú úlohu majú služby, bankovníctvo, poisťovníctvo.

V kraji je najväčšie zastúpenie vysokých škôl v rámci Slovenska, čo vytvára potenciál pre tvorbu nových poznatkov, rozvoj vedy a inovácií. V hlavnom meste malo v akademickom roku 2010/2011 rektorát aj fakultu 11 vysokých škôl, a to: Univerzita Komenského, Slovenská technická univerzita, Ekonomická univerzita, Vysoká škola múzických umení, Vysoká škola výtvarných umení, Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy, Vysoká škola

¹ Európska komisia: RIS3 Guide. Dostupné na: http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/research-and-innovation/documents/guide/draft_12_12_2011.pdf

² Štatistický úrad Slovenskej republiky: Ekonomické a sociálne špecifiká BSK. Dostupné na internete: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=31185>

³ SARIO. Bratislavský kraj. Dostupné na:

http://www.sario.sk/userfiles/file/sario/pzi/regiony/ba/bratislavsky_kraj.pdf

zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií, Paneurópska vysoká škola, Slovenská zdravotnícka univerzita a Akadémia policajného zboru. Najviac študentov v rámci kraja študuje na Univerzite Komenského (27 800 – 2011), Slovenskej technickej univerzite (17 700 – 2011) a Ekonomickej univerzite (11 583 – 2011). Celkovo študenti v Bratislave predstavujú približne 1/3 študentov Slovenska.

Výdavky na vedu a výskum (zo štátnych zdrojov, bežné + kapitálové) dosahovali v roku 2010 v Bratislavskom kraji výšku 208 159 688 EUR. Najviac boli podporované technické vedy (94 491 508 EUR) a prírodné vedy (65 588 183 EUR). V BSK bolo v roku 2010 13 839 výskumných pracovníkov – najviac vedecko-výskumných pracovníkov pôsobilo v oblasti prírodných vied (3 545) a v technických vedách (3 642).⁴ 50 % vedecko-výskumnej základne Slovenska je koncentrovaných práve v Bratislave. Potenciálom do budúcnosti môže byť rozvoj biomedicíny, podpora materiálov a energetiky, informačné a komunikačné technológie.⁵

V časti 1.1.1 Ponuková časť analýza charakterizuje verejnú a súkromnú vedecko-výskumnú a inovačnú základňu v kraji. Objasňuje miesto Slovenskej akadémie vied a dvoch najvýznamnejších univerzít v regióne – Slovenskej technickej univerzity a Univerzity Komenského v procese rozvoja vedy, vzdelanosti a inovácií. Neopomenúc dôležité miesto súkromnej sféry v kreovaní nových poznatkov a inovatívnych myšlienok, venuje priestor charakteristike súkromných vedecko-výskumných inštitúcií, inovačným malým a stredným podnikom ale aj aktivitám veľkých firiem. Časť 1.1.2, Dopytová časť, sa sústreďuje na analýzu technologických firiem, malých a stredných podnikov ale i nadnárodných koncernov a ich miesto ako prijímateľov výskumu, vývoja a inovácií. Kapitola 1.1.3 bližšie popisuje inovačnú infraštruktúru v kraji – ministerstvá a ich úlohu v podpore inovácií, agentúry ministerstiev ako orgány podpory vedy, výskumu a inovácií, centrá transferu technológií, klastre, siete, inkubátory a ostatných inovačných aktérov.

Predkladaná analýza je prvou časťou analytickej časti projektu „Rozvoj výskumno-vývojovej a inovačnej základne Bratislavského samosprávneho kraja v období 2014-2020“ a má za cieľ podať vyčerpávajúcu charakteristiku súčasného stavu výskumno-vývojovej a inovačnej základne kraja, ktorá bude slúžiť ako základ pre návrh konkrétnej stratégie a opatrení pre rozvoj inovačnej základne, vrátane návrhu implementácie a finančného zabezpečenia plnenia stratégie.

Druhá časť analýzy (1.2) ponúka prehľad regionálnych, národných a európskych programov podpory vedy, výskumu a inovácií. Zároveň analyzuje využitie prostriedkov zo 7. rámcového programu v inštitúciách Bratislavského kraja.

Tretia časť analytickej časti (1.3) hodnotí systémy regionálnej podpory vedecko-výskumnej a inovačnej základne vo vybraných regiónoch EÚ, konkrétne vo viedenskom a brnianskom

⁴ Štatistický úrad. Výdavky na výskum a vývoj. Dostupné na: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/DATABASE/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/03VedaTech.asp>

⁵ Bratislava má byť vedeckým mestom pre celé Slovensko. Dostupné na: <http://www.energia.sk/tlacova-sprava/veda-a-vyskum/bratislava-ma-byt-vedeckym-mestom-pre-cele-slovensko/4220/>

regiónu. Analýza viedenského a brnianskeho regiónu identifikuje možnosti prenositeľnosti inováčnej stratégie do Bratislavského samosprávneho kraja.

Je dôležité podotknúť, že úspešnosť regionálnej inováčnej stratégie závisí od politického a regionálneho konsenzu, to znamená dohody medzi krajom a mestom naprieč politickým spektrom ako aj dohody s univerzitami pôsobiacimi v meste – vid' proces budovania Juhomoravského Inovačného centra (časť 1.3.1.2 Región juhomoravského kraja).

1.1.1. Ponuková časť

„Ponukovou časťou“ rozumieme inštitúcie v rámci kraja patriace do verejnej a súkromnej vedecko-výskumnej a inováčnej základne tvoriace ponuku – bázu pre vedu, výskum a inovácie v kraji.

Bratislavský kraj v porovnaní s ostatnými kraji SR disponuje najväčšou vedecko-výskumnou základňou podľa absolútneho počtu zamestnancov – fyzických osôb i v prepočte na FTE (full-time ekvivalent, resp. plný pracovný čas), vid' tabuľky nižšie:

Tabuľka 1: Pracovníci výskumu a vývoja vo fyzických osobách k 31.12. v Bratislavskom samosprávnom kraji podľa vednej oblasti

Bratislavský kraj	2006	2007	2008	2009	2010
Prírodné vedy	3 716	3 873	3 832	3 358	3 545
Technické vedy	2 177	2 164	1 984	3 088	3 642
Lekárske a farmaceutické vedy	2 183	2 126	2 416	2 473	2 807
Pôdohospodárske vedy	217	198	200	155	288
Spoločenské vedy	2 033	2 118	2 125	2 144	2 209
Humanitné vedy	489	323	430	971	1 348
Spolu	10 815	10 802	10 987	12 189	13 839

Prameň: Štatistický úrad SR. Dostupné na http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/Dialog/varval.asp?ma=40_zamest_vedna_oblast&ti=Zamestnanci+v%FDskumu+a+v%FDvoja+vo+fyzick%FDch+osob%E1ch+k%A031%2E+12+pod%BEa%3A+%FAzemie%2C+Vedn%E1+oblas%9D+a+rok&path=../DATABASE/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/&lang=12

Tabuľka 2: Zamestnanci výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji vo FTE (full time ekvivalent – plný pracovný čas) podľa vednej oblasti v rokoch 2006-2010

Bratislavský kraj	2006	2007	2008	2009	2010
Prírodné vedy	3 005,50	3 134,30	3 153,50	2 400,10	2 645,90
Technické vedy	1 432,00	1 421,00	1 325,20	1 982,60	2 484,30
Lekárske a farmaceutické vedy	1 660,30	1 550,60	1 607,10	1 736,30	2 020,50
Pôdohospodárske vedy	210,7	198	200	150,5	250,5
Spoločenské vedy	1 144,90	1 231,80	1 260,40	1 301,80	1 369,10
Humanitné vedy	359,1	261,5	270,8	494,5	885,4
Spolu	7 812,50	7 797,20	7 817,00	8 065,80	9 655,70

Prameň: Štatistický úrad SR. Dostupné na: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/Dialog/varval.asp?ma=45_zamest_vedna_oblast_FTA&ti=Zamestnanci+v%FDskumu+a+v%FDvoja+vo+FTE+%28pln%FD+pracovn%FD+%E8as%29++pod%BEa%3A+%FAzemie%2C+Vedn%E1+oblas%9D+a+rok&path=../DATABASE/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/&lang=12

Pre porovnanie, druhou najväčšou bázou pracovníkov vedy a výskumu na Slovensku podľa regiónov disponuje Košický kraj (3 721 fyzických osôb resp. 2 269,3 osôb v prepočte na full-time ekvivalent). Na treťom mieste v rámci Slovenska je Žilinský kraj (2 482 fyzických osôb resp. 1 267,4 full-time ekvivalent). (situácia k 31.12.2010).⁶

Prehľad výdavkov na výskum a vývoj v Bratislavskom samosprávnom kraji obsahujú tabuľky nižšie:

Tabuľka 3: Bežné výdavky na výskum a vývoj (v EUR) v Bratislavskom kraji v priebehu rokov 2006-2010

Bratislavský kraj	2006	2007	2008	2009	2010
Bežné výdavky na výskum a vývoj	118 852 885	125 283 874	143 861 249	139 937 477	180 950 981
- základný výskum	80 192 724	84 703 578	89 177 720	85 692 465	99 269 601
- aplikovaný výskum	32 927 139	30 015 833	45 545 343	31 823 031	37 773 418
- vývoj	5 733 021	10 564 463	9 138 186	22 421 981	43 907 962

Prameň: Štatistický úrad SR. Dostupné na: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/Dialog/varval.asp?ma=05_VYDAVKY&ti=V%FDdavky+na+v%FDskum+a+v%FDvoj+%28EUR%29+pod%BEa%3A+%FAzemie%2C+%E8innosti+v%FDskumu+a+v%FDvoja+a+rok&path=../DATABASE/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/&lang=12

Pozn.: Rozdiely údajov v súčtoch na poslednom mieste sú spôsobené zaokrúhľovaním pri prepočtoch zo SK na EUR

Tabuľka 4: Kapitálové a bežné výdavky na výskum a vývoj (v EUR) v Bratislavskom samosprávnom kraji v rokoch 2006-2010

Bratislavský kraj	2006	2007	2008	2009	2010
Kapitálové výdavky	12 019 651	11 623 880	13 797 617	16 078 244	27 208 707
- zo štátnych zdrojov	7 743 013	7 601 806	8 819 491	10 511 092	9 821 181
Bežné výdavky	118 852 885	125 283 874	143 861 249	139 937 477	180 950 981
- zo štátnych zdrojov	87 857 399	89 511 087	99 044 513	89 954 715	103 818 753
Výdavky na vedu a výskum spolu	130 872 535	136 907 754	157 658 866	156 015 721	208 159 688

Prameň: Štatistický úrad SR: Dostupné na internete: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/Dialog/varval.asp?ma=15_vydavky_stat&ti=V%FDdavky+na+v%FDskum+a+v%FDvoj+%28EUR%29+pod%BEa%3A+%FAzemie%2C+v%FDdavky+na+v%FDskum+a+v%FDvoj+a+rok&path=../DATABASE/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/&lang=12

Pozn.: Rozdiely údajov v súčtoch na poslednom mieste sú spôsobené zaokrúhľovaním pri prepočtoch zo SK na EUR

Regionálny HDP za rok 2009 v Bratislavskom samosprávnom kraji (BSK) v bežných cenách predstavoval 17 620,779 mil. EUR, výdavky na výskum a vývoj tvoria 208 miliónov EUR, tzn. približne 1,2 % HDP BSK sa vynakladá na výskum a vývoj.

Tabuľka 5: Výdavky na výskum a vývoj v EUR v Bratislavskom kraji podľa vedných oblastí v rokoch 2006-2010

Bratislavský kraj	2006	2007	2008	2009	2010
Prírodné vedy	56 159 165	61 291 974	65 861 150	60 776 930	65 588 183
Technické vedy	31 933 048	32 913 497	49 791 941	56 374 919	94 491 508
Lekárske a farmaceut. vedy	16 710 283	17 122 154	15 274 248	14 569 641	16 392 432

⁶ Štatistický úrad SR. Dostupné na: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/DATABASE/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/03VedaTech.asp>

<i>Pôdohospodárske vedy</i>	5 511 784	3 604 594	4 343 358	2 272 193	5 440 179
<i>Spoločenské vedy</i>	15 480 681	17 791 476	18 101 939	15 101 301	15 381 933
<i>Humanitné vedy</i>	5 077 574	4 184 060	4 286 231	6 920 737	10 865 453
Spolu	130 872 535	136 907 754	157 658 866	156 015 721	208 159 688

Prameň: Štatistický úrad SR: Dostupné na internete: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/Dialog/varval.asp?ma=20_VYDAVKY_vedna_disciplina&ti=V%FDdavky+na+v%FDskum+a+v%FDvoj+%28EUR%29+pod%BEa%3A+%FAzemie%2C+Vedn%E1+oblas%9D+a+rok&path=../DATABAS E/Sk/10ViacstrStat/03VedaTech/&lang=12

1.1.1.1. Verejná VVZI: stredné školy, SAV, STU, UK, verejné rezortné VV inštitúcie

Stredné školy v kraji

V školskom roku 2012/2013 nastúpilo do stredných odborných škôl v Bratislavskom kraji 2 776 nových prvákov a 1 069 nových gymnazistov (spolu 3 845 nových žiakov).

Zo začiatkom nového školského roka 2012/2013 vznikli v Bratislavskom kraji aj dve Centrá odborného vzdelávania a prípravy – Centrá excelentnosti. Prvým je Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre oblasť elektrotechniky a informačných technológií strednej odbornej školy Hlinická 1. Druhé je Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre oblasť poľnohospodárstva a rozvoja vidieka v Spojenej škole SNP 30 v Ivanke pri Dunaji.⁷

Podiel stredoškôľakov vo všeobecnom vzdelávaní (gymnaziá) je v priemere na Slovensku približne 33 %, zvyšných 67 % sú žiaci stredných odborných škôl. V OECD je tento pomer iný – 46 % stredoškôľakov a 54 % študentov vo všeobecnom vzdelávaní.⁸ Krajiny OECD majú dlhšiu tradíciu fungovania trhovej ekonomiky než Slovensko, preto má význam sledovať ich štruktúru školstva. V Bratislavskom samosprávnom kraji situácia nekopíruje situáciu priemeru Slovenska, je odlišná. Skôr sa približuje situácií v krajinách OECD – 47,4 % žiakov stredného vzdelávania tvoria študenti gymnázií a 52,6 % sú žiaci odborných stredných škôl.

Tabuľka 6: Absolútny počet a podiel žiakov gymnázií a ostatných stredných škôl v Bratislavskom samosprávnom kraji k 15.9.2011

	počet žiakov v	
	SR celkovo	BA kraji
gymnaziá	85 071	14 128
ostatné SŠ	171 833	15 652

pomer gym. : ostatné SŠ (v %)	33,1 : 66,9	47,4 : 52,6
-------------------------------	-------------	-------------

Prameň: informácia zaslaná na požiadanie od p. Vladimíra Pira, Ústav informácií a prognóz školstva.

Pozn.: a, Táto tabuľka neberie do úvahy špeciálne stredné školy.

b. ostatné SŠ - súčet žiakov stredných odborných škôl a konzervatórií

c, Údaje sú platné ku 15.09.2011

⁷ <http://www.dobrenoviny.sk/c/3866/stredne-skoly-v-bratislavskom-kraji-maju-3845-prvakov>

⁸ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. 2012. *Nesprávny názor, že máme veľa gymnazistov, sa stále šíri*. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=9623>

Stredné odborné školy

V stredných odborných školách Bratislavského samosprávneho kraja sú medzi uchádzačmi najobľúbenejšie odbory ekonomické, hotelierstvo, obchod a služby, pedagogické vedy, umenie a umelecko-remeselná tvorba. Najmenší záujem je naopak o odbory strojárstva a ostatnej kovospracúvacej výroby, chemické odbory, spracovanie dreva, textil a odevníctvo.⁹

Tabuľka 7: Počet študentov a počet absolventov stredných škôl a špeciálnych stredných škôl v Bratislavskom samosprávnom kraji

Skupina odborov (ÚIPŠ)	Počet študentov 2011/2012	Počet absolventov 2010/2011
Elektrotechnika	1 935	449
Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba	897	286
Polygrafia a médiá	455	121
Potravinárstvo	188	59
Stavebníctvo, geodézia a kartografia	683	169
Spracúvanie dreva a výroba hudobných nástrojov	35	31
Doprava, pošty a telekomunikácie	922	249
Poľnohospodárstvo, lesné hospod. a rozvoj vidieka	618	159
Ekonomika a organizácia, obchod a služby	8 000	2 169
Úplné stredné vzdelanie na gymnáziu	14 863	3 188
Zdravotnícke odbory vzdelávania na SZŠ	877	290
Umenie a umeleckoremeselná tvorba	2 124	517
Iné odbory	2 006	517
SPOLU	33 603	8 204

Prameň: informácia zaslaná na požiadanie od Mgr. Jána Hericha, oddelenie regionálneho školstva Ústavu informácií a prognóz školstva

Pozn.: tabuľka obsahuje aj informáciu o počte študentov a absolventov gymnázií (viď Úplné stredné vzdelanie na gymnáziu).

V školskom roku 2012/2013 pribudnú na stredných školách v pôsobnosti kraja nové študijné a učebné odbory. Medzi novootvorené odbory patrí napríklad: mechanik hasičskej techniky (SOŠ na Kysuckej v Senci), mechanik strojov a zariadení a mechanik – mechatronik (SOŠ automobilovej J. Jonáša v Bratislave) alebo elektrotechnika - elektrotechnické zariadenia, mechanik elektrotechnik, elektromechanik - telekomunikačná technika a elektromechanik - oznamovacia a zabezpečovacia technika (SOŠ Hlinícka, Bratislava).¹⁰

⁹ SME. V školách v pôsobnosti kraja pribudnú nové odbory. Dostupné na: <http://bratislava.sme.sk/c/6499532/v-skolach-v-posobnosti-kraja-pribudnu-nove-odbory.html>

¹⁰ SME. V školách v pôsobnosti kraja pribudnú nové odbory. Dostupné na: <http://bratislava.sme.sk/c/6499532/v-skolach-v-posobnosti-kraja-pribudnu-nove-odbory.html>

Tabuľka 8 udáva počty stredných odborných škôl so sídlom v Bratislavskom samosprávnom kraji:

Tabuľka 8: Počet stredných odborných škôl v Bratislavskom samosprávnom kraji podľa zriaďovateľa ku dňu 15.9.2011

Bratislavský kraj	Počet škôl							
	spolu	z toho počet škôl, pri ktorých je organizovaná forma štúdia						so špeciálnou triedou */
		denná	externá	kurzy pre doplnenie základ. vzdelania	štúdium jednotlivých predmetov	rekvalifikačné kurzy	8 ročné štúdium	
štátne	40	40	15	0	9	0	0	0
súkromné	23	20	11	0	3	1	0	0
cirkevné	1	1	1	0	0	0	0	0

Prameň: Ústav informácií a prognóz školstva

V Bratislavskom samosprávnom kraji študovalo ku dňu 15.9.2011 na stredných odborných štátnych školách 12 437 žiakov, na stredných odborných súkromných školách 2 059 žiakov a na stredných odborných cirkevných školách 192 žiakov.

Ústav informácií a prognóz školstva vedie štatistiky o nezamestnanosti absolventov SOŠ a SOU. Pre účely štatistiky delí absolventov na tri kategórie:

- absolventov študijných odborov SOŠ,
- absolventov študijných odborov s rozšíreným praktickým vyučovaním (bývalé odbory SOU s maturitou),
- absolventov učebných odborov (bývalé odbory SOU bez maturity).

Tabuľky udávajú mieru nezamestnanosti absolventov SOŠ (Tabuľka 9), absolventov študijných odborov s rozšíreným praktickým vyučovaním (bývalé odbory SOU s maturitou) (Tabuľka 10), resp. absolventov učebných odborov (bývalé SOU bez maturity) (Tabuľka 11) podľa krajov SR. Najnižšia nezamestnanosť absolventov študijných odborov SOŠ (kategória A podľa ÚIPŠ) a absolventov študijných odborov s rozšíreným praktickým vyučovaním (kategória B – bývalé odbory SOU s maturitou) je v Bratislavskom kraji:

Tabuľka 9: Miera nezamestnanosti absolventov študijných odborov podľa jednotlivých krajov za obdobie jún 2011 až máj 2012

mesiac / rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Bansko-bystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	SR
jún 11	8,5%	13,2%	12%	13,2%	12,3%	16,8%	18,9%	16,2%	14,1%
júl 11	8,3%	12,7%	11,5%	13%	12,3%	16,5%	18,4%	15,8%	13,8%
august 11	6,3%	12,2%	10,5%	12,3%	12,4%	16,3%	15,8%	15,2%	12,9%
september	10,5%	20,9%	20,1%	20,2%	21%	25,9%	26,7%	25,1%	21,7%

11									
október 11	12,1%	20,1%	20%	21,9%	21,4%	27,1%	26,9%	25,6%	22,2%
november 11	11,6%	18,8%	18,9%	20,9%	20,8%	26,5%	26,8%	24,3%	21,4%
december 11	10,6%	18,4%	18,8%	20,6%	20,2%	25,7%	26,5%	24%	21%
január 12	9,7%	17,5%	18,4%	20%	19,7%	25,4%	26,8%	23,5%	20,6%
február 12	9,9%	17,6%	19%	19,9%	20%	25,8%	27,6%	23,8%	20,9%
marec 12	10,1%	17,1%	18,4%	19,6%	20,4%	25,5%	27,4%	23,1%	20,6%
apríl 12	9,6%	16,5%	16,8%	18,2%	19%	24,3%	29%	22,1%	19,9%
máj 12	9,1%	15,7%	16,1%	17,4%	18%	23,4%	28%	21,2%	19,1%
priemer	9,7%	16,7%	16,7%	18,1%	18,1%	23,3%	24,9%	21,7%	19%
medziročný rozdiel	1,2%	-0,8%	-0,1%	1,5%	1,6%	1,3%	1,6%	2,7%	1,4%

Prameň: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústav informácií a prognóz školstva. Dostupné na: http://www.uips.sk/sub/uips.sk/images/JH/uplatnenie_a12_.pdf

Tabuľka 10: Miera nezamestnanosti nezamestnaných absolventov študijných odborov s RPV (jún 2011 až máj 2012)

mesiac / rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Bansko-bystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	SR
jún 11	10,50%	15,20%	15,30%	15,30%	17,30%	20,40%	24%	23,10%	18,40%
júl 11	10,00%	14,10%	15%	15,20%	16,90%	19,70%	23,20%	22,20%	17,80%
august 11	8,10%	12,70%	13,70%	13,90%	15,90%	18,70%	19,40%	20,70%	16%
september 11	18,50%	28,80%	29,80%	28,40%	34%	35,40%	38,10%	39,50%	32,60%
október 11	20,70%	27,50%	29,90%	29,40%	34,70%	37%	38,60%	40,90%	33,40%
november 11	19,30%	24,70%	27,60%	28,40%	33,60%	35,50%	37,30%	38,90%	31,80%
december 11	17,60%	23,50%	26,90%	28,20%	32,80%	34,80%	36,70%	37,40%	30,90%
január 12	16,80%	22,10%	26,10%	27,30%	31,50%	34%	36%	36%	29,90%
február 12	16,10%	21,90%	25,50%	26,60%	31,80%	33,50%	35,60%	35%	29,50%
marec 12	16,10%	21,40%	24,20%	24,60%	31,30%	32,50%	34,50%	34,20%	28,50%
apríl 12	13,70%	19,20%	21,20%	22,60%	26,20%	30,70%	34,10%	30,50%	26%
máj 12	12,70%	17,90%	19,30%	20,90%	23,60%	28,80%	31,70%	29,30%	24,10%
priemer	15%	20,80%	22,90%	23,40%	27,50%	30,10%	32,40%	32,30%	26,60%
medziročný rozdiel	1,70%	-0,40%	0,40%	0,80%	0,60%	-0,50%	2,30%	7,70%	1,70%

Prameň: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústav informácií a prognóz školstva. Dostupné na: http://www.uips.sk/sub/uips.sk/images/JH/uplatnenie_a12_.pdf

Tabuľka 11: Vývoj miery nezamestnanosti absolventov učebných odborov v rokoch 2003 až 2012

mesiac / rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Bansko-bystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	SR
jún 11	22,40%	11,30%	8,50%	7,50%	5,70%	5,40%	12,00%	15,20%	16,80%
júl 11	26,50%	10,70%	8,40%	7,20%	5,50%	5,40%	11,80%	15,00%	16,50%
august 11	26,30%	11,30%	9,10%	7,00%	5,30%	5,20%	11,60%	13,90%	14,90%
september	29,50%	21,90%	18,80%	13,80%	12,40%	12,60%	24,40%	25,10%	28,30%

11									
október 11	27,70%	20,40%	17,60%	12,80%	11,30%	12,40%	24,60%	25,50%	28,90%
november 11	26,70%	20,20%	16,50%	11,70%	10,10%	12,20%	24,40%	24,70%	28,30%
december 11	27,20%	20,30%	16,70%	11,50%	9,70%	12,60%	24,30%	24,50%	28,00%
január 12	28,20%	18,60%	16,50%	11,50%	9,40%	13,40%	24,40%	24,20%	27,80%
február 12	27,30%	17,60%	15,80%	11,00%	8,90%	14,30%	24,30%	24,00%	27,70%
marec 12	25,10%	16,10%	14,50%	10,20%	8,10%	15,00%	23,50%	23,50%	27,20%
apríl 12	24,20%	14,40%	13,10%	9,10%	7,40%	14,90%	22,10%	22,30%	25,30%
máj 12	21,00%	13,00%	11,40%	8,10%	6,80%	14,30%	20,60%	21,20%	23,60%
priemer	26,00%	16,30%	13,90%	10,10%	8,40%	11,50%	20,70%	21,60%	24,40%

Prameň: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústav informácií a prognóz školstva. Dostupné na: http://www.uips.sk/sub/uips.sk/images/JH/uplatnenie_a12_.pdf

Tabuľka 12: SOŠ so sídlom v Bratislavskom samosprávnom kraji s najnižšou hodnotou nezamestnaných študentov

	Názov školy	Adresa	Nezamestnanosť absolventov	Celkové skóre školy
1.	Súkr. obchodná akadémia	Česká 10, BA	0	40
2.	Súkr. ped. a soc. Akadémia	Ružová Dolina 29, BA	0	67
3.	Súkromná SOŠ	Bieloruská 1, BA	0* (8)	49
4.	Súkromná SOŠ	Budatínska 61, BA	0* (3)	32
5.	SZŠ	Strečnianska 20, BA	2,4	52
6.	SOŠ	Na pántoch 7, BA	2,7	50
7.	Škola úžitkového výtvarníctva	Dúbravská cesta 11, BA	3,3	58
8.	Súkr. obchodná akadémia	Dudvážska 6, BA	3,4	57
9.	Obchodná akadémia	Hrobákova 11, BA	3,6	48
10.	SPŠ stavebná	Drieňová 35, BA	3,9	48
11.	Súkromná SOŠ HOST	Riazanská 75, BA	4,2	63
12.	SPŠ elektrotechnická	Karola Adlera 5, BA	4,5	64

Prameň: INEKO: <http://skoly.ineko.sk/>, ÚPSVaR: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Opis: Nezamestnanosť absolventov – podiel absolventov stredných škôl, ktorí sú približne po 16 mesiacoch od ukončenia štúdia nezamestnaní a evidovaní ako uchádzači o zamestnanie. Stav evidencie na úradoch práce sa sleduje k 30. septembru roka nasledujúceho po roku, v ktorom žiak absolvoval štúdium.

Interval: 0 % až 100 %, nižšia hodnota predstavuje lepší výsledok.

Čo sa týka uplatnenia absolventov SOŠ, z hľadiska odborov sú na tom najlepšie najmä strojárské odbory (strojárstvo, spracovanie kovov, strojní mechanik a pod.), ale aj zdravotnícke odbory a elektrotechnika.¹¹

Na stredných školách existujú odbory, ktoré produkujú absolventov s takmer nulovou nezamestnanosťou, avšak existujú aj také, ktoré vychovávajú absolventov, ktorí sú nezamestnaní a navyše sú nadpriemerne nákladné. Presunom financií z podpory neperspektívnych odborov do perspektívnych sa výrazne zvýši zamestnanosť absolventov stredných škôl.

¹¹ Školský portál. Najväčšie uplatnenie majú gymnazisti v Bratislavskom kraji. Dostupné na: <http://www.skolskyportal.sk/clanky/najvaecsie-uplatnenie-maju-gymnazisti-v-bratislavskom-kraji>

Gymnázia

K 31.12.2010 bol Bratislavský kraj sídlom 29 gymnázií. Štruktúra gymnázií je uvedená v tabuľke nižšie:

Tabuľka 13: Počet gymnázií podľa zriaďovateľa v Bratislavskom samosprávnom kraji

Bratislavský kraj	Počet škôl - spolu			z toho: - denná forma štúdia			- externá forma štúdia			- 8-ročné štúdium		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
štátne	22	22	22	22	22	22	0	2	2	17	17	17
súkromné	13	13	13	13	12	12	4	4	5	7	7	6
cirkevné	9	9	9	9	9	9	0	0	0	7	6	6
Spolu	44	44	44	44	43	43	4	6	7	31	30	29

Pozn.: Ukazovateľ Počet škôl - spolu nepredstavuje súčet počtu škôl denného, externého a 8-ročného štúdia (8-ročné školy predstavujú počet škôl z celkového počtu škôl denného štúdia).

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Celkovo na gymnáziách v rámci Bratislavského kraja študovalo ku dňu 15.9.2011 10 377 študentov.

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO)¹² každoročne hodnotí základné a stredné školy na celom Slovensku podľa viacerých kritérií. Jedným z kritérií sú aj výsledky maturitnej skúšky. Uvádzame najlepšie hodnotené gymnázia v Bratislavskom kraji podľa výsledkov externej maturitnej skúšky v predmetoch Slovenský jazyk, Matematika a Anglický jazyk – úroveň B2.

Tabuľka 14: 10 Najlepších gymnázií v Bratislavskom kraji podľa výsledkov maturity zo Slovenského jazyka v školskom roku 2011/2012

	Názov školy	Adresa	Výsledky maturity - Slovenský jazyk
1	Gymnázium Matky Alexie	Jesenského 4/A, BA	77,6
2	Spojená škola – Gymnázium	Novohradská 3, BA	77,1
3	Spojená škola – Gymnázium	Metodova 2, BA	76,7
4	Bilingválne gymnázium	Beňadická 38, BA	76,2
5	1. súkromné gymnázium	Bajkalská 20, BA	75,4
6	Gymn. pre nadané deti	Teplická 7 (Skalická 1), BA	75,3
7	Gymnázium A. Bernoláka	Lichnerova 69, SC	75,3
8	Gymnázium	Vazovova 6, BA	74,3
9	Gymnázium	Ivana Horvátha 14, BA	73,9
10	Gymnázium	1. mája 8, MA	73,4

Opis: Výsledky stredných škôl v externej časti maturitnej skúšky z Predmetu Slovenský jazyk. Výsledok školy je rovný priemernému dosiahnutému výsledku všetkých študentov školy, ktorí sa zúčastnili skúšky.

Interval: 0 až 100 %, vyššia hodnota predstavuje lepší výsledok.

Prameň údajov: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. www.nucem.sk

Prameň: <http://skoly.ineko.sk/>

¹² Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy. <http://www.ineko.sk/>

Tabuľka 15: 10 Najlepších gymnázií v Bratislavskom kraji podľa výsledkov maturity z Matematiky v školskom roku 2011/2012

	Názov školy	Adresa	Výsledky maturity - matematika
1.	Gymn. pre nadané deti	Teplická 7 (Skalická 1), BA	73,3* (6)
2.	Gymnázium s VJM	Dunajská 13, BA	73* (9)
3.	Gymnázium	Bilíkova 24, BA	67,6
4.	1. súkromné gymnázium	Bajkalská 20, BA	67,4
5.	Gymnázium	Grösslingová 18, BA	67,4* (2)
6.	Súkr. gymnázium Mercury	Zadunajská cesta 27, BA	66,7
7.	Spojená škola – Gymnázium	Novohradská 3, BA	65,8
8.	Spojená škola – Gymnázium	Tilgnerova 14, BA	65,7
9.	Gymnázium	Hubeného 23, BA	60,6
10.	Spojená škola – Gymnázium	Metodova 2, BA	60,1

Pozn.: údaj v zátvorke za hviezdíčkou hovorí o počte študentov, ktorí v danom školskom roku vykonali maturitnú skúšku z predmetu Matematika, preto môže byť celkový výsledok skresľujúci

Opis: Výsledky stredných škôl v externej časti maturitnej skúšky z Predmetu matematika. Výsledok školy je rovný priemernému dosiahnutému výsledku všetkých študentov školy, ktorí sa zúčastnili skúšky.

Interval: 0 až 100 %, vyššia hodnota predstavuje lepší výsledok.

Prameň údajov: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. www.nucem.sk

Prameň: <http://skoly.ineko.sk/>

Tabuľka 16: 10 Najlepších gymnázií v Bratislavskom kraji podľa výsledkov maturity z Anglického jazyka (úroveň B2) školskom roku 2011/2012

	Názov školy	Adresa	Výsledky maturity - Anglický jazyk (B2)
1.	Bilingválne gymnázium	Beňadická 38, BA	79,9
2.	Spojená škola – Gymnázium	Novohradská 3, BA	77,3
3.	Gymn. pre nadané deti	Teplická 7 (Skalická 1)	72,3
4.	Spojená škola – Gymnázium	Tilgnerova 14	69,7
5.	1. súkromné gymnázium	Bajkalská 20	69,4
6.	Evanjelické lýceum	Vranovská 2	68,6
7.	Gymnázium	Bilíkova 24, BA	64,3
8.	Gymnázium A. Bernoláka	Lichnerova 69, SC	63,8
9.	Súkromné gymnázium	Česká 10, BA	63,7
10.	Gymnázium	Vazovova 6, BA	63,1

Opis: Výsledky stredných škôl v externej časti maturitnej skúšky z Predmetu Anglický jazyk (úroveň B2). Výsledok školy je rovný priemernému dosiahnutému výsledku všetkých študentov školy, ktorí sa zúčastnili skúšky.

Interval: 0 až 100 %, vyššia hodnota predstavuje lepší výsledok.

Prameň údajov: Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. www.nucem.sk

Prameň: <http://skoly.ineko.sk/>

Slovenská akadémia vied (SAV)

SAV je vrcholná vedecká inštitúcia SR zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry, ekonomiky. Hlavné poslanie inštitúcie spočíva v realizácii základného a aplikovaného výskumu

(problem solving research) v celom spektre technických, prírodných spoločenských a humanitných vied. Organizácie SAV v spolupráci s vysokými školami sa podieľajú na vzdelávaní, výchove generácie mladých vedcov či pedagogickej aktivite na vysokých školách.

Najvyšším samosprávnym orgánom SAV je Snem SAV. Výkonnostným orgánom SAV je Predsedníctvo SAV na čele s predsedom. Samosprávnym orgánom na riešenie vedeckých a koncepčných úloh je Vedecká rada SAV.

Vedecko-výskumné zameranie SAV spadá pod tri oddelenia (Oddelenie vied o neživej prírode, Oddelenie vied o živej prírode a chemických vedách a Oddelenie vied o spoločnosti a kultúre. V rámci jednotlivých oddelení sú príbuzné vedy zoskupené do skupín, napr. vedy o Zemi a vesmíre, Matematicko-fyzikálne vedy a informatika, Technické vedy a pod. (viď tabuľka 17). Väčšina ústavov SAV sídli v Bratislavskom kraji (47 z 57 ústavov SAV). Pracoviská SAV sídlia v BSK sú v tabuľke označené *kurzívou*.

Pozn.: S cieľom zistiť aktuálne potreby, požiadavky a možnosti subjektov sídliačich v Bratislavskom samosprávnom kraji pri budovaní inováčnej infraštruktúry bol kľúčovým inováčnym aktérom zaslaný dotazník. Dotazník bol zaslaný aj na všetkých vedúcich ústavov SAV. Výsledky dotazníka sú uvedené v kapitole 1.4.3. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre mediátorov.

Tabuľka 17: Oddelenia a ústavy Slovenskej akadémie vied

Oddelenia SAV		
I. Oddelenie vied o neživej prírode	II. Oddelenie vied o živej prírode a chemických vedách	III. Oddelenie vied o spoločnosti a kultúre
Vedy o Zemi a vesmíre	Lekárske vedy	Vedy o dejinách
Astronomický ústav SAV	Neurobiologický ústav SAV	Archeologický ústav SAV
Geofyzikálny ústav SAV	Neuroimunologický ústav SAV	Historický ústav SAV
Geografický ústav SAV	Ústav experimentálnej endokrinológie SAV	Spoločenskovedný ústav SAV
Geologický ústav SAV	Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV	Ústav etnológie SAV
Ústav hydrológie SAV	Ústav experimentálnej onkológie SAV	Vedy o človeku a spoločnosti
Matematicko-fyzikálne vedy a informatika	Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV	Ekonomický ústav SAV
Fyzikálny ústav SAV	Ústav normálnej a patologickej fyziológie SAV	Filozofický ústav SAV
Matematický ústav SAV	Ústav pre výskum srdca SAV	Filozofický ústav SAV
Ústav experimentálnej fyziky SAV	Virologický ústav SAV	Prognostický ústav SAV
Ústav informatiky SAV	Biologické a chemické vedy	Sociologický ústav SAV
Technické vedy	Chemický ústav SAV	Ústav experimentálnej psychológie

		SAV
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	<i>Ústav anorganickej chémie SAV</i>	<i>Ústav politických vied SAV</i>
Ústav geotechniky SAV	Ústav genetiky a biotechnológií rastlín SAV	Ústav štátu a práva SAV
<i>Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV</i>	<i>Ústav molekulárnej biológie SAV</i>	<i>Ústav výskumu sociálnej komunikácie SAV</i>
Ústav materiálového výskumu SAV	<i>Ústav polymérov SAV</i>	Vedy o kultúre a umení
<i>Ústav merania SAV</i>	Poľnohospodárske a veterinárne vedy	<i>Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV</i>
<i>Ústav stavebníctva a architektúry SAV</i>	<i>Botanický ústav SAV</i>	<i>Slavistický ústav Jána Stanislava SAV</i>
	Parazitologický ústav SAV	<i>Ústav dejín umenia SAV</i>
	<i>Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV</i>	<i>Ústav divadelnej a filmovej vedy SAV</i>
	Ústav ekológie lesa SAV	<i>Ústav hudobnej vedy SAV</i>
	<i>Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV</i>	<i>Ústav orientalistiky SAV</i>
	<i>Ústav krajinnej ekológie SAV</i>	<i>Ústav slovenskej literatúry SAV</i>
	<i>Ústav zoológie SAV</i>	<i>Ústav svetovej literatúry SAV</i>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe stránky <http://www.sav.sk/>

Rozpočet SAV

SAV mala v roku 2011 schválený rozpočet vo výške 59 551 028 EUR. V priebehu roka bol rozpočet celkových výdavkov upravený na základe rozpočtových opatrení Ministerstva financií SR na sumu 75 034 819 EUR. Finančné prostriedky v roku 2011 sa podarilo získať aj zo zdrojov Európskeho Spoločenstva zo 7. Rámcového Programu. Financie sa získali z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a tiež boli získané prostriedky z finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu, ako aj zo zahraničných grantov. S cieľom uspieť v získavaní finančných prostriedkov sa začalo v priebehu roku 2011 pracovať na transformácii SAV. Cieľom je transformácia výskumných organizácií SAV na verejno-výskumné inštitúcie s verejnoprávnou formou hospodárenia so zachovaním rozpočtovej kapitoly SAV a dvojstupňového modelu riadenia. V tejto súvislosti sa už odštartovala tvorba legislatívy a príprava potrebných dokumentov¹³ (viac o reforme SAV nižšie v časti *Reforma SAV*).

Významným krokom bolo taktiež zriadenie kancelárie pre transfer technológií, ktorá má napomáhať v oblasti priemyselného vlastníctva a pri otázkach transferu technológií.¹⁴

¹³ SAV. Výročná správa o činnosti SAV za rok 2011. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

¹⁴ SAV. Výročná správa SAV za rok 2011. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

V roku 2012 bola SAV zo štátneho rozpočtu schválená suma 59,03 mil. EUR. V roku 2013 by táto suma mala byť nižšia o 1,5 mil. EUR – predpokladaný rozpočet na rok 2013 by mal predstavovať 57,5 mil. EUR. Tak predpokladá návrh štátneho rozpočtu verejnej správy na roku 2013 – 2015, ktorý v polovici augusta 2012 zverejnilo Ministerstvo financií.¹⁵

Reforma SAV

26. apríla 2012 Snem SAV odsúhlasil reformu SAV tak, aby vedci zo SAV mohli pracovať aj na zákazkách od podnikateľov. Akadémia si od tejto reformy sľubuje viac peňazí. Zmien sa obávajú hlavne humanitné vedy, ktoré upozorňujú na problém, že reálne nemôžu získať toľko zákaziek ako napríklad vedci pôsobiaci v oblasti chemických či technických vied a preto týmto ústavom hrozí zlúčenie alebo zánik. Predseda SAV Jaromír Pastorek však vidí reformu ako príležitosť pre to, aby jednotlivé ústavy SAV dokázali opodstatnenosť svojej existencie.

Podstatou pripravovanej reformy bude zmena právnej formy 56 ústavov SAV na verejnú výskumnú inštitúciu. Vzhľadom na to, že slovenské zákonodarstvo takúto právnu formu nepozná, transformácií SAV bude predchádzať úprava zákona. Tú najprv musí schváliť vláda a parlament. Tou istou transformáciou, akou prejde SAV prešla aj Akadémia Vied v Českej republike.¹⁶

Súčasne je fungovanie SAV problematické z viacerých dôvodov:

- medzi jednotlivými ústavmi SAV sú priepastné rozdiely v kvalite a rozsahu vykonávaného výskumu a vzdelávacích aktivitách
- existujú právne a administratívne bariéry, ktoré brzdia fungovanie SAV
- ak má byť SAV naďalej financovaná významným dielom zo štátnych zdrojov, je nutné, aby pracovníci SAV realizovali aktivity, z ktorých priamo benefituje širšia spoločnosť (napr. realizuje sa aplikovaný výskum a vývoj resp. pracovníci sú začlenený do procesu terciárneho vzdelávania – tzn. realizuje sa základný výskum a vývoj).

Cieľom reformy má preto byť výraznejšia podpora špičkových pracovníkov a pracovísk (pri najhoršom eliminácia pracovísk, ktoré nedosahujú parametre špičkových).

Možno teda konštatovať, že súčasťou reformy SAV budú (okrem iného) tieto opatrenia:¹⁷

- zníženie priameho financovania SAV prostredníctvom rozpočtovej kapitoly na úkor financovania viazaného na plnenie merateľných kvalitatívnych kritérií,¹⁸

¹⁵ Rozpočet pre SAV. <http://www.rozhlas.sk/spravy/Rozpocet-pre-SAV?l=1&i=44261&p=1>,
<http://www.tasr.sk/23.axd?k=20120818TBA00731>

¹⁶ Pravda. 2012. SAV čaká reforma. Dostupné na: http://spravy.pravda.sk/sav-caka-reforma-0js-/sk_domace.asp?c=A120427_150542_sk_domace_p29

¹⁷ BRUNCKO, M. 2011. *Akčný plán Opatrenia 8 (Dokument akčného plánu opatrenia)*. Dostupné na: <http://www.vlada.gov.sk/opatrenie-8-reforma-sav/>

- podmienenie inštitucionálnej finančnej podpory realizáciou aktivít, z ktorých priamo benefituje spoločenská prax, a/alebo systematickým zapojením do procesu terciárneho vzdelávania,
- transformácia SAV z rozpočtovej na verejnú výskumnú inštitúciu s právom vytvárať obchodné spoločnosti,
- prevod majetku štátu spravovaného SAV do vlastníctva SAV alebo jednotlivých ústavov SAV.

Kompetencie SAV a úloha štátnej úrovne v SAV

Vzťah SAV a štátnej sféry možno vnímať v dvoch smeroch – čo sa týka financovania SAV, SAV je extra kapitolou financovanou zo štátneho rozpočtu.

SAV je zároveň autonómnou organizáciou s výraznými kompetenciami. Je plne slobodnou organizáciou, čo sa týka predmetu/oblastí výskumu, ktorými sa zaoberá. Tu sa prejavuje nasledovný vzťah k štátnej úrovni – štátnymi orgánmi nie sú nariadené žiadne prioritné či strategické oblasti, ktoré by SAV prednostne skúmala.

Súčasný problémy riešené v rámci SAV

Veda a výskum v SAV v roku 2010

Nasledujúca tabuľka obsahuje zoznam vybraných najdôležitejších problémov riešených v rámci Oddelenia vied o neživej prírode a Oddelenia vied o živej prírode a chemických vedách na základe Výročnej správy Slovenskej akadémie vied.¹⁹

Tabuľka 18: Vybrané problémy riešené v rámci SAV

A.) Charakter základného vedeckého poznania	
Riešený problém	Pracovisko
Štúdium amyloidnej agregácie proteínov	Ústav experimentálnej fyziky SAV
Zmeny krajinej pokrývky v malých povodiach a ich vplyv na frekvenciu výskytu povodňových situácií	Geografický ústav SAV
Vývoj dnových nánosov v kanálovej sieti Žitného ostrova	Ústav hydrológie SAV
Úloha rastového módu pri formovaní magnetických vlastností InMnAs	Elektrotechnický ústav SAV

¹⁸ Súčasťou reformy budú prechodné mechanizmy, ktoré zabezpečia, že z krátkodobého hľadiska nedôjde k zníženiu celkových prostriedkov pre SAV, a s tým, že v dôsledku reformy z krátkodobého ani dlhodobého hľadiska nedôjde k zníženiu štátnych výdavkov na vedu a výskum.

¹⁹ SAV. Výročná správa o činnosti SAV za rok 2010. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=2105

Jednoznačnosť riešenia nelineárnej nelokálnej okrajovej úlohy pre systémy nelineárnych funkcionálno-diferenciálnych rovníc	<i>Matematický ústav SAV</i>
Substituované pyridoindoly v liečbe patológií zahŕňajúcich oxidačný stres	<i>Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV</i>
Riadenie srdcovej kontrakcie iónmi horčíka	<i>Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV</i>
Flóra Slovenska X/2. Mycota (Huby) – Ascomycota (Vreckaté huby). Taphrinomycetes: Taphrinales (Grmanníkotvaré)	<i>Botanický ústav SAV</i>
phiSITE – databáza regulácie génovej expzie bakteriofágov	<i>Ústav molekulárnej biológie SAV</i>
Objav a význam intragenomických ribozomálnych ITS kópií a viacnásobných rDNA lokusov pri zástupcoch evolučne najstarších pásomníc	<i>Parazitologický ústav SAV</i>
Dopamínergický systém vo vtáčom mozgu	<i>Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV</i>
B.) Riešenie závažných problémov pre spoločenskú prax	
Riešený problém	Pracovisko
Súbory nanočastíc pre pokročilé senzory	<i>Fyzikálny ústav SAV</i>
Kovokeramická anóda pre nový typ bipolárnych batérií	<i>Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV</i>
Analýza mimoriadnych zaťažení snehom na území Slovenska	<i>Ústav stavebníctva a architektúry SAV</i>
Riadenie cyklu magnetického poľa urýchľovača Nuklotron	<i>Ústav merania SAV</i>
Mikrovlny z mobilných telefónov výraznejšie inhibujú tvorbu 53BP1 fokusov v ľudských kmeňových bunkách ako v diferencovaných bunkách: možný mechanizmus spojitosti s onkologickým rizikom	<i>Ústav experimentálnej onkológie SAV</i>
Karbonická anhydráza IX ako terč protinádorovej terapie: predklinické hodnotenie internalizujúcich protilátok namierených voči katalytickej doméne	<i>Virologický ústav SAV</i>
Štrukturálne rysy arabinogalaktánu – proteínu z plodov Coffea Arabica	<i>Chemický ústav SAV</i>
Dlhodobé udržiavanie embryogénnych pletív vybraných ihličnatých druhov metódou kryoprezervácie	<i>Ústav genetiky a biotechnológie rastlín SAV</i>
Nové metódy hodnotenia a mapovania biotických škodlivých činiteľov na drevinách vo verejnej zeleni	<i>Ústav ekológie lesa SAV</i>
C.) Významné výsledky medzinárodných vedeckých projektov	
Riešený problém	Pracovisko
Magnetická slučka vynárajúca sa v oblasti vnútra slnečnej granuly	<i>Astronomický ústav SAV</i>
Mechanické vlastnosti žiarovo-lisovaných Si ₃ N ₄ -SiC kompozitov s prídavkom oxidov vzácnych zemín	<i>Ústav materiálového výskumu SAV</i>
Numerické modelovanie seizmického pohybu v sedimentárnom údolí Grenoble, Francúzsko	<i>Geofyzikálny ústav SAV</i>
Vývoj vhodných fyzikálno-chemických a biologicko-chemických metód na odstraňovanie kovov a metaloidov z vôd a pôd	<i>Ústav geotechniky SAV</i>
Hladina fosfo-tau CFS a množstvo nerozpustného fosfo-tau v mozgu korelujú s behaviorálnym poklesom v potkaňom modeli tauopatie	<i>Neuroimunologický ústav SAV</i>

Podiel extracelulárnych cysteínov vo funkcii T-typu vápnikového kanála	Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV
Úloha štruktúrnych sterolov pri formovaní a raste koreňových vláskov	Botanický ústav SAV
Polovodičové nanočastice v ílovej matrici	Ústav anorganickej chémie SAV
Úloha lipidových častíc pri akumulácii skvalénu v kvasinkách <i>Saccharomyces cerevisiae</i>	Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV

*Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=2105
pozn.: Kompletný zoznam a podrobnejšie informácie o najvýznamnejších problémoch riešených v rámci SAV a najvýznamnejších výsledkoch vedeckej činnosti SAV možno nájsť vo Výročnej správe SAV v časti II. Vedecká činnosť.²⁰*

Veda a výskum v SAV v roku 2011

Vzhľadom na nedávnu dostupnosť informácií o činnosti SAV v roku 2011 uvádzame informácie o problémoch riešených v rámci pracovísk SAV v priebehu roku 2011.²¹

Konkrétnu vedeckú činnosť SAV v roku 2011 približujú najvýznamnejšie výsledky vedeckej práce základného a aplikovaného výskumu jednotlivých oddelení:

Tabuľka 19: Vybrané problémy riešené v rámci SAV v roku 2011

Riešený problém	Pracovisko
<i>Oddelenie vied o neživej prírode</i>	
Štatistická mechanika coulombovských systémov	Fyzikálny ústav SAV
Štúdium supravodivej energetickej medzery v monokryštáloch MgCNi_3 pomocou mikrokontaktovej spektroskopie a ac-kalorimetrie	Ústav experimentálnej fyziky SAV
Reflexný efekt v interagujúcich dvojhviezdach a extrasolárnych planétach	astronomický ústav SAV
Geológia a vulkanický vývoj južnej časti metropolitného územia San Salvador	Geologický ústav SAV
Ohrevné/chladiace panely z penového hliníka	Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV
Výroba Gaas detektora röntgenového žiarenia	elektrotechnický ústav SAV
<i>Oddelenie vied o živej prírode a chemických vedách</i>	
Patologický fragment tau proteínu indukuje imunitnú odpoveď prostredníctvom map kinázy	Neuroimunologický ústav SAV
Subchronická liečba potkanov s oxytocínom vedie k zlepšeniu diferenciácie adipocytov a k zvýšeniu génovej expresie faktorov zahrnutých do adipogenézy	Ústav experimentálnej endokrinológie SAV
Využitie uhlíkových nanorúrok pri príprave biosenzorov	Chemický ústav SAV
Nové efektívne metódy na predikciu a interpretáciu NMR a EPR spektier látok obsahujúcich ťažké kovy	Ústav anorganickej chémie SAV
Vplyv počasia a klimatických faktorov na rastovú odozvu buka	Ústav ekológie lesa SAV

²⁰ SAV. Správa o činnosti Slovenskej akadémie vied za rok 2010. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=2105

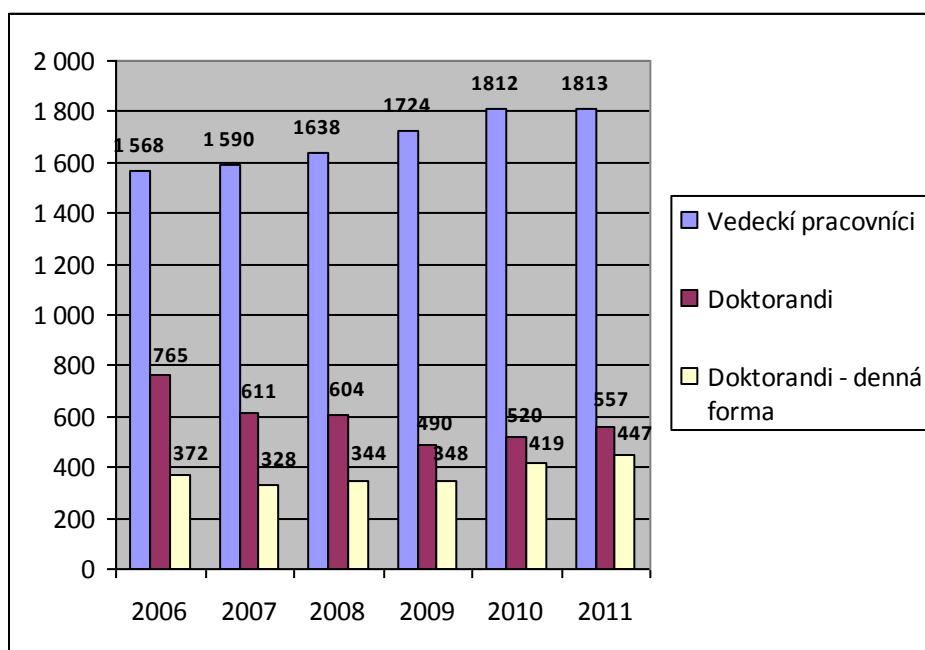
²¹ SAV, Výročná správa SAV za rok 2011 dostupná od augusta 2011 na stránke: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

Identifikácia a funkcia receptora pre dopamín kliešťov a štúdium prenosu kliešťami prenášaných patogénov na hostiteľov	Ústav zoológie SAV
Oddelenie vied o spoločnosti a kultúre	
Sídliská z doby rímskej v Bratislave a v okolí	Archeologický ústav SAV
Gender Studies – moderné trendy v slovenskej historiografii	Historický ústav SAV
Začlenenie Rómov do majoritnej spoločnosti pomocou cirkví	Ústav etnológie SAV
Kierkegaard a existencializmus	Filozofický ústav SAV
EuroMatrix+X Strojový preklad európskych jazykov pre používateľov	Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe Výročnej správy SAV z roku 2011. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

V oblasti materiálového výskumu – v porovnaní so zahraničím – dlhodobo dosahujú vedci SAV špičkové výsledky. Významne ale zaostáva ich aplikácia. Chýba medzičlánok, ktorý by medzeru medzi výskumom v laboratóriu a aplikáciou v praxi preklenul. SAV na túto skutočnosť stále upozorňovala a zároveň podnikala kroky pre lepšiu spoluprácu s priemyslom, predovšetkým domácim. Aj v pripravovaných tzv. veľkých projektoch na výskumné centrá v oblasti materiálového výskumu SAV navrhla riešenia. Spoluprácu a komunikáciu s priemyselnými zväzmi by významne uľahčila už spomínaná transformácia ústavov na vedecko-výskumné inštitúcie a možnosť zakladať obchodné spoločnosti a vstupovať do nich.²²

Tabuľka 20: Vývoj počtu vedeckých pracovníkov a doktorandov v SAV

Prameň: Výročná správa SAV za rok 2011. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

²² SAV. Výročná správa SAV za rok 2011. Dostupné na: http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

V roku 2011 SAV riešila 598 projektov financovaných z grantovej agentúry VEGA a 61 spoločných projektov s vysokými školami. Pracovníci vysokých škôl sa podieľali na riešení 147 projektov z organizácií SAV. V rámci VEGA sa celkovo riešilo 208 spoločných projektov. Agentúra na podporu výskumu a vývoja podporila 163 projektov, ktorých nositeľmi boli organizácie SAV a organizácie SAV participovali na riešení 84 projektov. V roku 2011 bol úspešne dokončený blokovaný grant *Podpora vedy a výskumu vo vybraných smeroch významných pre Slovenskú republiku a EÚ* financovaný z Finančného mechanizmu EHP a štátneho rozpočtu SR na roku 2008-2011. V grante bolo realizovaných 8 podprojektov (7 z organizácií SAV, 1 z STU).

V roku 2011 sa organizácie SAV zapojili do všetkých zverejnených výziev vyhlásených Agentúrou ministerstva školstva, vedy a výskumu pre štrukturálne fondy v rámci Operačného programu Výskum a vývoj aj v rámci Operačného programu Vzdelávanie. Organizácie SAV, ktoré sa v roku 2011 zapojili do Operačného programu Výskum a vývoj v postavení hlavného partnera, implementovali 64 projektov s celkovým objemom zazmluvnených NFP vo výške 15 312 528 EUR. Do operačného programu Vzdelávanie sa v roku 2011 zapojilo 6 organizácií SAV a spolu zazmluvnili 3 569 538,00 EUR.

Štruktúru a čerpané prostriedky SAV v roku 2011 z medzinárodných projektov zobrazuje tabuľka nižšie:

Tabuľka 21: Medzinárodné projekty vyriešené v roku 2011

ŠTRUKTÚRA PROJEKTOV	Počet projektov		Čerpané financie za rok 2011 (v EUR)	
	A	B	A	B
1. Projekty 6. a 7. rámcového programu EÚ	3	66	418 060	1 437 649
2. Multilaterálne projekty v rámci vedeckých programov COST, ERANET, INTAS, EUREKA, PHARE, NATO, UNESCO, CERN, IAEA, ESF (European Science Foundation), ERDF, ESA a iné	34	113	439 740	541 494
3. Projekty v rámci medzivládnych dohôd o vedecko-technickej spolupráci	19	1	32 236	0
4. Bilaterálne projekty	144	44	486 064	111 561
5. Podpora medzinárodnej spolupráce z národných zdrojov (MVTs, APVV...)	48	90	371 527	448 792
6. Iné projekty financované alebo spolufinancované zo zahraničných zdrojov	1	2	12 502	0

Prameň: Výročná správa SAV za rok 2011. Dostupné na:
http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

pozn.: A – organizácia je nositeľom projektu, B – organizácia sa zmluvne podieľa na riešení projektu-

Nasledujúca tabuľka 22 zobrazuje projekty 7. RP riešené s účasťou SAV v roku 2011:

Tabuľka 22: Prehľad projektov 7. RP EÚ s účasťou SAV riešených v roku 2011

Oddelenie vied o neživej prírode SAV	
Astronomický ústav SAV	Európsky slnečný ďalekohľad

<i>Astronomický ústav SAV</i>	Fotosférické oscilácie ako budiče chromosferických dynamických fibríl.
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	Detekčný systém mäkkého rtg žiarenia a neutrónov na báze polovodičových zlúčenín pre diagnostiku horúcej plazmy.
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	Materiály pre robustný gálium nitrid (MORGAN).
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	Normálne zatvorené spínacie tranzistory na báze Gan pre efektívne prevodníky výkonu.
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	Teoretické a experimentálne štúdium a technológia plazmových diagnostických senzorov.
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	Vývoj a kvalifikácia VTS vodičov pre fúzne magnety.
<i>Elektrotechnický ústav SAV</i>	Vývoj a prevádzkové skúšky účinného obmedzovača skratových prúdov na báze pásky s YBCO pokrytím, vhodného na použitie v elektrických sieťach.
<i>Fyzikálny ústav SAV</i>	Hybridné spracovanie informácie.
<i>Fyzikálny ústav SAV</i>	Kvantové rozhrania, senzory a komunikácia založené na previazaní.
<i>Fyzikálny ústav SAV</i>	Kvantovo-informatické technológie využívajúce previazanie.
<i>Geofyzikálny ústav SAV</i>	Seizmické monitorovanie priemyselne významných lokalít (AIM).
<i>Ústav experimentálnej fyziky SAV</i>	Európska mikrokkelvinová spolupráca (Mikrokkelvin).
<i>Ústav informatiky SAV</i>	Bezproblémová komunikácia pre krízový manažment (SeCriCom).
<i>Ústav informatiky SAV</i>	Podpora interoperability pre MSP, založená na ISU (COMMIUS).
<i>Ústav informatiky SAV</i>	Pokročilé dolovanie a integrácia dát pre Európu (ADMIRE).
<i>Ústav informatiky SAV</i>	Virtuálne podniky zosieťované navzájom prepojenými službami (VENIS).
<i>Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV</i>	Mikro- a nanokryštalické funkčne gradientné materiály určené pre dopravné aplikácie (MATRANS).
<i>Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV</i>	Mikro- a nanokryštalické funkčnegradientné materiály na báze silicidov vysokotavitelných kovov, určené pre materiálové inovácie v dopravných aplikáciách (SILTRANS).
<i>Ústav materiálového výskumu SAV</i>	Makro-, mikro- a nano-aspekty obrábania (MAMINA)
<i>Ústav materiálového výskumu SAV</i>	Ponorenie sa do sveta výskumu prostredníctvom umenia (ISWA).
<i>Ústav materiálového výskumu SAV</i>	Posilnenie výskumného potenciálu oddelenia pre materiálové inžinierstvo v oblasti prípravy a charakterizácie nanoštruktúrnych materiálov (DEMATEN).
<i>Ústav materiálového výskumu SAV</i>	Včasný zistenie, monitorovanie a integrovaný manažment risk prinášaných s novými technológiami (INTEG-RISK).
Oddelenie vied o živej prírode a chemických vedách SAV	
<i>Botanický ústav SAV</i>	Infraštruktúra pan-európskych prehľadov druhov (PESI).
<i>Botanický ústav SAV</i>	Spojenie najnovších svetových stratégií pre redukciu mykotoxínov v potravinovom a kŕmnom reťazci – MykoRed.
<i>Chemický ústav SAV</i>	Integrovaná infraštruktúra pre štruktúrnu biológiu.
<i>Chemický ústav SAV</i>	Nanočastice pre terapiu a diagnózu Alzheimerovej choroby (Nad).
<i>Chemický ústav SAV</i>	Systémové katalýzy.
<i>Chemický ústav SAV</i>	Zlepšenie prístupu a servisu pre užívateľov NMR z východnej Európy s cieľom vytvorenia koordinovanej pan-európskej komunity, umožňujúcej spoluprácu vo výskume a na podporu technologického pokroku (EAST-NMR).
<i>Neuroimunologický ústav SAV</i>	Koordinačná aktivita na podporu implementácie iniciatívy Spoločné programovanie v boji proti neurodegeneračným ochoreniam, osobitne proti Alzheimerovej chorobe.
<i>Parazitologický ústav SAV</i>	Zhodnotenie a monitoring vplyvu genetiky modifikovaných rastlín na agroekosystémy.
<i>Ústav anorganickej chémie SAV</i>	Funkčné nitrídy pre využitie v energetike.

Ústav anorganickej chémie SAV	Nitridové materiály s funkčnými vlastnosťami pre aplikácie v energetike.
Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV	Výskum welfaru zvierat v rozšírenej Európe (AWARE).
Ústav experimentálnej endokrinológie SAV	Lipidové čiastočky ako dynamické organely uskladňovania a uvoľňovania tuku: translačný výskum smerom k ľudským ochoreniam (LipidomicNet).
Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV	Virtuálna fyziológia človeka (2 VPH NoE).
Ústav genetiky a biotechnológií rastlín SAV	Kvantitatívna proteomická analýza embrya, endospermu a obalu vyvíjajúceho sa semena pri kontrole a rastlinách z černoobyľskej oblasti.
Ústav krajinskej ekológie SAV	Európska sieť pre štúdium biodiverzity: návrh plánu pre integrovaný observačný systém v priestore a čase (EBONE).
Ústav krajinskej ekológie SAV	LIFEWATCH.

Prameň: Výročná správa SAV za rok 2011. Dostupné na:
http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

Okrem účasti v rámcových programoch EÚ podporuje SAV účasť pracovísk v projektoch troch významných európskych multilaterálnych vedecko-výskumných programoch. COST, ESF, ESA a ERA-Net. Program COST (European Collaboration in Science and Technology) predstavuje najstarší európsky prierezový program pre vedecko-technickú spoluprácu v rámci členských štátov EÚ a krajín EFTA. Ústavy SAV mali v roku 2011 účasť v 47 projektoch COST.

Projekty ESF sú projektmi Európskej nadácie pre vedu (European Science Foundaton). ESF spája 72 členských organizácií, ktorým pomáha dvoma hlavnými spôsobmi: spája vedcov prostredníctvom vedeckých programov, sietí, workshopov, projektov vzájomnej spolupráce, konferencií a spoločným výskumom kardinálnych problémov prispieva k strategickej dôležitosti európskej vednej politiky. SAV sa v roku 2011 zapojila do desiatich projektov ESF.

V rámci ESA je výskum zameraný na projekty prieskumu zeme (monitorovanie životného prostredia, meteorológia, aeronómia a geoinformatika), výskumu slnečnej sústavy a na navigačné a bezpečnostné systémy v spolupráci s EÚ. SAV sa aktívne podieľala na aktivitách ESA v oblastiach kozmickej vedy, výskumu mikrogravitácie (najmä kozmická biológia a medicína) a spracovania materiálov vrátane vývoja pokročilých zliatin a materiálových architektúr vhodných na použitie v kozmickom priestore. V roku 2011 sa SAV zapojila do 2 projektov ESA.

Program ERA-Net je nástrojom EÚ na koordináciu národných programov výskumu prostredníctvom národných agentúr na podporu vedy a výskumu. Koordinačné projekty ERA Net navrhujú konzorciá národných agentúr a po schválení európskou komisiou konzorciá vyhlasujú výzvy na výskumné projekty. V roku 2011 sa SAV zapojila do 4 projektov ERA Net.²³

²³ Výročná správa SAV za rok 2011 dostupná od augusta 2011 na stránke:
http://www.sav.sk/php/download_doc.php?doc_no=3045

SAV si v roku 2011 objednala od ARRA (Akademická rankingová a ratingová agentúra) identifikáciu špičkových a nadpriemerných tímov a kolektívov v rámci SAV. V roku 2011 sa uskutočnila analýza pre 1. a 2. Oddelenie vied na SAV. Analýza ukázala existenciu 22 špičkových kolektívov, ktorých výsledky sú v svetovom kontexte vynikajúce a 17 nadpriemerných kolektívov, ktorých výsledky prevyšujú priemer v danej vednej oblasti.

Spolupráca s aplikačnou a hospodárskou sférou

V roku 2011 vyvíjalo činnosť s organizáciami aplikačnej sféry 15 pracovísk SAV, z toho v 11 pracoviskách bola partnerov súkromná firma a v 4 prípadoch išlo o neziskovú organizáciu. Zmluvná spolupráca s praxou sa realizovala na 22 pracoviskách. Podnikateľský subjekt bol odberateľom v 57 prípadoch, v 15 prípadoch sa výskum vykonával na objednávku štátnej správy, miestnej samosprávy alebo pre mimovládnu sféru. V roku 2011 pracoviská SAV podali alebo sa podieľali na podaní 4 patentových prihlášok a 5 prihlášok na medzinárodné patenty (PCT).

Web: <http://www.sav.sk/>

Technologický inštitút SAV

Počet zamestnancov technologického inštitútu k 31.12.2012: 10²⁴

Technologický inštitút SAV vznikol v roku 2008 s nasledujúcimi cieľmi:

- Podpora riešenia interdisciplinárnych projektov SAV v oblasti materiálového výskumu
- Zaobstarávanie a prevádzkovanie drahých technologických a diagnostických zariadení pre spoločné využívanie
- Poskytovanie komplexných služieb (najmä pre organizácie SAV) v oblasti komercializácie výskumu, vývoja a manažmentu duševného vlastníctva

Nasledujúca tabuľka sumarizuje projekty, do ktorých bol zapojený Technologický inštitút SAV počas roku 2011:²⁵

²⁴ Technologický inštitút SAV – Správa o činnosti organizácie SAV za rok 2011. jún 2012. Dostupné na: http://www.ti.sav.sk/_site_media/vyrocne%20spravy/TISAV_Annual_Report_2011.pdf

²⁵ Technologický inštitút SAV – Správa o činnosti organizácie SAV za rok 2011. jún 2012. Dostupné na: http://www.ti.sav.sk/_site_media/vyrocne%20spravy/TISAV_Annual_Report_2011.pdf

Tabuľka 23: Projekty riešené v organizácií

Medzinárodné projekty		
Programy: Multilaterálne – iné	Trvanie projektu	Dosiahnuté výsledky
<i>Stredo európsky výskum inovatívnych modelov (Central Europe Research to Innovation Models)</i>	22.10.2008/ 30.9.2011	Výstupy rok 2011: Databáza projektov, ideí/technológií, prezentovanie vybraných produktov, technológií počas workshopu vo Viedni, spracovanie koncepcie komercializácie technológií na Žilinskej univerzity, systém hodnotenia komerčnej úspešnosti, spracovanie podrobnej komercializačnej stratégie pre vybrané technológie. ²⁶
Projekty národných agentúr		
Programy: Štrukturálne fondy EÚ Výskum a vývoj	Trvanie projektu	Dosiahnuté výsledky
1.) <i>Centrum komercializácie poznatkov a ochrany duševného vlastníctva Slovenskej akadémie vied (Centre of knowledge commercialization and intellectual property rights management of the Slovak Academy of Sciences)</i>	1.10.2009/ 31.3.2012	Rozbehnutie všetkých praktických činností Centra pre transfer technológií (Kancelárie), zvýšenie povedomia o možnostiach ochrany DV a realizácie prenosu výsledkov výskumu do praxe v organizáciách SAV. Zintenzívnenie spolupráce s CVTI SR na budovaní Národného centra pre TT. Postupné zapájanie sa do medzinárodných štruktúr venujúcich sa TT.
2.) <i>Efektívne riadenie výroby a spotreby energie z obnoviteľných zdrojov (Effective control of production and consumption of energy from renewable sources)</i>	1.4.2010/ 31.3.2013	V rámci projektu sa začalo s verejným obstarávaním a nákupom potrebného prístrojového vybavenia. Vybavenie je priebežne umiestnené na spoločných pracoviskách vytvorených medzi TI SAV a jednotlivými partnermi projektu.

Prameň: Technologický inštitút SAV – Správa o činnosti organizácie SAV za rok 2011. jún 2012. Dostupné na: http://www.ti.sav.sk/_site_media/vyrocne%20spravy/TISAV_Annual_Report_2011.pdf

Ochrana duševného vlastníctva – projekt CEKOODUV (Centrum komercializácie duševného vlastníctva)

Projekt CEKOODUV je projektom technologického inštitútu a jeho partnerov. Partnermi projektu sú Fyzikálny ústav SAV, Elektrotechnický ústav SAV, Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV a Ústav anorganickej chémie SAV.

Cieľom projektu je vytvoriť funkčný systém riešiaci problematiku ochrany duševného vlastníctva v organizáciách SAV (vrátane tvorby potrebných dokumentov) a následnej komercializácie.

Výstupom bude vytvorenie systému aktívnej identifikácie vhodných technológií a myšlienok vznikajúcich v SAV, pomoc a podpora pri spracovaní dosiahnutých výsledkov výskumníkov do formy vhodnej pre získanie ochrany duševného vlastníctva, príprava na proces komercializácie.

²⁶ http://www.uniza.sk/document/sprava_ZU_2011/veda.pdf

cie, interface s podnikateľskou sférou vrátane identifikácie potenciálnych investorov, ako aj získanie podpory pre komercializáciu.²⁷

Slovenská technická univerzita (STU)

• • • • •
• S T U •
• • • • •
• • • • •

Web: <http://www.stuba.sk/>

Hospodárenie STU²⁸

STU v roku 2011 pracovala s rozpočtom 90 miliónov EUR, čo je suma neporovnateľná s rozpočtom zahraničných špičkových univerzít a vysokých škôl technického zamerania. Približne jednu tretinu z týchto prostriedkov získala STU vlastným pričinením cez vlastnú podnikateľskú činnosť, z domácich a zahraničných grantov z európskych štrukturálnych fondov, prostredníctvom dotácií na výskum a z iných zdrojov.

Študenti a absolventi

K 31.10.2011 študovalo na univerzite spolu na všetkých fakultách **17 736** študentov (10 825 študentov v bakalárskom, 5 220 v inžinierskom a 1 691 v doktorandskom stupni). V akademickom roku 2010/2011 štúdium úspešne ukončilo **4 674** absolventov (z toho 2 179 na bakalárskom, 2 283 na inžinierskom a 212 na doktorandskom stupni) – vid' graf 1. Spolu už univerzita vychovala viac ako 130 000 absolventov.

²⁷ Kancelária pre transfer technológií, poznatkov a ochranu duševného vlastníctva. O projekte CEKOODUV. Dostupné na: http://www.ctt.sav.sk/_site/sk/O-projekte-CEKOODUV/

²⁸ Výročná správa STU za rok 2011. Dostupné na : http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyročne_spravy/vs2011www.pdf

Graf 1: Počet študentov a absolventov STU k 31.10.2011

*Prameň: Výročná správa STU za rok 2011. Dostupné na:
http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocne_spravy/vs2011www.pdf*

STU a výskum

Finančne je výskum na STU krytý najmä z fondov agentúr VEGA²⁹, APVV³⁰ a štátnymi programami vedy a výskumu. Univerzita sa zapája aj do európskych programov, získava finančné zdroje z programov EÚ, najmä zo 7. Rámcového programu.

A. Služby výskumu³¹

Podpora investícií do výskumu sa uskutočňovala najmä prostredníctvom štrukturálnych fondov a sčasti aj z vlastných zdrojov. Univerzitou bol vypracovaný systém umožňujúci systematickú koordináciu najväčších projektov prostredníctvom projektového strediska štrukturálnych fondov, ktoré je organizačne začlenené do Výskumného centra. Podporu s prípravou projektov poskytuje STU Scientific.

²⁹ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu. Informácie, pokyny pre riešenie projektov VEGA. Dostupné na <http://www.minedu.sk/index.php?rootId=416>

³⁰ Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Dostupné na: <http://www.apvv.sk/>

³¹ Výročná správa o činnosti STU za rok 2010. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocne_spravy/vs2010www.pdf

Programy na podporu medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce (MTVS)

Vyhľadávanie výziev pre projekty bolo poskytované prostredníctvom SPIRIT portálu³². Tento sústredil informácie o dostupných zahraničných zdrojoch na vedecko-výskumnú činnosť, o otvorených a chystaných výzvach rámcových programov EÚ a pod.

Program pre predfinancovanie výskumných projektov vedecko-technickej spolupráce sa uskutočňuje od roku 2008 (ďalej len Program predfinancovania MVTs). Cieľom programu je podpora plynulého riešenia projektov MVTs (najmä projektov rámcových programov EÚ) a zvýšenia úspešnosti pracovísk STU pri riešení týchto projektov.

V tom istom roku zriadil rektor STU (v snahe podporiť motiváciu jednotlivcov na podávanie projektov MVTs) tzv. *Motivačný program*. V rámci programu je priznaná mimoriadna odmena tým zamestnancov a študentom univerzity, ktorí vypracujú a/alebo dohodnú účasť kolektívu STU na projekte MVTs, ktorý je financovaný zo zahraničných prostriedkov a sú financované posudzujúcim orgánom. Projekty zahrnuté do motivačného programu musia mať charakter vedeckých, technických alebo umeleckých projektov, ktoré zároveň podporujú MVTs a zapájajú do projektu minimálne jedno pracovisko STU zo zahraničných zdrojov, napr. Rámcové programy Európskej únie pre výskum a vývoj (7. RP a CIP), Nórsky finančný mechanizmus, NATO a pod.

V roku 2010 pribudol *Program na podporu mladých výskumníkov*. Je určený pre mladých vedecko-výskumných pracovníkov do 35 rokov a predstavuje poskytnutie nenávratnej finančnej podpory – grantov na krytie nákladov spojených s riešením výskumných (vedeckých, technických alebo umeleckých) projektov mladých výskumníkov.

B. Budovanie infraštruktúry výskumu

Výskumné centrum STU³³

Výskumné centrum STU je špecializovaným pracoviskom univerzity na zabezpečenie prenosu výsledkov vysokoškolskej vedy, techniky a umenia do praxe. Výskumné centrum STU vykonáva koncentrovaný inovatívny výskum. Poslaním centra je zabezpečovať vhodnú technickú a ľudskú infraštruktúru pre koncentrovaný výskum a vývoj uskutočňovaný na STU v súčinnosti s jej pracoviskami a partnermi.

³² <http://www.spiritportal.sk/>

³³ Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výskumné centrum STU. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/generate_page.php?page_id=3427

Vedecko-technologické centrá STU

STU má viacero vedecko-technologických centier v Bratislave a Trnave, kde v najbližších rokoch plánuje preinvestovať niekoľko 100 miliónov EUR. V Bratislave sa nachádzajú tieto vedecko-technologické centrá:³⁴

Science City STU Bratislava centrum

Centrum je orientované na výskum materiálov a technológií, techniku tvorby a ochrany prostredia, energiu a stavebnú techniku. Komplex univerzitných budov poskytuje priestor špecialistom z perspektívnych odvetví ako napr. automobilový priemysel, biotechnológie, medicínske aplikácie, energetika, stavebné technológie a iné. Do rozvoja komplexu sa plánuje preinvestovať do roku 2017 okolo 100 miliónov EUR.

Science City STU Bratislava Mlynská dolina

Orientuje sa na informačné technológie, informatizáciu, materiály a energiu. Susedí s ústavmi SAV a pracoviskami Univerzity Komenského. Spolu tieto pracoviská vytvárajú komplex, kde sa na ploche 20 ha plánuje rekonštrukcia a výstavba nových moderných budov, v ktorých budú umiestnené kancelárie, vzdelávacie priestory a špičkové laboratóriá. Do roku 2017 sa tu plánuje preinvestovať približne 150 miliónov EUR.

Technologické inovačné centrum STU Trnávka

Špecializuje sa na betónové konštrukcie, skúšobníctvo stavebných prvkov, vysoké napätia a elektrické vedenia pre elektroenergetiku.

Centrá excelentnosti STU

Centrám excelencie sa bližšie venuje kapitola 1.1.3.7 Ostatní inováční hráči.

Zoznam centier excelentnosti STU:³⁵

- *SMART informačných technológií, systémov a služieb*
- *Integrovanej protipovodňovej ochrany územia*
- *Sídelnej infraštruktúry znalostnej ekonomiky*
- *Obnoviteľných zdrojov energie*
- *Obrábania materiálov*
- *Pre diagnostiku materiálov*
- *Pre priemyselnú biotechnológiu*
- *Pre návrh, prípravu a diagnostiku nanoštruktúr pre elektroniku a fotoniku*

³⁴ Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výročná správa STU za rok 2011. Dostupné na : http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocne_spravy/vs2011www.pdf

³⁵ Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výročná správa STU za rok 2011. Dostupné na : http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocne_spravy/vs2011www.pdf

- *Zelenej chémie*
- *Kvantových technológií*
- *Inteligentných technológií pre elektronizáciu a informatizáciu systémov a služieb*
- *Nano-/mikroelektronických, optoelektronických a senzorických technológií*

C. Transfer technológií – Podpora prenosu poznatkov do praxe³⁶

Know-how centrum STU (KHC)

KHC vzniklo v roku 2000 ako projekt STU. V roku 2007 organizačne KHC prešlo ako útvar novovzniknutého výskumného centra STU. Pod KHC sa zaradil aj univerzitný technologický inkubátor a v roku 2010 vzniklo centrum Transfertech zamerané na prípravu koncepcie a politiky v oblasti zhodnocovania výskumu.

Informačno-poradenské miesto úradu pre inovácie – INNOINFO

Univerzitný technologický inkubátor významne spolupracuje s Úradom priemyselného vlastníctva SR so sídlom v Banskej Bystrici. Kontaktný bod úradu INNOINFO bol zriadený v roku 2006. Poslaním je poskytovať poradenstvo a informácie v oblasti ochrany duševného vlastníctva pracovníkom a študentom STU, začínajúcim inovatívnym firmám ale aj odbornej verejnosti. Pracovníci sprostredkujú malým a stredným podnikateľom prediagnostiku priemyselných práv, spolupracujú s úradom – organizujú semináre, distribuujú propagačné materiály záujemcom o informácie o ochrane práv duševného vlastníctva.

Časopis Transfer

Časopis Transfer vydáva spoločnosť STU Scientific. Úlohou je poskytnúť platformu slovenským subjektom na výmenu informácií a vlastných skúseností z prenosu poznatkov a technológií do praxe.

³⁶ Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výročná správa o činnosti STU za rok 2010. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyročne_spravy/vs2010www.pdf

D. Podpora podnikania v technických disciplínach a kapitalizácia duševného vlastníctva STU³⁷

Univerzitný technologický inkubátor

Inkubátor bol vybudovaný v roku 2004, kedy univerzita získala na jeho zriadenie grant z predvstupového fondu EÚ – PHARE Cross Border Cooperation. Od svojho vzniku pomohol pri začatí existencie viac ako tridsiatich inovatívnych malých podnikov start-up.

Cieľom existencie inkubátora je, aby sa myšlienky z tvorivej činnosti našli spôsob ekonomického zhodnotenia a prispeli k rozvoju sofistikovaných činností v podnikateľskom prostredí.

V rámci programu InQb bolo poskytnuté podnikateľské poradenstvo pre začiatok podnikania, čo pre spoločnosti vytváralo pridanú hodnotu. Poradenstvo je poskytované spoločnosťou STU Scientific.

Start-up kancelária

Je programom pre začínajúcich podnikateľov, ktorí iba uvažujú o založení vlastnej firmy. Poskytuje bezplatne na obmedzený čas vybavený priestor pre vypracovanie podnikateľského plánu pre záujemcov o založenie inovatívnej firmy (študentov STU resp. doktorandov) s orientáciou na poskytovanie produktov a služieb v oblasti techniky a technológií. Priestor na zostavenie podnikateľského plánu dostane budúci podnikateľ v rámci priestorov Univerzitného technologického inkubátora STU. Študenti a absolventi môžu tri mesiace zdarma využívať:³⁸

- zariadenú kanceláriu s rozlohou 15 m² (kancelárií o tejto výmere je k dispozícii 30)
- PC zostavu a multifunkčné zariadenie, pripojenie na internet
- zasadaciu miestnosť pre 20 osôb
- poradenstvo v oblasti založenia firmy a písania podnikateľského plánu.

Všetky uvedené služby sú bez akýchkoľvek poplatkov.

Podmienkou zapojenia sa do programu je predloženie potrebných dokumentov³⁹ manažmentu inkubátora a zároveň musí uchádzač prejsť hodnotením výberovej komisie inkubátora. Po uplynutí trojmesačného obdobia v priestoroch start-up kancelárie musí podnikateľ predložiť manažmentu inkubátora vypracovaný podnikateľský plán. Kvalita a reálnosť splnenia plánu otvárajú podnikateľovi vstup do Univerzitného technologického inkubátora STU, už

³⁷ Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výročná správa o činnosti STU za rok 2010. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocne_spravy/vs2010www.pdf

³⁸ Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výročná správa STU za rok 2011. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyrocne_spravy/vs2011www.pdf

³⁹ Potrebné dokumenty, ktoré musia byť predložené: dotazník, životopis/y zakladateľa/ľov firmy, potvrdenie o štúdiu na vysokej škole (študenti a absolventi STU).

ako inkubovanej firmy.⁴⁰ V prípade inkubovanej firmy platia cenníky uvedené na stránke: <http://www.inqb.sk/cennik/>. Ceny za nájom sú v jednotlivých rokoch nájmu rozdielne. Firma staršia ako tri roky je považovaná z hľadiska inkubátora za komerčnú firmu a platí preto najdrahší nájom.

Viac informácií o univerzitnom technologickom inkubátore v kapitole 1.1.3.6 Inkubátory. V tejto kapitole tiež možno nájsť **informácie o obsadenosti priestorov** Univerzitného technologického inkubátora za jednotlivé mesiace roku 2012.

Web: <http://www.inqb.sk/>

STU Scientific^{41 42}

STU v Bratislave je vlastníkom, spoločníkom a zakladateľom STU Scientific, s.r.o. Spoločnosť bola založená v roku 2008. Obchodná spoločnosť STU Scientific slúži na zabezpečenie prenosu výsledkov vysokoškolskej vedy, techniky a umenia do hospodárskej a spoločenskej praxe. Poslaním STU Scientific je podporovať zhodnocovanie duševného vlastníctva Slovenskej technickej univerzity a ďalších partnerov v podnikateľskom prostredí. Cieľom a jadrom činnosti je napomáhať transferu nových poznatkov do praxe.

Spin-off spoločnosti na STU

Spin-off sú malými inovatívnymi firmami, ktoré vznikajú odčlenením od materskej spoločnosti s vysokým rastovým a inovatívnym potenciálom. Z pohľadu univerzity ide o proces vyhľadávania praktického využitia výsledkov výskumu a vývoja v praxi. Univerzita môže mať v spoločnosti priamy obchodný podiel, alebo sú uzatvorené špecifické zmluvy o využívaní univerzitného know-how. STU má 5 spoločností typu spin-off. V každej z nich má obchodný podiel prostredníctvom spoločnosti STU Scientific a účasť v dozornej rade.

STUVITAL, s.r.o.

Zámerom je komerčné využitie výsledkov výskumu v oblasti výživy a ochrany zdravia. Poslaním je inovatívny výskum, vývoj a výroba funkčných potravín, v niektorých prípadoch a j s predĺženou trvanlivosťou.

⁴⁰ MIKULÍKOVÁ, L. – MIŠICKÁ, I. Prísť do UTI STU sa oplatí. Dostupné na: http://www.inqb.sk/files/articles/file/UTI_STU.pdf

⁴¹ STU Scientific. O nás. Dostupné na: <http://www.stuscientific.sk/content/o-nas>

⁴² Slovenská technická univerzita v Bratislave. Výročná správa o činnosti STU za rok 2010. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyročne_spravy/vs2010www.pdf

Okrem toho, že spoločnosť spolupracuje s inými vedeckými inštitúciami (SAV, VÚP, Výskumný ústav rastlinnej výroby v Piešťanoch), dôležitou je aj spolupráca s podnikovou sférou, najmä so spoločnosťou ADIVIT, s.r.o.⁴³ z Nitry.

Prvoradým zámerom spoločnosti na najbližšie obdobie je výskum a príprava fortifikovaných, (predovšetkým cereálnych) výrobkov zameraných na prevenciu obezity, kardiovaskulárnych, nádorových a iných voľnoradikálových i imunodeficientných ochorení. Nová generácia funkčných potravín bude tiež zameraná na imunostimulačné a probiotické účinky. Pri výrobe novo navrhnutých cereálnych výrobkov bude uplatnená inovatívna technológia zhodnocovania bočných produktov spracovania obilnín a originálne receptúrne zložky (beta–glukány na cereálnej báze, cereálna vláknina, antioxidanty a prebiotiká).

Výskum spoločnosti je tiež zameraný na predĺženie trvanlivosti niektorých cereálnych výrobkov.⁴⁴

InnoDrive STU, s.r.o.

Predmet činnosti je zameraný na výskum a vývoj inovatívnych technológií, primárne v oblasti priemyselných pohonov a súvisiacich technológií, berúc ohľad na konkrétne aplikácie.

Spoločnosť sa zaoberá predovšetkým výskumom a poradenstvom v oblastiach:⁴⁵

- metód riadenia striedavých rotačných a lineárnych pohonov s využitím prvkov umelej inteligencie,
- diagnostiky porúch guľčkových ložísk v asynchrónnych motoroch,
- metód riadenia polohy magnetických ložísk a ich aplikácie ako náhrady mechanických ložísk v striedavých pohonoch,
- oživenia a parametrizácie riadiacich systémov na báze PLC a inteligentných meničov k striedavým pohonom.

*IVMA STU, s.r.o.*⁴⁶

Zámerom je okrem vývoja nových materiálov aj ich rýchla aplikácia v praxi prostredníctvom vlastnej výroby nielen materiálu ale aj konkrétnej súčiastky, dielu pre danú aplikáciu. Ide predovšetkým o aplikácie materiálov v extrémnych podmienkach, ako sú napr. extrémne tlaky, extrémne teploty, extrémne spôsoby namáhania a agresívne atmosféry a energetické žiarenie.⁴⁷

⁴³ ADIVIT spol. s.r.o. Dostupné na: <http://www.adivit.sk/>

⁴⁴ STU Scientific. STUVITAL, s.r.o. Dostupné na: <http://www.stuscientific.sk/content/stu-vital-s-r-o>

⁴⁵ INNO DRIVE STU. In: časopis *Transfer*. č. 4/2011, Ročník III. s. 20. Dostupné na: <http://www.stuscientific.sk/data/MediaLibrary/112/Transfer%202011-4-medium.pdf>

⁴⁶ INNO DRIVE STU. Dostupné na: <http://www.innodrivestu.com/>

⁴⁷ <http://www.stuscientific.sk/content/ivma-stu-s-r-o>

Okrem aplikovaného výskumu a vývoja v oblasti materiálov pre aplikácie v extrémnych podmienkach sa spoločnosť zaoberá odborným poradenstvom v oblasti porušovania materiálov a korózie, expertízami poškodenia strojov a konštrukcií, elektroiskrovým nanášaním funkčných vrstiev, mikroštruktúrnou analýzou kovových materiálov a kompozitov, počítačovou obrazovou analýzou štruktúry kovových materiálov a kompozitov a meraním fyzikálnych a mechanických vlastností materiálov.⁴⁸

SMME-STU, s. r. o. (Smart Mechatronics – STU, s. r. o.)

Spoločnosť sa zameriava na vedeckú, výskumnú a vývojovú činnosť mechatronických systémov využívajúca najnovšie poznatky a trendy informačných, komunikačných a riadiacich technológií. Výskum je zameraný na návrh inteligentných, ambientných, technických a softvérových systémov, ktoré sú realizované cez vnorené SW a HW systémy a využívajú optimalizáciu, robustnosť, adaptivitu, chybovú odolnosť a rekonfigurovateľnosť riadiacich štruktúr. Hlavným cieľom je transfer výsledkov do praxe pre priemyselné procesy (energetika, plynárenstvo, automobilový priemysel, doprava, biotechnológie zdravotníctvo, služby a iné).

Hydrotechnika STU, spol. s.r.o.

Spoločnosť vznikla v roku 2011 a medzi jej typické aktivity patria napríklad:

- výskum, vývoj, poradenstvo, projektová, inžinierska činnosť v oblasti vodných stavieb, vodnej dopravy, vodných ciest a protipovodňovej ochrany,
- výskum a vývoj softvérových aplikácií pre riadenie hydroenergetických systémov a sústav,
- terénny a laboratórny výskum v oblasti vodných stavieb.

Spin-off spoločnosti zakladá a stará sa o ne dcérska spoločnosť STU – STU Scientific. Informácie o konkrétnych inovatívnych produktoch a ani o kapitále, s ktorým spoločnosti disponujú, nie sú verejne dostupné, nemá ich k dispozícii ani Know-how centrum STU (pokračovateľ pracoviska Transfertech).⁴⁹

E. Spolupráca s praxou⁵⁰

Pre technickú univerzitu je nevyhnutná intenzívna spolupráca s praxou. Kompetenčné centrum inteligentných technológií pre elektronizáciu a informatizáciu systémov a služieb INTE-

⁴⁸ IVMA STU. O spoločnosti. Dostupné na: <http://www.ivmastu.sk/>

⁴⁹ Informácia poskytnutá na požiadanie od p. Ing. Heleny Ďurovčíkovej, Know-how centrum STU

⁵⁰ Slovenská technická univerzita. Výročná správa STU za rok 2011. Dostupné na: http://www.stuba.sk/new/docs//stu/uradna_tabula/vyroczne_spravy/vs2011www.pdf

LINSYS s celkovým objemom tržieb vyše 7 miliónov EUR je jedným z najväčších príkladov spolupráce STU s praxou. Okrem Univerzity Komenského, Medzinárodného laserového centra a Ústavu informatiky Slovenskej akadémie vied sú členmi tohto konzorcia aj priemyselné podniky Siemens, s.r.o., APPLIED PRECISION s.r.o., NanoDesign, s.r.o., Prvá zvaračská, a.s., MicroStep – MIS, spol. s.r.o. a Centire Research s.r.o..

STU spolupracuje napr. s týmito firmami: Volkswagen Slovensko, PSA Peugeot Citroën Slovakia, s.r.o., Siemens, s.r.o., Slovenské elektrárne, a.s., Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Hewlett-Packard Slovakia, s.r.o, Alcatel-Thales, MicroStep group, PPA Controll, a.s., VÚJE, a.s., IBM, s.r.o., Accenture, s.r.o., BEL/NOVAMANN, s.r.o., ISTRAN, s.r.o., Applied Precision s.r.o., Saint-Gobain Construction Products, s.r.o. – divízia Weber-Terranova, Baumit, spol. s.r.o., Premac, spol. s.r.o., Wienerberger – Slovenské tehelne, spol. s.r.o., VKÚ, a.s., Johnson Controls International spol. s.r.o., Durisol-Stav spol. s.r.o., Holcim Slovensko a.s. a ďalšie.

Tretina zdrojov STU pochádza z priamej súťaže, STU má zároveň najviac zmlúv o dielo s praxou spomedzi vysokých škôl v SR.⁵¹

⁵¹ Slovenská technická univerzita. Brožúra: Univerzitný vedecký park Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Rozvojový koncept vedeckého mesta. Jún 2012. s. 14

Univerzita Komenského (UK)

Univerzita Komenského je najstaršou a najväčšou slovenskou univerzitou. Je zároveň druhým najúspešnejším subjektom na Slovensku čo sa týka čerpania grantov v rámci 7. Rámcového programu (vzhľadom na absolútny počet projektov aj celkovú výšku alokovaných prostriedkov). Medzi získanými grantmi však zatiaľ výrazne prevažujú domáce nad zahraničnými. Domáce granty pochádzajú prevažne z agentúry VEGA⁵². Na univerzite je možnosť dosiahnuť akademický titul v približne tisícke akreditovaných študijných programov.⁵³

UK patrí k najsilnejším vedecko-výskumným inštitúciám na Slovensku. Jedným z cieľov univerzity v oblasti vedy a výskumu je reflektovať vo výskume a sústrediť sa na nasledujúce štyri oblasti:⁵⁴

- nové materiály a nové technológie, obnoviteľné zdroje energií
- biotechnológie a medicína
- spoločnosť a civilizačné výzvy
- znalostná spoločnosť a informačné a komunikačné technológie

Univerzita má 13 fakúlt a viac ako 20 pedagogických, vedeckých a iných pracovísk a účelových zariadení.

Web: www.uniba.sk/

Hospodárenie UK⁵⁵

Zdrojom financovania nákladov hlavnej činnosti univerzity boli v roku 2011 predovšetkým príjmy z dotácií štátneho rozpočtu, ale tiež výnosy z ďalšieho vzdelávania zo školného, z poplatkov, výnosy z darov tuzemských i zahraničných fyzických a právnických osôb, ako aj iné výnosy (prostriedky EÚ, výnosy z predaja majetku a pod.). Príjmy (výnosy) zo štátneho rozpočtu predstavovali v roku 2011 spolu **88 384 863** EUR. Príjmy zo zahraničia majúce charakter dotácie predstavovali v roku 2011 spolu sumu 2 235 421 EUR. Oproti roku 2010 boli príjmy z dotácií a zo zahraničia nižšie o 119 779,48 EUR.

⁵² Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu. <http://www.minedu.sk/index.php?rootId=416>

⁵³ Univerzita Komenského v Bratislave. Štúdium na UK. Dostupné na: <http://www.uniba.sk/index.php?id=5>

⁵⁴ Univerzita Komenského v Bratislave. Vedecko-výskumná činnosť na UK. Dostupné na: <http://www.uniba.sk/index.php?id=4>

⁵⁵ Univerzita Komenského. Výročná správa činnosti UK za rok 2011. s. 63-67. Dostupné na: http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

Okrem hlavnej činnosti zabezpečila univerzita svojou aktivitou v podnikateľskej činnosti v roku 2011 ďalšie výnosy v objeme 3 668 584,32 EUR a to z tržieb za vlastné výrobky, z tržieb z predaja služieb, z úrokov, z kurzových ziskov, z iných ostatných výnosov a z výnosov z prenájmu. Nemalou mierou sa na výnosoch podieľali príjmy z poplatkov za školné, za ďalšie vzdelávanie či poplatky spojené so štúdiom.

Podrobné informácie o hospodárení na UK v roku 2011 obsahuje Výročná správa o hospodárení na UK: <http://www.uniba.sk/index.php?id=3701>

Študenti a absolventi

V dennej forme štúdia v akademickom roku 2011 študovalo na univerzite 22 534 študentov (čo predstavuje mierny nárast oproti roku 2010 (22 011 študentov). V externej forme štúdia v rovnakom sledovanom období študovalo na univerzite 5 266 študentov, čo naopak predstavuje mierny pokles oproti predchádzajúcemu obdobiu o 284 študentov. Na univerzite v tomto období študovalo 1 914 zahraničných študentov z viac ako 75 krajín sveta (to predstavuje cca 6,9 % zo všetkých študentov UK).⁵⁶

Počet absolventov všetkých stupňov vysokoškolského štúdia na fakultách Univerzity Komenského bol v roku 2011 7 334 (v roku 2010 8 435). akademický titul „doktor medicíny“ získalo 505 absolventov, akademický titul „magister“ 3 549 a titul „bakalár“ 2 964 absolventov, akademický titul „philosophiae doctor“ 316 absolventov. Z tohto počtu skončilo 892 absolventov s vyznamenaním.⁵⁷

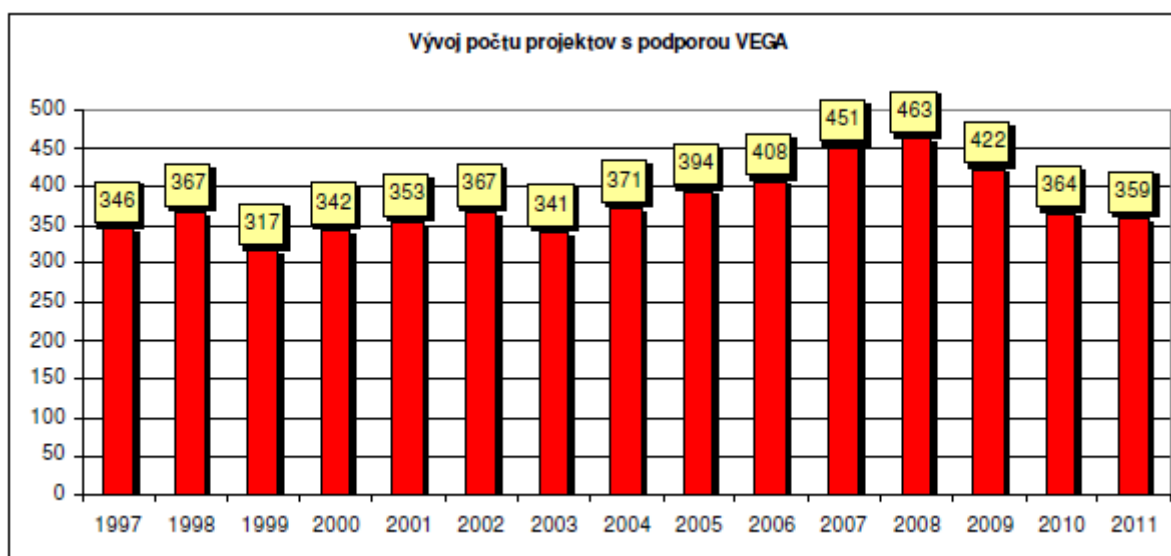
Projekty UK

Na nasledujúcich grafoch je znázornený počet projektov podporených grantovou agentúrou VEGA do roku 2011 a vývoj finančných dotácií na granty VEGA v tis. EUR.

⁵⁶ Univerzita Komenského. Výročná správa činnosti UK za rok 2011. s. 5. Dostupné na: http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

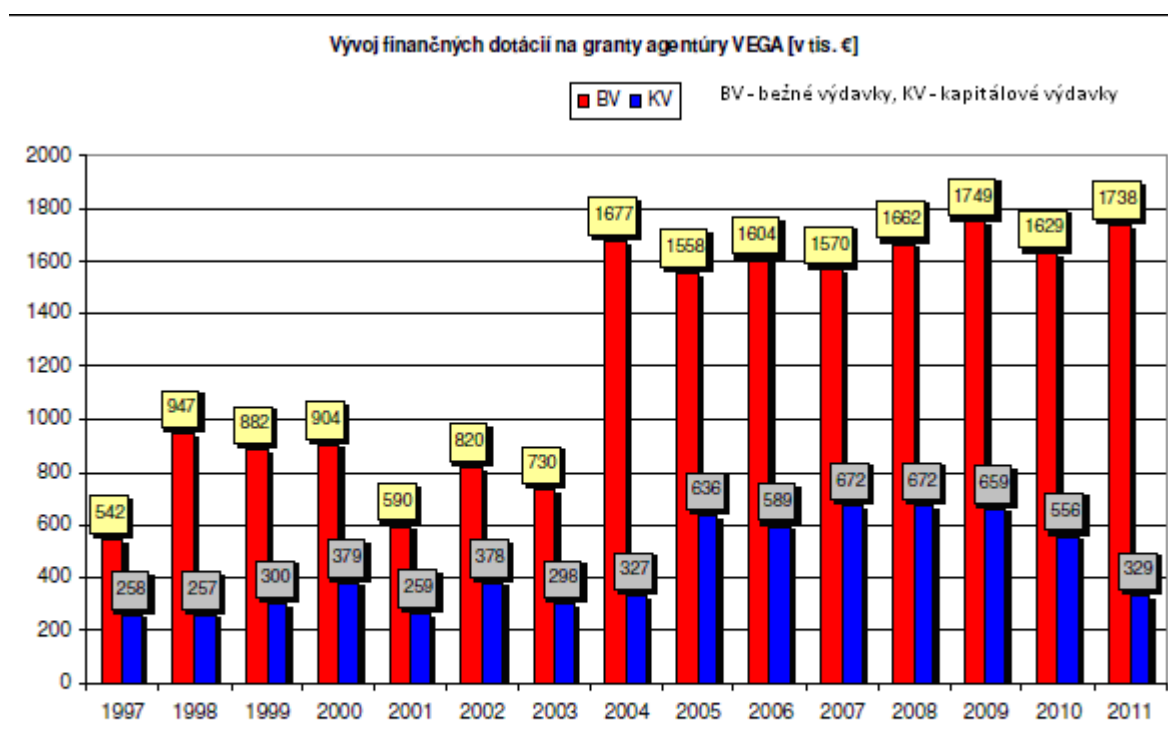
⁵⁷ Univerzita Komenského. Výročná správa činnosti UK za rok 2011. s. 27. Dostupné na: http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

Graf 2: Vývoj počtu projektov podporených grantovou agentúrou VEGA do roku 2011

Prameň: Výročná správa činnosti UK za rok 2011. Dostupné na:
http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

Graf 3: Vývoj finančných dotácií na granty VEGA (v tis. EUR, Bežné výdavky, Kapitálové výdavky)

Prameň: Výročná správa činnosti UK za rok 2011. Dostupné na:
http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

Čo sa týka projektov APVV, v roku 2011 UK získala celkovo 92 projektov, ktoré boli podporené cez APVV.

Tabuľka 24: Projekty APVV riešené na fakultách v roku 2011

Fakulta	Počet	BV (EUR)	KV (EUR)	Spolu (EUR)
LF UK	5	215 611,00	0,00	215 611,00
PraF UK	2	80 511,00	0,00	80 511,00
FiF UK	4	66 943,92	0,00	66 943,92
PriF UK	34	944 004,87	0,00	944 004,87
PdF UK	1	2 600,00	0,00	2 600,00
FaF UK	5	9 673,00	0,00	9 673,00
FTVŠ UK	1	1 627,43	0,00	1 627,43
JLF UK	2	14 531,00	0,00	14 531,00
FMFI UK	37	578 937,89	70 000,00	578 937,89
FSEV UK	1	39 511,00	0,00	39 511,00
Spolu UK	92	1 953 951,11	70 000,00	2 023 951,11

Prameň: Výročná správa činnosti UK za rok 2011. Dostupné na:

http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

Projekty VEGA, MVTS, KEGA, APVV a ostatné projekty so štátnou dotáciou (tzn. domáce projekty a granty) získali v roku 2011 celkovo 4 340 211,00 EUR.

Univerzita Komenského získala zo 7. rámcového programu v období rokov 2007-2011 prostriedky v hodnote 3 398 035 EUR a hneď po SAV bola druhou najúspešnejšou inštitúciou v množstve schválených projektov (22) aj v absolútnom množstve pridelených finančných prostriedkov (obdobie rokov 2007 – 2011) (viď Tabuľka 49).

V snahe podporiť vedecko-výskumnú činnosť mladých vedeckých pracovníkov a pripraviť ich na spôsob uchádzania sa o prostriedky z grantových agentúr, udeľuje každoročne rektor UK *Granty UK* pre pracovníkov a doktorandov UK (vekový limit je 30 rokov). Maximálna výška grantu bola v roku 2011 2 000 EUR. Distribúcia grantov poukazuje na dominanciu prírodovedne orientovaných projektov. V roku 2011 bolo podaných celkovo 580 projektov a z nich 284 získalo grant.

Pracoviská UK získali celkovo v roku 2010 96 zahraničných grantov podporených sumou 1 291 tisíc EUR. V roku 2011 získali pracoviská UK 82 zahraničných grantov. Z uvedených sú najčastejšie zastúpené projekty z Nórskeho finančného mechanizmu, 6. a 7. rámcového programu.

V roku 2011 sa univerzita zapojila do 62 projektov financovaných zo štrukturálnych fondov (buď ako prijímateľ alebo partner projektu). Celková suma zazmluvnených finančných prostriedkov predstavovala 12 129 407 EUR.⁵⁸

Tabuľka 25: Projekty zo štrukturálnych fondov v roku 2011

Fakulta	Počet	Suma za rok 2011 v EUR
LF UK	8	619 704
PraF UK	0	0
FIF UK	1	615 987
PriF UK	20	3 304 222
PdF UK	0	0
FaF UK	1	0
FTVŠ UK	1	70 000
JLF UK	16	4 061 423
FMFI UK	11	3 289 291
RKCMBF UK	0	0
EBF UK	0	0
FM UK	0	0
FSEV UK	1	14 631
RUK	3	154 149
Spolu	62	12 129 407

Prameň: Výročná správa činnosti UK za rok 2011. Dostupné na:

http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

⁵⁸ Univerzita Komenského. Výročná správa o činnosti Univerzity Komenského v Bratislave za rok 2011. Dostupné na: http://www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/spravy/sprava_2011.pdf

Verejné rezortné vedecko-výskumné inštitúcie

Štátne výskumné ústavy prešli od roku 1989 významnými zmenami (napr. významné znížovanie ich počtu). Niektoré sa transformovali na súkromné inštitúcie, iné zanikli, zlúčili sa, zmenili status z rozpočtovej a príspevkovej organizácie, prípadne sa stali neziskovou organizáciou. V súčasnosti je 9 ministerstiev zriaďovateľom výskumných inštitúcií. Zoznam verejných rezortných vedecko-výskumných inštitúcií so sídlom v Bratislavskom samosprávnom kraji so stručnou charakteristikou ich výskumného zamerania možno nájsť v tabuľke 26.⁵⁹

Ústredná štátna správa tiež podporuje výskum neziskových organizácií alebo spoločný výskum verejného a súkromného sektora. Najdôležitejšie ústavy zahŕňajú: Výskumný ústav vodného hospodárstva (VUHV), Výskumný ústav potravinársky (VÚP), Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy (VUPOP), Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva (VÚEPP), Výskumný ústav geodézie a kartografie (VUGK), Výskumný ústav spojov (VÚS)⁶⁰ a Výskumný ústav celulózy a papiera (VÚCP).

Štruktúra verejných a súkromných výskumných organizácií sa odráža aj v celkovej regionálnej výskumnej činnosti – najviac zastúpené v regióne sú prírodné vedy (41,8 % všeobecného výskumu), strojárstvo (31,8 %) a Spoločenské vedy (11,5 %).⁶¹

⁵⁹ CVTI SR. Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK. Dostupné na: http://nitt.cvtisr.sk/buxus/docs/NITTSK_studia_IV_akt_1_1_CREPC.pdf

⁶⁰ sídli v Banskej Bystrici, preto ďalej nie je predmetom analýzy

⁶¹ European Commission. Regional Innovation Report Bratislava. Dostupné na: <http://www.rim-europa.eu/index.cfm?q=p.baseline&r=SK01>

Tabuľka 26 Pracoviská rezortných výskumných ústavov so sídlom v Bratislavskom samosprávnom kraji

Zriaďovateľ	Názov inštitúcie	Výskumné činnosti	Rozpočet inštitúcie	Angažovanosť inštitúcie v projektoch a grantoch r. 2011, pilotné projekty
Ministerstvo kultúry SR	Slovenské centrum dizajnu http://www.sdc.sk/	Vedie databázu výrobných podnikov SR zameraných na vývoj vlastných produktov a vývoj nových výrobných programov. Význam z hľadiska transferu technológií a duševného vlastníctva.	prostriedky zo štátneho rozpočtu: 348 250 EUR (2011)	Účelovo poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu v roku 2011: 20. výročie založenia SCD – retrospektívna výstava (9 000 EUR), Projekt kreatívna ekonomika a ekonomika kultúrneho priemyslu Slovenskej republiky (5 000 EUR). ⁶²
	Univerzitná knižnica v Bratislave http://www.ulib.sk/sk/	Štátna rozpočtová organizácia. Univerzálna vedecká knižnica a multifunkčné kultúrne centrum je vrcholnou štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti.	Rozpočet 2012: 714 871,08 EUR ⁶³	FP7-INFRASTRUCTURES-2011-2: OpenAIREplus (283595) 2nd-Generation Open Access Infrastructure for Research in Europe, FP7-INFRASTRUCTURES-2009-1: OpenAIRE (246686) Open Access Infrastructure for Research in Europe, EC Culture (2007-2013): eBooks on Demand – A European Library Network (EOD), International Visegrad Fund (2011): Sharing Knowledge: Open access repositories in the V4 countries, OPIS-2011/2.1/08-NP Centrálny dátový archív (CDA) a iné. ⁶⁴
	Národné osvetové centrum http://www.nocka.sk/	Štátna príspevková organizácia. Sociologický výskum kultúrnych potrieb verejnosti, postojov verejnosti ku kultúrnej ponuke, špecifických problémov kultúrneho života v jednotlivých	Schválený rozpočet na bežné výdavky r. 2011: 1 509 526 EUR + 347 056 EUR (suma	Národné projekty v rámci Operačných programov: Projekt: SK 0091 - KCD:NOC- Kompetenčné centrum pre digitalizáciu, OPIS PO (NP 7 Centrálna aplikačná infra-

⁶² Slovenské centrum dizajnu. Výročná správa 2011. Dostupné na: http://www.culture.gov.sk/extdoc/3259/vs_2011_scd2

⁶³ Univerzitná knižnica v Bratislave. Výročná správa 2011. s. 11. Dostupné na: http://www.culture.gov.sk/extdoc/3242/vs_2011_ukb_aktualna

⁶⁴ Univerzitná knižnica v Bratislave. Výročná správa 2011. s. 136. Dostupné na: http://www.culture.gov.sk/extdoc/3242/vs_2011_ukb_aktualna

		územných oblastiach s dôrazom na lokálne a regionálne otázky a neprofesionálnu kultúru, výskum kultúrneho života a osvetovej práce na národnostne zmiešanom území (problematika menšinových kultúr), výskumné aktivity podľa aktuálnej spoločenskej požiadavky aj mimo rezort kultúry, výskum ostatných oblastí kultúrneho života podľa požiadaviek zriaďovateľa.	z prioritných projektov).	štruktúra a registratúra a NP 9 Harmonizácia informačných systémov) Nadnárodné projekty: projekt Dni tradičnej kultúry (V4), projekt Prečo som na svete rád/rada ⁶⁵
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy http://www.vupop.sk/	Príspevková organizácia s celoštátnou pôsobnosťou na komplexný výskum pôd na Slovensku. Vedecko-výskumná činnosť smerovaná na pôdu a krajinu, ochranu životného prostredia a krajinotvorbu SR; účasť na riešení medzinárodných projektov, najmä EÚ ; účasť na výskumných aktivitách Spoločného výskumného centra EÚ (JRC Ispra, Taliansko) v rámci siete jeho pracovísk združených do Európskeho úradu pre pôdu (Európska komisia, DG Environment); vedecké prognózovanie zmien vlastností pôdneho krytu SR vplyvom predpokladaného vývoja klimatickej zmeny.	Rozpočet na rok 2011: 1 207 166 EUR (štátny rozpočet)	APVV projekty: 1. Priestorová interpretácia hydrofyzikálnych charakteristík pôd Slovenska vo vzťahu k ich hydrologickému režimu (APVV-0139-10), 2. Transformácia, transport a distribúcia látok v nadložnom horizonte lesných pôd (APVV-0580-10) Medzinárodné vedecko-technické projekty: 1. CC-TAME: Klimatická zmena – adaptácia a zmierňovanie na území Európy (projekt 7. RP EÚ), 2. Stratégia manažmentu urbánnych pôd (Urban SMS) (Central Europe projekt), Posúdenie a strategický vývoj geoúdajov v súlade s INSPIRE – služby pre európske pôdne údaje (GS-Soil) (eContentplus projekt) a ďalšie, celkovo 6. medzinárodných projektov za rok 2011.
	Výskumný ústav potravinársky http://www.vup.sk/	Príspevková organizácia. Spracovávanie a predkladanie návrhov vedecko-technických projektov v súlade s Koncepciou štátnej vedeckej a technickej politiky a s programom a prioritami rezortného výskumu; riešenie a koordinácia vedecko-technických projektov, zadaných formou štátnych objednávok, štátnych a rezortných grantov; z výskum a vývoj v	Rozpočet 2011: 4 912 651,83 EUR (štátny rozpočet + zdroje EÚ + vlastné zdroje)	Medzinárodné projekty – 7. rámcový program EÚ: 1. EuroFIR Nexus (European Food Information Resource Network), 2. Safe Food for Europe – Coordination of research activities and Dissemination of research results of EC funded research on food safety

⁶⁵ Národné osvetové centrum. Výročná správa za rok 2011. Dostupné na internete: http://www.culture.gov.sk/extdoc/3261/vs_2011_noc

		<p>oblasti potravinárskej chémie, analýzy, mikrobiológie, technológie a príbuzných odvetví; výskum a technologické overovanie, vrátane návrhov technologickej aplikácie čistiacich a dezinfekčných prostriedkov; Zabezpečovanie prenosu svetových poznatkov a výsledkov vedy a výskumu do potravinárskej legislatívy, koncepcií a rozvojových programov potravinárstva a priamo do potravinárskych výrobných poloprevádzkových overovaní nových technológií a výrobných jednotkových operácií pre oblasť rozvoja biotechnologickej a potravinárskej výroby; projektovo-inžinierska činnosť v spojení s realizáciou výsledkov výskumu v praxi; rozvíjanie medzinárodnej vedecko-výskumnej spolupráce a vedecko-výskumnej kooperácie s inými rezortnými výskumnými ústavmi, výskumnými pracoviskami vysokých škôl, univerzít a SAV. Tvorí základ Centra excelentnosti potravinárskeho výskumu - CEPV.</p>		<p>Projekty ASFEU: 1. Vybudovanie „HiTech“ centra pre výskum vzniku, eliminácie a hodnotenia prítomnosti kontaminantov v potravinách, 2. Centrum excelentnosti pre kontaminujúce látky a mikroorganizmy v potravinách⁶⁶</p> <p>Pokračujúce medzinárodné projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Využitie regionálnych zdrojov na produkciu funkčných potravín (10/2010-09/2012) 2. Vocational excellence ensuring food product safety, consumer protection and competitiveness in Western Balkans (12/2010-11/2012) 3. EuroFIR Nexus (European Food Information Resource Network) (04/2011-03/2013) 4. Safe Food for Europe – Coordination of research activities and Dissemination of research results of EC funded research on food safety (05/2011-04/2014)⁶⁷
	<p>Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva http://www.vuepp.sk/</p>	<p>Príspevková organizácia. Aplikovaný ekonomický výskum v odbore odvetvové a prierezové ekonomiky v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva, sústreďovanie poznatkov základného výskumu v uvedených oblastiach a rozvíjanie poznania v príbuzných vedeckých disciplínach. Hlavným predmetom činnosti ústavu je vedecko-výskumná činnosť v odbore odvetvové a prierezové ekonomiky.</p>	<p>Prostriedky štátneho rozpočtu na rok 2011: 941 839,00 EUR,</p>	<p>r. 2011 – žiadateľ v 3 projektoch APVV. Predpokladaný začiatok projektov – júl 2012, spoluriešiteľ v 1 projekte STU, pokračovanie riešenia 4 rezortných projektov, ústav podal žiadosť na riešenie dvoch medzinárodných projektov.</p>

⁶⁶ Výskumný ústav potravinársky. Výročná správa za rok 2011. Dostupné na internete: <http://www.vup.sk/download.php?fID=121>, s. 19

⁶⁷ Výskumný ústav potravinársky. Výročná správa za rok 2011. Dostupné na internete: <http://www.vup.sk/download.php?fID=121>, s. 35

	<p>Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava http://www.svuba.sk/</p>	<p>Príspevková organizácia. Zavádzanie a vývoj nových laboratórnych metód v laboratórnej diagnostike kompatibilne s medzinárodnými požiadavkami, spolupracuje s vedecko-výskumnými a výrobnými pracoviskami v SR a v zahraničí pri príprave, riešení a realizácii vývojových, výskumných a realizačných projektov a grantov, podieľa sa na výskumnej činnosti v spolupráci s inými právnymi subjektmi na území Slovenskej republiky a v zahraničí.</p>	<p>ŠR na rok 2011: 1 318 554 EUR</p>	<p>NA</p>
	<p>Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava http://www.geology.sk/</p>	<p>Príspevková organizácia. Systematický a komplexný geologický výskum územia SR. Zameranie na výskum a riešenie úloh geologického výskumu a prieskumu, zákonitostí geologického vývoja a geologickej stavby územia a geologické mapovanie, hydrogeologických pomerov záujmového územia (vrátane geotermálnych).</p>	<p>Prostriedky zo ŠR 2011: 2 678 966 EUR</p>	<p>Projekty riešené v roku 2011:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OP VaV: Výskum dopadu klimatickej zmeny na dostupné množstvá podzemných vôd v SR a vytvorenie expertného GIS, zmeny na dostupné množstvá podzemných vôd v SR a vytvorenie expertného GIS; Ekotechnológia vyhľadávania a hodnotenia náhradných zdrojov pitných podzemných vôd pilotné územie Bratislavský samosprávny kraj (BSK); Integrovaný systém pre simuláciu odtokových procesov; Výskum zraniteľnosti podzemných vôd pre manažment trvalo udržateľného využívania podzemných vôd v BSK; - operačný program Životné prostredie (Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond) – Atlas sanačných metód environmentálnych záťaží; Monitorovanie kvality podzemných vôd; - operačného programu Stredná Európa) – TRANSENERGY – cezhraničné geotermálne zdroje Slovinska, Rakúska, Maďarska a Slovenska; - Life+2010 – GEOHEALTH – Vplyv geolo-

				<p>gickej zložky životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva Slovenskej republiky;</p> <p>– Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV) – Environmentálny výskum a charakteristika ekologických záťaží vo vonkajšom flyšovom pásme Západných Karpát: Jablunkovská brázda - Kysucké Beskydy</p> <p>– 7. rámcový program Európskej komisie – PanGeo</p>
	<p>Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky SKTC-106, Rovinka</p> <p>http://www.tsup.sk/</p>	<p>Príspevková organizácia. Vedecko-výskumná činnosť v oblasti strojov a technologických liniek a ich aplikácie z hľadiska udržateľného rozvoja poľnohospodárskej výroby a biodiverzity. Vedecko-výskumnú a poradenskú činnosť zabezpečuje Laboratórium aplikovaného výskumu, technológií a poradenskej činnosti. Je Centrom pre poľnohospodársku biomasu s činnosťami o. i.: výskum strojov a technologických liniek vhodných na energetické a priemyselné využitie poľnohospodárskej biomasy, transfer poznatkov poľnohospodárskeho výskumu producentom a užívateľom poľnohospodárskej biomasy na energetické účely.</p>	<p>Prostriedky zo ŠR za rok 2011: bežný transfer – 254 147 EUR, kapitálový transfer – 7 104 EUR</p>	<p>Organizácia spolupracuje na trojročnom projekte cezhraničnej spolupráce. Ide o projekt INREN realizovaný cez Agentúru na podporu regionálneho rozvoja. V roku 2011 získala organizácia v rámci tohto projektu celkom 6 225,50 EUR.⁶⁸</p>
<p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p>	<p>Inštitút pre výskum práce a rodiny</p> <p>http://www.sspr.gov.sk/IVPR/</p>	<p>Príspevková organizácia. Oblasti výskumu: sociálna a rodinná politika; politika zamestnanosti a trhu práce; Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci; Výskum špeciálnych otázok súvisiacich s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi najmä z členstva v OSN, OECD, Rade Európy, EÚ;</p>	<p>Prostriedky zo ŠR na rok 2011: 648 482,32 EUR</p>	<p>Projekty prebiehajúce v roku 2011: 1. Projekt Interlinks 2137 – APVV: časť projektu „Systém poskytovania zdravotnej a dlhodobej starostlivosti pre starších ľudí v Európe“</p> <p>2. Projekt Interlinks 2138 – Európske centrum (EC)</p>

⁶⁸ Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky. Správa o činnosti za rok 2011. Dostupné na: <http://www.mpsr.sk/download.php?orID=333>

		komparácia medzinárodných ukazovateľov a sociálnych systémov; spolupráca s ministerstvami, dom. vedeckými a výskumnými inštitúciami a podľa potrieb so samosprávami, zamestnávateľmi, odbormi, mimovládnyimi organizáciami.		3. 3. Projekt 2121 - Monitoring Network 4. Projekt 2144 – Prospekt 5. Projekt 2136 – FAMO 6. Projekt ANED 7. Projekt IC
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	Národné športové centrum http://www.sportcenter.sk/	Rozpočtová organizácia. Oddelenie výskumu a vývoja v športe zabezpečuje rozvoj vzdelávacích, výskumných, diagnostických, informačných a odborných-metodických činností pre potreby športu v SR.	Prostriedky zo ŠR na r. 2011: 2 006 608 EUR	Projekt: Systémová podpora prípravy vrcholových športovcov a športovo talentovanej mládeže zaradených do Národného športového centra za účelom reprezentácie SR, v koordinácii s národnými športovými zväzmi, Slovenským olympijským výborom a Slovenskou asociáciou univerzitného športu (a ďalšie projekty). ⁶⁹
	Metodicko-pedagogické centrum http://www.mpc-edu.sk/	Odborno-metodická, publikačná a vydateľská činnosť, aplikovaný pedeutologický výskum; spolupráca s vedecko-výskumnými organizáciami; realizuje projekty financované EÚ. Regionálne centrá: Bratislava, Nitra, Trnava, Trenčín, Žilina, Banská Bystrica, Košice a Prešov.	Prostriedky zo ŠR na rok 2011: bežné výdavky – 3 355 884,12, EUR, kapitálové: 130 680 EUR	1. projekt Phare SR-99 05-02 Program tolerance voči menšinám na zlepšenie postavenia národnostných menšín 2. národný projekt Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov (PKR) 3. národný projekt Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania
	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie http://www.vudpap.sk/	Komplexný výskum psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúmanie podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v rodine, škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách, porovnanie výskumných zistení s údajmi z iných krajín. Súčasť Centra	Prostriedky zo ŠR na rok 2011: 641 344 EUR	Pilotný projekt Ružinov– región prevencie. Projekt ESPAD Projekt integrácie rómskych detí v oblasti vzdelávania a zlepšenia životných podmienok

⁶⁹ Národné športové centrum. Výročná správa Národného športového centra. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/data/USERDATA/Sport2012/2011-VyrocnnaSprava-NSC.pdf>

		excelentnosti výskumu kognícií - CEVKOG.		
	IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže http://www.iuventa.sk	Štátna príspevková organizácia priamo riadená ministerstvom. Súčasťou činnosti Oddelenia rozvoja práce s mládežou je výskum mládeže; zriadený a dopĺňaný archív dát výskumov o mládeži, seminárov na tému výskum, sieť poznatkov, spolupráca na rôznych výskumných projektoch, priama podpora výskumov a i.	Prostriedky zo ŠR v roku 2011: bežné transfery – 1 433 258 EUR, kapitálové transfery – 0 EUR	Národný projekt KomPrax Európsky informačný projekt EURODESK Administratívne zabezpečenie programu ADAM Projekt „Rozvoj tínedžerského dobrovoľníctva“
	Ústav informácií a prognóz školstva http://www.uips.sk/	Rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Výskumné a koncepčné pracovisko pre rozvoj a prognózovanie školstva, tvorbu koncepcií regionálneho a vysokoškolského vzdelávania, výskumu rezortu, starostlivosti o deti a mládež, šport a prevenciu, riadenie školstva a ekonomiky vzdelávania; rezortné pracovisko prieskumu, výskumu a analýzy výchovy a formovania osobnosti žiakov a študentov, starostlivosti o deti a mládež a záujmových mimoškolských aktivít.	Rozpočet 2011: 24 037 422 EUR	Národné: Národný projekt „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“ Národný projekt „Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách“ Projekt RIRŠ (predtým Infovek) Projekt Sanet do škôl Projekte on-line maturita Medzinárodné: projekty OECD – INES (International Indicators of Education Systems), EÚ - EUMIDA, CEDEFOP, EMCDDA), projekt EUROSTUDENT,
	Štátny pedagogický ústav http://www.statpedu.sk/	Organizácia priamo riadená ministerstvom. Aplikovaný pedagogický a rezortný výskum, odborné a metodické poradenstvo, experimentálne overovanie a pilotné vzdelávacie projekty.	Rozpočet 2011: 4 829 004,76 EUR	Národné: projekt Vzdelávanie učiteľov ZŠ v oblasti CJ v súvislosti s Koncepciou vyučovania CJ na základných a stredných školách, Projekt Informatika (financované z ESF
	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania http://www.nucem.sk/	Štátna rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Aplikovaný výskum sociokultúrnych aspektov výchovy a vzdelávania, projektovanie, realizovanie a vyhodnocovanie výskumov v súvisi s monitorovaním kvality výchovy a vzdelávania, uskutočňovanie porovnávacích	Rozpočet k 31.12.2011: 2 503 490 EUR na bežné výdavky (zo štátneho rozpočtu a rozpočtu ESF)	Projekty OECD – Review of Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes, PISA 2012 (čitateľská gramotnosť, matematická a prírodovedná gramotnosť 15 ročných žiakov ZŠ a SŠ) Projekt „Hodnotenie kvality vzdelávania na

		výskumov vo vzdelávaní; výskum zameraný na zisťovanie stavu a kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, vývoj a aplikácia psychometrických metód a techník.	a 842 099 EUR na kapitálové výdavky (zo štátneho rozpočtu)	základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania Projekt Maturita on-line
	Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky http://www.cvtisr.sk/	Štátna príspevková organizácia. Národné informačné centrum a špecializovaná vedecká knižnica SR. Rozvíja a aplikuje progresívne formy a metódy a technológie umožňujúce pôsobenie v globálnom sieťovom prostredí, výkon informačných prieskumov a štúdií. V rámci projektu EÚ NITT SR je súčasťou infraštruktúralnej podpory transferu technológií a duševného vlastníctva z vedeckých a výskumných inštitúcií do praxe.	Prostriedky zo ŠR na rok 2011: 3 964 415 EUR	Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom (NISPEZ) (12/2008 – 05/2014) Infraštruktúra pre výskum a vývoj – Dátové centrum pre výskum a vývoj (06/2009 – 06/2014) Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK (06/2010 – 12/2014) FORT - Podpora kontinuálneho výskumu a technologických aplikácií (05/2011 – 10/2013) SEE Science - Podpora inovácií budovaním kapacít a siete centier vedy v regióne juhovýchodnej Európy (04/2011 – 03/2014) ⁷⁰
	Štátny inštitút odborného vzdelávania http://www.siov.sk/	Rozpočtová organizácia. Koordinačná pedagogicko-poradenská, vzdelávacia, výskumno-vývojová, informačná, odbornometodická a riadiaca organizácia pre celú sieť stredných odborných škôl v SR. Jeho súčasťou je Slovenské národné observatórium, ktorého cieľom je zbierať a analyzovať informácie o odbornom vzdelávaní v Slovenskej republike a konfrontovať ich so situáciou v EÚ a v krajinách usilujúcich o vstup do EÚ. Jeho zámerom je	Prostriedky zo štátneho rozpočtu na rok 2011: bežné výdavky: 2.321.454,63 EUR, kapitálové výdavky: 40.000,-EUR	Národný projekt „Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov“ Realizácia projektu Ma-Flo – zavedenia kreditného systému do SOŠ zo zameraním na maliarske a záhradnícke profesie. Medzinárodné: Projekt Leonardo da Vinci „DISCO II“ Dictionary of Skills and Compe-

⁷⁰ CVTI. Výročná správa za rok 2011. Dostupné na internete: http://www.cvtisr.sk/index/open_file.php?file=cvti/vyroczna_sprava_2011.pdf

		sústredovať podnety a iniciovať návrhy pre rozhodovaciu sféru, ktoré by pomohli zvládnuť transformáciu odborného vzdelávania v súlade s nastupujúcou reštrukturalizáciou ekonomickej sféry SR.		tencies Projekt Leonardo da Vinci CREDCHEM – Tvorba a overovanie kreditného systému pre zlepšenie mobility v chemickom sektore
	Medzinárodné laserové centrum http://www.ilc.sk/	Rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Vedecko-výskumné a vzdelávacie pracovisko na rozvoj moderných metód laserových technológií a optickej laserovej diagnostiky a ich aplikácií v oblastiach prírodných, technických, lekárskejších, spoločenských a humanitných vied a na rôznych úrovniach medzirezortnej a medzinárodnej spolupráce. Je súčasťou Centra excelentnosti Kvantové technológie – QUTE.	Celkový objem plnenia rozpočtu so zahrnutím mimorozpočtových výdavkov a prostriedkov zo štrukturálnych fondov bol 2 636 925 EUR.	Medzinárodné projekty – 7 RP: LASERLAB EUROPE II, The Integrated Initiative of European Laser Research Infrastructures II (2009-2012) NMP3-LA-2009-228999, Smart Nanostructured Semiconductors for Energy-Saving Light Solutions SMASH (2009-2012) Medzinárodné projekty bilaterálne: SK-AT: Návrh a simulácia fotonických prvkov pre optický prenos rôznymi návrhovými nástrojmi a ich vyhotovenie (2011-2012)
Ministerstvo zdravotníctva SR	Inštitút drogových závislostí	Štátna, príspevková organizácia. Súčasť Centra pre liečbu drogových závislostí v Bratislave. Aplikovaný výskum zameraný na sledovanie efektívnosti liečebného procesu v podmienkach SR. Výsledky štúdií sú publikované doma i v zahraničí.	NA	NA
Ministerstvo životného prostredia SR	Slovenský hydrometeorologický ústav http://www.shmu.sk/	Príspevková odborná organizácia. Štúdium a popis dejov v atmosfére a hydrosfére, environmentálne projekty a implementácia ich výsledkov v rozsahu svojej pôsobnosti, výskumno-vývojová činnosť pri monitorovaní, spracovaní, hodnotení a interpretácii údajov o stave, režime a vývoji ovzdušia a vôd.	Prijmy zo ŠR za rok 2011: 7 555 837,58 EUR (bežný transfer), 680 932,60 (kapitálový transfer)	Medzinárodné: (DAWBEE, Hydrological Satellite Application Facilities EUMETSAT, projekt CARPATCLIM (vytvorenie elektronického atlasu klímy Karpatského regiónu), Projekt H-SAF, CEI NOWCASTING, NitroEurope Project /NEU/, CENTAQI, INCA-CE) Národné: projekt „Povodňový varovný a predpovedný systém Slovenskej republiky (POVAPSYS) Kvantifikácia vplyvu vstupných údajov a parametrov modelového prostredia na

				presnosť výstupov simulačných modelov disperzie v povrchových tokoch
	Výskumný ústav vodného hospodárstva http://www.vuvh.sk/	Príspevková organizácia. Vedecko-výskumná, expertízna, normalizačná, vývojová, vzdelávacia, vydavateľská, publikačná a kalibračná činnosť, overovanie meradiel a odborné poradenstvo v oblasti vodného hospodárstva a vodohospodársko-ekologických problémov v SR.	Prostriedky zo ŠR na rok 2011: 2 076 862,00 EUR, (celkový rozpočet nákladov a výnosov na rok 2011: 4 864 188,00 EUR.	Revitalizácia rieky Moravy: Plán opatrení pripravený v súlade so smernicami EÚ o ochrane vôd a prírody – MoRe (apríl 2010 - máj 2013) Harmonizácia a hodnotenie techník odberu vzoriek pre monitorovanie trendov vo vodnom prostredí – HESTIA (apríl 2010 - november 2012) Posilnenie povedomia verejnosti o význame vody pre život, jej ochrany a udržateľného využívania v súlade s Rámcovou smernicou o vode –WATLIFE (2010 – december 2013) ⁷¹ a iné
	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra http://www.geology.sk/	Príspevková odborná organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou. Systematický a komplexný geologický výskum územia SR: zákonitostí geologického vývoja a geologickej stavby územia, hydrogeologických, inžiniersko-geologických pomerov záujmového územia (aj geotermálnych) na všeobecné využitie, geologických činiteľov ovplyvňujúcich životné prostredie; výskum vhodných geologických štruktúr na ukladanie rádioaktívnych a nebezpečných odpadov, na zriaďovanie, prevádzku a likvidáciu zariadení na uskladňovanie plynu, kvapalín a odpadov v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch; výskum priemyselného využívania tepelnej ener-	Prostriedky zo ŠR 2011: 2 678 966 EUR	Projekty riešené v roku 2011: - OP VaV: Výskum dopadu klimatickej zmeny na dostupné množstvá podzemných vôd v SR a vytvorenie expertného GIS, zmeny na dostupné množstvá podzemných vôd v SR a vytvorenie expertného GIS; Ekotechnológia vyhľadávania a hodnotenia náhradných zdrojov pitných podzemných vôd pilotné územie Bratislavský samosprávny kraj (BSK); Integrovaný systém pre simuláciu odtokových procesov; Výskum zraniteľnosti podzemných vôd pre manažment trvalo udržateľného využívania podzemných vôd v BSK;

⁷¹ Výskumný ústav vodného hospodárstva. Výročná správa za rok 2011. Dostupné na internete: http://www.vuvh.sk/download/VUVH_vyrocná_správa_2011_full.pdf

		<p>gie zemskej kôry; zákonitosti vzniku a rozmies- tnenia nerastných surovín so zostavovaním regionálnych ložiskových a metalogenetických máp a genetických modelov ložísk nerastných surovín; výskum technologických vlastností nerastných surovín a hodnotenie ich ekono- mického využitia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – operačný program Životné prostredie (Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond) – Atlas sanačných metód environmentálnych záťaží; Monitorovanie kvality podzemných vôd; – operačného programu Stredná Európa) – TRANSENERGY – cezhraničné geotermálne zdroje Slovinska, Rakúska, Maďarska a Slovenska; – Life+2010 – GEOHEALTH – Vplyv geolo- gickej zložky životného prostredia na zdra- votný stav obyvateľstva Slovenskej republi- ky; – Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV) – Environmentálny výskum a cha- rakteristika ekologických záťaží vo vonkaj- šom flyšovom pásme Západných Karpát: Jablunkovská brázda - Kysucké Beskydy – 7. rámcový program Európskej komisie) – PanGeo
--	--	---	--

Prameň: http://nitt.cvtisr.sk/buxus/docs/NITTSK_studia_IV_akt_1_1_CREPC.pdf

1.1.1.2. Súkromná VVIZ: súkromné VV inštitúcie, inovačné MS, VVVI aktivity veľkých firiem

A. Súkromné inštitúcie na podporu vedy, výskumu a inovácií

SOVVA, o.z.

Slovenská organizácia pre vedecko-výskumné aktivity – SOVVA je občianske združenie s celo-slovenskou pôsobnosťou zamerané na rozvoj výskumu, vývoja a inovácií v SR pomocou posilňovania výskumných a vývojových aktivít, budovania vzťahov medzi akademickou a komerčnou sférou a zužitkovaním zahraničných skúseností a kontaktov.

SOVVA poskytuje služby v nasledovných oblastiach:

- poskytovanie a šírenie vedecko-technických informácií, poznatkov a činností podporujúcich prenos výsledkov výskumu a vývoja do praxe
- poradenstvo a expertízna činnosť v oblasti výskumu a vývoja
- monitoring, prieskum, zber a analýza údajov, informácií a poznatkov
- služby v oblasti ochrany duševného vlastníctva
- ďalšie vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie pre potreby výskumu a vývoja
- činnosti podporujúce skvalitňovanie infraštruktúry výskumu a vývoja
- činnosti podporujúce medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu.

SOVVA je koordinátorom 7. rámcového programu (7. RP) pre výskum, vývoj a demonštračné aktivity na Slovensku. Zároveň zabezpečuje fungovanie národných kontaktných bodov i národných delegátov programových výborov 7. RP. K hlavným činnostiam v rámci koordinácie patrí: organizácia seminárov, konferencií, informačných dní, poradenstvo slovenským výskumným organizáciám pri zapájaní sa do 7. RP, poradenstvo pri vyhľadávaní partnerov do konzorcií, poradenstvo pre zahraničných partnerov pri vyhľadávaní projektových partnerov zo SR, vypracovávanie analýz zapojenia sa SR do 7. RP, Príprava stanovísk pre potreby Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Príprava stanovísk z Horizontu 2020.⁷²

⁷² SOVVA. SOVVA koordinuje 7. rámcový program. Dostupné na: <http://sovva.sk/sovva-koordinuje-7-ramcovy-progr>

SOVVA sa úspešne zapojila do výziev OPVaV-2010/2.2/06-SORO a OPVaV-2010/4.2/06-SORO v rámci ktorých mali byť podporené a zriadené kompetenčné centrá. V rámci týchto výziev SOVVA pripravila tieto úspešné projekty:⁷³

- Kompetenčné centrum pre nové materiály, pokročilé technológie a energetiku,
- Vybudovanie Kompetenčného centra pre výskum a vývoj v oblasti molekulárnej medicíny,
- Kompetenčné centrum inteligentných technológií pre elektronizáciu a informatizáciu systémov a služieb,
- Kompetenčné centrum pre priemyselný výskum a vývoj v oblasti ľahkých kovov a kompozitov,
- Kompetenčné centrum znalostných technológií pre inovácie produkčných systémov v priemysle a službách.

SOVVA každoročne organizuje podujatie „Noc výskumníkov“ (rok 2011 – 5. ročník).

Cieľom SOVVA je podporovať prepojenia medzi akademickou sférou, súkromným a verejným sektorom (podujatia zamerané na sieťovanie akademickej sféry so súkromným sektorom, podpora komercializačných aktivít v oblasti výskumu a vývoja, podpora vzniku akademických výskumných tímov pre potreby súkromného sektora).

V oblasti legislatívy vednej a technickej politiky a inovačnej politiky, v oblasti tvorby koncepcných dokumentov týchto politík a v oblasti tvorby dokumentov upravujúcich pravidlá vecného a finančného riadenia štrukturálnych fondov Európskej únie sa SOVVA podieľa na príprave týchto dokumentov, komunikuje s výskumnými i vládnyimi inštitúciami a pripravuje stanoviská k týmto dokumentom počas ich tvorby.⁷⁴

Web: <http://sovva.sk/>

Slovenská akademická informačná agentúra, n.o. (SAIA)

SAIA je mimovládnu neziskovou organizáciou, ktorá od roku 1990 poskytovanými programami a službami, napomáha internacionalizácií vzdelávania na Slovensku. Pôvodne bola agentúra súčasťou Ministerstva školstva, neskôr sa vyvinula na nezávislú informačnú agentúru, ktorá zabezpečuje informácie o možnostiach štúdia v zahraničí, vytvorila systém uchádzania sa o štipendiá, ktoré ponúkajú zahraničné vlády a rôzne mimovládne neziskové organizácie.

⁷³ SOVVA. Kompetenčné centrá a aktivity SOVVA. Dostupné na: <http://sovva.sk/priprava-kompetencnychbrcentier>

⁷⁴ SOVVA. Dokumenty a stanoviská. Dostupné na: <http://sovva.sk/dokumenty-a-stanoviska>

Programy SAIA: Akademické mobility, CEEPUS, Akcia Rakúsko-Slovensko, Národný štipendijný program, Sciex (Švajčiarsko-slovenský štipendijný fond), Servisné centrá EURAXESS

Web: <http://www.saia.sk/>

Business and Innovation Centre (BIC) Bratislava spol. s r.o.

Misiou podnikateľského a inovačného centra BIC Bratislava, s.r.o. je podnikateľské a inovačné poradenstvo, medzinárodný transfer technológií, finančné poradenstvo, regionálny rozvoj, podpora rámcových programov EÚ pre výskum, vývoj a inovácie, projektový manažment a investičné poradenstvo. Spoločnosť je koordinátorom slovenského zastúpenia Enterprise Europe Network, zakladajúcim členom SPICE (Science Parks and Innovation Centre Expert) Group a slovenskej asociácie BICov a RPICov.

BIC je členom viacerých medzinárodných sietí z ktorých najvýznamnejšie sú EEN – Enterprise Europe Network (iniciatíva EÚ na podporu inovácií v podnikaní) a EBN – European Business and Innovation Centres Network (európska sieť podnikateľských inkubátorov)⁷⁵

BIC Bratislava ako nástroj podpory rozvoja firiem

Hlavnou cieľovou skupinou sú malé a stredné firmy s vyššou mierou pridanej hodnoty, s aktívnou snahou inovovať svoje výrobky či technológie, so záujmom využívať pri tom zdroje poznatkov, či už v iných firmách, alebo vo vedecko-výskumných inštitúciách v SR a v celej EÚ

BIC Bratislava ako nástroj pre začlenenie slovenských firiem do aktivít EÚ

BIC Bratislava dlhodobo spolupracuje s EÚ najmä v oblasti implementácie aktivít a projektov rámcových programov EÚ pre vedu výskum a demonštračné aktivity ako i projektov v rámci Community Innovation Programme (CIP). V tejto oblasti BIC podporuje slovenské firmy v účasti v programoch, podporuje implementáciu výsledkov programov v slovenských firmách, iniciuje a koordinuje niektoré aktivity EÚ v SR, podporuje subjekty pri administratívne európskych projektov.

BIC Bratislava ako nástroj regionálneho rozvoja

Inovačné povedomie v jednotlivých regiónoch SR je v porovnaní s EÚ na nízkej úrovni a z toho vyplýva aj nízka angažovanosť verejnej sféry pri podpore inovácií. BIC oslovuje verejné inštitúcie v SR najmä na úrovni regionálnych vlád s ponukou pri efektívnom zavádzaní systémov pre podporu inovácií. V tejto oblasti:

⁷⁵ Viac o sieťach vid' 1.1.3.5 Siete

- prezentuje potreby inovačných firiem a realizuje špecifické analýzy podnikateľského prostredia
- ponúka expertízu v oblasti aktivít EÚ smerujúcich do podpory inovácií v regiónoch
- vyhľadáva finančné programy a výzvy, ktoré umožňujú financovať aktivity v regiónoch
- podporuje verejné inštitúcie pri náročnej administratíve európskych projektov
- prispieva k budovaniu národných sietí pre podporu inovácií a ich začleňovaniu do aktivít EÚ

Web: <http://www.bic.sk>

Neulogy, a.s.

Spoločnosť sa špecializuje na služby a komplexné riešenia pre výskumno-vývojové inštitúcie. Výskumným inštitúciám poskytuje lepší prístup k finančným zdrojom, pomáha im získavať väčšie objemy financií a tým uľahčuje plnenie základných úloh v oblasti vzdelávania, výskumu, vývoja a inovácií. Pomáha dosahovať kvalitu infraštruktúry a výstupov, ako aj transformovať výsledky výskumu a vývoja na konkrétne výstupy s komerčným a spoločenským prínosom.

Medzi služby vedy a výskumu, ktoré spoločnosť poskytuje, patrí:

- pomoc pri zakladaní laboratórií a výskumných centier
- pomoc pri zriaďovaní vedecko-technických parkov a vytváraní potrebnej infraštruktúry
- implementácia výskumno-vývojových projektov (kontakt s partnermi, pomoc pri vytváraní projektovej infraštruktúry, po schválení projektu – pomoc pri implementácii)

Spoločnosť sa tiež špecializuje na podporu start-up podnikania, a to v týchto oblastiach:

- prenos poznatkov do praxe, komercializácia inovatívnych technológií
- pomoc pre začínajúce start-up firmy (analýza trhu, spracovanie corporate identity, vypracovanie podnikateľského plánu, sprostredkovanie finančných tokov, sprostredkovanie investície, príprava na vstup investora a ďalšie)
- sprostredkovanie financovania rizikovým kapitálom (tzn. financovanie pre projekty výskumu a vývoja, inovatívne start-up a spin-off firmy. Hlavnými oblasťami, na ktoré sa spoločnosť zameriava je podpora biotechnológií, informačných technológií a obnoviteľných zdrojov energie).

Web: <http://www.neulogy.com/>

B. Súkromné vedecko-výskumné inštitúcie

Údaje o súkromných vedecko-výskumných inštitúciách na Slovensku sú obmedzené. Medzi najväčšie organizácie privátneho výskumu v Bratislavskom kraji možno zaradiť Výskumný ústav zvaračský a VURÚP, a.s.

Existuje tiež niekoľko spin-off a R&D malých a stredných spoločností, napríklad: BioScience (biotechnologická spin-off spoločnosť), EGU Energia (energetický výskum) alebo Fytofarm (výskum v oblasti ochrany rastlín).⁷⁶

Výskumný ústav zvaračský (VÚZ) – Priemyselný inštitút SR, z.z.p.o.

VÚZ bol založený v roku 1949 ako celoštátne pracovisko v Československu. Od februára 2003 sa vlastníkom VÚZ stáva záujmové združenie právnických osôb Priemyselný inštitút SR. Od roku 2003 sa mení názov inštitúcie na súčasný: Výskumný ústav zvaračský – Priemyselný inštitút SR.

VÚZ spracováva pre podniky, spoločnosti, organizácie, inštitúcie a ďalšie subjekty vedecké a technické expertízy. Výskum a vývoj tvorí jednu z hlavných činností VÚZ a je zameraný na nasledujúce oblasti: zvarané materiály a ich zvariteľnosť, spoľahlivosti zvaraných konštrukcií, technológie zvarania a príbuzné procesy, výskum a vývoj priemyselných aplikácií zvaracích technológií a príbuzných procesov a iné.

V roku 2011 VÚZ riešilo nasledujúce projekty:⁷⁷

Projekty agentúry APVV:

- *Výskum technológie laserovej ablácie ochrannnej vrstvy Al-Si pokovovanej ultrapevnej ocele*
- *Autonómne zariadenie na detekciu chýb v odstredivo liatych rúrach používaných v chemickom a petrochemickom priemysle*
- *Samotroskotvorný high-tech práškový materiál na báze Ni s legúrou P a Mo určený na sofistikované vyhotovovanie kovových vrstiev so špeciálnymi vlastnosťami*

Bilaterálna spolupráca SR – UKRAJINA:

- *Vývoj zvaracích materiálov, ktorý zohľadňuje ochranu prírodného bohatstva použitím odpadových surovín*

Bilaterálna spolupráca SR – Čína:

⁷⁶ European Commission. Regional Innovation Report Bratislava. Dostupné na: <http://www.rim-europa.eu/index.cfm?q=p.baseline&r=SK01>

⁷⁷ Výskumný ústav zvaračský. Priemyselný inštitút SR. Výročná správa 2011. Dostupné na: http://www.vuz.sk/public/media/0029/rocenka_2011.pdf

- *Aplikácia špičkových zvaracích postupov pri výrobe hrubostenných tlakových nádob a v automobilovom priemysle*

Projekty 7. Rámcového Programu:

- *Nové materiálové a technologické výzvy pre ultra vysoko účinné tepelné elektrárne spaľujúce práškové uhlie s možnosťou zachytávania a uskladňovania CO₂ (NextGen-Power)*
- *Zvýšenie efektívnosti USC elektrární aplikáciou nových materiálových riešení (MAC-PLUS)*

Projekty Operačného programu Výskum a vývoj:

- *Výskum inovatívnych materiálov pre prehrievačové systémy zariadení vyrábajúcich energiu spaľovaním alternatívnych palív (NFP 1 987 492 EUR)*
- *Výskum aplikácie trecieho zvarania s premiešaním (TZsP) ako alternatívy za tavné postupy zvarania (NFP 1 177 103,01 EUR)*
- *Výskum aplikácie progresívnych zvaracích a NDT technológií na zvýšenie kvality výrobného procesu koľajových vozidiel (NFP 2 952 770,23 EUR)*

Projekt Operačného programu Bratislavský kraj:

- *Zvýšenie úrovne informačno-komunikačných technológií v spoločnosti Výskumný ústav zvaračský – Priemyselný inštitút SR, záujmové združenie (NFP 67 600,84 EUR)*

Web: <http://www.vuz.sk/>

Výskumný ústav pre ropu a uhľovodíkové plyny (VURÚP, a.s.)

VURÚP a.s. je dcérskou spoločnosťou firmy Slovnaft, a.s. a sídli priamo v areáli Slovnaft. Bol založený 1. júla 1952 ako stredisko aplikačného výskumu pre potreby rafinérií s pôsobnosťou v celej Československej republike. Delimitáciou ústavu v roku 1996 vznikla spoločnosť Slovnaft VÚPUP, a.s. V roku 2011 prebehla zmena názvu na VÚPUP, a.s. Výsledok hospodárenia po zdanení (zisk) bol ku koncu roka 2011 162 760 EUR.⁷⁸

Výskum v spoločnosti je orientovaný na:

- technológiu spracovania ropy
- vývoj a skúšky nových alebo inovovaných výrobkov v oblasti motorových palív,
- vývoj a skúšky alternatívnych motorových palív,
- vývoj a zavádzanie nových metód pre motorové a strojné skúšky palív a mazív,
- vývoj technológií dekontaminácie zeminy znečistenej ropnými látkami a ich realizácia,
- riešenie výskumno-vývojových úloh purifikácie znečisteného vzduchu biofiltrami,

⁷⁸ VURÚP, a.s. Výročná správa 2011. Dostupné na internete: http://www.vurup.sk/sites/default/files/downloads/vyroczna_sprava_0.pdf

- vývoj nových ekotechnológií na báze fyzikálnych, chemických a biologických procesov.

Momentálne riešené výskumné projekty:

- Chemical and biochemical transformations of glycerol from renewable sources to fine chemicals and fuel components without sulfur (Chemické a biotechnologické transformácie glycerolu z obnoviteľných zdrojov na chemické špeciality a bezsírne zložky do palív)
- Kvapalné palivá na báze rastlinných olejov a živočíšnych tukov pre dopravu a energetiku
- Virtual reality and human factors applications for improving safety (Využitie virtuálnej reality a ľudského činiteľa na zlepšenie bezpečnosti)
- Sustainable Green Fleets (SU:GRE – Udržateľné zelené autoparky)

Náklady na výskum a vývoj dosiahli v roku 2011 výšku 106 858 EUR.⁷⁹

Web: <http://www.vurup.sk/>

Medzi ďalšie inštitúcie sídlia v BSK uskutočňujúce výskumno-vývojové aktivity možno zaradiť:

BioScience Slovakia s.r.o.

Hlavnou náplňou činnosti spoločnosti sú činnosti biotechnologického výskumu a vývoja s cieľom prenosu poznatkov a technológií z akademickej sféry do podnikateľskej. Spoločnosť je zapojená do projektu „Centrum pre inovačný výskum protinádorových a protivírusových stratégií“ v rámci Operačného programu výskum a vývoj (2 478 072,59 EUR).

BioScience v spolupráci s Virologickým ústavom SAV začala v júni 2010 implementovať výskumný projekt „Priemyselný výskum v klinickej diagnostike infekčných patogénov (PV-INF-PAT)“ (1 459 341,11 EUR).

Prioritou dlhodobého rozvoja spoločnosti je doviest výskum a vývoj diagnostického nástroja do takej fázy, aby bolo možné pokračovať vo vývoji prototypu pre bežné použitie v biochemických laboratóriách nemocníc a liečebných zariadeniach súvisiacich s transplantáciou a transfúziou. Od roku 2010 sa intenzívne orientuje na inovatívne prístupy v oblasti diagnostiky a terapie onkologických a virálnych ochorení. Spoločnosť BioScience pôsobí pri SAV.

Web: <http://www.bioscience.sk/>

⁷⁹ VÚRUP, a.s. Výročná správa 2011. Dostupné na internete:
http://www.vurup.sk/sites/default/files/downloads/vyroczna_sprava_0.pdf

Fytofarm spol, s.r.o.

Firma sa radí medzi malé podniky pôsobiace v oblasti vedy a výskumu. Orientuje sa na aplikovaný výskum, vývoj a výrobu prípravkov na ochranu rastlín na báze prirodzených regulačných systémov.

Spoločnosť má zaregistrovaných viac ako 10 výrobkov na báze vlastného výskumu a know-how. Firma sa venuje výskumu a vývoju v nasledujúcich oblastiach: Výskum a vývoj nových feromónových prípravkov, výskum a vývoj nových antiagregačných prípravkov, výskum a vývoj nových repelentných prípravkov proti škodám spôsobeným zverou, výskum a vývoj nových mikrobiálnych prípravkov. Spoločnosť Fytofarm pôsobí pri SAV.

Web: <http://www.fytofarm.sk/>

Geneton s.r.o.

Firma vykonáva výskum v oblasti molekulárnej genetiky – prípravu a následnú analýzu DNA vzoriek na najmodernejších zariadeniach.

Spoločnosť Geneton je riešiteľom nasledujúcich výskumných projektov financovaných zo štrukturálnych fondov:

- *Revogene* – Výskumné centrum molekulárnej genetiky. Začiatok projektu 1. 4. 2011. Projekt je financovaný zo štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci výzvy OPVaV-2009/4.2/05-SORO (NFP 2 388 786,08 EUR)
- *MolMed* – Vybudovanie Kompetenčného centra pre výskum a vývoj v oblasti molekulárnej medicíny. Začiatok projektu 1.10.2011. Projekt je financovaný zo štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci výzvy OPVaV-2010/4.2/06-SORO (NFP 6 063 734,96 EUR).

Spoločnosť pôsobí pri UK.

Web: <http://www.geneton.sk/>

Scientica, s.r.o.

Spoločnosť sa orientuje na experimentálny, cielený a aplikovaný výskum v oblasti prírodných a technických vied. V rámci Operačného programu Výskum a vývoj je spoločnosť zapojená do týchto projektov:

- Výskum a vývoj nových bioterapeutických metód a ich využitie pri liečbe niektorých závažných ochorení (NFP 1 297 522,01 EUR)
- Vývoj ekologických metód pre kontrolu populácií vybraných druhov lesných škodcov v zraniteľných vysokohorských oblastiach Slovenska (NFP 1 083 232,68 EUR)

Spoločnosť pôsobí pri SAV.

Web: <http://www.scientica.sk/>

C. Inovačné malé a stredné podniky (MSP)

Podiel podnikov, ktoré sú reálnymi tvorcami inovácií, je v podmienkach Slovenskej republiky veľmi malý. Ako príklad možno uviesť dotazníkový prieskum zrealizovaný v roku 2011, ktorý mal za úlohu zmapovať inovačný potenciál podnikov v Bratislavskom a Trnavskom samosprávnom kraji v oblasti ich potrieb aplikácie inovatívnych materiálov vo výrobe. Z oslovených 900 podnikov po opätovnom oslovení na dotazník odpovedalo len 30 spoločností, ktoré mali záujem spolupracovať v tejto oblasti a možno ich považovať za inovatívne (cca 3 %).

V rámci skúmania potrieb podnikov v Bratislavskom samosprávnom kraji v oblasti výskumu, vývoja a inovácií bol uskutočnený dotazníkový prieskum, ktorého otázky boli zamerané aj na skúmanie inovačného potenciálu spoločností. Znenie a výsledky dotazníka sú uvedené v kapitole 1.4.3. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre mediátorov.

Ardaco, a.s.

Ardaco, a.s. je inovatívnym lídrom v oblasti informačno-komunikačných technológií a informačnej bezpečnosti. Spoločnosť bola založená v roku 1996 skupinou technických expertov a hneď v nasledujúcich rokoch vyvinula niekoľko nových technológií, vrátane elektronickej ochrany papierových dokumentov (PDMark®), riešení pre zaručený elektronický podpis (QSign™) a bezpečný hlasový komunikačný systém Silentel® CSD (známy aj ako SecureCall™) pre mobilné inteligentné telefóny. V roku 2008 ako jedna z prvých firiem na svete vyvinula produktovú radu pre bezpečnú hlasovú/dátovú komunikáciu s názvom Silentel® IP (známa tiež ako TeamTalk™), ktorá pre prenos informácií využívala IP protokol. V roku 2010 Ardaco prináša v rámci mobilnej komunikácie na trh nový systém pre bezpečnú výmenu textových správ a jeden z najinovatívnejších a najúspornejších mobilných systémov pre vojenské zložky, policajný zbor a organizácie krízového manažmentu, integrujúce Silentel® s ich typickou súčasnou infraštruktúrou ako sú rádiové systémy, satelitné komunikácie a privátne komunikačné systémy.

Ardaco má zákazníkov a partnerov vo viac ako 20 krajinách na svete, a to vrátane Európy, Stredného východu, Afriky, Ázie, Severnej a Južnej Ameriky.

V súčasnosti je spoločnosť zapojená do týchto prebiehajúcich projektov: ⁸⁰

- FREESIC (Free Secure Interoperable Communications – Bezplatná bezpečná komunikačná interoperabilita) – FP7-SEC-2011-1, financované Európskou Komisiou, projekt č. 285205⁸¹

⁸⁰ Ardaco. Prebiehajúce projekty. Dostupné na: <http://www.ardaco.com/sk/research-and-development/projects>

⁸¹ FREESIC. Dostupné na: www.freесic.eu

- SmartCoDe (Smart Control of Demand for Consumption and Supply to enable balanced, energy-positive buildings and neighbourhoods) – FP7-ICT-2009-1, financované Európskou Komisiou, projekt č. 247473⁸²
- RPKOM (Výskum technológií pre riadenie podnikových procesov v heterogénnych distribuovaných systémoch v reálnom čase s podporou multimodálnej komunikácie)⁸³ – financovaný z OPVaV sumou 1 977 689,00 EUR

Web: <http://www.ardaco.com/sk/>

Biorealis, s.r.o.

Biorealis, s.r.o. je progresívna high-tech spoločnosť pôsobiaca v oblasti bio a nanotechnológií so zameraním na vývoj a výskum senzorov a biosenzorov. Hlavným programom spoločnosti je realizácia inovatívnych meracích systémov malých rozmerov pre vinársky/potravinársky priemysel a diagnostiku.

Web: <http://www.biorealis.sk/>

EkoWatt, s.r.o.

Spoločnosť bola založená v roku 2004. Zaoberá sa výskumom, vývojom, transferom a šírením progresívnych technológií v oblasti odolných riadiacich a senzorických systémov pre rôzne odvetvia priemyslu, energetiky a pre oblasť ekologických materiálov. Spoločnosť vyvíja riadiace a senzorické systémy určené pre extrémne teplotné, tlakové alebo chemické podmienky.

EkoWatt je aktívny v rámci Európskych technologických platforiem orientovaných na Siedmy rámcový program, predstaviteľ je členom výkonného riadiaceho orgánu platformy EPoSS orientovanej na „smart“ inteligentné systémy.

Spoločnosť je zapojená do týchto projektov:

- Projekt ASFEU: „Odolný senzorický systém do priemyselných prostredí s vysokými tlakmi, teplotami a vysokým stupňom elektromagnetického rušenia“ (NFP 475 855,47 EUR)
- Projekt APVV: „Odolný riadiaci systém pre prácu vo vysokotlakových a vysokoteplotných podmienkach“ (NFP 199 268 EUR)

Web: <http://www.ekowatt.sk/>

⁸² www.fp7-smartcode.eu

⁸³ RP-KOM. Dostupné na: rpkom.ardaco.com

EMEL Bratislava, s.r.o.

EMEL Bratislava od roku 1990 pôsobí v oblasti informačných technológií. Spoločnosť je zapojená do projektu „Knowledge discovery – štruktúrovanie rozsiahlych dát s podporou rozhodovania“ v rámci Operačného programu Výskum a vývoj (výška NFP 1 216 549,47 EUR). Spoločnosť sa zaoberá vývojom podnikového informačného systému a poskytovaním nadštandardných služieb v oblasti IT.

Web: <http://www.emel.sk/>

ME-Inspection SK, spol. s.r.o.

Spoločnosť sa špecializuje na vývoj, výrobu a realizáciu meracích systémov, systémov vizuálnej kontroly a informačných systémov. Spoločnosť má za cieľ poskytovať svojim zákazníkom v oblasti gumárskeho a automobilového priemyslu komplexné riešenia pre oblasť merania, vizuálnej kontroly a automatických systémov riadenia.

Web: <http://www.me-inspection.sk/>

Powertec s.r.o.

Spoločnosť sa venuje výskumu v oblasti energetických polovodičov a OLED znížením degradácie OLED štruktúry a zabezpečenie zvýšenia účinnosti vyviazania svetla zo štruktúry OLED.

Spoločnosť je zapojená do týchto projektov APVV:

- Inovatívne, energeticky efektívne organické LED štruktúry integrovateľné v osvetľovacích a zobrazovacích aplikáciách (APVV-0865-11), NFP 225 000 EUR
- Výskum elektroluminiscenčných organických polovodičových materiálov pre návrh a verifikáciu technológie efektívnejších OLED štruktúr (VMSP-II-0018-09), NFP 100 000 EUR

Web: <http://www.powertec.sk/>

SOVA digital, a.s.

Spoločnosť vznikla v roku 1991 ako spoločnosť SOVA s.r.o. Je spoločnosťou, ktorá ponúka inovatívne produkty z oblasti informačných technológií – počítačom podporované konštruovanie (CAD), Analýzy a simulácie výrobkov (CAE), Spracovanie technológie (CAM), Podnikový informačný systém, Manažment dokumentácie (DMS, PDM) a iné.

Web: <http://www.ova.sk/>

Vis gravis, s.r.o.

Spoločnosť VIS GRAVIS, s.r.o. vznikla v roku 2008 ako reakcia na chýbajúci špecializovaný segment na trhu v oblasti výskumu, vývoja a realizácie aplikácií pre počítačovú grafiku, počítačové videnie a vizualizáciu. Dnes VIS GRAVIS, s.r.o. vytvára most medzi vedomosťami akademickej a potrebami komerčnej sféry.

Spoločnosť vyvíja grafické a web aplikácie na zákazku, poskytuje odborné poradenstvo v oblasti počítačovej grafiky, virtuálnej reality a vizualizácie a v týchto oblastiach realizuje vlastný základný a aplikovaný výskum a vývoj.

V rámci výzvy APVV spoločnosť rieši projekt Multi-touch Augmented Reality System - princípy a prostriedky. Predmetom projektu sú metódy a postupy interakcie s multi-dotykovým zariadením v prostredí rozšírenej reality.

Web: <http://www.visgravis.sk/>

D. VVVI aktivity veľkých firiem

BEZ Transformátory, a.s.

BEZ Transformátory sú súčasťou BEZ Group International. Spoločnosť v spolupráci s STU získala podporu zo Štrukturálnych fondov EÚ v rámci Operačného programu Výskum a vývoj pre projekt „Transformátory pre energetické celky na báze obnoviteľných zdrojov energie“ (výška NFP 1 686 450 EUR).

Spoločnosť sa zaoberá vývojom v tejto oblasti:

- vývoj novej generácie olejových hermetizovaných transformátorov s najnižšími stratami $A_0 - A_k$ max, pre fotovoltaické elektrárne.
- vývoj štvorvinuťového olejového transformátora pre fotovoltaické elektrárne
- vývoj transformátora z vysoko tepelne odolných izolačných materiálov určených najmä pre veterné elektrárne.

Web: <http://www.bez.sk/transformatory/>

DSSI a.s.

Vývojová činnosť spoločnosti sa orientuje predovšetkým do oblasti technických vied – konštrukcia, projektovanie a modernizácia mobilnej techniky, vývoj hybridných pohonov vozidiel, riešenie základnej a doplnkovej balistickej ochrany mobilnej techniky, vývoj malých vzdušných bezpilotných prostriedkov a vývoj softvéru.

Čo sa týka oblasti inovácií, zo širokého spektra inovačných činností sa spoločnosť sústreďuje hlavne na:

- vývoj nových resp. zdokonalených výrobkov uplatniteľných na trhu založený na výsledkoch výskumu a vývoja alebo podnikateľskej činnosti
- prenos poznatkov vedy a techniky do praxe
- zavádzanie inovácií v iných spoločnostiach predajom know-how
- zavádzanie moderných metód v predvýrobných etapách produkčného procesu, predovšetkým v oblasti produktového projektovania
- vývoj produktov a procesov, ktoré znižujú negatívne vplyvy na životné prostredie
- vypracovávanie postupov a riešení, ktoré dokážu poskytnúť užitočnejšie využívanie prírodných zdrojov a energií

Web: <http://www.dssi.sk/>

ESET, spol. s.r.o.

Spoločnosť (zal. 1992) sa zaoberá vývojom inovatívnych bezpečnostných riešení pre detekciu počítačových hrozieb. Jadro vývoja sa odohráva v centre spoločnosti, v Bratislave. V rámci neustáleho úsilia o inováciu v oblasti počítačovej bezpečnosti spoločnosť vytvorila sieť „technologických inkubátorov“, kde vývojári a analytici spoločnosti spracúvajú informácie o infiltráciách, testujú detekčné metódy a optimalizujú produkty.

Okrem Bratislavy má ESET výskumno-vývojové centrá aj v Košiciach, San Diegu (USA), Montreale (Kanada), Krakove (Poľsko), Moskve (Rusko), Buenos Aires (Argentína), Prahe a v Singapure.

ESET patrí podľa rebríčka Deloitte Technology Fast 500 EMEA medzi najrýchlejšie rastúce technologické spoločnosti v regióne Európy, Blízkeho východu a Afriky. Týždenník Trend ocenil v roku 2008, 2009 a 2010 ESET titulom Firma roka.

Web: <http://www.eset.com/sk/>

Geothermal anywhere, a.s.

Geothermal anywhere je technologická a výskumná spoločnosť v oblasti ultra hlbokých vrtov. Vďaka technológiám novej generácie a využitiu inovatívneho dizajnu sa chce spoločnosť stať lídrom v oblasti inovácií ultra hĺbkových vrtacích technológií.

Spoločnosť sa neustále uchádza o prostriedky z verejných grantových projektov na financovanie svojho výskumu, keďže výskum a vývoj v hĺbkovom vrtaní je finančne náročný, vzhľadom k požiadavkám na infraštruktúru a dopyt po vysokokvalifikovaných pracovníkoch. Granty sú preto jedným zo základných nástrojov, ako podporiť takýto výskum. Spoločnosť je zapojená do viacerých ASFEU projektov. V rámci Operačného programu Výskum a vývoj spoločnosť získala nenávratný finančný príspevok pre tieto tri projekty:

- Autonómne robustné mechatronické systémy pre ultra hlboké geotermálne vrty (NFP 2 056 389,23 EUR),
- Aplikovaný výskum a vývoj inovatívnej vŕtacej technológie pre ultra hlboké geotermálne vrty (1 509 826,45 EUR),
- Aplikovaný výskum technológie plazmotermických procesov (2 997 379,97 EUR).

Web: <http://www.geothermalanywhere.com/>

hameln rds a.s.

Hameln je súčasťou nemeckého farmaceutického koncernu a ponúka reťazec služieb v oblasti biotechnológií, biomedicínskeho inžinierstva, vývoja a výroby liekov a skúmania účinnosti a bezpečnosti liekov. Spoločnosť je riešiteľom projektu „Centrum pre priemyselný výskum optimálneho spôsobu syntézy vysoko účinných liečiv“ v rámci výzvy OPVaV-2009/4.2/05-SORO (výška NFP 2 241 520,54 EUR). V rámci OPVV bol tiež zafinancovaný projekt „Priemyselný výskum nových liečiv na báze rekombinantných proteínov“ (výška NFP 4 138 918,17 EUR). V Modre má spoločnosť situované Oddelenie pre výskum klinických štúdií. Jednou z jeho činností je porovnávanie účinnosti a bezpečnosti generických liekov s originálom.⁸⁴

Web: <http://www.hameln-rds.com/>

IBM – inovačné centrum

Spoločnosť IBM v júni 2011 opätovne otvorila zmodernizované inovačné centrum, náklady naň bez hardvérového vybavenia dosiahli 200 000 USD (160 771.7 EUR⁸⁵). Inovačné centrum patrí medzi najväčšie v rámci strednej a východnej Európy. Úlohou centra je vytvoriť testovacie prostredie, ktoré zákazníkom navodí reálne prostredie, v ktorom si môžu vyskúšať nasadzovanie nových aplikácií a riešení. Centrum je určené pre priamych zákazníkov IBM a pre business partnerov spoločnosti. Záujemcovia si tiež môžu prediskutovať s odborníkmi existujúce IT problémy.⁸⁶ Centrum dokáže otestovať funkcionality aplikácií pri reálnej záťaži, prípadne predviesť generálku migrácie na novú platformu. Súčasťou centra je tiež moderné dátové centrum.⁸⁷

Web: www.ibm.com/sk/sk/

⁸⁴ Hameln-rds. Základné informácie. Dostupné na: <http://www.hameln-rds.com/hamelnrds/z-aacute-kladn--inform-aacute-cie.php>

⁸⁵ Kurz NBS prepočítaný ku dňu 7.8.2012 (1 EUR = 1,244 USD)

⁸⁶ IBM otvorilo v Bratislave inovačné centrum. Dostupné na: <http://www.zive.sk/ibm-otvorilo-v-bratislave-inovacne-centrum/sc-4-a-294345/default.aspx>

⁸⁷ Spoločnosť IBM otvorila v Bratislave inovačné centrum. Dostupné na: <http://ekonomika.sme.sk/c/5928014/spolocnost-ibm-otvorila-v-bratislave-inovacne-centrum.html>

Prvá zvaračská, a.s.

Prvá zvaračská, a.s. je výskumno-vývojovo-výrobná spoločnosť pôsobiaca v oblasti moderných technológií zvárania, delenia, resp. povrchového spracovania materiálov.

V súvislosti s výskumom a vývojom sa spoločnosť venuje:

- výskumu a vývoju v oblasti HIGH-TECH technológií a vysokoproduktívnych metód vo zváraní
- vývoju a dodávkam elektrónolúčových zvaracích zariadení, plazmových rezacích centier, robotizovaných zvaracích komplexov, jednoúčelových zvaracích zariadení, vibrátorov na zmenšenie zvyškových napätí

Spoločnosť viackrát získala Cenu Ministra hospodárstva „Inovatívny čin roka“. Spoločnosť sa tiež aktívne zapája do projektov vedecko-technickej spolupráce – APVV projektov, Projektov financovaných Ministerstvom hospodárstva a Ministerstvom školstva, do projektov spolufinancovaných európskym sociálnym fondom, do projektov pre priemysel, do projektov EÚ.

Prvá zvaračská má intenzívnu spoluprácu s výskumnými pracoviskami vysokých škôl a SAV a to najmä v oblastiach: riešenie projektov výskumu a vývoja alebo spoločného využívania výskumnej infraštruktúry. V rámci projektov APVV spoločnosť získala finančnú podporu v 21 projektoch. Momentálne prebiehajú tieto projekty APVV:⁸⁸

- Nové supertvrde materiály s povrchmi na báze žiaruvzdorných zlúčenín (5 642 EUR)
- Výskum zvaracích procesov a automatizácie zvárania nových typov koróziivzdorných ocelí (250 000 EUR)
- Zvyšovanie bezpečnosti a životnosti ocelových konštrukcií riadeným starnutím (250 000 EUR)
- Výskum zvariteľnosti austenitických bórom legovaných ocelí (250 000 EUR)
- Protikorózna ochrana stožiarov vysokého napätia (250 000 EUR)

V rámci Operačného programu Výskum a vývoj získala spoločnosť prostriedky na projekt AUTOWELDLINK – Vysokoproduktívne automatizované zváranie veľkokapacitných nádrží a potrubí (NFP 472 000,20 EUR)⁸⁹.

Prvá zvaračská má zriadené nasledovné spoločné pracoviská:

- spoločné laboratórium laserových technológií a automatizácie s Fakultou elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave a Medzinárodným laserovým centrom v Bratislave,
- spoločné výskumno-vývojové pracovisko s Materiálovotechnologickou fakultou STU v Trnave.

⁸⁸ APVV. Databáza financovaných projektov. Dostupné na: <http://www.apvv.sk/databaza-financovanych-projektov>

⁸⁹ MŠVVaŠ SR. Interaktívna mapa prijímateľov NFP z OPVaV. Dostupné na: http://www.minedu.sk:8090/InteractiveMap_opvv/prijimatelia/155/prva-zvaracska--a-s--

Web: <http://www.pzvar.sk/>

Slovanet, a.s.⁹⁰

V roku 2010 spustil Slovanet vlastný projekt týkajúci sa výskumu a vývoja v oblasti telekomunikácií. Aktuálne pracujú na algoritmoch rozoznania nevyžiadanej elektronickej pošty, dokončenie projektu sa plánuje na rok 2013.

VUCHT, a.s.

Spoločnosť VUCHT pôsobí na trhu ako inžinierska spoločnosť, ktorá sa zameriava na poskytovanie služieb v nasledujúcich oblastiach:

- vývoj aktívnych látok pre oblasť aplikácie polymérov
- optimalizácia chemicko-technologických procesov
- výskum a vývoj procesov prípravy chemických látok
- malomontážna výroba špecialít

Poskytovanie týchto služieb je chápané ako aktívny proces ponuky rozpracovaných projektov až k ponuke vlastných licencií a know-how. Vlastná produkcia špecialít je zameraná na produkty vyžadujúce zvláštne zručnosti a znalosti z oblasti výroby, vývoja, kontroly kvality a pod. Spoločnosť vyvíja aj akvizičnú činnosť vedúcu k uvedeniu výrobkov na trh a získaniu zákazníka s cieľom predaja licencií.

VUCHT vykonáva nasledovný výskum: organický technologický výskum (najmä zameranie na katalyzátory a technologickú syntézu) a anorganický technologický výskum, výskum nových polymérnych látok a ich formulácií, výskum kompozitných gumárenských zmesí, výskum kompatibilizačných a väzbových činidiel pre kompozitné polymérne výrobky, finálne formy, výskum toxicity a ekotoxicity látok, výskum analytických postupov stanovenia zložiek v technológiách výroby organických a anorganických látok a výskum chemickotechnologických a procesnoinžinierskych aspektov procesov na základe rešpektovania neidealít a globálneho prístupu.

Čo sa týka vývoja, VUCHT sa zaoberá vývojom kaučukových a polymérnych zmesí.

VUCHT je zapojený do viacerých projektov financovaných APVV. 2 z nich v súčasnosti prebiehajú (stav k augustu 2012):

- Výskum technológií výroby vysokočistých tuhých hnojivových komponentov pre závlahové a hydroponické aplikácie (237 866 EUR)

⁹⁰ Podnikateľský portál o inováciách. Prehľad inovačných aktivít v Spoločnosti Slovanet. Dostupné na: <http://podnikanieainovacie.euin.org/slovanet—inovacie>

- Výskum technológie prípravy derivátov difenylamínu, ako stabilizátorov polymérov a olejov, a postupy na dosiahnutie ich vyššieho účinku (345 913 EUR)

V rámci Operačného programu Výskum a vývoj je VUCHT zapojený do jedného projektu – Hydrogenácie v kvapalnej fáze (NFP 2 167 848,34 EUR).

Web: <http://www.vucht.sk/>

1.1.1.3. Vyhodnotenie ponukovej časti

Verejné výskumno-vývojové inštitúcie

Hlavným a najmä dlhodobým problémom verejných V/V inštitúcií je ich nedostatočné financovanie, ktoré v pomere k HDP dokonca klesá a je pod úrovňou 0,5 % HDP. V roku 2010 bežné plus kapitálové výdavky na výskum a vývoj v Bratislavskom kraji dosiahli sumu niečo málo cez 208 mil. EUR.⁹¹ V roku 2010 suma výdavkov na výskum a vývoj pre celé Slovensko dosiahla cez 416 mil. EUR. Z toho vyplýva, že presne polovica výdavkov na výskum a vývoj v tomto období smerovala do Bratislavského samosprávneho kraja.⁹² Čo sa týka podielu výdavkov na výskum a vývoj na HDP v Bratislavskom samosprávnom kraji tento podiel predstavoval v roku 2009 0,9 % (pozn. regionálne HDP Štatistický úrad naposledy sledoval pre rok 2009, kedy regionálny HDP v Bratislavskom kraji predstavoval 17 620,779 mil. EUR a výdavky na výskum a vývoj 156,015 mil. EUR). Vláda SR sa síce zaviazala do roku 2020 pomer výdavkov na výskum a vývoj na HDP zdvojnásobiť, doteraz takýto prísľub počas 20 rokov trvania SR NIKDY nedodržala, pretože si neuvedomuje ekonomický potenciál V/V a inovačných procesov.

Napriek tomu **dosahujú vybrané sektory verejnej VVZ v Bratislave nadpriemerné a v rámci EÚ relevantné výsledky, napr. v oblasti nových materiálov, mikroelektroniky, IT, a molekulárnych biotechnológií.**

Je to mimoriadne zaujímavé konštatovanie doložené nielen hlavnými scientometrickými ukazovateľmi, ale aj počtom medzinárodných projektov, udelených patentov, spoluprácou s praxou a predaných patentov a licencií, a to aj v medzinárodných koncernoch (ako napr. Audi, BMW, Ferrari a pod.)

Na druhej strane, verejná VVZ v BSK (ale aj v celej SR) je v porovnaní nielen so západnou Európou, napr. Rakúskom, ale aj s novými členskými krajinami, napr. s ČR. V období 2014 – 2020 je nevyhnutné zvýšiť financovanie SAV a „výskumných“ univerzít ako STU a UK aby boli aspoň čiastočne konkurencieschopné s partnerskými inštitúciami v Brne a vo Viedni.

Podiel súkromných výskumno-vývojových inštitúcií vo VV procesoch sa postupne zvyšuje, a to nielen v kvantitatívne, ale aj kvalitatívne, napr. spoločnosti ARDACO, SYGIC, MICROSTEP

⁹¹ Štatistický úrad túto sumu naposledy vyhodnotil za rok 2010, preto novší údaj absolútnej sumy výdavkov nevieme uviesť.

⁹² ŠÚ SR. Výdavky na výskum a vývoj. Dostupné na: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=17334>
<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/Dialog/Saveshow.asp>

HDO a predovšetkým spoločnosť ESET, ktorá patrí k svetovým lídrom v oblasti Software security.

V Bratislave pôsobí nominálne cca 50 % VV pracovníkov SR, v účasti na 7 RP má bratislavská VVZ viac ako 62 % prostriedkov, čo nie je zaujímavé iba z hľadiska financií, ale aj medzinárodnej prestíže a celoeurópskeho benchmarkingu a má asi 70 % výsledkov VV procesov a 83 % publikácií a citácií.

Bratislava, napriek extrémnemu dlhodobému podfinancovaniu VV procesov, sa rozvíja na VV centrum európskeho významu.

1.1.2. Dopytová časť

1.1.2.1. Technologické firmy v regióne, najmä malé a stredné podniky (prijímatelia výsledkov výskumu a vývoja)

Väčšina firiem neprodukuje výsledky vlastného výskumu a vývoja, preto spadá práve pod kategóriu prijímateľov inovácií. Uvedené veľké spoločnosti sú nielen prijímatelia inovácií ale do rôznej miery aj ich tvorcovia.

NanoDesign, s.r.o.

Spoločnosť bola založená v roku 2007 za účelom transferu nových vedeckých poznatkov a realizácie výskumu a vývoja v oblasti elektrotechnických vied, presnejšie v oblasti výskumu a implementácie nanotechnológií do oblastí bežnej elektroniky, bioelektroniky, senzoriky.

Spoločnosť má skúsenosti v oblasti návrhu a realizácie inteligentných elektronických systémov, aktívne sa zapojila do riešenia piatich grantových úloh na Katedre Mikroelektroniky FEI STU. Dlhodobá vízia spoločnosti spočíva v prehľbovaní a rozvíjaní spolupráce s univerzitným sektorom zaoberajúcim sa technickými a prírodnými vedami pri skúmaní a vyvíjaní nových technológií.

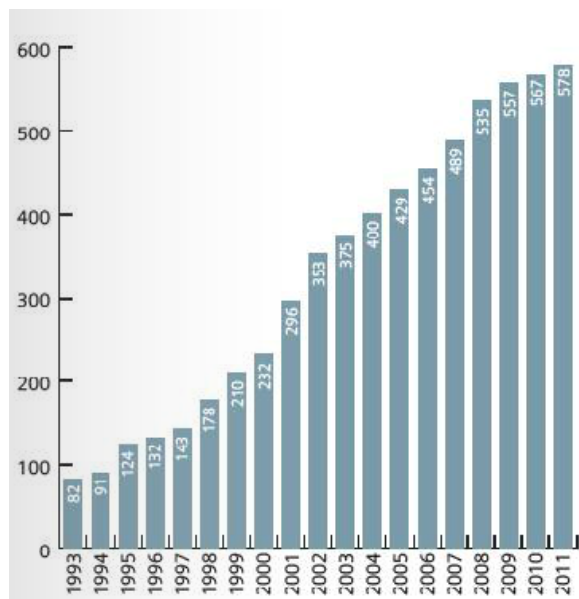
Web: <http://www.nanodesign.sk/>

1.1.2.2. Veľké firmy a nadnárodné koncerny

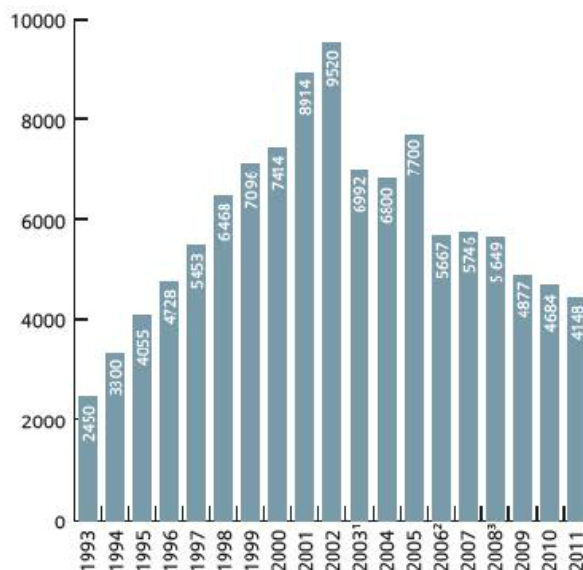
Siemens, s.r.o.

Siemens s.r.o. je jedna z jedenástich spoločností tvoriacich skupinu Siemens. Spoločnosť patrí medzi najväčších zamestnávateľov na Slovensku (s počtom zamestnancov 4 418 k 30. septembru 2011) a taktiež medzi najväčších zahraničných investorov na Slovensku.

Graf 4: Kumulatívne investície skupiny Siemens na Slovensku (investície do majetku v mil. EUR)

Graf 5: Počet zamestnancov skupiny Siemens na Slovensku

Prameň: Siemens na Slovensku 2011(Výročná správa skupiny Siemens za rok 2011). Dostupné na: <http://www.siemens.sk/download/vtk/2011/>

pozn.: Pokles počtu zamestnancov v roku 2003 v dôsledku odčlenenia S – Y Wiring Technologies Slovensko s.r.o. zo skupiny Siemens. Pokles počtu zamestnancov v roku 2006 v dôsledku odčlenenia spoločnosti VW Elektrické systémy, s.r.o. Pokles počtu zamestnancov v roku 2008 v dôsledku odčlenenia spoločnosti SAS Automotive, s.r.o.

V roku 2011 dosiahlo 11 spoločností skupiny Siemens na Slovensku obrat vyše 660 miliónov EUR.

K hlavným činnostiam spoločnosti na Slovensku patrí predaj, projektovanie, servis a ďalšie služby v oblasti priemyslu, energetiky a zdravotníctva. Portfólio produktov skupiny Siemens je veľmi obširné. Pre individuálnych zákazníkov Siemens vyrába bezdrôtové telefóny, domáce spotrebiče Bosch a Siemens a regulačnú techniku pre domy a byty. Pre firemnú klientelu ponúka produkty, riešenia a služby z týchto oblastí:

Tabuľka: 27: Portfólio produktov spoločnosti Siemens

Automatizácia a riadenie
Automatizačná technika a pohony, Automatizácia poštových služieb, Komplexné riešenia a služby pre priemysel, Inteligentné dopravné systémy, Komplexné riešenia a systémy pre budovy, Požiarne a bezpečnostné systémy budov, Požiarne a bezpečnostné produkty pre budovy, Prevádzkové prístroje a analyzátory, Priemyselný inžiniering a technologická údržba výrobných zariadení, Priemyselné automatizačné systémy, Produkty pre vykurovanie, vetranie a klimatizáciu, Projekty energetickej a prevádzkovej efektívnosti budov, Produkty a služby pre obrábacie stroje a produkčné zariadenia, Riadiace systémy SIMATIC, Spínacia, istiacia a inštalácia technika, Štandardné elektromotory a frekvenčné meniče, Veľké pohony, Technológie budov, Verejné osvetlenie, Vodohospodárske technológie
Doprava
Elektrifikácia železníc, Komponenty pre koľajové vozidlá, Lokomotívy, Signalizačná technika v cestnej doprave, Vlakové súpravy, Vozidlá pre hromadnú dopravu: električky, metro, Zabezpečovacie a riadiace systémy v železničnej doprave, Železničné systémy na kľúč

Energetika
Výroba energie, Prenosové a rozvodné zariadenia, Automatizácia energetiky, Nedeštruktívne kontroly zariadení pre jadrový priemysel, Paroplynová elektrárň Malženice Power, Vodohospodárske technológie
Healthcare
Angiografia, Chirurgia, Magnetická rezonancia, Nukleárna medicína / PET, Počítačová tomografia, Röntgenové systémy, Ultrazvuky, Urológia, Renovované (repasované) systémy
Osvetlenie
Verejné osvetlenie

Prameň:

https://www.cee.siemens.com/web/slovakia/sk/corporate/portal/produkty/Pages/produkty_sluzby_riesenia.aspx

Spoločnosť Siemens môžeme označiť za vysoko inovatívnu – celkovo v obchodnom roku 2011 Siemens vytvoril 8 600 vynálezov, čo predstavuje medziročný nárast o 10 %. V Európe bol Siemens na prvom mieste v počte podaných žiadostí o prvé priznanie patentu. V obchodnom roku 2012 spoločnosť Siemens plánuje investovať do výskumu a vývoja približne 4,4 miliardy EUR (približne o 500 miliónov eur viac ako v roku 2010).

Web: www.siemens.sk/

Volkswagen Slovakia, a.s.

Spoločnosť Volkswagen Slovakia, a.s. vznikla v roku 1998. Hlavným predmetom činnosti spoločnosti je výroba a montáž vozidiel a ich častí, výroba prevodoviek, komponentov a príprava montážnych sád motorových vozidiel v stupni SKD (semi knocked down) pred ich distribúciou na ruský trh. Spoločnosť má na Slovensku 3 prevádzky – závod v Bratislave, závod v Martine a montážny závod v Košiciach. V roku 2011 dosiahla spoločnosť hrubý zisk 230,978 mil. EUR a zisk po zdanení 135,136 mil. EUR.⁹³ Volkswagen je zároveň 2. najväčším exportérom v Slovenskej republike. Tabuľka nižšie zobrazuje vývoj tržieb spoločnosti Volkswagen Slovakia za jednotlivé komoditné skupiny:

Tabuľka 28: Vývoj tržieb Volkswagen Slovakia, a.s.

V tis. EUR	2010	2011
Motorové vozidlá	3 269 983	4 570 574
Prevodovky	180 040	196 425
Komponenty	144 772	162 418
Služby	14 033	21 393

⁹³ Výročná správa spoločnosti Volkswagen Slovakia a.s. za rok 2011. Dostupné na: http://sk.volkswagen.sk/content/medialib/vwd4/sk/pdf/vyrocnasprava/_jcr_content/renditions/rendition.file/vyrocnasprava-vw-sk-2011.pdf, str. 5

Spolu	4 038 840	5 192 936
-------	-----------	-----------

Prameň: výročná správa spoločnosti Volkswagen Slovakia. Dostupné na internete: http://sk.volkswagen.sk/content/medialib/vwd4/sk/pdf/vyrocnasprava/_jcr_content/renditions/rendition.file/vyrocnasprava-vw-sk-2011.pdf

V roku 2011 dosiahol Volkswagen Slovakia obrat 5,19 mld. EUR a vyrobil 210 441 automobilov. K 31.12.2011 mal Volkswagen 8 419 zamestnancov.⁹⁴ Bratislavský závod vyrába exkluzívne Volkswagen Touareg, Audi Q7, Volkswagen up!, Škodu Citigo, SEAT Mii a karosérie Porsche Cayenne. Do produktového portfólia patrí aj jediný automobil spoločnosti s hybridným motorom – Volkswagen Touareg Hybrid. 99 % produkcie je určenej na export. Spoločnosť Volkswagen Slovakia vyrobila v roku 2011 celkovo 210 441 automobilov.

Začiatkom júla 2012 bol položený základný kameň novej modernej karosárne. Spoločnosť má do karosárne preinvestovať približne pol miliardy EUR a prácu v nej nájde viac ako 550 ľudí. V novej hale sa budú vyrábať inovatívne karosérie z ocele a hliníka pre vozidlá SUV. Hala sa bude rozprestierať v Devínskej Novej Vsi na ploche 110 000 m². Výstavba je jedným z projektov spoločnosti, do ktorých má Volkswagen na Slovensku v pláne zainvestovať približne 1,5 miliardy EUR do roku 2016. Ide o najväčší investičný projekt Volkswagenu Slovensko porovnateľný len s prípravami na výrobu luxusných SUV vozidiel na prelome tisícročí. Prevádzka karosárne sa spustí v druhej polovici roku 2014.

Spoločnosť Volkswagen uvažuje na Slovensku otvoriť výskumnoinovačné stredisko. Predmetom skúmania v stredisku budú nové metódy spájania hliníka, inovácia výroby karosérií resp. navrhovanie a testovanie lisovacích náradí. Činnosť strediska by mala byť na začiatku zameraná na vývoj blatníkov.⁹⁵ Výšku tejto investície generálny riaditeľ spoločnosti Reimond nezverejnil, investícia pôjde ruka v ruke s výstavbou novej karosárne.⁹⁶

Volkswagen Slovakia je zatiaľ čisto výrobná spoločnosť, neuskutočňuje výskum a vývoj v oblasti automobilového priemyslu, a preto ani neznáša náklady s tým súvisiace. Uvedené činnosti znáša materská spoločnosť. Materská spoločnosť vydáva v porovnaní s ostatnými automobilkami najviac finančných prostriedkov na výskum a vývoj – v roku 2010 spoločnosť 9,2 mld. USD zo svojho obratu na výskum a vývoj. V percentuálnom vyjadrení je to 5,4 % a tiež sa nachádza medzi najlepšimi (BMW, Honda – 5,5 %).⁹⁷

Web: <http://www.vw.sk/>

⁹⁴ Výročná správa spoločnosti Volkswagen Slovakia za rok 2011. Dostupné na internete: http://sk.volkswagen.sk/content/medialib/vwd4/sk/pdf/vyrocnasprava/_jcr_content/renditions/rendition.file/vyrocnasprava-vw-sk-2011.pdf

⁹⁵ Volkswagen u nás bude mať aj výskum. Dostupné na: <http://ekonomika.sme.sk/c/6180899/volkswagen-u-nas-bude-mat-aj-vyskum.html>

⁹⁶ Nemci u nás štartujú najväčšiu investíciu. Dostupné na: http://m.hnonline.sk/2-56388670-kw0000_hndetail-f1

⁹⁷ Nejvíc za vývoj utrácí Volkswagen. Dostupné na: <http://www.autoweb.cz/nejvic-za-vyvoj-utraci-volkswagen/>

Johnson Controls International spol. s.r.o.

Spoločnosť patrí medzi svetovú špičku v oblasti diverzifikovanej technológie a priemyslu. Spoločnosť vyrába olovené akumulátory pre automobily a pokročilé batérie pre hybridné a elektrické vozidlá. Spoločnosť sa tiež zaoberá výrobou systémov automobilových interiérov.

Hybridné vozidlá sú odkázané na nový systém PowerWatch™ od spoločnosti Johnson Controls. Systém monitoruje akumulátor, informuje o jeho stave a v súčinnosti s vozidlom optimalizuje jeho výkon, nabíjanie a predlžuje životnosť. Spoločnosť Johnson Controls vyvíja aj inovatívne modulárne akumulátorové systémy.⁹⁸

Web: <http://www.johnsoncontrols.sk/>

Faurecia Slovakia s.r.o.

Je jedným z najväčších celosvetových dodávateľov automobilových komponentov. Faurecia vyrába vnútorné a vonkajšie časti automobilu ako aj sedačky a výfuky.

V rámci projektu Light Attitude sa spoločnosť snaží o zníženie hmotnosti výrobkov. Tento koncept spoločnosti dokáže znížiť hmotnosť komponentov a modulov dodávaných spoločnosťou Faurecia znížiť až o 30 %.

Web: <http://www.faurecia.com/>

Enco, s.r.o.

Medzi hlavné činnosti spoločnosti spadajú: CNC spracovanie plechu, zákazková výroba, výroba veľkoplošných nástrojov pre automobilový priemysel, výroba operačných strojov a zdravotníckej techniky. Spoločnosť Enco má v súčasnosti na Slovensku približne 600 zamestnancov.

Web: <http://www.enco.sk/>

Slovnaft, a.s. Bratislava

Kľúčovým výrobcom olejových produktov (napr. asfalt, mazacie oleje, petrolej, pohonné látky a iné) je spoločnosť Slovnaft. Je rafinérsko-petrochemickou spoločnosťou. Patrí medzi tri najmodernejšie rafinérie v Európe. *(pozn.: Merané podľa Nelson Complexity Index. Index meria komplexnosť rafinérií – tzn. to, do akej hĺbky sa vie ropa spracovať. Slovnaft sa podľa tohto indexu v rokoch 2008 a 2009 nachádzal na treťom mieste v Európe. Na prvom mieste*

⁹⁸ Johnson Controls. Technológia akumulátorov - Výskum a vývoj. Dostupné na: http://www.johnsoncontrols.sk/content/sk/sk/products/power_solutions/Battery_Technology_Centers/Research_and_development.html

sa nachádza rafinéria Neste z Holandska. Informácie (rebríčky) nie sú verejne dostupné, databázy na konkrétny rok sa dajú kúpiť za cca 1 000 USD).⁹⁹ Až 80 % produkcie je exportovanej, prevažne do krajín Európskej únie.

Slovnaft sa snaží flexibilne reagovať na dopyt po biopalivách na zahraničných trhoch. Bola vyvinutá technológia výroby motorovej nafty s prídavkom MERO, pri výrobe ktorého sa prvýkrát zužitkoval rastlinný olej obsahujúci aj použitý kuchynský olej. Tým sa prispieva k šetreniu čerstvých rastlinných olejov použiteľných pre potravinárske účely a začali sa používať odpadové oleje na výrobu nafty.

Vývoj sa zaoberal aj novou metodikou na sledovanie mikrobiologického znečistenia bionafty a motorovej nafty s obsahom MERO.¹⁰⁰

Web: <http://www.slovnaft.sk/>

Matadorfix s.r.o.

Jadrom činnosti spoločnosti je výroba lepidiel, náterových látok a tmelov. Za svoj hlavný program si spoločnosť zvolila ekologizáciu – tzn. obmedzenie negatívnych vplyvov na životné prostredie (tzn. ekologizácia výrobného sortimentu, ekologizácia strojno-technologického zariadenia, ekologizácia pracovného prostredia, zníženie výskytu odpadov).

Web: <http://www.matadorfix.sk/>

MicroStep-HDO s.r.o.

V súčasnej dobe sa hlavná činnosť spoločnosti orientuje predovšetkým na tieto oblasti: softvérové riešenia pre obchodníkov a distribútorov elektriny a plynu, systémy HDO, systémy energetických dispečingov podnikov a oblastí a monitorovacie a riadiace systémy v priemysle. V severo-východnej časti Bratislavy na Vajnorskej ulici bola v novembri 2011 dokončená výstavba moderného administratívneho a vývojového centra spoločností MicroStep a MicroStep - HDO. Všetky oblasti výskumu a vývoja spoločnosti by v budúcnosti mali sídlieť v tejto budove. Spoločnosť je zapojená do Operačného programu výskum a vývoj.

Web: <http://www.microstep-hdo.sk/>

⁹⁹ Informácia zaslaná na požiadanie od p. Andrasa Nagy, Corporate Communication – Slovnaft, a.s.

¹⁰⁰ Slovnaft. Výskum a vývoj. Dostupné na:

http://www.slovnaft.sk/sk/o_nas/spolocenska_zodpovednost/sd/tur_v_hospodarskej/vyskum_a_vyvoj/

1.1.2.3. Vyhodnotenie dopytovej časti

Veľké firmy a nadnárodné koncerny

V Bratislave pôsobia viaceré nadnárodné koncerny. Problém je, že na Slovensku (až na niektoré výnimky) nerealizujú VV aktivity. Siemens síce uskutočňuje vývoj v rámci riešení pre slovenských klientov (interview s GR Siemens SK V. Slezákom z 26. 6. 2012), ale odpredal software divíziu (spoločnosti Athos). Potenciál spoločnosti v oblasti VV aktivít je relatívne veľký, ale nie je dostatočne využívaný.

VW uvažuje so zriadením inovačného centra. Definitívne rozhodnutie závisí od centrály vo Wolfsburgu, preto je mimoriadne dôležité, aby zriadenie inovačného centra v Bratislave podporila vláda SR a presvedčila vedenie koncernu, že kraj má dostatočný VV potenciál pre jeho zriadenie.

Sektor MSP

Prieskum realizovaný v roku 2011 spoločnosťou BIC Bratislava ukázal, že cca 97 % MSP nevyvíja nové technológie, ale uprednostňuje nákup „hotových“ technológií, a pomerne zriedkavo spolupracuje s akademickou obcou na vývoji nových technológií, resp. produktov. Napriek aktivitám agentúr MH podpora MSP sektora nie je dostatočná, a to ani v oblasti prístupu k financiám, (neexistujú pôžičkové, resp. záručné programy), v oblasti podpory exportu, v oblasti prístupu ku kvalifikovanej pracovnej sile (i keď situácia v BSK je trochu lepšia ako v ostatných regiónoch SR) a samozrejme ani v oblasti zvyšovania inovačnej kapacity MSP. Manažéri MSP sa sťažujú na pomerne vysoké administratívne, daňové a odvodové zaťaženie a na netransparentnosť v procese realizácie grantových schém.

Daňové a odvodové zaťaženie sa od budúceho roka (2013) zvýši, na druhej strane má byť navrhnutý systém daňového zvýhodnenia inovačných aktivít MSP. Celkovo sa však už aj tak nízka kvalita podnikateľského prostredia zníži, čo sťaží aj tak nízke inovačné aktivity MSP.

1.1.3. Inovačná infraštruktúra a mediátori

1.1.3.1. Ministerstvá

Na podpore vedy, výskumu aj inovácií sa v rôznej miere podieľajú aj ministerstvá. V nasledujúcom texte venujeme priestor vybraným ministerstvám, s výraznejšou úlohou v tejto oblasti.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR)

Ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre materské školy, základné školy, stredné školy a vysoké školy, školské zariadenia, celoživotné vzdelávanie, vedu a techniku, pre štátnu starostlivosť o mládež a šport.¹⁰¹ Pod kompetencie ministerstva patrí štátna vedná a technická politika, koordinácia činnosti ústredných orgánov štátnej správy SR a SAV v oblasti vedy a techniky, financovanie vedy a techniky a kontrola prostriedkov vynakladaných na vedu a techniku, štátne programy výskumu a vývoja, štátne programy rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja, medzinárodná vedecko-technická spolupráca.

Pod rezort patrí viacero rozpočtových a príspevkových organizácií. V oblasti podpory vedy, výskumu a inovácií sú najvýznamnejšie nasledujúce:^{102 103}

- *Agentúra na podporu výskumu a vývoja*
- *Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ*
- *Centrum vedecko-technických informácií (CVTI SR)*

Agentúra na podporu výskumu a vývoja má ako orgán MŠVVaŠ na starosti Operačný program vzdelávanie a Operačný program výskum a vývoj. Operačný program „Vzdelávanie“ je spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu.¹⁰⁴ Rozbor prostriedkov Operačného programu pre jednotlivé osi v tabuľke nižšie:

Tabuľka 29: Rozbor financií Operačného programu Vzdelávanie podľa jednotlivých prioritných osí

Prioritná os	Zdroje ESF	Celkovo so spolufinancovaním
1. Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy	365 000 000	429 411 765
2. Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov	146 000 000	171 764 706

¹⁰¹ Štatút Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dostupné na:

http://www.minedu.sk/data/USERDATA/ZakladneDokumenty/Statut_MSSR.pdf

¹⁰² Kompletný zoznam organizácií rezortu vid' : <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=1125>

¹⁰³ bližšia charakteristika vid' 1.1.3.2. Agentúry príslušných ministerstiev

¹⁰⁴ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Zasadal výbor NR SR pre vzdelávanie, mládež, vedu a špor. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=4741>

3. Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami	65 000 000	76 470 589
4. Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj	17 801 578	20 943 034
5 Technická pomoc	24 000 000	28 235 295
Spolu	617 801 578	726 825 389

Prameň: Európska komisia. Rozvojové programy. Dostupné na:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?LAN=19&gv_PAY=SK&gv_reg=ALL&gv_PGM=1231&gv_PER=2&gv_defL=7

Pre Operačný program „Výskum a vývoj“ disponuje celkovým rozpočtom 1,4 mld. EUR. Pomoc Spoločenstva z Európskeho fondu regionálneho rozvoja predstavuje čiastku približne 1,2 mld. EUR, čo je približne 10,4 % celkových finančných prostriedkov pre Slovensko v rámci politiky súdržnosti v období 2007 až 2013.¹⁰⁵

Tabuľka 30: Rozbor financií Operačného programu Výskum a vývoj podľa jednotlivých prioritných osí

Prioritná os	Príspevok EÚ	Národný verejný príspevok	Celkový verejný príspevok
Infraštruktúra výskumu a vývoja	264 318 054	46 644 362	310 962 416
Podpora výskumu a vývoja	396 477 080	69 966 544	466 443 624
Infraštruktúra výskumu a vývoja v bratislavskom regióne	126 386 410	22 303 484	148 689 894
Podpora výskumu a vývoja v bratislavskom regióne	189 579 614	33 455 227	223 034 841
Infraštruktúra vysokoškolských inštitúcií	200 000 000	35 294 118	235 294 118
Technická pomoc: Cieľ Konvergenca	22 204 866	3 918 506	26 123 372
Technická pomoc: Cieľ regionálna konkurencia a zamestnanosť	10 449 349	1 844 003	12 293 352
Spolu	1 209 415 373	213 426 244	1 422 841 617

Prameň: Európska komisia. Rozvojové programy. Dostupné na:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?LAN=19&gv_PAY=SK&gv_reg=ALL&gv_PGM=1231&gv_PER=2&gv_defL=7

Medzi organizácie MŠVVaŠ SR patria aj krajské školské úrady. Krajský školský úrad sa nachádza v každom krajskom meste, teda aj v Bratislave.¹⁰⁶

¹⁰⁵ Európska komisia. Rozvojové programy. Dostupné na:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?LAN=19&gv_PAY=SK&gv_reg=ALL&gv_PGM=1231&gv_PER=2&gv_defL=7

¹⁰⁶ <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=1125>

Na stránkach ministerstva možno nájsť v sekcii Veda a technika zaujímavé informácie týkajúce sa vedecko-technických spoluprác, stimulov pre výskum a vývoj, výzvy na dotácie, materiály zásadného charakteru týkajúce sa výskumu a vývoja, informácie o konferenciách a iné:

<http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=17>

Web: <http://www.minedu.sk/>

Ministerstvo hospodárstva

Zo štatútu Ministerstva hospodárstva v súvislosti s inováciami a podporou vedy, výskumu a inovácií vyplývajú nasledujúce úlohy ministerstva:

Tabuľka 31: Hlavné úlohy ministerstva súvisiace s podporou rozvoja vedy, výskumu a s inovácií

Oblasť	Úlohy ministerstva súvisiace s podporou rozvoja vedy, výskumu a inovácií
Oblasť priemyslu s výnimkou potravinárstva a stavebných výrobkov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spracúva návrhy stratégie rozvoja priemyselnej politiky a <i>inovácie pre odvetvia priemyselnej výroby</i>, ▪ pripravuje podporné nástroje pre <i>rozvoj regiónov</i> za oblasť priemyslu vrátane využívania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie, ▪ pripravuje návrhy štátnej politiky v oblasti ochrany <i>priemyselných práv a duševného vlastníctva</i>, ▪ vypracúva a realizuje program reštrukturalizácie, usmerňuje <i>rozvoj nových výrobných odborov</i> alebo útlm neperspektívnych výrobných odborov
Oblasť stratégie tvorby podnikateľského prostredia a podpory podnikateľského prostredia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypracúva stratégiu <i>podpory priemyselného výskumu i vývoja, stratégiu podpory priemyselného výskumu a vývoja</i> ▪ metodicky riadi <i>Inovačný fond</i>, NARMSP, SARIO ▪ koordinuje <i>prípravu a posudzovanie úloh výskumu a vývoja podporujúcich program priemyselného výskumu a vývoja</i>, ktorý je stanovený koncepným zameraním technickej politiky priemyselných odvetví ▪ koordinuje, iniciuje, metodicky usmerňuje úlohy v oblasti <i>medzinárodnej vedeckotechnickej spolupráce v priemyselnom výskume a vývoji a to najmä pri zabezpečovaní stratégie mnohostrannej a dvojstrannej spolupráce</i> v rámci výskumných programov Európskej únie a ostatných hospodársky vyspelých krajín (Rámcové programy EÚ pre výskum a technický rozvoj, EUREKA, COST, NATO, AiF-PROINNO, CERN, a pod.) ▪ koordinuje, iniciuje, metodicky usmerňuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s <i>rozvojom priemyselných parkov</i> v Slovenskej republike

Prameň: spracovanie BIC Bratislava podľa Štatútu MH SR. Dostupné na: <http://www.economy.gov.sk/7398-menu/129926s>

V rámci rozvoja inovácií ministerstvo vypracovalo nasledujúce dokumenty:

- *Inovačná politika SR na roky 2011 až 2013*
- *Inovačná stratégia SR na roky 2007 až 2013*

Inovačná stratégia SR prezentuje dlhodobé zámery, priority a rámcové opatrenia v oblasti inovácií a dokument Inovačná politika SR na roky 2011 až 2013 predstavuje realizačný plán týchto opatrení. Predchodcom bola Inovačná politika SR na roky 2008-2010.

Inovačná stratégia SR prezentuje 3 základné priority, riešiacie slabé stránky stavu v oblasti inovácií v SR

- Vysokokvalitná infraštruktúra a efektívny systém pre rozvoj inovácií.
- Kvalitné ľudské zdroje.
- Účinné nástroje pre inovácie.

Inovačná politika SR na roky 2011 až 2013 predstavuje detailné rozpracovanie opatrení uvedených v Inovačnej stratégii SR.

Zhodnotenie plnenia jednotlivých opatrení Inovačnej stratégie SR a Inovačnej politiky SR

V tabuľke nižšie uvádzame priority a jednotlivé opatrenia Inovačnej stratégie SR:

Tabuľka 32: Logická štruktúra Inovačnej stratégie SR

Strategický cieľ	Inovácie sa stanú jedným z hlavných nástrojov rozvoja znalostnej ekonomiky a zabezpečovania vysokého hospodárskeho rastu SR s cieľom dosiahnuť úroveň najvyspelejších ekonomík EÚ		
Priority	<i>Vysokokvalitná infraštruktúra a efektívny systém pre rozvoj inovácií</i>	<i>Kvalitné ľudské zdroje</i>	<i>Účinné nástroje pre inovácie</i>
Zámery	Transparentný a účinný mechanizmus zabezpečujúci stimuláciu a rozširovanie inovácií tretej generácie	Vysokokompetentné profesionálne ľudské zdroje s medzinárodnými skúsenosťami, maximálne prispievajúce k rozvoju aktivít súkromného sektora.	Dosiahnuť stav, aby inovácie tvorili integrálnu časť čo najväčšieho množstva podnikateľských aktivít, najmä v MSP
Opatrenia	1.1 Finančná podpora vzniku inovačných centier	2.1 Podpora komunikačných nástrojov zameraných na propagáciu inovatívnosti	3.1 Inovácie a technologické transfery
	1.2 Zriadenie centrálného inovačného portálu zameraného na podporu inovatívnosti v podnikateľskej sfére	2.2 Podpora rastu kvality ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávacích aktivít, mobility a prenosu vedomostí	3.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov
	1.3 Vytvorenie kvalitnej legislatívy pre rozvoj, podporu a vyhodnocovanie inovácií		3.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch

	1.4 Zavedenie pravidelného hodnotenia prostredníctvom ukazovateľov rozvoja inováčného prostredia		
	1.5 Vytvorenie inováčnej agentúry na podporu a rozvoj inovácií		

Prameň: <http://www.nadsme.sk/files/5-Vyskumrealizacieopatreniiinovacnejstrastrategie.pdf>

Jednotlivé opatrenia Inováčnej politiky na roky 2011-2013 sú v súlade s opatreniami Inováčnej stratégie. Prepojenosť Inováčnej politiky na roky 2011-2013 s inováčnou stratégiou 2007-2013 je znázornená v tabuľke nižšie. Tabuľka informuje o plnení jednotlivých opatrení Inováčnej stratégie a Inováčnej politiky 2011-2013:

Tabuľka 33: Opatrenia Inovačnej politiky na roky 2011-2013 a im zodpovedajúce opatrenia Inovačnej stratégie 2007-2013

Priority	Opatrenie	Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:	Stav plnenia opatrení
<i>Vysoko kvalitná infraštruktúra a efektívny systém pre rozvoj inovácií</i>	Op. č. 1: Podpora inovatívnych priemyselných klastrových organizácií	Op. 1.3: Vytvorenie kvalitnej legislatívy pre rozvoj, podporu a vyhodnocovanie inovácií Op. 3.2: Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	Trvá. Zodpovedná inštitúcia: SIEA – Vypracovanie štúdie „Klastre na podporu rozvoja inovácií“. Účasť Slovenska v medzinárodnom programe ClusterCOOP. Účasť Slovenska v projekte CluStrat. Podpora klastrov v rámci výzvy Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Pre podporu klastrov nebol vytvorený žiadny špeciálny samostatný program, ale napriek tomu vznikajú z iniciatív samosprávnych krajov - príkladom môže byť Trnavský kraj (automobilový, elektrotechnický a energetický klastre).
	Op. č. 2: Propagácia inovácií a budovanie celospoločenského inovačného povedomia	Op. 2.1: Podpora komunikačných nástrojov zameraných na propagáciu inovatívnosti	Trvá. Projekt „Noc výskumníkov“, súťaž Inovatívny čin roka. Ďalšie podporné aktivity vymedzené v Inovačnej stratégii SR sa nerealizujú na pravidelnej báze. Organizujú sa ad hoc iniciatívy, napr. účasťou zástupcov MH SR/SIEA na rôznych podujatiach.
	Op. č. 3: Súťaž „Inovatívny čin roka“	Op. 2.1: Podpora komunikačných nástrojov zameraných na propagáciu inovatívnosti	Trvá. Rok 2011 bol 5. Ročníkom súťaže. Financie zabezpečené v rámci kapitoly MH SR.
	Op. č. 4: Strategický inovačný materiál na nasledujúce plánovacie obdobie	Op. 1.3: Vytvorenie kvalitnej legislatívy pre rozvoj, podporu a vyhodnocovanie inovácií Op. 1.4: Zavedenie pravidelného hodnotenia prostredníctvom ukazovateľov rozvoja inováčného prostredia	Ukazovatele rozvoja inováčného prostredia – neboli explicitne zadefinované. Čiasťčné plnenie vo forme Zákona č. 185/2009 o stimuloch pre výskum a vývoj.
	Op. č. 5: Podpora projektov uchádzajúcich sa o zdroje z komunitárnych programov EÚ na podporu inovácií	Op. 3.2: Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	Trvá. S cieľom zvýšiť účasť slovenských malých a stredných podnikov v komunitárnom programe na podporu inovácií (CIP)

			vypracovalo MH SR návrh systému podpory a vytvorili v SIEA podmienky pre skvalitnenie administratívno-technickej asistencie pri príprave projektov. Schéma mala zvýšiť počet prihlásených podnikateľov do programu CIP.
Kvalitné ľudské zdroje	Op. č. 6: Vzdelávanie malých a stredných podnikov v oblasti inovácií	Op. 2.1: Podpora komunikačných nástrojov zameraných na propagáciu inovatívnosti Op. 2.2: Podpora rastu kvality ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávacích aktivít, mobility a prenosu vedomostí Op. 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch	Trvá. Mobilita – dotácie na medzinárodné mobility prostredníctvom SAIA. Opatrenie 1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
	Op. č. 7: Systém celoživotného vzdelávania a poradenstva	Op. 2.2: Podpora rastu kvality ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávacích aktivít, mobility a prenosu vedomostí	Opatrenie trvá. Nadväzuje na opatrenie č. 9 Systém celoživotného vzdelávania z Inovačnej politiky 2008-2010. Čiastočné plnenie – Zákon 184/2009: zákon vytvára podmienky pre využívanie daňových stimulov pre zamestnávateľov, ktoré preukázateľne vynaložia do oblasti odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách a školských zariadeniach. Vysoké školy – podpora mobilit prostredníctvom programu Erasmus, dotácie na medzinárodné mobility poskytované prostredníctvom SAIA. Špeciálny program mobility, ktorý navrhovala Inovačná stratégia v opatrení 2.2 vypracovaný nebol.
	Op. č. 8: Stredné odborné vzdelávanie	Op. 2.2: Podpora rastu kvality ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávacích aktivít, mobility a prenosu vedomostí	Parciálne plnenie opatrenia – Zákon č. 184/2009 o odbornom vzdelávaní so zámerom prispôbiť stredné odborné školstvo požiadavkám praxe. Norma vytvára funkčný systém koordinácie odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce, vytvára motivujúci priestor pre vstup zamestnáva-

			teľov a zamestnávateľských zväzov a súkromno-investičného kapitálu do odborného vzdelávania prípravy.
<i>Účinné nástroje pre inovácie</i>	Op. č. 9: Národný motivačný projekt pre zvýšenie inovačnej výkonnosti SR	Op. 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch	Národný motivačný projekt pre zvýšenie inovačnej výkonnosti SR bol vypracovaný MH SR a SIEA v marci 2011. ¹⁰⁷
	Op. č. 10: Podpora inovačných aktivít v podnikoch, Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	Op. 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch	Opatrenie trvá. Jedným z nástrojov plnenia opatrenia je Opatrenie 1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. ÚPV SR definoval 17 nástrojov na podporu rozvoja a využívania duševného vlastníctva. Čerpanie zdrojov z Operačných programov, schémy podpory APVV, príprava inovačných kupónov.
	Op. č. 11: Nástroje finančného inžinierstva - podpora financovania inovácií a podpora zvyšovania investícií do inovácií z verejných zdrojov	Op. 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch	Opatrenie trvá.
	Op.č. 12 Inovačné vouchery	Op. 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch	Opatrenie trvá. MH SR v spolupráci so SIEA vypracovalo podporný projekt "Schéma podpory – Inovačné vouchere". Vouchere – teda kupóny, resp. nepeňažné šeky, by mali byť poskytované priamo podnikateľským subjektom na nákup služieb od oprávnenej výskumno-vývojovej organizácie. Reálne vouchere na Slovensku ešte nefungujú.
	Op. č. 13 Ochrana duševného vlastníctva	Op. 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch	Opatrenie trvá. Účelom opatrenia 1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch v rámci OP KaHR je aj ochrana duševného vlastníctva a priemyselného dizajnu. Bola

¹⁰⁷ Slovenská inovačná a energetická agentúra. Výročná správa SIEA za rok 2011. Dostupné na: http://www.siea.sk/materials/files/o_siea/vyrocne_spravy/vyroc_sprava_2011.pdf

			<p>tiež nadviazaná spolupráca medzi MH SR a Úradom priemyselného vlastníctva SR. Jedným z výstupov spolupráce je aj mix nástrojov určených na podporu rozvoja a využívania duševného vlastníctva, ktoré implementoval a implementuje Úrad priemyselného vlastníctva. Sem spadá: Prediagnostika priemyselných práv, Elektronické podávanie patentových prihlášok, Integrované informačné centrum ÚPV SR, PATLIB Centrá, INNOINFO – sieť 11 poradenských centier ÚPV pre inovácie, Výstava vynálezov a technických noviniek UMINEX, Cena Jána Bahýľa, Časopis Duševné vlastníctvo, E-Zine (ÚPV SR newsletter), spolupráca s STV pri popularizácii ochrany DV a iné.</p>
--	--	--	---

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe Inovačnej politiky SR na roky 2011-2013 a materiálu NADSME. Dostupné na: www.economy.gov.sk/inovacna-politika-sr-na-roky-2011-az-2013, <http://www.nadsme.sk/files/5-Vyskumrealizacieopatreniinovacnejstrategie.pdf>

Minister hospodárstva každoročne udeľuje cenu *Inovatívny čin roka*. Do súťaže sa prihlasujú inovácie (výrobok, technológia alebo služba) ktorej inovačný proces bol dokončený v kalendárnom roku predchádzajúcom roku uskutočnenia súťaže.¹⁰⁸

V súvislosti s rozvojom inovácií a konkurencieschopnosti možno uviesť tieto príspevkové organizácie patriace pod rezort:¹⁰⁹

- *Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)*
- *Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)*.

Na stránkach ministerstva možno nájsť informácie týkajúce sa Európskej únie, štrukturálnych fondov, programov INTERREG IVC, INTERACT II a INTERREG IIIC. V sekcii Inovácie možno nájsť plné znenie Inovačnej politiky SR na roky 2011-2013 a Inovačnej stratégie SR na roky 2007 až 2013, informácie o konferenciách, Inovačnom fonde a o súťaži Inovatívny čin roka.

Web: www.economy.gov.sk/

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Ministerstvo v rozsahu svojej pôsobnosti vykonáva štátnu správu a štátny odborný dozor v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.¹¹⁰

Na stránkach ministerstva sa možno dozvedieť informácie týkajúce sa regionálneho rozvoja. Tento sa uskutočňuje realizáciou operačných programov – *Regionálneho operačného programu (ROP)*, *Operačného programu Bratislavský kraj* a *operačných programov cezhraničnej spolupráce*. Okrem toho poskytuje ministerstvo informácie o aktuálnych výzvach už vyššie spomínaných programov, Programu rozvoja vidieka 2007-2013, Operačného programu rybné hospodárstvo, národných podpôr a štátnej pomoci.

Web: www.mpsr.sk

Ministerstvo zahraničných vecí

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy SR k ostatným štátom a medzinárodným organizáciám.¹¹¹

Ministerstvo v rámci podpory inovácií organizuje podujatia – *inovačné fóra* (Seversko-slovenské inovačné fórum, Inovačné a technologické fórum Turecko-Slovensko...).

¹⁰⁸ Ministerstvo hospodárstva. Štatút súťaže inovatívny čin roka. Dostupné na: <http://www.economy.gov.sk/statut-sutaze-inovativny-cin-roka-6578/128263s>

¹⁰⁹ bližšia charakteristika vid' 1.1.3.2. Agentúry príslušných ministerstiev

¹¹⁰ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Štatút. Dostupné na: <http://www.mpsr.sk/download.php?fID=1112>

¹¹¹ Ministerstvo zahraničných vecí a Európskych záležitostí SR. Charakteristika činnosti. Dostupné na: http://www.foreign.gov.sk/sk/ministerstvo/ministerstvo-charakteristika_cinnosti

V rámci *Sekcie hospodárskej spolupráce* a 2 odborov – Odboru riadenia ekonomickej diplomacie 1 (krajiny v rámci EÚ) a Odboru riadenia ekonomickej diplomacie 2 (krajiny mimo EÚ) má ministerstvo v pláne v budúcnosti podporovať spoluprácu v oblasti inovácií vysielaním diplomatov do zahraničia s úlohou nadväzovať spoluprácu Slovenska a ostatných krajín v uvedenej oblasti.

Web: <http://www.foreign.gov.sk/>

Ministerstvo financií

Ministerstvo financií je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu. Ministerstvo financií Slovenskej republiky je aj ústredným orgánom štátnej správy pre informatizáciu spoločnosti, koordináciu štátnej pomoci a pre oblasť cien a cenovej kontroly s výnimkou cien a cenovej kontroly tovarov ustanovených osobitnými zákonmi.¹¹²

V súvislosti s rozvojom inovácií je ministerstvo sprostredkovateľským orgánom pre *Operačný program informatizácia spoločnosti* a zároveň je ministerstvo ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť informatizácie spoločnosti. Za plnenie povinností vyplývajúcich z týchto funkcií je zodpovedná Sekcia informatizácie spoločnosti.¹¹³

Jedným z dôležitých prvkov medzinárodnej spolupráce v oblasti informatizácie spoločnosti je účasť Slovenskej republiky na komunitárnych programoch Európskej únie. Komunitárnym programom je aj CIP (The Competitiveness and Innovation Framework Programme), v rámci ktorého má MF SR v kompetencií *Program podpory politiky Informačných a komunikačných technológií (ITC Policy Support Programme)*. Ministerstvo zodpovedá za tento program a jeho primárnou úlohou je informovať o tomto programe a jeho aktuálnych výzvach. Na tento program je celkovo pre oprávnené krajiny (krajiny EÚ plus asociované krajiny – Chorvátsko, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko, Srbsko a Turecko) vyčlenených 728 mil. EUR na programové obdobie 2007 – 2013 z fondov EU.

Web: <http://www.finance.gov.sk/>

Poradné orgány vlády

V súvislosti s podporou vedy, výskumu, inovácií je potrebné pre komplexnosť spomenúť poradné orgány vlády – rady vlády:

- *Rada vlády pre vedu a techniku*
- *Rada vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu*

¹¹² Ministerstvo financií SR. Pôsobnosť a kompetencie MF SR. Dostupné na: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=3314>

¹¹³ Ministerstvo financií SR. O nás. Dostupné na: http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=5797&ContentID=2285%22%20target=_self

Ministerstvo školstva plánuje zriadiť *Radu vlády pre inovácie*, zatiaľ však neexistuje, je v príprave.

„Rada vlády pre vedu a techniku ako stály poradný orgán vlády prerokúva a posudzuje najmä koncepčné a strategické materiály týkajúce sa vednej a technickej politiky predkladané na rokovanie vlády alebo orgánom Európskej únie a iným medzinárodným organizáciám a prijíma k nim odborné stanovisko. Rada poskytuje vláde podnety, návrhy a odporúčania k otázkam týkajúcim sa vedy a techniky.“¹¹⁴

„Rada vlády Slovenskej republiky pre odborné vzdelávanie a prípravu je poradným orgánom vlády v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.“ Plní aj tieto úlohy: posudzuje strategické a koncepčné dokumenty v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v nadväznosti na hospodárske a sociálne potreby Slovenskej republiky, posudzuje plán potrieb trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, prerokúva a odporúča MŠVVaŠ radenie nového študijného odboru alebo učebného odboru, vyjadruje sa k financovaniu odborného vzdelávania a tiež odporúča opatrenia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.¹¹⁵

1.1.3.2. Agentúry príslušných ministerstiev

Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre štrukturálne fondy EÚ (ASFEU)

Agentúra bola zriadená MŠVVaŠ 1. januára 2007. Je štátnou rozpočtovou organizáciou, ktorá má právnu subjektivitu a je financovaná zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MŠVVaŠ. Agentúra má pod záštitou Operačný program Výskum a vývoj a Operačný program Vzdelávanie.

Hlavnou úlohou agentúry je zabezpečiť implementáciu pomoci zo štrukturálnych fondov v období rokov 2007-2013. Cieľom ASFEU je zabezpečiť proces prijímania, hodnotenia, finančného riadenia a monitorovania projektov tak, aby boli realizované v súlade s časovým harmonogramom a aby prostriedky vyčlenené na programové obdobie 2007-2013 boli vyčerpané maximálnej možnej miere.¹¹⁶

Súčasťou ASFEU je sieť regionálnych informačných kancelárií. V roku 2011 pôsobili štyri z toho jedna v Bratislave.

Web: www.asfeu.sk

¹¹⁴ Rada vlády pre vedu a techniku. *Štatút Rady vlády SR pre VaT schválený vládou 29. 3. 2006*. Dostupné na: <https://www.vedatechnika.sk/SK/VEDAATECHNIKAVSR/Stranky/RadaVladySRpreVeduaTechniku.aspx>

¹¹⁵ Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu. *Štatút Rady vlády Slovenskej republiky pre odborné vzdelávanie a prípravu*. Dostupné na: <http://www.radavladyovp.sk/statut-8.html>

¹¹⁶ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. Úlohy agentúry. Dostupné na: <http://www.asfeu.sk/agentura/o-nas/ulohy-agentury/>

Agentúra pre podporu výskumu a vývoja (APVV)

APVV bola zriadená v roku 2005. Je napojená na čerpanie z rozpočtu SR prostredníctvom kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Agentúra bola zriadená na účel podpory výskumu a vývoja (základného i aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja) na Slovensku poskytovaním finančných prostriedkov na riešenie projektov výskumu a vývoja vo všetkých vedných a technických odboroch, na podporu projektov v rámci programov agentúry a v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci a taktiež na podporu projektov v rámci medzinárodných programov a iniciatív v oblasti výskumu a vývoja.

Prostriedky APVV možno čerpať cez nasledujúce grantové schémy:

- *Všeobecné výzvy* – ide o otvorené výzvy na predkladanie projektov v ktorých sa výskumno-vývojové tímy môžu uchádzať s projektom z bližšie nešpecifikovanej oblasti o finančné prostriedky. Zatiaľ posledná výzva bola uzatvorená v novembri 2011 (stav k júlu 2012).
- *Program LPP* – ide o Program Podpory ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizácia vedy (LPP). Program bol ukončený v roku 2010 a ďalšie výzvy v rámci tohto programu už agentúra neotvorí.
- *Program VMSP* – Podpora výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch. Program bol ukončený v roku 2010, ďalšie výzvy agentúra neotvorí.
- *Program VVCE* – Podpora vzniku a činnosti výskumných a vzdelávacích centier excelentnosti (VVCE). Program bol ukončený v roku 2010, ďalšie výzvy agentúra neotvorí.
- *Program SUSPP* – Podpora spolupráce univerzít a SAV s podnikateľským prostredím (SUSPP). Program bol ukončený v roku 2010, ďalšie výzvy agentúra neotvorí.
- *Program PP7RP* – Podpora prípravy projektov 7. Rámcového programu výskumu a vývoja. Program bol ukončený v roku 2010, ďalšie výzvy agentúra neotvorí.
- *Program Transfer* – momentálne nie sú otvorené žiadne výzvy.
- *Bilaterálna spolupráca* – Momentálne nie sú otvorené žiadne výzvy. Zoznam aktuálne prebiehajúcich a plánovaných výziev možno nájsť na stránke: <http://www.apvv.sk/buxus/docs//vyzvy/bilateralne/vyzvy-bilateralky-20120606.pdf>
- *Multilaterálna spolupráca* – momentálne je otvorená Výzva na predkladanie žiadostí o dofinancovanie projektov 7. rámcového programu Európskeho spoločenstva (ES) pre výskum, technologický rozvoj a demonštračné činnosti vrátane programu ES pre atómovú energiu.
- *Schémy štátnej pomoci* – aktuálne otvorené dve schémy štátnej pomoci Schéma podpory výskumu a vývoja Agentúrou na podporu výskumu a vývoja N 702/2007 a Schéma podpory výskumu a vývoja Agentúrou na podporu výskumu a vývoja v odvetví dopravy X477/2009 (schéma štátnej pomoci - skupinová výnimka)

Web: <http://www.apvv.sk/>

Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)

Agentúra je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom hospodárstva. Medzi jej hlavné úlohy (okrem iných) patrí zhromažďovanie a vyhodnocovanie údajov o energetickej efektívnosti a využívaní obnoviteľných zdrojov energie, bezplatné energetické poradenstvo, zabezpečenie prevádzky monitorovacieho systému efektívnosti pri používaní energie, zabezpečenie realizácie podporných grantových programov zameraných na energetickú efektívnosť, pôsobí ako implementačná agentúra pre Štrukturálne fondy EÚ a administruje opatrenia na podporu inovácií, výskumu, spoločných služieb pre podnikateľov, energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie a od roku 2007 plní štátne úlohy v oblasti podpory inovácií, sleduje a vyhodnocuje inovačné aktivity na Slovensku a navrhuje opatrenia na ich podporu.

Web: <http://www.siea.sk/>

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)

CVTI je národným informačným centrom a zároveň špecializovanou vedeckou verejnou knižnicou Slovenskej republiky zameranou na technické odbory a vybrané oblasti prírodných, ekonomických a humanitných vied.

Fond CVTI obsahuje viac ako 990 660 knižných jednotiek (knihy, periodiká, vedecké práce, firemné a patentové dokumenty, technické dokumenty, dokumenty EÚ, a dokumenty Depozitnej knižnice OECD a EBOR, elektronické dokumenty a ďalšie publikácie z oblasti techniky a aplikovaných prírodných a spoločenských vied súvisiacich s technikou). CVTI SR poskytuje širokú paletu knižničných služieb.

V súvislosti s podporou inovácií je CVTI riešiteľom nasledujúcich projektov:

Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom (NISPEZ)

Operačný program: Výskum a vývoj

Projekt financovaný: ERDF

Nenávratný finančný príspevok: 19 881 676,23 EUR (600 mil. Sk)

Realizácia projektu: 2008 – 2014

Web: <http://nispesz.cvtisr.sk>

Infraštruktúra pre výskum a vývoj – Dátové centrum pre výskum a vývoj (DC VaV)

Operačný program: Výskum a vývoj

Projekt financovaný: ERDF

Nenávratný finančný príspevok: 33 133 963,58 EUR

Realizácia projektu: 2009 – 2014

Web: <http://dc.cvtisr.sk>

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku (NITT SK)

Operačný program: Výskum a vývoj

Projekt financovaný: ERDF

Nenávratný finančný príspevok: 8 234 571,17 EUR

Realizácia projektu: 2010 – 2014

Fostering Continuous Research and Technology Application (FORT) – Podpora kontinuálneho výskumu a technologických aplikácií

Operačný program: Stredná Európa

Projekt spolufinancuje: Európsky fond regionálneho rozvoja

Rozpočet projektu: Celý projekt 2 311 418 EUR

CVTI SR 253 500 EUR (financované na 85 %)

Realizácia projektu: máj 2011 – október 2013

Web: <http://www.cvtisr.sk/>

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP, NADSME)

Agentúra vznikla v roku 1993 ako spoločná iniciatíva vlády SR a Európskej únie. Cieľom NARMSP je podpora rozvoja a rastu malého a stredného podnikania (MSP) v SR. Momentálne má agentúra právnu formu „záujmové združenie právnických osôb“ a členmi sú nasledovné organizácie:

- Ministerstvo hospodárstva SR
- Združenie podnikateľov Slovenska
- Slovenský živnostenský zväz

NARMSP plní najmä nasledovné úlohy:

- identifikuje a analyzuje bariéry rozvoja podnikania, formuluje návrhy na ich odstránenie,
- pripravuje návrhy pre formulovanie štátnej politiky a stratégie, dôležité pre oblasť MSP,
- plní úlohy spojené s odbornou realizáciou projektov a programov zameraných na pomoc MSP v Slovenskej republike,
- v spolupráci s finančnými inštitúciami sa zúčastňuje na zakladaní úverových a záručných systémov pre zakladanie, stimuláciu a rozvoj MSP,
- zabezpečuje realizáciu podporných programov pre MSP v jednotlivých regiónoch SR,

- zabezpečuje budovanie infraštruktúry pre rozvoj podnikania (inkubátory),
- zabezpečuje napojenie na existujúce európske informačné siete a databanky v podnikateľskej oblasti atď.

V súvislosti s podporou vedy, výskumu a inovácií je NADSME zapojená do nasledujúceho projektu:

Podpora inovácií prostredníctvom nových konceptov klastrov podporujúcich novovznikajúce odvetvia a prierezové témy (CluStrat)

Operačný program: Stredná Európa (Central Europe)

Trvanie projektu: október 2011 – september 2014

V súvislosti s vedou, výskumom a inováciami realizuje NARMSP nasledujúce podporné programy v období rokov 2011 až 2013:¹¹⁷

Program Monitoring a výskum v oblasti malého a stredného podnikania (súvisí s výskumom)

Program Podpora MSP prostredníctvom siete inkubátorov a implementácia metódy research-based spin-off (súvis s budovaním inovačnej infraštruktúry)

Zhodnotenie činnosti v NADSME v uplynulom období (rok 2011)¹¹⁸

Kancelária generálneho riaditeľa

NADSME prevádzkuje od roku 2001 portál www.msponline.sk – *Národné webové sídlo pre malých a stredných podnikateľov*. V rámci tohto projektu funguje na stránke bezplatná podnikateľská poradňa. Hlavným cieľom je zabezpečenie a udržovanie kvalitného balíka informácií potrebných pre malých a stredných podnikateľov na jednom mieste. V priemere stránku mesačne navštívi približne 11 500 návštevníkov.

Súčasťou spomínaného webového portálu www.msponline.sk je aj webová stránka www.obchodnypartner.sk, ktorá plní dve základné funkcie – slúži ako databáza obchodných spoločností a tiež slúži ako kontaktné miesto pre obchodnú spoluprácu.

NADSME spravuje aj špecializovaný internetový časopis *Mesačník Podnikanie*¹¹⁹. V roku 2011 sa časopis distribuoval na približne 5 000 e-mailových adries každý mesiac. Mesačník obsahuje informácie o daňových a odvodových aktivitách, zmenách a novelách príslušných zákonov, právnu a účtovnú poradňu, aktuality z prostredia webu a marketingu, novinky z EÚ, informá-

¹¹⁸ NADSME: Výročná správa 2011. Dostupné na: http://issuu.com/nadsme/docs/vs_2011_web?mode=window&backgroundColor=%23222222

¹¹⁹ mp.msponline.sk

cie o podujatiach zaujímavých pre podnikateľov – semináre, veľtrhy, výstavy, kalendár povinností podnikateľa, či aktuálne výzvy pre podnikateľov.

Odbor kontroly NADSME

Odbor kontroly v priebehu roku 2011 vykonal 30 kontrol, kde boli skontrolované finančné prostriedky vo výške 12 173 367,66 EUR, z toho bolo 27 externých finančných kontrol a 3 interné kontroly. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie podmienok poskytnutej pomoci a kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami poskytnutými prostredníctvom podporných programov NADSME.

Odbor priebežnej kontroly štrukturálnych fondov

Odbor sa v prvom polroku 2011 zaoberal kontrolou projektov financovaných zo štrukturálnych fondov (Operačný program konkurencieschopnosť a hospodársky rast) (9 kontrol). Tiež boli vykonané kontroly oprávnenosti projektov spolufinancovaných z národných zdrojov v rámci Schémy podpory poradenstva a vzdelávania malých a stredných podnikateľov (147 kontrol). Z Odboru priebežnej kontroly sa v druhom polroku 2011 (po presune Sekcie štrukturálnych fondov NADSME na SIEA) stal Odbor priebežnej kontroly podporných programov. Tento je zameraný na kontrolu a monitoring podporných programov a schém NADSME vrátane projektov Programu rizikového kapitálu. Odbor vykonal v druhom polroku overenie oprávnenosti 23 projektov u 21 portfóliových spoločností a 7 monitoringov na mieste (monitoring fyzickej realizácie projektu).

Sekcia národných a medzinárodných programov

Odbor Národných programov

NADSME v roku 2011 zabezpečila dotlač publikácie „Praktický sprievodca podnikateľským plánom“. Publikácia predstavuje návod na tvorbu a spracovanie podnikateľského plánu predkladaného za účelom získania finančných prostriedkov z externých zdrojov. NADSME tiež vyprodukovala tematické video o franchisingu zamerané na podnietenie potenciálnych podnikateľov k podnikaniu v prípade, že nemajú vlastnú myšlienku.

Oddelenie finančných programov a regionálnej spolupráce

Podpora podnikateľov sa uskutočňovala najmä prostredníctvom nasledujúcich programov: *Program vzdelávania, školení a poradenstva pre vybrané skupiny záujemcov o podnikanie, Schéma poradenstva a vzdelávania pre malých a stredných podnikateľov* (schéma pomoci de minimis), *Podpora MSP prostredníctvom siete inkubátorov a implementácia metódy research-based spin off*.

Služby, ktoré boli poskytované v rámci Programu vzdelávania, školení a poradenstva pre vybrané skupiny záujemcov o podnikanie, boli dotované zo štátneho rozpočtu. V roku 2011 bolo z programu poskytnutých 971 informačných odborných konzultácií v celkovom objeme 1 963,5 hod. Bola poskytnutá podpora pri vypracovaní 291 podnikateľských plánov

a posudkov podnikateľských plánov. Budúci podnikatelia sa zúčastnili celkovo na 41 školeniach organizovaných regionálnymi centrami.

V rámci Schémy poradenstva a vzdelávania pre malých a stredných podnikateľov bolo v roku 2011 poskytnutých 867 informačných a odborných konzultácií v celkovom objeme 2 931,5 hodín. Pre účely získania finančných zdrojov NADSME klientom vypracovala alebo poskytla pomoc pri vypracovaní 33 podnikateľských plánov. V rámci schémy bola 16.10.2010 vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Celkom bolo doručených 147 žiadostí a pomoc bola poskytnutá 13 podnikateľským subjektom v celkovej sume 175 958,66 EUR.

V rámci programu Podpora MSP prostredníctvom siete inkubátorov a implementácia metódy research-based spin off bolo v roku 2011 vyčerpaných 2 616,84 EUR zo štátneho rozpočtu 2010 a 12 154,99 EUR zo štátneho rozpočtu 2011 – zmluvy o spolufinancovaní prevádzkových nákladov boli podpísané s Podnikateľským inkubátorom Moldava nad Bodvou a PI Handlová. Dva podporené inkubátory svojou prevádzkou a činnosťou zabezpečili 60 pracovných miest v 17 inkubovaných firmách a 110 miest v riadení a prevádzke inkubátorov.

Tiež sa pokračovalo v realizácii projektu Zodpovedné malé a stredné podniky na Slovensku. NADSME implementovala 3 nasledujúce aktivity – realizovala a vyhodnotila reprezentatívny prieskum medzi MSP o vnímaní zodpovedného podnikania (rok 2010), pripravila dve regionálne školenia (v Banskej Bystrici a Košiciach) pre odborných poradcov a konzultantov z organizácií, ktoré podporujú rozvoj malého a stredného podnikania (apríl 2011), realizovala 12 odborných seminárov „Ako byť úspešný? Podnikajte zodpovedne!“ po Slovensku určených najmä malým a stredným podnikateľom.

Oddelenie realizácie mikropôžičkového programu

NADSME od roku 1997 realizuje mikropôžičkový program. V roku 2010 prišlo k schváleniu nového Mikropôžičkového programu a tým k zrušeniu starého. Preto boli prijaté opatrenia na dočasné pozastavenie mikropôžičiek a spolupracujúce inštitúcie (15 inštitúcií) boli vyzvané k vráteniu prostriedkov. Tie budú slúžiť na rozbeh nového mikropôžičkového programu. Mikropôžičku v zmysle nových podmienok bude možné použiť na obstaranie hnutelného a nehnuteľného majetku, rekonštrukciu priestorov, nákup zásob, tovaru resp. na úhradu nákladov na nákup vstupov nevyhnutných na zabezpečenie technologických procesov vo výrobe alebo v službách poskytovaných podnikateľom. Minimálna výška mikropôžičky bola stanovená na 2 500 EUR a maximálna výška na 50 000 EUR. Úroková sadzba sa stanovuje individuálne pre každého žiadateľa. V priebehu roka 2011 NADSME spracovala internú smernicu, ktorá stanovuje metódy, spôsoby, formy a postupy vykonávania jednotlivých činností v rámci mikropôžičkového programu. V roku 2011 neboli poskytnuté žiadne zdroje na mikropôžičky vzhľadom k tomu, že program je dočasne pozastavený. Celkovo od začiatku realizácie mikropôžičkového programu bolo poskytnutých 1 827 mikropôžičiek vo výške 31 195 824,78 EUR.

Tabuľka 34: Počet mikropôžičiek a hodnota mikropôžičiek poskytnutých jednotlivými spolupracujúcimi inštitúciami

CENTRUM	Kumulatívne k 31.12.2011	Suma (EUR)
	Počet mikropôžičiek	
Fond fondov, s.r.o. Bratislava	153	3 116 956,10
RPIC Dunajská Streda	73	1 264 059,02
RPIC Komárno	132	2 265 433,05
RPIC Košice	49	1 288 657,10
RPIC Lučenec	97	1 888 141,51
RPIC Martin	93	1 733 369,66
RPIC Nitra	137	1 610 428,38
RPIC Poprad	27	978 407,09
RPIC Považská Bystrica	193	2 575 019,21
RPIC Prešov	211	3 422 879,97
BIC Prievidza	208	3 915 499,85
BIC Spišská Nová Ves	114	1 576 910,38
RPIC Trebišov	97	1 666 053,29
RPIC Trenčín	84	1 815 350
RPIC Zvolen	159	2 078 660,17
SPOLU	1827	31 195 824,78

Prameň: NADSME: Výročná správa 2011. Dostupné na:

http://issuu.com/nadsme/docs/vs_2011_web?mode=window&backgroundcolor=%23222222

Oddelenie analýz podnikateľského prostredia

Aktivity oddelenia boli v roku 2011 zamerané hlavne na spoluprácu pri realizácii štátnej podpory a rozvoja malého a stredného podnikania, monitorovanie podnikateľského prostredia a sektora MSP, realizáciu projektu OECD Scoreboard, koordináciu projektu Zodpovedné malé a stredné podniky na Slovensku a na informačné a poradenské aktivity.

V rámci spolupráce pri realizácii štátnej podpory a rozvoja MSP NADSME každoročne spracúva Správu o stave malého a stredného podnikania. Dôležitou súčasťou správy je súbor odporúčaní a návrhov pre zlepšenie MSP na Slovensku.

Monitorovanie podnikateľského prostredia je tiež dôležitou súčasťou práce Oddelenia. V roku 2011 boli Oddelením analýz spracované nasledujúce analytické výskumy:

- Rodová a veková štruktúra fyzických osôb – podnikateľov v roku 2010
- Postavenie MSP v zahraničnom obchode SR v roku 2010

Dôležitou súčasťou skúmania podnikateľského prostredia sú tiež štatistické prieskumy uskutočnené na reprezentatívnej zložke podnikateľských subjektov. V roku 2011 NADSME realizovalo tieto prieskumy:

- Prieskum dospelého obyvateľstva (realizovaný v rámci projektu GEM – Global Entrepreneurship Monitor,

- Prieskum názorov malých a stredných podnikov o kvalite podnikateľského prostredia v jednotlivých mestách SR.

Zároveň NADSME spracovalo 2 prieskumy Eurostatu a Eurobarometra:

- Postoj malých a stredných podnikov k eko-firmám,
- Prístup malých a stredných podnikov k financovaniu – porovnanie rokov 2007 a 2010.

V roku 2011 boli pripravené aj 2 štúdie zamerané na mapovanie problémov a identifikovanie opatrení na podporu sektora MSP:

- Alternatívne spôsoby riešenia sporov,
- Audit odporúčaní Zákona o malých podnikoch (SBA) v nadväznosti na aktualizáciu SBA z roku 2011

Informačné aktivity oddelenia zahŕňajú každoročné vydávanie publikácie „Podpora malého a stredného podnikania v Slovenskej republike – Sprievodca iniciatívami“. Neustále zmeny legislatívneho rámca si vyžiadali systematicky aktualizované informácie pre podnikateľov, napr.: Prehľad právnych predpisov pre podnikateľov (štvrtročne), Zoznam legislatívy na podporu MSP (štvrtročne), Základné administratívne kroky pri začatí podnikateľskej činnosti (štvrtročne), Kalendár daňových a odvodových povinností pre podnikateľa (mesačne).

Sekcia národných a medzinárodných programov

Odbor medzinárodných aktivít – Oddelenie manažérov medzinárodných aktivít

Oddelenie sa počas roka 2011 podieľalo na úspešnom ukončení prvej fázy fungovania siete Enterprise Europe Network (viac o sieti v kapitole 1.1.3.5. Siete), najmä v oblastiach inovácií, transferu technológií a prístupu MSP k vedecko-výskumným projektom v rámci 7. Rámcového programu. V roku 2011 boli úspešne ukončené projekty „Podpora vedy a výskumu v MSP“ („Making Progress and Economic enhancement a Reality for Small-to-Medium Enterprises“ – MaPEer SME¹²⁰) a projekt „Podpora podnikania žien na Slovensku“ (Boosting the Female Entrepreneurship in Slovakia – BFES¹²¹). NADSME sa aj naďalej venuje podpore podnikania žien na Slovensku prostredníctvom bežiaceho projektu „Guardian Angels for Female Entrepreneurs – GUARD4FEMEMENT¹²²“.

1. októbra 2011 začala NADSME s realizáciou projektu „Podpora inovácií prostredníctvom nových konceptov klastrov podporujúcich novovznikajúce odvetvia a prierezové témy (CluStrat) – viac o projekte v kapitole 1.1.3.4 Klastre.

V roku 2011 až do mája 2012 (ukončenie projektu) NADSME pokračovala s realizáciou projektu „Podpora inovácií v slovenských malých a stredných podnikoch“. V roku 2011 začala

¹²⁰ MaPEer SME. What does the MAPEER website offer you? Dostupné na: <http://mapeer-sme.eu/>

¹²¹ Podpora podnikania žien na Slovensku. Dostupné na: <http://www.ambasadorka.sk/>

¹²² Podpora podnikania žien na Slovensku. Dostupné na: <http://www.podporapodnikaniazien.sk/>

NADSME implementovať dvojročný medzinárodný projekt so zameraním na rozvoj cestovného ruchu „Partnerstvo – akcia pre cestovný ruch (Partnership Action for Tourism – PA4T).

Oddelenie služieb pre MSP

Spolu s podobne zameranými spoločnosťami poskytuje NADSME základné informácie týkajúce sa trhov EÚ ale aj trhov tretích krajín a to aj prostredníctvom siete Enterprise Europe Network (viac o sieti v rámci kapitoly 1.1.3.5 Siete) a jej databáz – BCD (Business Cooperation Database), Databáza pre obchodnú spoluprácu podnikateľov – slovenskí podnikatelia - klienti NADSME si vyžiadali 89 kontaktov na zahraničných partnerov a zahraničné spoločnosti požiadali o 56 kontaktov na slovenské spoločnosti, BBS (Bulletin Board Service), Databáza technologickkej spolupráce – NADSME v roku 2011 zverejnila v databáze 4 profily slovenských firiem na ktoré reagovalo 22 zahraničných partnerov, a databáza RTD (Research and Technology Development) Výsledky výskumu a vývoja.

Oddelenie tiež poskytuje služby a poradenstvo na podporu spolupráce a internacionalizácie MSP. Počet požiadaviek týkajúcich sa informácií o vnútornom trhu sa v roku 2011 pohyboval okolo 1 000. Prevažovali otázky ohľadne zakladania podnikov, cezhraničného poskytovania služieb, najmä v Rakúsku či Nemecku, alebo otázky vyslania zamestnancov, financovania alebo tvorby podnikateľského plánu. NADSME v roku 2011 pokračovala v organizovaní bezplatných seminárov zameraných na problematiku podnikania v rámci i mimo EÚ (celkovo bolo zorganizovaných 44 takýchto podujatí. Celkovo NADSME v roku 2011 publikovalo 99 odborných článkov a 159 oznámení o aktuálnych výzvach a tendroch na predkladanie návrhov na projekty.

Oddelenie tiež organizovalo účasť slovenských podnikateľov na sektorovo zameraných kooperačných podujatiach v rámci celej Európy. Prebiehali na nich dvojstranné rokovania potenciálnych obchodných alebo technologických partnerov. Účasť slovenských firiem zariadilo NADSME napr. aj na podujatiach ExpoEnergy v rakúskom Welse, v Gouangzhou v Číne, na veľtrhu WATENVI v Brne, v Budapešti na podujatí HOVENTA. Spolu na podujatiach participovalo 69 slovenských firiem, ktoré absolvovali celkovo 326 rokovaní.

Výsledkom rokovaní slovenských a zahraničných partnerov o spolupráci v oblasti inovácií môžu byť rôzne typy dohôd (transfer technológie, licenčná výroba, spoločný podnik a iné). V roku 2011 zaznamenalo NADSME 2 takého dohody.

V oblasti inovácií výrobných technológií, postupov či služieb NADSME poskytuje poradenstvo prostredníctvom tzv. technologických auditov a business auditov, v rámci ktorých pracovníci NADSME priamo vo firme zanalyzujú ponuku a dopyt firmy, oboznámia sa s technológiami a ich inovačným potenciálom, resp. s výskumno-vývojovými podmienkami firmy V roku 2011 NADSME vykonala 12 auditov slovenských MSP.

Web: <http://www.nadsme.sk/>

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)

Agentúra je príspevkovou organizáciou Ministerstva hospodárstva SR. Podporuje investičné projekty domácich a zahraničných investorov a sprievodný servis; ponúka konzultácie a riešenia v oblasti individuálnej štátnej pomoci; vytvára databázy voľných nehnuteľností a priemyselných parkov; zabezpečuje asistenciu a servis pri vytváraní spoločných podnikov slovenských firiem so zahraničnými (joint ventures – so spoločným rizikom); servis malým a stredným podnikom pri hľadaní exportných a obchodných príležitostí v zahraničí; servis samosprávam, malým a stredným podnikateľom žiadajúcim o prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ v kompetencii agentúry SARIO a asistenciu pri realizácii ich projektov.¹²³

SARIO a Podpora inovácií

- Agentúra sa podieľa na organizácii seminárov na podporu inovácií.
- *Slovenský start-up rozvojový program* – SARIO a partneri vyberú začínajúce inovatívne spoločnosti, ktoré na tri mesiace vycestujú do Slovenského technologického a inovačného centra v Silicon Valley.^{124 125}

Web: <http://www.sario.sk/>

Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR)

SACR je štátna príspevková organizácia špecializovaná na marketing a štátnu propagáciu cestovného ruchu Slovenskej republiky patriaca pod Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja. Plní funkciu sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre implementáciu programov EÚ – Sektorový operačný program Priemysel a služby (SOP PS): opatrenia 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu Priority 2 Rozvoj cestovného ruchu, Opatrenia 2.2: Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu Priority 2 Rozvoj cestovného ruchu, Opatrenia 2.3 Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému, Opatrenia 3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, Opatrenia 3.2 Rozvoj informačných služieb cestovného ruchu, prezentácie regiónov a Slovenska.¹²⁶

Web: <http://www.sacr.sk/>

¹²³ SARIO. Dostupné na: <http://www.sario.sk/?sario>

¹²⁴ SARIO. Slovak start-up rozvojový program 2012 – podmienky. Dostupné na: <http://www.sario.sk/?ssrp-2012-podmienky>

¹²⁵ Finálový výber start-up spoločností pre Slovenský start-up rozvojový program 2012 sa uskutočnil 13.6.2012

¹²⁶ CVTI SR. Národná infraštruktúra na podporu transferu technológií na Slovensku. Dostupné na: http://nitt.cvtisr.sk/buxus/docs/NITTSK_studia_IV_akt_1_1_CREPC.pdf

1.1.3.3. Centrá transferu technológií

Existujúce CTT

Na základe analýzy existujúcich centier, iniciatív, aktivít v rámci univerzít, vysokých škôl a SAV sme dospeli k zisteniu, že žiadne zo zriaďovaných centier sa nedá v súčasnosti označiť ako plne funkčné. Z toho dôvodu uvádzame všetky v nasledujúcej kapitole ako budované, pripravované, resp. centrá v štádiu zámeru.

Budované a pripravované CTT

Budované centrá

Tu uvádzame centrá v Bratislavskom kraji, ktoré už formálne vznikli t.j. sú už začlenené v organizačnej štruktúre:

- Centrum transferu technológií pri SAV,
- TRANSFERTECH pri STU,¹²⁷

Pripravované centrá

Tu uvádzame centrá, ktoré sú v štádiu vzniku, v súčasnosti ešte nezaradené do organizačnej štruktúry:

- Centrum transferu technológií pri Univerzite Komenského v Bratislave
- CVTI: Projekt NITT SK ako Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku

Zároveň je potrebné uviesť, že zámer vytvoriť centrum je aj v iných inštitúciách, ale je závislý na účinnejšom systéme národnej podpory.

1.1.3.4. Klastre

Európska komisia definuje klastre ako motory hospodárskeho rozvoja a nosiče inovácií V Európskej únii. Klastre poskytujú priaznivé podnikateľské prostredie pre podniky, najmä pre malé a stredné podniky, vedú k spolupráci s výskumnými inštitúciami, dodávateľmi, zákazníkmi a konkurentmi nachádzajúcimi sa v rovnakej zemepisnej oblasti.¹²⁸ Programová

¹²⁷ Nasledovateľom projektu TRANSFERTECH je Know-how centrum STU (Informácia od Ing. Heleny Ďurovčíkovej, STU)

¹²⁸ European Commission. Industrial innovation - Clusters. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/clusters/>

podpora prostredníctvom operačných programov národného referenčného strategického rámca na roky 2007-2013 a ďalšie programy Európskej komisie podporili vznik klastrov v jednotlivých regiónoch Slovenska.

Zakladajúcimi členmi klastrov sú verejné inštitúcie (napr. samosprávne kraje, mestá, verejné univerzity). Ďalšími členmi klastrov sú významné výskumné a vývojové ústavy, iné vzdelávacie inštitúcie, firmy a združenia. Činnosť jednotlivých klastrov sa mení podľa odvetvia, v ktorom pôsobia.¹²⁹

Pre založenie úspešného klastra v podmienkach Slovenskej republiky je potrebné, aby bol založený verejnými inštitúciami (samosprávnym krajom, mestom, obcou, verejnou univerzitou). V prípade, že je to vhodné, odporúča sa na založenie prizvanie regionálneho pracoviska Slovenskej akadémie vied.

Novovzniknutý klaster na Slovensku môže čerpať rozvojové prostriedky z verejných zdrojov, pokiaľ sú splnené nasledujúce podmienky:

- klaster je založený verejnými inštitúciami
- činnosť klastra nie je v rozpore s rozvojovými dokumentmi Slovenskej republiky

Existencia klastrov (nielen na Slovensku ale aj v ostatných krajinách EÚ – najmä v regióne strednej Európy) je podmienená ich klasickou formou – spoluprácou len v rámci určitého odvetvia (*sektorové klastre*) (napr. strojársky, automobilový klaster, klastre cestovného ruchu sú na Slovensku najznámejšie).¹³⁰ Vznikli aj napriek zložitej situácii – Slovensko nemá vhodnú legislatívu, ktorá by definovala a podporovala klastre ako také a aj z tohto dôvodu je klastrov na Slovensku málo.

V rámci podpory inovácií prostredníctvom *nových konceptov klastrov* podporujúcich novovznikajúce odvetvia a prierezové témy začala NADSME 1. októbra 2011 s realizáciou projektu „Podpora inovácií prostredníctvom nových konceptov klastrov podporujúcich novovznikajúce odvetvia a prierezové témy " (Boosting innovation through new cluster concepts in support of emerging issues and cross-sectoral themes). Projekt pod názvom *CluStrat*¹³¹ je realizovaný v rámci Operačného programu Stredná Európa (Central Europe). Cieľom projektu je podporiť inovácie prostredníctvom nových konceptov klastrov. Cieľom projektu je zmeniť pohľad na fungovanie klastrov a preniesť najlepšie koncepcie do klastrových politík jednotlivých krajín. Hlavné zameranie projektu je na tieto novovznikajúce sektory priemyslu:

- Aktívny vývoj ľudstva a jeho starnutie

¹²⁹Súčasná situácia a skúsenosti so zakladaním klastrov na Slovensku. Dostupné na: http://www.nanosvet.sk/_paper/Sucasna_situacia_a_skusenosti_so_zakladanim_klastrov_na_Slovensku_01.pdf

¹³⁰ MSP online. Rozvoj klastrov na Slovensku. Dostupné na: <http://msponline.sk/content/rozvoj-klastrov-aj-na-slovensku>

¹³¹ CLUSTRAT. Dostupné na: <http://www.clustrat.eu>

- Trvalo udržateľný rozvoj a zelená ekonomika
- Udržateľná mobilita

Projekt je zameraný aj na tieto prierezové témy:

- Rodová rovnosť a inovácie, vrátane rozmanitosti hľadísk
- Internacionalizácia
- Transfer znalostí a technológií

Najviac klastrových iniciatív bolo zistených v rámci iniciatívy European Cluster Observatory v krajinách, kde je veda a podpora inovácií dôležitou súčasťou vládnej politiky.

Medzi kľúčové *bariéry rozvoja klastrov* v podmienkach Slovenskej republiky možno zaradiť nasledovné:

- existujú bariéry samotného zapájania sa MSP do klastrov, a síce: obmedzené finančné a ľudské zdroje, nedostatok informácií o klastrovaní, averzia podnikov voči riziku, nedôvera dodávateľom a konkurencií, obmedzené inovačné schopnosti podnikov a chýbajúca motivácia pre sieťovanie. Na elimináciu týchto bariér je potrebný aktívny, nepretržitý dialóg medzi firmami a regionálnymi aktérmi, prístup ku kľúčovým zdrojom (infraštruktúra, kvalifikované pracovné sily, výhodné úvery), podpora služieb vyžadujúcich znalosti a technologické zdokonaľovanie v regióne tradičných priemyselných odvetví pre ich inovatívny rozvoj, podpora jestvujúcich inovačných sietí, motivácia pre záujemcov zvonku, podmienky pre medziregionálnu spoluprácu a finančné zdroje na vypracovanie štúdií realizovateľnosti¹³²
- veda a podpora inovácií v podmienkach Slovenskej republiky nie je súčasťou a prioritou vládnej politiky do takej miery, ako vo vyspelých európskych krajinách, problematike klastrov sa nevenuje dostatok pozornosti, aj keď podpora malého a stredného podnikania bola stanovená ako priorita od začiatku 90. rokov
- značné podfinancovanie vedy a výskumu na Slovensku, klastrové iniciatívy pociťujú nedostatok zdrojov potrebných na ich efektívny rozvoj a fungovanie tak, ako je to bežné v podmienkach EÚ
- Slovenská legislatíva nedefinuje pojem „klastre“ a teda ani priamo nepodporuje. Slovensko nemá vytvorené podporné mechanizmy na vznik, rozvoj a podporu klastrov. Existujúce klastre na Slovensku aj z toho dôvodu musia hľadať najvhodnejšiu právnu formu pre svoju existenciu v medziach zákona
- V iných krajinách sú klastrové iniciatívy podporované z verejného sektora priamo vládou ale aj regionálnou vládou krajín. Na Slovensku klastrové iniciatívy podporujú vyš-

¹³² SIEA. 2010. *Klastrovanie – Predpoklad úspechu*. Dostupné na internete: http://www.siea.sk/materials/files/inovacie/slovenske_klastre/SIEA-brozura-Klastrovanie.pdf

šie územné celky a súkromný sektor, avšak túto pomoc iniciatívy kvantifikujú ako veľmi nízku, resp. minimálnu.

- Okrem nedostatočných zdrojov sú hlavnými zdrojmi problémov taktiež nekoordinovaná resp. rozbitá štruktúra.

Dunajský vedomostný klaster

Dunajský vedomostný klaster (ďalej len „klaster“) funguje s cieľom implementácie Dunajskej stratégie¹³³ ako nástroj na posilňovanie spolupráce v Dunajskom regióne¹³⁴.¹³⁵ Klaster je dobrovoľné nezávislé združenie právnických osôb podľa triple helix modelu¹³⁶ založené 30. júla 2010.¹³⁷ Členov klastra možno zaradiť do jednotlivých komôr – Komory akademicko-duchovného sektora (medzi členov patria hlavne univerzity zo Slovenska a iných dunajských európskych krajín), Komory verejného sektora (mestá, Únia miest a Nitriansky samosprávny kraj) a Komory primárneho, neverejného a podnikateľského sektora (firmy). Na prijatie rozhodnutia valného zhromaždenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny členov všetkých troch komôr.

Tabuľka 35: Členovia Dunajského vedomostného klastra

Akademicko-duchovný sektor	Slovenská technická univerzita v Bratislave, Univerzita Komenského v Bratislave, Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Bratislavská akademická spoločnosť – Paneurópska univerzita, n.o., Žilinská univerzita v Žiline
Verejný sektor	Mesto Nové Zámky, Mesto Komárno, Hlavné mesto Bratislava, Únia miest Slovenska, Asociácia komunálnych ekonómov Slovenska;
Privátny, neverejný a podnikateľský, sektor	SVP, š.p., BVS, a. s., VV, š.p., IBM Slovensko, spol. s r.o., SOITRON a. s., Business Improvement s. r. o., KPMG Slovensko spol. s r. o., D/L/M spol. s r.o., ULC Čarnogurský, Asseco Central Europe, a.s., Siemens IT Solution and Services s.r.o., REMING CONSULT a.s., Asociácia vodárenských spoločností atď.

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe informácií z <http://archiv.vlada.gov.sk/sepavs/data/files/7020.pdf> a <http://www.dkc-eu.com/sk/pages/zoznam-clenov-dunajskeho-vedomostneho-klastra>

¹³³ Na základe požiadavky členských krajín EÚ prijala Európska únia 8. decembra 2010 Stratégiu EÚ pre dunajský región. Ide o komplexnú stratégiu pokrývajúcu niekoľko politík EÚ zameriavajúcu sa na makroregión povodia Dunaja (<http://archiv.vlada.gov.sk/sepavs/data/files/7020.pdf>)

¹³⁴ Dunajský región tvorí 8 členských štátov EÚ (Nemecko, Rakúsko, Maďarsko, Česká republika, Slovensko, Slovinsko, Bulharsko a Rumunsko) a 6 nečlenských štátov EÚ (Chorvátsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Ukrajina a Moldavsko) (<http://archiv.vlada.gov.sk/sepavs/data/files/7020.pdf>)

¹³⁵ Regióny povodia Dunaja sa dohodli na vypracovaní stratégie na zintenzívnenie a zefektívnenie ich spolupráce – a to najmä v oblasti dopravy, energetiky a životného prostredia. Dôležitými prioritami je obnovenie splavnosti rieky po celej dĺžke, protipovodňová ochrana, či hospodársky rozvoj regiónov (Euractiv.sk)

¹³⁶ triple helix model (model trojitej špirály) je metaforou pre vysoké školy, priemyselné inštitúcie a vládne orgány, medzi ktorými je úzka interakcia, pričom každý účastník modelu si zachováva svoju vlastnú identitu. Ide o spoluprácu medzi týmito tromi sektormi, pričom každý je dobrý v niečom inom.

¹³⁷ <http://archiv.vlada.gov.sk/sepavs/data/files/7020.pdf>

Klaster je združením otvoreným pre nových členov – inštitúcií zo všetkých troch sektorov so sídlom na území Dunajského regiónu. Cieľom klastra je najskôr zhromaždenie čo najviac vedomostí a zručností tak, aby bolo možné úspešne implementovať už navrhnuté projekty. Dunajský vedomostný klaster sa značne podieľal na príprave Akčného plánu SR pre Stratégiu EÚ pre Dunajský región. Nielenže naformuloval projekty, ciele a stručný opis, ale na každý projekt zabezpečil aj Európskou komisiou vyžadovanú medzinárodnú podporu. Klaster navrhoval projekty, ktorých prípravnú etapu je možné v rokoch 2011 až 2013 spolufinancovať zo štrukturálnych fondov EÚ a v ktorých sa dá v novom finančnom rámci EÚ v rokoch 2014 – 2020 pokračovať.¹³⁸

Na základe Akčného plánu Európskej komisie pre Dunajský región boli projekty Akčného plánu Dunajského vedomostného klastra rozdelené podľa projektových oblastí nasledovne:

A. Konektivita Dunajského regiónu

- Výstavba a príprava dopravného multimodálneho severojužného koridoru (železničná, cestná a vodná doprava)
- Výstavba multimodálnych terminálov na Dunaji
- Výstavba Dunajského multimodálneho koridoru (železničná, cestná a vodná doprava.)
- Výstavba Dunajského multimodálneho koridoru (železničná, cestná a vodná doprava) – metropolitné územia Wien, Bratislava, Budapešť, Beograd, Sofija, Bucuresti
- Výstavba širokorozchodnej trate v úseku Košice – Hlohovec
- Obnova parku železničných koľajových vozidiel v Dunajskom a Severojužnom multimodálnom koridore pre spojenie metropolitných území Dunajského regiónu verejnou železničnou osobnou dopravou
- Multijazyčné spoločné dejiny Európy – dejiny krajín Dunajského regiónu

B. Ochrana životného prostredia, zdrojov vôd a riadenie rizík

- Realizácia energetických prepojení a výstavba obnoviteľných zdrojov vodnej a geotermálnej energie v Dunajskom regióne
- Turizmus v Dunajskom regióne ako ekologický a trvalo udržateľný nástroj hospodárskeho rastu
- Environmentálne vzdelávanie v Dunajskom regióne – integrácia a multijazyčnosť
- Biodiverzita v Dunajskom regióne – realizácia aktívnych opatrení
- Rozvoj územia metropolitných aglomerácií, ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia Dunajského regiónu – realizácia aktívnych opatrení
- Integrovaný manažment vôd – výstavba stavieb na ochranu a využitie povrchových a podzemných vôd Dunajského regiónu
- Výstavba preventívnych protipovodňových opatrení na ochranu urbanizovaných území v Dunajskom regióne
- Morfológický vývoj koryta Dunaja a jeho vplyv na režim povrchových a podzemných vôd, ochranu pred povodňami a plavbu – realizácia aktívnych opatrení a výstavba stavieb na celom toku Dunaja

¹³⁸ Dunajský vedomostný klaster. Dostupné na: <http://www.dkc-eu.com/sk/pages/dunajsky-vedomostny-klaster>

C. Budovanie prosperity v Dunajskom regióne

- Dunajský vedecko-technologický park, jeho sieťovanie s vedecko-technologickými zariadeniami v Dunajskom regióne a pokračovanie výskumných projektov
- Rozvoj a podpora sociálnej súdržnosti metropolitných aglomerácií a trvalo udržateľný rast Dunajského regiónu – realizácia aktívnych opatrení v Dunajskom regióne
- Dunajské centrum pre inteligentné technológie, systémy a služby - dunajská integrácia a rozšírenie pôsobnosti na celý Dunajský región
- Integrácia národných centier pre Dunajský región a integrovaných regionálnych portálov Dunajského regiónu, multijazyčnosť

D. Posilňovanie Dunajského regiónu

- Dunajský vedomostný klaster – posilnenie inštitucionálnej spolupráce v Dunajskom regióne
- Regionálne centrá pre bezpečnosť a zníženie kriminality (úroveň NUTS III) – dunajská integrácia, multijazyčnosť a rozšírenie pôsobnosti na celý Dunajský región

Existencia klastra je zameraná na zvyšovanie kvality života a blahobytu, rozvoj regiónov nielen v oblasti vody, životného prostredia a dopravy a konektivity, ale aj v oblasti ekonomicko-sociálneho rozvoja.

Web: <http://www.dkc-eu.com/sk/>

Dunajská stratégia

Makroregionálne stratégie rozvíja Európska únia od roku 2008. Dunajská stratégia bola schválená na zasadnutí Európskej rady 24. júna 2011.

Dunajský región ako oblasť, na ktorú sa stratégia zameriava, zahŕňa 14 európskych štátov (8 členských¹³⁹ a 6 nečlenských štátov¹⁴⁰ EÚ). Celkovo v regióne žije okolo 110 miliónov ľudí.

Tabuľka 36: Míľniky pri kreovaní Dunajskej stratégie

rok 2007	Vstupom Bulharska a Rumunska do EÚ sa z Dunaja stáva rieka vnútri EÚ.
jún 2008	Medziregionálna skupina v rámci Výboru regiónov po prvý raz predložila Stratégiu EÚ pre dunajský región. Predsedom skupiny sa stal predseda parlamentu v nemeckom Baden-Württenberu Peter Straub.
november 2008	Oficiálny vznik medziregionálnej skupiny pre Dunajský región.
jún 2009	Európski lídri požiadali Komisiu o vypracovanie stratégie pre dunajský región.
február 2010	Zahájenie konzultácií s regiónmi, ktoré sa majú stať súčasťou európskej Dunajskej stratégie.
júl 2010	Európska komisia predstavila prvý návrh Akčného plánu Dunajskej stratégie.
polovica roku	Na tento dátum bolo naplánované prijatie Dunajskej stratégie.

¹³⁹ Nemecko, Rakúsko, Slovensko, Česko, Maďarsko, Slovinsko, Bulharsko a Rumunsko

¹⁴⁰ Chorvátsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Čierna hora, Ukrajina a Moldavsko

2011

Prameň: Euractiv. Dunajská stratégia. http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/zoznam_liniek/dunajska-strategia-000269

Stratégia stavia na štyroch pilieroch a má jedenásť prioritných oblastí:

Tabuľka 37: Piliere a prioritné oblasti Dunajskej stratégie

1. Prepojenie Dunajského regiónu	2. Ochrana životného prostredia v dunajskom regióne
1. zlepšenie mobility a prepojenia (a) vnútrozemské vodné cesty (b) cestná, železničná a vzdušná doprava	4. obnova a udržanie kvality vôd
2. podpora udržateľných zdrojov energie	5. riadenie enviromentálnych rizík
3. podpora kultúry a cestovného ruchu	6. ochrana biodiverzity, krajiny a kvality vzduchu a pôdy
3. Rozvoj prosperity v dunajskom regióne	4. Posilňovanie dunajského regiónu
7. rozvoj vedomostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií	10. zvýšenie inštitucionálnej kapacity a spolupráce
8. podpora konkurencieschopnosti podnikov, vrátane rozvoja klastrov	11. spolupráca zameraná na šírenie bezpečnosti a boja s organizovanou a závažnou kriminálnou činnosťou
9. investovanie do zručností ľudí	

Prameň: http://www.mzv.sk/sk/zahranicna_politika/europske_zalezitosti-dunajska_strategia

Z hľadiska podpory vedy, výskumu a inovácií má dôležitú úlohu v rámci Dunajskej stratégie prioritná oblasť č. 7 **Rozvoj vedomostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií** a prioritná oblasť č. 8 **Podpora konkurencieschopnosti podnikov vrátane rozvoja klastrov**. Nižšie uvádzame hlavné opatrenia (míľniky) týchto oblastí:

Tabuľka 38: Opatrenia Dunajskej stratégie v prioritnej oblasti 7. a 8.

7 Rozvoj vedomostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií	
1.	Určenie centier excelentnosti a potenciálu pre smart specialization v Dunajskom regióne
2.	Zavedenie mechanizmu revízie regionálnych "smart - specialization" stratégií v Dunajskom makroregióne
3.	Určenie národných, regionálnych a EÚ zdrojov financovania výskumu a inovácií
4.	Výzva na predkladanie ponúk na nájdenie partnerskej organizácie pre zriadenie Dunajského regionálneho výskumného a inovačného fondu (DRRIF)
5.	Štúdia uskutočniteľnosti pre založenie Dunajského regionálneho a inovačného fondu (DRRIF)
6.	Založenie Dunajského regionálneho a inovačného fondu (DRRIF)
7.	Identifikovanie konkurencieschopnej výskumnej infraštruktúry v Dunajskom regióne
8.	Dohoda o regionálnom inovačnom systéme a cieľových vedeckých oblastiach s najväčším potenciálom pre región
9.	Analýza potenciálu pre posilnenie spolupráce medzi vzdelávacími a výskumnými inštitúciami v Dunajskom regióne

10.	Zavedenie systému na podporu posilňovania spolupráce medzi vzdelávacími a výskumnými inštitúciami v regióne
11.	Definovanie uskutočniteľných mechanizmov na podporu projektov, ktoré zlepšia počítačovú gramotnosť v Dunajskom regióne
12.	Identifikovať dostupnosť infraštruktúry pre "e-contents", "e-services" a best practices v Dunajskom regióne
13.	Analýza podmienok pre rozvoj elektronického obchodu (e-commerce) a identifikácia best practices vo webových službách a e-commerce
14.	Podpora vzniku inovatívnych nápadov pre výroby a služby pomocou konceptu "Living-Labs"
8 Podpora konkurencieschopnosti podnikov vrátane rozvoja klastrov	
<i>Klastre excelencie</i>	
1A.	Zriadenie predstavenstva klastrov Dunajského regiónu
1B.	Zriadenie zmapovania klastrov Dunajského regiónu
2.	Identifikácia existujúcich iniciatív a projektov na európskej úrovni
3.	Analýza existujúcich dokumentov obsahujúcich odporúčania pre klastre
4.	Klaster manažment/benchmarking v Dunajskom regióne
5.	Skríning tém pre budúcu spoluprácu v oblasti klastrových politík na úrovni Dunajského regiónu
<i>Konkurencieschopnosť vidieckych a mestských oblastí</i>	
1.	Analýza vykonaná členmi pracovných skupín z informácií a dát, ktoré sú už dostupné (BSC Ruse)
2.	Identifikácia potenciálu Dunajských inovačných centier pre rozvoj vidieka (SIRA Danube)
3.	Zhromažďovanie ďalších informácií (BCS Ruse)
4.	Rozvíjanie konkrétnych činností každého člena pracovnej skupiny - spoločné pilotné projekty (BSC Ruse)
5.	Zváženie možností financovania a návrh rozvoja (BSC Ruse)
6.	Expanzia a formalizácie Siete kompetenčných centier (SIRA Danube)
<i>Inovácie a technologické transfery</i>	
1.	Pilotný projekt s obmedzeným počtom účastníkov na preukázanie realizovateľnosti
2.	Návrh projektu
<i>Odborné a vzdelávacie školenia</i>	
1A.	Budovanie inštitucionálneho partnerstva. Vytváranie kontaktov s relevantnými inštitúciami a iniciatívami.
1B.	Založenie klastra odborných a vzdelávacích školení so zapojením komôr, najdôležitejších podnikov, akademických inštitúcií a inštitúcií odborného vzdelávania v regiónoch
2.	Vyskúšanie, ktorý z modelov (duálny alebo školský) je efektívnejší pre špecifické profesie
3.	Reforma maďarského systému odborných a vzdelávacích školení v rámci pilotného projektu
4.	Prispôsobenie zistení projektu na iné krajiny s prihliadnutím národných charakteristík a tiež vzhľadom na uľahčenie voľného pohybu kapitálu a pracovných síl
5.	Zlepšenie prestíže kvalifikovanej odbornej pracovnej sily

Prameň: http://dunajskastrategia.gov.sk/data/att/9097_subor.pdf,

<http://files.groupspaces.com/Competitiveness/files/400046/eY3qjkWpsXccpVXwzvz8/3-Milestones+WG+PA+8.pdf>

Počas prípravy Dunajskej stratégie prijala Európska komisia v spolupráci so zainteresovanými štátmi princíp, že za implementáciu jednotlivých prioritných oblastí budú zodpovedné členské štáty, resp. nimi určené organizácie. Výsledkom rokovaní medzi zainteresovanými subjektmi a komisiou je vymenovanie jednotlivých krajín do funkcií koordinátorov prioritných oblastí stratégie.¹⁴¹ Oblasť č. 4. obnova a udržanie kvality vôd bude koordinovať Minister životného prostredia v súčinnosti s Ministrom pôdohospodárstva a oblasť č. 7 rozvoj vedo-

¹⁴¹ Aktualizovaná Národná pozícia k Stratégií EÚ pre dunajský región a návrh jej koordinácie. Dostupné na: https://lt.justice.gov.sk/Attachment/material_doc.pdf?instEID=-1&attEID=32571&docEID=163063&matEID=3726&langEID=1&tStamp=20110310082128140

mostnej spoločnosti predseda SAV s Ministrom školstva a Splnomocnencom vlády pre vedomostnú ekonomiku.¹⁴²

*Prioritné záujmy Slovenska v rámci Dunajskej stratégie*¹⁴³

Prioritnými záujmami Slovenska v rámci Dunajskej stratégie sú:¹⁴⁴

- Infraštruktúra ako základ pre zlepšenie konektivity
- Ochrana vody, biodiverzita a protipovodňová ochrana
- Sociálno-ekonomický rozvoj, podpora konkurencieschopnosti

Ako jednu z hlavných priorít považuje Slovenská republika *rozvoj kontinuálnej dunajskej vodnej cesty a zabezpečenie splavnosti Dunaja v pôvodnom toku*. Prioritnú pozornosť v súvislosti s rozvojom dunajskej vodnej cesty treba venovať *rozvoju multimodálnych koridorov* v dunajskom regióne. V tomto smere sa javí byť prospešným *projekt Transkontinentálneho tranzitného terminálu*, ktorého cieľom bude vytvoriť uzol s kombináciou všetkých druhov dopravy, hlavne tých, ktoré majú predpoklady pre rast – pozemných druhov a leteckej dopravy.

Navyše, v čase problémov s energetickou bezpečnosťou, je Dunaj považovaný za významný transportný koridor pre dodávku energetických surovín, ale aj za potenciálny zdroj čistej, obnovujúcej sa energie. Osobitná starostlivosť musí byť venovaná otázkam *ochrany kvality vody*, zvyšovaniu výdatnosti vodných zdrojov a k vytvoreniu potenciálu pre prístup ku kvalitným vodným zdrojom podzemných vôd.

Súčasťou integrovaného prístupu k využívaniu Dunaja má byť aj *zlepšovanie prostriedkov protipovodňovej ochrany*. Prioritou je tiež nasadzovanie pilotných a modelových projektov a prístupov v oblasti *integrovaného manažmentu povodí*.

Rozvoj dopravnej infraštruktúry zároveň umožní *rozvoj trvalo-udržateľných modelov cestovného ruchu*. V Dunajskom regióne sa stretávajú rôzne kultúry a národnosti, preto je pre úspešnú implementáciu Dunajskej stratégie potrebné realizovať *opatrenia na podporu kultúrneho dialógu*.

Hlavným cieľom sociálno-ekonomického rozvoja v Dunajskom regióne bude *tvorba vedomostnej ekonomiky*, ako hlavného zdroja konkurencieschopnosti členských krajín. Projekty v tejto oblasti by mali podporiť:

¹⁴² Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Stratégia Európskej únie pre Dunajský región. Dostupné na: http://www.mzv.sk/sk/zahranicna__politika/europske_zalezitosti-dunajska_strategia

¹⁴³ Aktualizovaná Národná pozícia k Stratégií EÚ pre Dunajský región a návrh jej koordinácie. Dostupné na: https://lt.justice.gov.sk/Attachment/material_doc.pdf?instEID=-1&attEID=32571&docEID=163063&matEID=3726&langEID=1&tStamp=20110310082128140

¹⁴⁴ Euractiv. Dunajská stratégia. Dostupné na: http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/zoznam_liniek/dunajska-strategia-000269

- Vytváranie transhraničných sietí spolupráce zahŕňajúc nadnárodné spoločnosti, MSP, univerzity, výskumné centrá, regionálne a miestne samosprávy
- Schémy orientované na spoločný výskum a vývoj pokrokových technológií, ktoré podporia regionálnu špecializáciu na určité tovary a služby
- Opatrenia inovačnej politiky zamerané na zvýšenie exportov high-tech tovarov a poznatkovo intenzívnych služieb
- Schémy zamerané na spoločný výskum, vývoj a ochranu práv duševného vlastníctva
- Schémy zamerané na podporu regionálnych fondov rizikového kapitálu
- Opatrenia vednej a technickej politiky zamerané na regionálnu mobilitu doktorandov a vedeckých pracovníkov
- Zintenzívňovanie spolupráce obcí a prihraničných regiónov na východnej hranici schengenskej hranice v rámci dunajského regiónu
- Prostredníctvom dopravných prepojení podporovať spoluprácu sídiel a osobitne rozvojových pólů európskeho významu smerujúcu k polycentrickému rozvoju zohľadňujúcemu osobitosti územia

Slovensko vidí potenciál dunajského priestoru v podpore rozvoja výskumu, vývoja a inovácií v regióne Centrope (Bratislava, Viedeň, Győr, Brno), ktorý sa vyznačuje vysokým ekonomickým rastom. Pretože krajiny v rámci dunajského regiónu sú na rôznom stupni ekonomického rozvoja, Slovensko tiež vidí ako dôležité zavádzanie opatrení na znižovanie disparít medzi jednotlivými oblasťami regiónu.¹⁴⁵

1.1.3.5. Siete

Enterprise Europe Network (EEN)

Iniciatíva Európskej komisie Enterprise Europe Network poskytuje od roku 2008 podnikateľom poradenstvo a podporu v oblasti podnikania, inovácií a výskumu. Sieť integruje siete Euroinfocentier (EIC), Centier na prenos inovácií (IRC) a služieb podpory malých a stredných podnikov v Siedmom rámcovom programe.

Členmi siete je viac ako 500 organizácií vrátane obchodných komôr, regionálnych rozvojových agentúr (RRA), univerzitných technologických centier a konzultačných spoločností. Sieť funguje vo viac ako 40 krajinách.

Čo sa týka legislatívy EÚ, niekedy je pre spoločnosti ťažké sledovať zmeny v tejto legislatíve a programoch politik. Sieť môže poskytnúť tieto údaje a vysvetliť potenciálne dôsledky pre

¹⁴⁵ Úrad vlády SR. Národná pozícia k stratégií EÚ pre Dunajský región. Dostupné na internete: <http://archiv.vlada.gov.sk/sepavs/data/files/5650.pdf>

jednotlivé spoločnosti. Malé podniky príliš často nemajú informáciu o financovaní z rôznych zdrojov EÚ, ktoré existujú a o ktoré by mohli požiadať. Činnosť siete sa tiež zameriava na prekonanie tejto vedomostnej medzery a zabezpečenie, aby spoločnosti vedeli o možnostiach financovania z týchto zdrojov. Sieť môže pôsobiť pri rozvoji partnerstiev vďaka prevádzkovaniu databáz BCD (spolupráca podnikateľov), BBS (transfer technológií), RTD (výsledky vedy a výskumu).

Partnermi projektu sú na Slovensku tieto organizácie: BIC Bratislava - koordinátor, Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania, Slovenská obchodná a priemyselná komora, RPIC Prešov, BIC Group, EurActiv.

Web: <http://www.een.sk/>, <http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>

European BIC Network – Európska sieť centier podnikania a inovácií (EBN)

EBN je zastrešujúcou organizáciou, ktorá spája viac ako 200 členov, zahŕňajúc viac ako 150 centier BIC a viac ako 70 asociovaných členov z EÚ 27 a jedenástich ďalších krajín. Cieľom je podpora vytvárania nových podnikov a rozvoj činností v existujúcich malých a stredných podnikoch. Prvé BIC centrum vzniklo v Belgicku v roku 1984.

Centrá BIC sú podporné organizácie pre inovatívne malé a stredné podniky (MSP) a podnikateľov. BIC sú pôvodne nástrojom Európskej komisie vytvoreným pre regionálny rozvoj. Ich poslaním je prispieť k celkovému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju regiónov prostredníctvom realizácie podporných služieb pre podnikateľov.

Web: <http://www.ebn.be/>

1.1.3.6. Inkubátory

Podnikateľský inkubátor je organizáciou, ktorá napomáha procesu vytvárania budúcich úspešných firiem tým, že poskytuje priestory a celý rozsah integrovaných služieb pre začínajúcich podnikateľov. Nie všetky služby resp. vybavenie sa poskytujú v rámci inkubátora interne, avšak väčšina inkubátorov poskytuje prístup ku komplexným službám pre svojich klientov prostredníctvom kombinácie interných zdrojov a networkingu s externými poskytovateľmi.

Na základe stanovených cieľov je možné v zásade rozlišovať 2 druhy inkubátorov:

- viacúčelové inkubátory, ktoré prijímajú akúkoľvek komerčnú oblasť podnikania,
- špecializované inkubátory, zameriavajúce sa výlučne na určitú oblasť (napr. high-tech sektor).

Okrem tradičných inkubátorov vznikajú aj virtuálne inkubátory, ktoré neposkytujú pre podnikateľov priestor, ale len poradenské služby, zostavujú databázu projektov, nápadov a plnia funkciu sprostredkovateľa medzi autormi rôznych myšlienok a potenciálnymi investormi.¹⁴⁶

Záujemcovia o priestory v inkubátore sú spravidla vybraní odborným tímom vo výberovom konaní. Počas tohto procesu podnikateľ pripraví podnikateľský zámer, resp. plán svojej ekonomickej udržateľnosti.¹⁴⁷ Kritériá výberu inkubovanej firmy sú špecifické pre každý jeden z inkubátorov. Možno medzi ne zaradiť napr. stupeň inovatívnosti projektu, jeho realizovateľnosť a pridanú hodnotu, skúsenosti žiadateľa a iné.¹⁴⁸ Prijatie firmy do inkubátora môže byť tiež viazané na zameranie firmy – napr. Univerzitný technologický inkubátor podporuje začínajúce firmy orientované na techniku a technológie.

Univerzitný technologický inkubátor (STU)

Myšlienka založiť inkubátor sa zrodila v roku 2003.¹⁴⁹ Univerzitný technologický inkubátor je pracoviskom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Aktivity inkubátora sú zamerané na podporu začínajúcich podnikateľov. Začínajúcim firmám inkubátor poskytuje výhodnejší prenájom (za nižšie ceny ako trhové) a tiež balíček podporných služieb.

Inkubátor vznikol vďaka finančnej podpore z európskych fondov v zmysle Grantovej schémy rozvoja inovácií a technológií – INTEG (program PHARE CBC Slovensko – Rakúsko). Otvoril svoje priestory pre pomoc podnikateľom v novembri 2005. Inkubátor sa nachádza na druhom a treťom poschodí budovy STU na Pionerskej ulici 15. Novozaložené firmy majú v inkubátore k dispozícii kancelárie o rozlohe 15, 30 alebo 47 m² na prenájom za nižšie ceny, ako sú trhové ceny na tri roky. V prípade dostatočnej kapacity poskytuje inkubátor priestory aj komerčným firmám (firmy staršie ako tri roky).

Poslaním inkubátora je podporiť transfer technológií a inovácií v regióne prostredníctvom podpory vytvárania nových technologických firiem v Bratislavskom a Trnavskom samosprávnom kraji.¹⁵⁰

Tabuľka 39: Kapacita inkubátora

Rozloha kancelárie	Počet kancelárií
15 m ²	30
22 m ²	1

¹⁴⁶ ČAJKA, P. 2006. Inovačné centrá v systéme tvorby poznatkov. In *Slovenská politologická revue*. Dostupné na: <http://revue.kpol.ff.ucm.sk/archiv/2006/2/cajka.pdf>

¹⁴⁷ Mesto Gelnica. Podmienky výberového konania. Dostupné na: <http://www.gelnica.sk/podmienky-vyberoveho-konania-.phtml?id3=26910>

¹⁴⁸ Regionálne poradenské a inovačné centrum Rožňava. Podnikateľský inkubátor. Dostupné na: <http://www.rpicrv.sk/index.php?page=inkubator>

¹⁴⁹ Univerzitný technologický inkubátor STU. Dostupné na: <http://www.equark.sk/index.php?cl=incubator&iid=7>

¹⁵⁰ Univerzitný technologický inkubátor. Dostupné na: <http://www.inqb.sk/o-nas/>

31 m ²	6
36 m ²	1
47 m ²	2

Prameň: Informácia zaslaná na požiadanie od Ing. Lenky Mikulíkovej (vedúca Univerzitného technologického inkubátora)

Tabuľka 40: Obsadenosť Univerzitného technologického inkubátora v jednotlivých mesiacoch roku 2012

Obdobie	Firmy	Počet firiem	% z prenajímateľnej plochy
január 2012	inkubované firmy	12	47,49
	komerčné firmy	10	45,18
	spolu	22	92,67
február 2012	inkubované firmy	12	47,49
	komerčné firmy	11	47,06
	spolu	23	94,55
marec 2012	inkubované firmy	12	47,49
	komerčné firmy	11	47,06
	spolu	23	94,55
apríl 2012	inkubované firmy	13	49,32
	komerčné firmy	11	48,90
	spolu	24	98,22
máj 2012	inkubované firmy	13	49,32
	komerčné firmy	11	48,90
	spolu	24	98,22
jún 2012	inkubované firmy	12	45,55
	komerčné firmy	10	45,13
	spolu	22	90,68
júl 2012	inkubované firmy	12	45,55
	komerčné firmy	10	45,13
	spolu	22	90,68

Priemer - inkubované firmy	12	47,46
Priemer - komerčné firmy	11	46,76
Priemerná obsadenosť spolu	23	94,22

Prameň: Informácia zaslaná na požiadanie od Ing. Lenky Mikulíkovej (vedúca Univerzitného technologického inkubátora)

pozn.: nakoľko finálna verzia analýzy bola vypracovaná 31.7.2012, tabuľka obsahuje údaje do tohto dátumu.

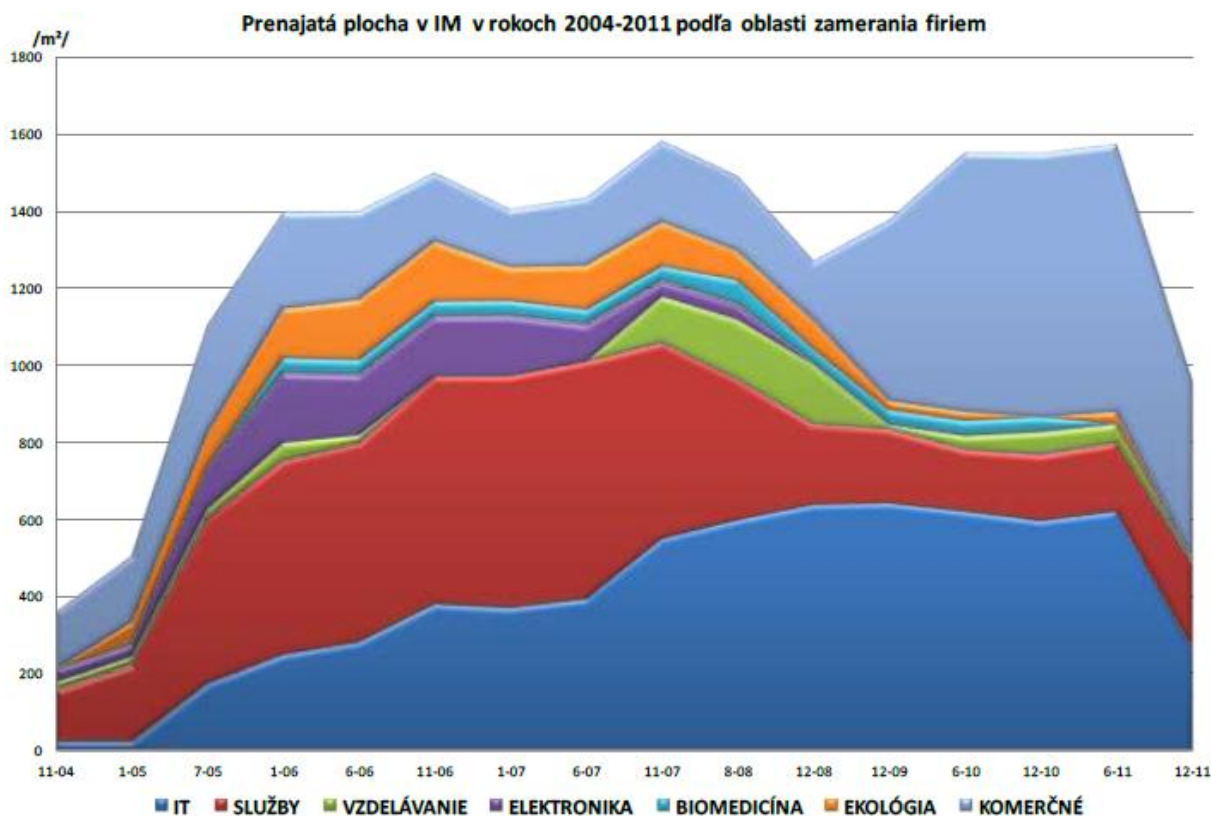
Web: <http://www.inqb.sk/>

Inkubátor Malacky

Pre začínajúce spoločnosti (rozumej – spoločnosti do troch rokov) ponúka inkubátor zvýhodnené nájomné priestory o výmere 24, 30 a 35 a 40 m². Priestory sú poskytované aj pre etab-

lovaných klientov. Celková plocha inkubátora je 2 400 m² (administratívne, obchodné, skladové priestory). Kancelárie sú prenajímané za najnižšie ceny v meste Malacky. Komerčné priestory sú v súčasnej dobe obsadené. Spoločnosti sídlia v inkubátore sú rôznorodého zamerania (softvér, reality, špedícia, účtovníctvo a iné). Ide o všeobecný typ podnikateľského inkubátora – nie je preferovaná žiadna oblasť podnikania.¹⁵¹ Inkubátor však zaznamenáva predovšetkým technicky zameraných klientov, ktorí vytvárajú vyššiu pridanú hodnotu.

Graf 6: Prenajatá plocha inkubátora za roky 2004-2011 podľa oblasti zamerania firiem

Prameň: Inkubátor Malacky. Výročná správa o činnosti a hospodárení neziskovej organizácie inkubátor Malacky, n.o. za rok 2011. Dostupné na internete: http://www.inmalacky.sk/downloads/V_S_IM_2011_final.pdf

V súčasnosti v inkubátore sídli 19 inkubátorových firiem a 16 komerčných firiem.¹⁵² Podľa pôvodnej stratégie posudzovania klientov inkubátora sa uplatňovalo rozdelenie klientov na dve kategórie:

- inovatívna klientela – IT klienti s technologickým zameraním a inovatívnym zameraním,
- ostatní klienti svojou charakteristikou nespádajúci do prvej skupiny.

¹⁵¹ Informácia zaslaná na požiadanie od Ing. arch. Valentína Magdolena, riaditeľa inkubátora Malacky

¹⁵² Zoznam firiem sídlia v inkubátore dostupný na stránke: <http://www.inmalacky.sk/firmy/index.php>

Prvá kategória klientov dostala možnosť ostať v inkubátore za podmienky zvýšenia ceny nájomného o 20 % za obdobie prvého roka po začatí inkubácie. Zreteľ bol teda kladený na budovanie bázy klientov s technickým zameraním s možnosťou umiestnenia týchto v technologickom centre, nakoľko zakladateľ – mesto Malacky vyvíjalo snahy v tejto oblasti. Druhej skupine bolo nastavené tzv. „demotivačné nájomné“, tzn. každé tri mesiace zvýšenie nájomného o 20 % z dôvodu vytvorenia miesta v inkubátore pre obmenu klientov. Stratégia, ktorá sa uplatňuje od roku 2011 zrušila dovtedy zaužívaný uvedený prístup hodnotenia klientov. Spočíva v tom, že každý klient, ktorému skončí obdobie inkubácie má možnosť ostať v inkubátore za podmienky zvýšenia nájomného o 20 % každoročne až do výšky nájomného plateného komerčnou firmou, kedy sa výška nájomného zastabilizuje. Rozdelenie klientov podľa pôvodnej stratégie sa už teda neuplatňuje.¹⁵³

Inkubátor Malacky bol pre spoločnosti otvorený v roku 2004. Objekt na Bernolákovej ulici 1/A poskytuje recepciu, strážnu službu, prenájom rokovacích miestností a konferenčných sál, administratívne a poradenské služby, parkovanie, elektronické zabezpečenie prenajatých priestorov a ďalšiu pomocnú infraštruktúru. Zriaďovateľom inkubátora je mesto Malacky. Projekt inkubátora bol realizovaný v rámci projektu PHARE ako projekt Finančného memoranda 2001 pre program cezhraničnej spolupráce Slovenska a Rakúska.

Rok 2011 z pohľadu obsadenosti možno hodnotiť ako „čierny rok“ – celková zaplnenosť inkubátora dosiahla za tento rok hodnotu 71,9 % (v absolútnom vyjadrení 1 602 m² z 2 300 m² určených na prenájom), zatiaľ čo za rok 2010 bola obsadenosť inkubátora 90,3 % (obsadených 2 029 m² z celkových 2 300 m²).

Inkubátor poskytuje široké spektrum služieb pre začínajúcich podnikateľov zahŕňajúce napríklad: podnikateľské poradenstvo, financovanie firiem, transfer technológií, služby pre regionálny rozvoj, poradenstvo pri pripravovaní projektu INTERREG, poradenstvo pri príprave štrukturálnych fondov. Inkubátor v Malackách je rozlohou najväčším inkubátorom na Slovensku.

Web: <http://www.inmalacky.sk/>

Inkubátor Bratislava

Je inkubátorom pri RPIC Bratislava. Inkubátor je umiestnený na Škultétyho ulici v Bratislave a poskytuje priestory na prenájom¹⁵⁴, keďže RPIC neposkytuje služby ani nevykonáva aktivity pre firmy.

Kapacita inkubátora je 197 m². Bližšie informácie dostupné na kontaktnej adrese: jozef.martinovic@tatrareal.sk¹⁵⁵

¹⁵³ Inkubátor Malacky. Výročná správa o činnosti a hospodárení neziskovej organizácie inkubátor Malacky, n.o. za rok 2011. Dostupné na internete: http://www.inmalacky.sk/downloads/V5_IM_2011_final.pdf

¹⁵⁴ NADSME. Inkubátor Bratislava. Dostupné na: <http://www.nadsme.sk/content/inkubator-bratislava>

Inkubátor neziskových organizácií QUICK KANCLE

V Bratislave sa najnovšie otvoril ďalší inkubátor v priestoroch Kultúrneho centra Dunaj. Inkubátor má slúžiť neziskovým organizáciám s cieľom eliminovať ich problémy pri hľadaní priestoru na začatie podnikania. QUICK KANCLE je otvorená kancelária určená neziskovým organizáciám, občianskym združeniam a iným mimovládny organizáciám.¹⁵⁶ Zariadenú kanceláriu v centre Bratislavy mali možnosť získať začínajúce neziskové organizácie a občianske združenia zadarmo na 6 mesiacov, pokiaľ prejavili záujem do 23. januára 2012. Na konci januára vybrali organizátori projektu zo všetkých neziskových organizácií päť, ktoré sa do priestorov mohli nasťahovať 1. februára.¹⁵⁷ Vybrané boli tieto neziskové organizácie: Anča, o.z., OZ Blava.net, Galéria VI o.z., StartUp Camp o.z., UM! O.z. a čiastočne TEDxBratislava. Druhé kolo, v ktorom budú môcť neziskové organizácie získať kanceláriu chce KC Dunaj spoločne s OZ Back-Space spustiť v auguste 2012.

Web:http://www.kcdunaj.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=13

The Spot

The spot je iniciatíva, ktorá vznikla v roku 2011 s cieľom rozvoja start-up podnikania na Slovensku. Ide o vytvorenie priestoru, kde sa môžu stretávať kreatívni a inovatívni ľudia, navzájom si pomáhať, spolupracovať a inšpirovať sa. The Spot ponúka nielen miesto, kde pracovať, ale aj možnosť stretávať sa s komunitou ľudí, ktorí majú rovnaké nadšenie, vzájomná spolupráca môže jednotlivých členov posúvať ďalej. The Spot poskytuje svojim členom tiež kvalitných mentorov a možnosť zdarma zúčastňovať sa podujatí organizovaných v priestoroch The Spot – workshopov a prednášok. Iniciatíva poskytuje pre záujemcov spoločné priestory ale taktiež samostatné kancelárie. Priestory sa nachádzajú na treťom poschodí OC Dunaj. Členom The Spot môže byť začínajúci podnikateľ so svojim startupom, freelancer¹⁵⁸ alebo úspešný podnikateľ, ktorý potrebuje zmeniť prostredie.

Prvý týždeň v priestoroch The Spot je skúšobný a zadarmo. Za členské 70 EUR/mesiac môže v priestoroch Spot-u pracovať jeho člen od 9 ráno do 19.00 – bez stáleho pracovného miesta, člen má právo prísť a vybrať si miesto, kde bude pracovať. Za 150 EUR mesačne je pre člena k dispozícii stále pracovné miesto a prístup do budovy 24 hodín denne. V priestoroch sú k dispozícii aj uzavreté oddelené kancelárie pre zabehnuté firmy, ktoré chcú mať svoje súkromie a zároveň chcú byť súčasťou inovatívneho prostredia.

Web: <http://www.thespot.sk/>

¹⁵⁵ NADSME. Podnikateľské a technologické inkubátory. Dostupné na:

<http://www.nadsme.sk/content/podnikatelske-a-technologicke-inkubatory>

¹⁵⁶ KC Dunaj. QuickKancle. Dostupné na:

http://www.kcdunaj.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=13

¹⁵⁷ TKÁČIKOVÁ, L. 2012. V Dunaji otvoria inkubátor neziskovíek. In *Bratislava SME.sk*. Dostupné na:

<http://bratislava.sme.sk/c/6213681/v-dunaji-otvoria-inkubator-neziskovíek.html>

¹⁵⁸ Človek pracujúci na voľnej nohe, nezávislý pracovník

1.1.3.7. Ostatní inovační hráči

Centrá excelentnosti

Centrá excelentnosti plnia úlohu podpory výskumu. Centrum excelentnosti je podľa slovníka pojmov uvedeného na stránkach agentúry ASFEU „organizácia výskumu a vývoja, ktorá je zapojená do medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce s pridanou hodnotou pre európsky výskumný priestor. Výsledky jej výskumu a vývoja sú určené pre hospodársku a spoločenskú prax v Slovenskej republike a premietajú sa do vzdelávania nových výskumných pracovníkov“¹⁵⁹.

Subjektmi, ktoré môžu zriadiť centrá excelentnosti, sú vysoké školy, mimovládne organizácie výskumu a vývoja, Slovenská akadémia vied či organizácie výskumu zriadené orgánmi štátnej správy.

Prvá výzva na budovanie centier excelentnosti bola na Slovensku zverejnená v roku 2008 a maximálna výška prostriedkov uvoľnených na jeden projekt predstavovala 40 miliónov slovenských korún¹⁶⁰ (t.j. 1 326 259,95 EUR).

Vôbec prvým otvoreným centrom excelentnosti v Bratislavskom kraji a na Slovensku vôbec bolo Národné centrum pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie.¹⁶¹

Nasledujúca tabuľka uvádza schválené projekty centier excelentnosti schválených v rámci jednotlivých výziev (pozn.: Centrá excelentnosti sa v budúcnosti budú zlučovať do kompetenčných centier):

¹⁵⁹ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Slovník pojmov. Dostupné na: <http://www.asfeu.sk/agentura/slovník-pojmov/skupina/c/klucove-slovo/centrum-excelentnostinarodne-centrum-excelentnosti/>

¹⁶⁰ TASR. 2008. Slovensko bude mať centrá excelentnosti. In *SME*. Dostupné na: <http://www.sme.sk/c/3897392/slovensko-bude-mat-centra-excelentnosti.html>

¹⁶¹ EurActiv. 2009. STU otvorilo prvé centrum excelentnosti na Slovensku. Dostupné na: <http://www.euractiv.sk/veda-a-vyskum/clanok/stu-otvorilo-prve-centrum-excelentnosti-na-slovensku-video-013115>

Tabuľka 41: Zoznam schválených žiadostí o nenávratný finančný prostriedok na vybudovanie centier excelentnosti univerzít a ústavov sídliacich v Bratislavskom samosprávnom kraji podľa jednotlivých výziev

Zoznam schválených žiadostí o NFP (OPVaV - 2008/2.1/01-SORO)			
Por. č.	Žiadateľ	Názov projektu	Schválená výška nenávratného finančného príspevku v (SKK) / v (EUR)
1.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum pre vývoj a aplikáciu progresívnych diagnostických metód v procesoch spracovania kovových a nekovových materiálov	39 969 382,82 SK / 1 326.740,45 EUR
2.	Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum experimentálnej a klinickej respirológie	39 989 300,95 SK / 1.327.401,61 EUR
3.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum excelentnosti 5- osového obrábania	39 933 894,31 SK / 1.325.562,45 EUR
4.	Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelentnosti pre perinatologický výskum	39 997 968,21 SK / 1.327.689,31 EUR
Celková suma alokovaných prostriedkov z výzvy: 33 848 610,81 EUR, Z toho celková alokovaná suma pre inštitúcie so sídlom v BSK: 5 307 393,82 EUR. Podiel BSK na celkovej alokácii: 15,67 %			
Zoznam schválených žiadostí o NFP (OPVaV - 2008/4.1/01 -SORO)			
1.	Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelencie fyziky komplexných systémov	39 995 000,00 SK/ 1 327 590,78 EUR
2.	Ústav krajinnej ekológie SAV v Bratislave	Centrum excelentnosti pre ochranu a využívanie krajiny a biodiverzitu	40 000 000,00 SK / 1 327 756,75 EUR
3.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Podpora budovania centra excelentnosti pre Smart technológie, systémy a služby	39 935 786,52 SK/ 1 325 625,26 EUR
4.	Univerzita Komenského v Bratislave	Globálne a lokálne procesy na Slovensku: rozvoj spoločenských inovácií v podmienkach internacionalizácie Európskej únie	37 462 569,56 SK/ 1.243.529,49 EUR
5.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum pre rozvoj sídelnej infraštruktúry znalostnej ekonomiky	38 366 511,85 SK/ 1 143 738,85 EUR
6.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Národné centrum pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie	39 958 484,80 SK / 1 326 378,70 EUR
7.	Ústav anorganickej chémie SAV v Bratislave	Centrum pre materiály, vrstvy a systémy pre aplikácie a chemické procesy v extrémnych podmienkach	39 999 370,00 SK/ 1 327 735,84 EUR
8.	Elektrotechnický ústav SAV v Bratislave	Centrum excelentnosti pre nové technológie v elektrotechnike	39 626 252,29 SK / 1 315 350,60 EUR
9.	Univerzita Komenského v Bratislave	Vybudovanie centra excelentnosti pre náhle cievne mozgové príhody na Lekárskej fakulte UK v BA	39 827 068,50 SK / 1 317 112,28 EUR
10	Výskumný ústav potravinársky v Bratislave	Vybudovanie "HiTech" centra pre výskum vzniku, eliminácie a hodnotenia prítomnosti	22 246 600,00 SK/ 738 451,84 EUR

		kontaminantov v potravinách	
11.	Virologický ústav SAV v Bratislave	Centrum excelentnosti pre translačný výskum v molekulárnej medicíne (TRANSMED)	40 000 000,00 SK / 1 326 561,77 EUR
12.	Fyzikálny ústav SAV v Bratislave	QUTE - Centrum excelentnosti kvantových technológií	39 532 000,00 SK / 1 295 276,46 EUR
13.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum excelentnosti integrálnej protipovodňovej ochrany územia	39 882 311,00 SK / 1 323 850,19 EUR
14.	Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV v Bratislave	Vytvorenie CE na výskum a vývoj konštrukčných kompozitných materiálov pre strojársku, stavebnú a medicínske aplikácie	39 897 773,36 SK / 1 324 363,45 EUR
15.	Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelentnosti metód a procesov zelenej chémie	39 929 576,05 SK / 1 325 418,12 EUR
16.	Medzinárodné laserové centrum v Bratislave	Centrum excelentnosti pre návrh, prípravu a diagnostiku nanoštruktúr pre elektroniku a fotoniku (NanoNet)	39 888 640,00 SK/ 1 324 060,28 EUR
17.	Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelentnosti pre využitie inform. Biomakromolekúl v prevencii ochorení a pre zlepšenie kvality života	39 819 041,00 SK/ 1 321 750,02 EUR
Celková suma alokovaných prostriedkov z výzvy: 19 165 393,71 EUR, celá suma určená pre BSK.			
Zoznam schválených žiadostí o NFP (OPVaV-2009/2.1/02-SORO)			Schválená výška nenávratného finančného príspevku v (EUR)
1.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum excelentnosti 5-osového obrábania – experimentálna báza pre high-tech výskum	2 631 457,02
2.	Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelentnosti pre perinatologický výskum (CEPV II.)	2 649 750,45
3.	Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra experimentálnej a klinickej respirológie (CEKR II.)	2 609 744,15
4.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	CE pre vývoj a aplikáciu diagnostických metód pri spracovaní kovových a nekovových materiálov	2 643 658,82
Celková suma alokovaných prostriedkov: 56 069 203,55 EUR, z toho celková alokovaná suma pre inštitúcie v BSK: 10 534 610,44 EUR. Podiel BSK na celkovej alokácii: 18,78 %			
Zoznam prijímateľov nenávratného finančného príspevku (kód výzvy: OPVaV-2009/2.1/03-SORO)			
1.	Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelentnosti pre výskum a v personalizovanej terapii (CEVYPET)	3 977 272,66
2.	Chemický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre bielo-zelenú biotechnológiu	3 977 910,00
3.	Ústav anorganickej chémie SAV	Centrum excelentnosti pre keramiku, sklo a silikátové materiály	3 976 900,20
4.	Ústav hydrológie SAV	Centrum excelentnosti integrovaný manažment povodí v meniacich sa podmienkach prostredia	3 329 936,00
5.	Geologický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre integrovaný vý-	3 975 039,60

		skum geosféry Zeme	
Celková suma alokovaných prostriedkov: 62 973 014,97 EUR, z toho alokovaná suma pre inštitúcie sídliace v BSK: 19 237 058,46 EUR. Podiel BSK na celkovej alokácii: 30,55 %			
Zoznam schválených žiadostí o NFP (OPVaV-2009/4.1/02-SORO)			
1.	Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelencie fyziky komplexných systémov	2 641 554,56
2.	Medzinárodné laserové centrum	Centrum excelentnosti pre návrh, prípravu a diagnostiku nanoštruktúr pre elektroniku a fotoniku 2 (NanoNet2)	2 626 802,16
3.	Fyzikálny ústav SAV	Meta-QUTE: Centrum excelentnosti kvantových technológií	2 641 757,00
4.	Ústav materiálov mechaniky strojov SAV	Budovanie CE na výskum a vývoj konštrukčných kompozitných materiálov - 2. etapa	2 648 620,20
5.	Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelentnosti pre náhle cievne mozgové príhody na Lekárskej fakulte UK v BA	2 648 372,00
6.	Výskumný ústav potravinársky	Centrum excelentnosti pre kontaminujúce látky a mikroorganizmy v potravinách	2 649 854,76
7.	Virologický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre translačný výskum v molekulárnej medicíne (TRANSMED 2)	2 647 857,00
8.	Ústav anorganickej chémie SAV	Centrum pre materiály, vrstvy a systémy pre aplikácie a chemické procesy v extrémnych podmienkach - etapa II	2 649 948,00
9.	Univerzita Komenského v Bratislave	Rozvoj Centra excelentnosti pre využitie informačných biomakromolekúl v prevencii ochorení a pre zlepšenie kvality života	2 648 901,15
10.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Podpora dobudovania Centra excelentnosti pre Smart technológie, systémy a služby II	2 104 025,26
11.	Elektrotechnický ústav SAV	Budovanie Centra excelentnosti pre nové technológie v elektrotechnike - II. etapa	2 646 536,12
12.	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Dobudovanie Národného centra pre výskum a aplikáciu obnoviteľných zdrojov energie	2 646 585,01
13.	Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelentnosti metód a procesov zelenej chémie (CE Green II)	2 646 851,68
Celková suma alokovaných prostriedkov: 33 854 164,90 EUR, celá suma určená pre BSK.			
Zoznam prijímateľov nenávratného finančného príspevku (kód výzvy: OPVaV-2009/4.1/03-SORO)			
1.	Chemický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre glykomiku	3 977 975,00
2.	Ekonomická univerzita v Bratislave	Vytvorenie excelentného pracoviska ekonomického výskumu pre riešenie civilizačných výziev v 21. storočia	2 577 691,25
3.	Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	Centrum excelentnosti environmentálneho zdravia	3 267 685,00
4.	Akadémia Policajného zboru v Bratislave	Centrum excelentnosti bezpečnostného výskumu	3 969 854,00
5.	Ústav dejín umenia SAV	Európske dimenzie umeleckej kultúry Sloven-	3 226 817,23

	ska	
Celková suma alokovaných prostriedkov z výzvy: 17 020 068,24 EUR, celá suma určená pre inštitúcie v BSK.		

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe údajov uvedených na http://www.asfeu.sk/uploads/media/07-zoznam_schval_ziad_2_1_-01.pdf, http://www.asfeu.sk/uploads/media/08-sch_zia_4_1-01.pdf, http://www.asfeu.sk/uploads/media/03-zoznam_schvalenych_ziadosti_4_1-02.pdf, http://www.asfeu.sk/uploads/media/OPVaV-2009_4_1_03-SORO.pdf,

pozn.: Schválená výška nenávratného finančného prostriedku do roku 2008 je uvedená v slovenských korunách (SKK) aj v eurách (EUR) a od roku 2008 v eurách (EUR)

Kompetenčné centrá

Kompetenčné centrá sú štruktúrované dlhodobé kolaborácie v strategicky dôležitých oblastiach medzi akademickou sférou, priemyslom a verejným sektorom. Cieľom je preklenúť priepasť medzi technologickou a ekonomickou stránkou inovácie tým, že kombinujú poznatky akademickkej sféry s priemyselnými a/alebo verejnými potrebami.

Činnosti v rámci kompetenčného centra môže byť viacero: zdieľanie vedomostí alebo vytváranie nových vedomostí, vykonávanie rôznych typov výskumu, vzdelávanie a šírenie vedomostí šitých na mieru k cieľovým skupinám zainteresovaných aktérov. Všeobecne možno povedať, že kompetenčné centrá majú vysoký stupeň autonómie pri určovaní vlastnej stratégie a v aktivitách. Kompetenčným centrom sa venuje pozornosť hlavne v poslednom období, kedy sa myšlienka týchto centier javí ako riešenie tzv. európskeho paradoxu – skutočnosti, že Európa hrá vedúcu úlohu vo svete pokiaľ ide o vedeckú excelentnosť a dostupnosť vysokokvalifikovaného ľudského kapitálu, ale zlyháva pri aplikácii vedeckých zistení do hodnotných inovácií. Vzhľadom na to, že tieto centrá poskytujú spoločné prostredie pre akademickú aj priemyselnú oblasť, zlepšujú sieťovanie (networking) a transfer vedomostí medzi jednotlivými hráčmi v oblasti rozvoja vedy, výskumu a inovácií. Od centier sa očakáva, že budú tvoriť dopytovo orientované stratégie výskumu, vývoja a inovácií, ktoré budú viesť k lepšiemu využitiu výsledkov výskumu a vývoja (napr. nové produkty alebo služby, pridaná hodnota, transfer ľudských zdrojov, nové malé a stredné podniky, nové pracovné miesta...). Zatiaľ čo kompetenčné centrá v Európe majú spoločný cieľ, existuje veľké množstvo variácií akými sú centrá vytvorené, organizované a podporované v jednotlivých krajinách a regiónoch.¹⁶²

V Európskej únii sú kompetenčné centrá nástrojom pre podporu kolaboratívneho aplikovaného výskumu, kde nositeľom centra sú akademické inštitúcie a medzi partnermi sú priemyselné podniky. Kompetenčné centrá vznikajú s nasledovnými cieľmi:¹⁶³

- podporiť resp. zlepšiť dlhodobú strategickú spoluprácu medzi akademickými inštitúciami a priemyslom,

¹⁶² <http://www.comp-era.net/Document%20Library/COMPERA-brochureFinal.pdf>

¹⁶³ SOVVA. Kompetenčné centrá a aktivity SOVVA. Dostupné na: <http://sovva.sk/priprava-kompetencnychbrcentier>

- stimulovať konkurencieschopnosť a aplikovaný výskum,
- vytvoriť dostatočné množstvo vedeckých výstupov, zefektívniť výmenu poznatkov a šírenie nových technológií,
- zavádzať efektívne postupy v oblasti riadenia výskumu a vzdelávania.

V rámci Operačného programu Výskum a vývoj a výzvy OPVaV-2010/4.2/06-SORO sa uskutočňuje podpora budovania kompetenčných centier.

Tabuľka 42: Zoznam kompetenčných centier so sídlom v Bratislavskom kraji

Názov projektu	Prijímateľ	Cieľ a zameranie projektu	Komplementarita s I.-VII. Kategóriami ESFRI ¹⁶⁴	Partneri	Výška NFP (v EUR)
Vybudovanie kompetenčného centra pre výskum a vývoj v oblasti molekulárnej medicíny	Univerzita Komenského v Bratislave	Vybudovanie kompetenčného centra, ktoré spája súkromný a verejný sektor a podpora aplikovaného výskumu a vývoja v oblasti molekulárnej medicíny v tomto centre.	IV.	STU v BA Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV Ústav molekulárnej biológie SAV Ústav experimentálnej endokrynológie SAV Ústav experimentálnej onkológie SAV Molekulárno-medicínske centrum SAV Virologický Ústav SAV Onkologický ústav sv. Alžbety, s.r.o. GENETOn, s.r.o. BioScience Slovakia, s.r.o. Glaston, s.r.o.	6 063 734,96
Kompetenčné centrum inteligentných technológií pre elektronizáciu a informatizáciu systémov a služieb	STU v BA	Posilnenie spolupráce vo výskume a vývoji medzi hospodárskou a akademickou sférou vytvorením kompetenčného centra orientovaného na inteli-	VII.	Univerzita Komenského v Bratislave Medzinárodné laserové centrum Ústav informatiky SAV Siemens, s.r.o.	6 751 088,69

¹⁶⁴ Klasifikácia podľa ESFRI - the European Strategy Forum on Research Infrastructures: I. Spoločenské vedy a humanitné odbory, II. Vedy o životnom prostredí, III. Energia, IV. Biologické a medicínske vedy, V. Materiály a analytické zariadenia, VI. Fyzikálne vedy a technika, VII. Výpočtová technika a spracovanie údajov. Dostupné na: https://www.vedatechnika.sk/SK/VedaATechnikaVSR/ESFRI/Tabulka_ESFRI_Roadmap_03_2011_finI.pdf

		gentné technológie.		Appliedprecision s.r.o. Nanodesign, s.r.o. Prvá zvaračská a.s. MicroStep-MIS s.r.o. Centre Research s.r.o.	
Kompetenčné centrum pre nové materiály, pokročilé technológie a energetiku	Elektrotechnický ústav SAV	Vybudovanie integrovaného kompetenčného centra spájajúceho súkromný a akademický sektor, ktorého cieľom je podpora kľúčových priemyselných odvetví SR	I.	Fyzikálny Ústav SAV Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV Ústav anorganickej chémie SAV Ústav merania SAV STU v BA MONOGRAM Technologies, s.r.o. Slovenské elektrárne a.s. Geothermal Anywhere, s.r.o. Západoslovenská energetika Západoslovenská energetika – Distribúcia a.s. E.ON Slovensko, a.s. Siemens, s.r.o. MicroStep-HDO, s.r.o. Schrank Technik, s.r.o.	6 558 937,07

Prameň: materiál Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu v rámci Národného plánu budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v Slovenskej republike – SK Roadmap a stránka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu http://www.minedu.sk:8090/InteractiveMap_opvv/projekty/

Vedecko-technologické a priemyselné parky

Definícia vedecko-technologických parkov nie je vo všetkých krajinách jednotná. Spravidla však táto definícia vychádza z definície Medzinárodného združenia vedeckých parkov (International Association of Science Parks – IASP). Asociácia odporúča nasledovnú definíciu vedecko-technologických parkov:

„VTP je organizácia riadená vyškolenými odborníkmi, ktorých hlavným cieľom je zvýšiť prosperitu parku podporovaním kultúry inovácií a konkurencieschopnosti združených podnikateľských subjektov a inštitúcií založených na vedomostiach.“

Aby vedecký park zabezpečil plnenie týchto cieľov, stimuluje a riadi výmenu poznatkov a technológií medzi univerzitami, vedecko-výskumnými inštitúciami, spoločnosťami a trhmi, uľahčuje vytváranie a rast spoločností založených na inováciách, a to procesmi inkubácie a vyčlenenia (spin-off). Okrem mimoriadne kvalitného vybavenia poskytuje aj iné služby s pridanou hodnotou.¹⁶⁵

Slovenská definícia vedecko-technologických parkov je prijatá v Dlhodobom zámere štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015. Podľa nej je vedecko-technologický park *„iniciatíva obsahovo založená na podpore komerčnej realizácie výsledkov výskumu a vývoja formou malých a stredných firiem, funkčne a ekonomicky založená na rozvoji nehnuteľností (pozemkov, budov, sietí). Je veľmi úzko prepojená s jednou alebo viacerými vedecko-výskumnými inštitúciami (univerzity, akadémia, a ďalšie organizácie výskumu a vývoja štátneho sektora)“*.

Nevyhnutnými črtami vedecko-technologického parku podľa tejto definície sú:

- základ v rozvoji nehnuteľností – poskytovanie pozemkov, budov, sietí s cieľom lokalizovať inštitúcie so synergickým efektom na jednom mieste,
- kontakt s organizáciou výskumu a vývoja
- komerčná realizácia – vedecko-technologický park sa sústreďuje na tie oblasti a projekty, kde je predpoklad ich komerčnej realizácie. Nositeľom komerčnej realizácie sú predovšetkým inovatívne malé a stredné podniky.

CEPIT – Central european park for innovative Technologies Bratislava

Je plánovaným parkom. Priestor je vo Vajnoroch s rozlohou 663 000 m². CEPIT je koncipovaný ako vedecko-technologický park. Koncept však využíva aj alternatívne využitia, pokiaľ sú založené na inováciách, ochrane životného prostredia a udržateľnosti. Pozemky sú ideálne pre spoločnosti z oblasti Hightech, vedecké inštitúcie, výskumné a vývojové pracoviská, moderné spoločnosti poskytujúce služby, vzdelávacie zariadenia, výstaviská, investorov, kongresové centrá.

¹⁶⁵ Informácia o budovaní Vedecko-technologického parku CEPIT v Bratislave - Vajnoroch. Dostupné na: lv.rokovania.sk/data/att/81577_subor.rtf

Za určitých podmienok môže projekt CEPIT ponúknuť možnosti profitovať z podporných programov. V rámci Dunajskej stratégie EÚ budú v budúcnosti uvoľnené peniaze z EÚ na rozvoj dopravy, projekty v oblasti životného prostredia a na podporu technologických parkov a vzdelávacích zariadení.

Web: <http://www.cepit.sk/>

Eurovalley

Je plánovaným parkom. Pozemok leží 25 km severozápadne od Bratislavy. Park má strategické umiestnenie – lokalita je súčasťou Zlatého investičného trojuholníka Bratislava – Viedeň – Győr. Cieľom investora a zapojených samospráv je okrem iného aj rozvíjanie výroby, vedy a výskumu, ktoré budú umiestnené v technologickej časti. Správcom Eurovalley je HB Reavis Group.

V súčasnosti v Eurovalley pôsobia tieto firmy (stav k Augustu 2012): BASF Polyuretány Slovensko, s.r.o., VGP, Swedspan Slovakia s.r.o., Benteler Automotive s.r.o., LOCEMA - ANTONIO BASSO PREFABBRICATI a Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky.¹⁶⁶ Zvyšok je v správe akciovej spoločnosti Eurovalley, ktorá projekt od začiatku realizuje.

Tabuľka 43: Firmy pôsobiace v Eurovalley (Stav k Augustu 2012)

Etablované firmy	Sektor	Výroba	Krajina pôvodu	Web
<i>BASF Polyuretány Slovensko, s. r. o.</i>	Chemický	Polyuretán	Nemecko	http://www.basf.sk/
<i>Benteler Automotive SK s. r. o.</i>	Automobilový	Oceľové výrobky	Česká republika	http://www.benteler-distribution.sk/
<i>Swedspan Slovakia s.r.o.</i>	Nábytkársky	Drevotriestkové dosky	Švédsko	http://www.swedspan.sk/
<i>LOCEMA - ANTONIO BASSO PREFABBRICATI</i>	Stavebníctvo	stavebné činnosti, prefabrikáty	Taliansko	http://www.basso.it/
<i>VGP</i>	Logistika	Logistické služby	Česká republika	————
<i>Správa štátnych hmotných rezerv SR</i>	štátna správa	————	Slovenská republika	http://www.reserves.gov.sk/

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe informácií od Ing. Martina Badala (developer Manager), HB Reavis Slovakia, a.s.

Predbežný odhad preinvestovanej sumy etablovaných investorov (budovy a technológia) je cca 50 000 000 EUR plus 100 000 000 EUR sa chystá investovať Swedspan Slovakia do novej výrobnéj linky.¹⁶⁷

¹⁶⁶ Informácia zaslaná na požiadanie Ing. Martina Badala (Developer Manager) z HB REAVIS Slovakia a.s.

¹⁶⁷ Informácia zaslaná na požiadanie Ing. Martina Badala (Developer Manager) z HB REAVIS Slovakia a.s.

Eurovalley je naplánované na území s rozlohou 2 260 ha, rozdelené je na viacero zón.

Zóna „A“ – Velké Leváre

Využitie: priemysel, najmä strojárstvo, chemický a sklársky priemysel, iný stredne ťažký priemysel, prípadne ďalšie nevýrobné aktivity súvisiace s rozvojom regiónu

Celková zastavaná plocha: 460 000 m²

Rozvojové územie: 180 ha

Rezidenčná časť: 38 ha

Stav prípravy územia: v procese územného a správneho povoľovania

- pripojenie na diaľnicu D2
- možnosť pripojenia na železnicu
- dostatočná kapacita inžinierskych sietí

Zóna „B“ – Malacky – Sever

V súčasnosti je toto územie naplánované ako lokalita pre umiestnenie hi-tech technológií.

Zóna „C“ – Malacky – Juh

Využitie: ľahký priemysel, logistika, elektrotechnický a drevársky priemysel.

Celková zastavaná plocha: 275 000 m²

Rozvojové územie: 115 ha

Stav prípravy územia: výstavbu je možné začať okamžite

- pripojenie na D2
- dostatočná kapacita inžinierskych sietí

Zóna „C2“ – Malacky – Juh

Celková zastavaná plocha: 56 000 m²

Rozvojové územie: 20 ha

Stav prípravy územia: Výstavbu je možné začať okamžite

- pripojenie na D2
- dostatočná kapacita inžinierskych sietí

Zóna „D“ – Malacky – Vasková

Voľnočasová zóna pre šport, golf a rekreáciu, rezidenčné bývanie

Rozvojové územie: 115 ha

Stav prípravy územia: vo výstavbe

- pripojenie na diaľnicu D2

Zóna „E“ – Plavecký Štvrtok

Ľahký priemysel, logistika, elektrotechnický a drevársky priemysel.

Celková zastavaná plocha: 56 000 m²

Rozvojové územie: 33 ha

- pripojenie na D2
- dostatočná kapacita inžinierskych sietí

Zóna „E2“ – Inovačné mesto

V súčasnosti je územie plánované ako lokalita pre plnenie záväzkov, ktoré Slovensku vyplývajú z Lisabonskej zmluvy. Územie je optimálne pre umiestnenie výskumno-vývojových a vzdelávacích inštitúcií s kombinovanými aktivitami základného a aplikovaného výskumu.

Rozvojové územie: 1 700 ha

Web: <http://www.eurovalley.sk/>

1.1.3.8. Hodnotenie mediátorov a inovačnej infraštruktúry v BSK

Výhodou BSK je vysoká koncentrácia VVZ, firiem, nadnárodných koncernov ako aj MSP, štátnej a regionálnej správy, podporných (verejných aj súkromných) organizácií – tzv. mediátorov.

Napriek tejto skutočnosti nejestvuje v BSK ucelený systém podpory inovačného podnikania. Dôvody sú nasledovné:

- Počas 20 rokov existencie SR nebola vypracovaná komplexná hospodárska, podnikateľská, a technologická stratégia SR a teda ani BSK. Bez takejto komplexnej národnej stratégie nie je možné vypracovať efektívnu inovačnú stratégiu.
- Podmienky hospodárskeho a politického rozvoja SR sa pomerne prudko menili, stratégie hospodárskeho rozvoja boli založené najmä na získavaní veľkých zahraničných investorov na základe disponibilite kvalifikovanej a LACNEJ pracovnej sily a poskytovania maximálnych investičných stimulov. Takáto stratégia dnes nie je dostatočná.
- Inovačný rozvoj je možný iba v hospodársky silných regiónoch, ktoré v nových krajinách EÚ spravidla absentujú. BSK však k pomerne hospodársky silným regiónom patrí, a teda sú vytvorené predpoklady na postupný rozvoj poznatkovej ekonomiky.
- Program hospodárskeho rozvoja a následne inovačného rozvoja je problematika zahŕňajúca viacero rezortov, najmä MŠVVaŠ, MH, MP a predovšetkým MF. Takýto prog-

ram je schopný uskutočniť iba nadrezortný orgán centrálnej vlády SR v spolupráci s regionálnou vládou.

- MH realizuje podporu MSP cez viacero agentúr, aktivity nie sú dostatočne skoordino-
vané a chýba nielen inovačná podpora MSP, ale aj komplexná podnikateľská podpora
MSP.
- Navrhnuté koncepty a programu inovačnej podpory MSP nie navzájom dostatočne
skoordinované a predovšetkým nie sú finančne dostatočne kryté, čo tvorí podstatnú
prekážku ich efektívnej implementácie.
- Nástroje inovačnej politiky, ako napr. klastre, inovačné vouchere, podpora transferu
poznatkov a technológií, podpora IPR procesov (procesov ochrany duševného vlast-
níctva), nie sú dostatočne rozvinuté a predovšetkým nie sú finančne zabezpečené.
- Inovačná infraštruktúra je fragmentárna a nie je dostatočne rozvinutá, jej podstatná
časť sa iba plánuje.

Na druhej strane implementácia štrukturálnych fondov, predovšetkým formou kompetenč-
ných centier a pripravovaných vedeckých parkov vytvára predpoklady na výrazný rozvoj nie-
len materiálnej inovačnej infraštruktúry, ale aj klastrovania nosných VV kapacít BSK.

1.2. Prehľad regionálnej, národnej a európskej podpory VVI

1.2.1. Regionálne a národné inštitúcie a programy

Medzi verejné finančné zdroje spravované sprostredkovateľmi na národnej úrovni určené na rozvoj inovačného potenciálu možno zaradiť:

- **prostriedky štátneho rozpočtu,**
- **štrukturálne fondy EÚ,**
- **národné programy na podporu výskumu a inovácií.**

Prostriedky štátneho rozpočtu¹⁶⁸:

Poskytovanie investičnej pomoci pre vedu a výskum sa na Slovensku riadi nasledujúcimi zákonmi:

- Zákon č. 185/2009 Z.z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 561/2007 Z.z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 56/2009 Z.z., ktorým sa dopĺňa a mení zákon č. 561/2007 Z.z. o investičnej pomoci
- Nariadenie vlády č. 145/2008 Z.z., ktorým sa ustanovuje maximálna intenzita investičnej pomoci v jednotlivých regiónoch Slovenskej republiky

1. Investičná pomoc

Na základe Zákona č. 561/2007 Z.z. o investičnej pomoci je možné požiadať o poskytnutie *regionálnej* investičnej pomoci a pomoci v zamestnanosti na budovanie technologických centier alebo ich expanziu. Za technologické centrum je považované miesto, kde spoločnosť vykonáva činnosti, ktoré prinášajú vylepšenie a zmenu výrobkov, výrobných procesov alebo technológií využívaných vo výrobnom procese.

Investičná pomoc môže byť poskytnutá rôznymi formami:

- úľava na dani z príjmov
- dotácia na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku
- príspevok na novovytvorené pracovné miesta
- prevod alebo zámena nehnuteľného majetku zo štátu alebo obce za cenu nižšiu, ako je všeobecná hodnota majetku

¹⁶⁸ SARIO. Štátna pomoc pre R&D. Dostupné na: <http://www.sario.sk/?statna-pomoc-pre-rad>

Zákon o investičnej pomoci (s výnimkou BSK a diferencovaným financovaním podľa okresov) delí projekty, ktoré je možné podporiť, do štyroch kategórií:

- priemysel,
- technologické centrá
- centrá strategických služieb
- cestovný ruch.

Bližšie informácie: www.sario.sk

2. Stimuly pre výskum a vývoj

Podľa zákona č. 185/2009 Z.z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov je možné požiadať o poskytnutie dotácie z prostriedkov štátneho rozpočtu (*Ministerstvo školstva SR*) na podporu základného výskumu, aplikovaného výskumu alebo experimentálneho vývoja, vypracovanie štúdie realizovateľnosti projektu, zabezpečenia ochrany priemyselného vlastníctva, na dočasné pridelenie vysokokvalifikovaného zamestnanca výskumu a vývoja a úľavu na dani z príjmu právnickej osoby najviac na tri po sebe nasledujúce zdaňovacie obdobia (MF SR).

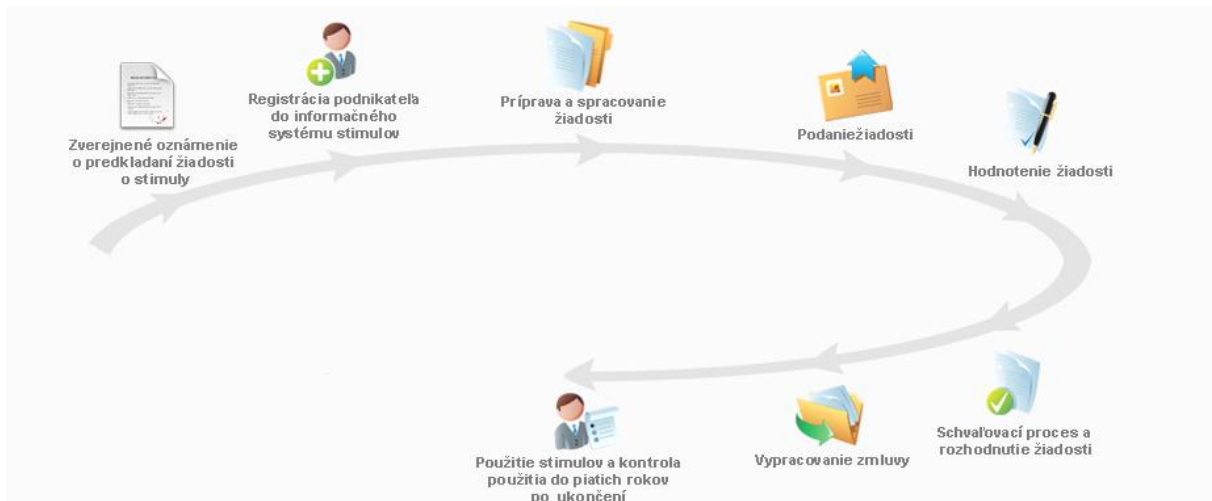
Maximálna doba riešenia projektu je tri roky. Žiadateľmi môžu byť všetky typy podnikov podľa veľkosti – mikropodniky, malé podniky, stredné podniky aj veľké podniky.

Minimálna výška celkových oprávnených nákladov musí byť pre projekt základného výskumu vo výške 0,25 – 1 mil. EUR. Pre projekt aplikovaného výskumu je táto výška stanovená vo výške 1,5 – 3.5 mil. EUR.

Čo sa týka intenzity pomoci, je to 100 % oprávnených nákladov, rovnako pre všetky veľkosti podnikov, pre mikro, malý, stredný aj veľký podnik. Aplikovaný výskum je financovaný vo výške 70 % oprávnených nákladov pre mikro a malý podnik, 60 % pre stredný podnik a 50 % pre veľký podnik. Experimentálny výskum je financovaný vo výške 45 % oprávnených nákladov pre mikro a malý podnik. V prípade stredných a veľkých podnikov je to 35 %.

Bližšie informácie: <http://stimuly.vedatechnika.sk>, www.minedu.sk

Schéma 1: Schéma procesu úspešného žiadania o poskytnutie stimulov

Prameň: stimuly.vedatechnika.sk/

Štrukturálne fondy EÚ

Štrukturálne fondy (Európsky fond pre regionálny rozvoj ERDF) a Európsky sociálny fond (ESF). V súvislosti s inováciami sa spoločnosti sa môžu uchádzať o pomoc prostredníctvom Operačného programu výskum a vývoj. Spoločnosti so sídlom na území Slovenska sa môžu zapojiť do investičných projektov. Zapájať do projektov sa môžu verejné aj súkromné spoločnosti.

Medzi základné charakteristiky pre oblasť inovácií možno zaradiť:

- na výskum a vývoj je alokovaných 1.2 mld. EUR v programovom období 2007-2013,
- opatrenia a výzvy na predkladanie žiadostí sú v súlade s prioritami programov a politík,
- sú hlavne zamerané na verejný sektor a univerzity.

Medzi najdôležitejšie programy Štrukturálnych fondov zameraných na oblasť výskumu a inovácií patria:

- Operačný program Výskum a vývoj (OPVaV),
- Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR),
- Operačný program Vzdelávanie.

Tabuľka 44: Národné operačné programy

NÁRODNÉ OPERAČNÉ PROGRAMY		
Názov operačného programu	Charakteristika operačného programu	Riadiaci orgán
<p>Operačný program Výskum a vývoj (OPVaV)</p> <p>http://www.asfeu.sk/operacny-program-vyskum-a-vyvoj</p>	<p>Globálnym cieľom operačného programu je modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a vývoja a skvalitnenie infraštruktúry vysokých škôl tak, aby prispievali k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, vzniku nových inovatívnych (high-tech) malých a stredných podnikov, tvorbe nových pracovných miest a zlepšeniu podmienok vzdelávacieho procesu na vysokých školách.¹⁶⁹</p>	<p>Ministerstvo školstva, vedy a výskumu a športu SR</p>
<p>Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR)</p> <p>http://www.mhsr.sk/index/open_file.php?ext_dok=136286&idc=136286&ext=orig</p> <p>OPERAČNÝ PROGRAM KONKURENCIESCHOPNOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST</p>	<p>Globálnym cieľom tohto operačného programu je zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Prioritné osi operačného programu sa dopĺňajú s niektorými oblasťami podporovanými v rámci programov Regionálny operačný program, Výskum a vývoj, Zamestnanosť a sociálna inklúzia a Vzdelávanie. Operačný program predstavuje jeden z hlavných realizačných nástrojov na dosiahnutie priorit Národného programu reforiem v oblasti inovácií a priamo prispieva aj k uskutočneniu jeho priorit v oblasti podnikateľského prostredia.</p>	<p>Ministerstvo hospodárstva SR</p>
<p>Operačný program Vzdelávanie</p> <p>http://www.asfeu.sk/operacny-program-vzdelavanie/</p>	<p>Operačný program Vzdelávanie podporuje zvýšenie adaptability pracovnej sily prostredníctvom zvýšenia kvality a prístupu k celoživotnému vzdelávaniu. Konkrétne opatrenia sa zameriavajú na posilnenie ľudského kapitálu, najmä prostredníctvom podpory vzdelávania v jednotlivých segmentoch vzdelávacieho systému: regionálne školstvo, vysoké školstvo a ďalšie vzdelávanie.¹⁷⁰</p>	<p>Ministerstvo školstva, vedy a výskumu a športu SR</p>

¹⁶⁹ ASFEU. Operačný program Výskum a vývoj. Dostupné na: <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vyskum-a-vyvoj/op-vyskum-a-vyvoj/>

¹⁷⁰ ASFEU. Operačný program Vzdelávanie. Dostupné na: <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vzdelavanie/operacny-program-vzdelavanie/>

Operačný program Výskum a vývoj¹⁷¹

Globálnym cieľom operačného programu Výskum a vývoj je modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a vývoja a skvalitnenie infraštruktúry vysokých škôl tak, aby prispievali k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, vzniku nových inovatívnych (high-tech) malých a stredných podnikov, tvorbe nových pracovných miest a zlepšeniu podmienok vzdelávacieho procesu na vysokých školách.

Základným strategickým zámerom operačného programu Výskum a vývoj je zvyšovanie výskumno-vývojového potenciálu Slovenska do tej miery, aby sa stal do konca programového obdobia hybnou silou rozvoja jednotlivých regiónov na úrovni samosprávnych krajov.

Aktivity operačného programu Výskum a vývoj sa budú realizovať v rámci **piatich prioritných osí**:

- Prioritná os 1 Infraštruktúra výskumu a vývoja
 - Opatrenie 1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja
 - 1.1.1: Obnova výskumnej a vývojovej infraštruktúry a prístrojového vybavenia na vysokých školách, výskumných inštitúciách, výskumných centrách a ostatných organizáciách výskumu a vývoja.
 - 1.1.2: Podpora výskumnej infraštruktúry v oblastiach so strategickým významom pre ďalší rozvoj hospodárstva a spoločnosti (12 vecných priorít výskumu a vývoja v SR, potreby kľúčových priemyselných odvetí SR, zvyšovanie kvality života a potreby udržateľného rozvoja hospodárstva) s dôrazom na významné interdisciplinárne projekty so zapojením viacerých vzdelávacích alebo výskumných inštitúcií a spoločné výskumné centrá so zapojením akademického a podnikateľského sektora (malé, stredné a veľké podniky).
 - 1.1.3: Obnova, budovanie a udržateľný rozvoj IKT infraštruktúry výskumu a vývoja na pracoviskách výskumu a vývoja, vrátane podpory širokopásmových sietí medzi špičkovými pracoviskami výskumu a vývoja.
- Prioritná os 2 Podpora výskumu a vývoja
 - Opatrenie 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce
 - 2.1.1: Podpora výmenných a spoločných výskumných programov slovenských výskumno-vývojových a vzdelávacích inštitúcií, ktoré budú mať medzinárodnú spoluprácu so zahraničnými inštitúciami výskumu a vývoja.

¹⁷¹ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Operačný program Výskum a vývoj. Dostupné na: <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vyskum-a-vyvoj/op-vyskum-a-vyvoj/>

- 2.1.2: Podpora významných výskumných a vývojových projektov v oblastiach so strategickým významom pre ďalší rozvoj hospodárstva a spoločnosti (12 vecných priorít výskumu a vývoja v SR, potreby kľúčových priemyselných odvetví SR, zvyšovanie kvality života a potreby udržateľného rozvoja hospodárstva).
 - 2.1.3: Podpora spolupráce medzi regionálnymi štruktúrami a pracoviskami výskumu a vývoja, vrátane spolupráce medzi inštitúciami výskumu a vývoja a strednými školami.
 - 2.1.4: Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a vývoja.
 - 2.1.5: Podpora profesionálneho návratu slovenských vedeckých pracovníkov (vrátane doktorandov a postdoktorandov), pôsobiacich v zahraničí, na Slovensko.
 - 2.1.6: Podpora ľudských zdrojov v oblastiach so strategickým významom pre ďalší rozvoj hospodárstva a spoločnosti.
 - Opatrenie 2.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe
 - 2.2.1: Zvyšovanie inovačnej kultúry v akademickej sfére prostredníctvom inkubátorov.
 - 2.2.2: Podpora aplikovaného výskumu a vývoja.
 - 2.2.3: Zvyšovanie kvality interného manažmentu prenosu technológií a poznatkov do praxe z prostredia akademickej sféry vrátane aktivít na odstraňovanie bariér medzi výskumom a vývojom na jednej strane a spoločnosťou a hospodárstvom na druhej strane.
 - 2.2.4: Zvýšenie miery využívania inštitútov duševného vlastníctva pracovníkmi výskumu a vývoja v akademickej sfére.
 - 2.2.5: Vybudovanie a podpora regionálnych centier.
- Prioritná os 3 Infraštruktúra výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji
 - Opatrenie 3.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji
 - 3.1.1: Obnova výskumnej a vývojovej infraštruktúry a prístrojového vybavenia na vysokých školách, výskumných inštitúciách, výskumných centrách a ostatných organizáciách výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji.
 - 3.1.2: Podpora výskumnej infraštruktúry v oblastiach so strategickým významom pre ďalší rozvoj hospodárstva a spoločnosti (12 vecných priorít výskumu a vývoja v SR, potreby kľúčových priemyselných odvetví SR, zvyšovanie kvality života a potreby udržateľného rozvoja hospodárstva) s dôrazom na významné interdisciplinárne projekty so zapo-

jením viacerých vzdelávacích alebo výskumných inštitúcií a spoločné výskumné centrá so zapojením akademického a podnikateľského sektora (malé, stredné a veľké podniky) v Bratislavskom kraji.

- 3.1.3: Obnova, budovanie a udržateľný rozvoj IKT infraštruktúry výskumu a vývoja na pracoviskách výskumu a vývoja, vrátane podpory širokopásmových sietí medzi špičkovými pracoviskami výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji.
- Prioritná os 4 Podpora výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji
 - Opatrenie 4.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu v Bratislavskom kraji
 - 4.1.1: Podpora výmenných a spoločných výskumných programov výskumno-vývojových a vzdelávacích inštitúcií v Bratislavskom kraji, ktoré budú mať medzinárodnú spoluprácu so zahraničnými inštitúciami výskumu a vývoja.
 - 4.1.2: Podpora významných výskumných a vývojových projektov v Bratislavskom kraji v oblastiach so strategickým významom pre ďalší rozvoj hospodárstva a spoločnosti (12 vecných priorít výskumu a vývoja v SR, potreby kľúčových priemyselných odvetví SR, zvyšovanie kvality života a potreby udržateľného rozvoja hospodárstva).
 - 4.1.3: Podpora spolupráce medzi regionálnymi štruktúrami a pracoviskami výskumu a vývoja, vrátane spolupráce medzi inštitúciami výskumu a vývoja a strednými školami v Bratislavskom kraji.
 - 4.1.4: Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a vývoja.
 - 4.1.5: Podpora profesionálneho návratu slovenských vedeckých pracovníkov (vrátane doktorandov a postdoktorandov), pôsobiacich v zahraničí, na vysoké školy a výskumné pracoviská v Bratislavskom kraji.
 - 4.1.6: Podpora ľudských zdrojov v oblastiach so strategickým významom pre ďalší rozvoj hospodárstva a spoločnosti.
 - Opatrenie 4.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v Bratislavskom kraji
 - 4.2.1: Zvyšovanie inovačnej kultúry v akademickej sfére v Bratislavskom kraji prostredníctvom inkubátorov.
 - 4.2.2: Podpora aplikovaného výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji.
 - 4.2.3: Zvyšovanie kvality interného manažmentu prenosu technológií a poznatkov do praxe z prostredia akademickej sféry v Bratislavskom kraji vrátane aktivít na odstraňovanie bariér medzi výskumom a vývojom na jednej strane a spoločnosťou a hospodárstvom na druhej strane.

- 4.2.4: Zvýšenie miery využívania inštitútov duševného vlastníctva pracovníkmi výskumu a vývoja v akademickej sfére v Bratislavskom kraji.
 - 4.2.5: Vybudovanie a podpora regionálnych centier v Bratislavskom kraji.
- Prioritná os 5 Infraštruktúra vysokých škôl
 - Opatrenie 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu

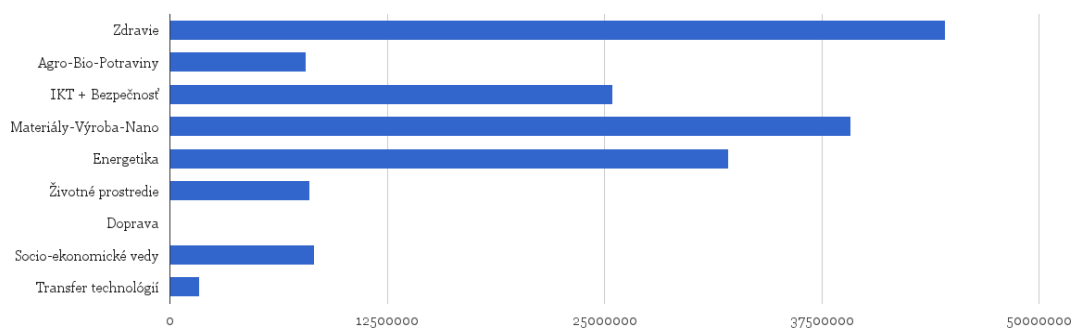
Z vyššie uvedených priorít boli doposiaľ v Bratislavskom kraji vyhlásené, vyhodnotené a zazmluvnené nasledovné programové priority:

- OPVaV-2008/4.1/01-SORO: Podpora centier excelentnosti
 - zazmluvnené príspevky: 21,76 mil. EUR
- OPVaV-2009/4.1/02-SORO: Podpora rozvoja výskumu a vývoja v centrách excelentnosti
 - zazmluvnené príspevky: 33,83 mil. EUR
- OPVaV-2009/4.1/03-SORO: Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu v Bratislavskom kraji
 - zazmluvnené príspevky: 17,01 mil. EUR
- OPVaV-2008/4.2/01-SORO: Podpora aplikovaného výskumu, vývoja a transferu technológií
 - zazmluvnené príspevky: 9,75 mil. EUR
- OPVaV-2009/4.2/02-SORO: Podpora aplikovaného výskumu, vývoja a transferu technológií v oblasti energie a energetiky
 - zazmluvnené príspevky: 13,88 mil. EUR
- OPVaV-2009/4.2/03-SORO: Podpora aplikovaného výskumu, vývoja a transferu technológií, Schéma na podporu výskumu a vývoja
 - zazmluvnené príspevky: 15,93 mil. EUR
- OPVaV-2009/4.2/04-SORO: Podpora aplikovaného výskumu, vývoja a transferu technológií
 - zazmluvnené príspevky: 14,53 mil. EUR
- OPVaV-2009/4.2/05-SORO: Podpora výskumno-vývojových centier - Schéma na podporu výskumu a vývoja (schéma štátnej pomoci)
 - zazmluvnené príspevky: 21,25 mil. EUR
- OPVaV-2010/4.2/06-SORO: Podpora budovania kompetenčných centire pre operačný program Výskum a vývoj a Schému na podporu výskumu a vývoja (schéma štátnej pomoci - pre oprávnených partnerov žiadateľa - podnikateľov)

- zazmluvnené príspevky: 19,37 mil. EUR

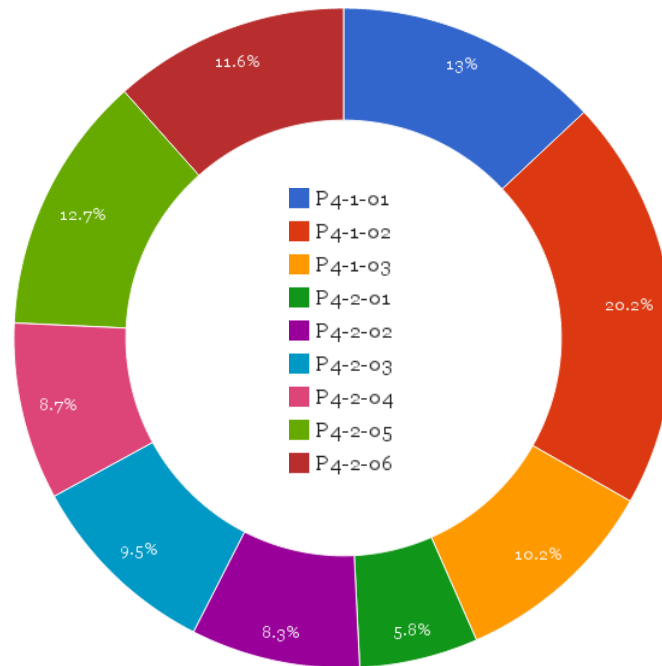
V uzavretých výzvach bolo v rokoch 2008-2011 rozdelených spolu 167 318 020 EUR.

Graf 7: Rozdelenie nenávratných finančných prostriedkov OP výskum a vývoj technológií subjektov v Bratislavskom kraji podľa tematických oblastí - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011 (sumy v EUR)

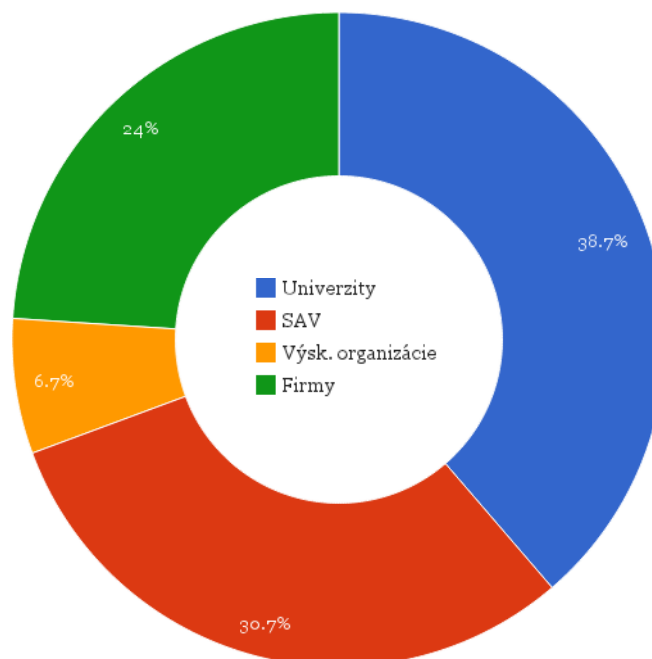
Prameň: Údaje ASFEU 2007-2011 (Aktualizácia 06/2012), Spracovanie BIC Bratislava

Graf 8: Rozdelenie nenávratných finančných prostriedkov OP výskum a vývoj technológií subjektov v Bratislavskom kraji podľa prioritných oblastí - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011 (v %)

Prameň: Údaje ASFEU 2007-2011 (Aktualizácia 06/2012), Spracovanie BIC Bratislava

Graf 9: Rozdelenie nenávratných finančných prostriedkov OP výskum a vývoj technológií subjektov v Bratislavskom kraji podľa typu organizácie - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011 (v %)

Prameň: Údaje ASFEU 2007-2011 (Aktualizácia 06/2012), Spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 45: Zoznam príjemcov nenávratných finančných prostriedkov (NFP) OP výskum a vývoj technológií subjektov v Bratislavskom kraji - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011

Názov prijímateľa	Názov projektu	NFP (EUR)	Priorita
Výskumný ústav potravinársky	Vybudovanie HiTech centra pre výskum vzniku, eliminácie a hodnotenia prítomnosti kontaminantov v potravinách	738 451,84	P4-1-01
Medzinárodné laserové centrum	Centrum excelentnosti pre návrh, prípravu a diagnostiku nanoštruktúr pre elektroniku a fotoniku (NanoNet)	1 324 060,28	P4-1-01
Ústav krajinnej ekológie SAV	Centrum excelentnosti pre ochranu a využívanie krajiny a biodiverzitu	1 327 756,75	P4-1-01
Virologický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre translačný výskum v molekulárnej medicíne (TRANSMED)	1 326 561,77	P4-1-01
Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV	Vytvorenie CE na výskum a vývoj konštrukčných kompozitných materiálov pre strojársku, stavebnú a medicínsku aplikáciu	1 324 363,45	P4-1-01
Ústav anorganickej chémie SAV	Centrum pre materiály, vrstvy a systémy pre aplikácie a chemické procesy v extrémnych podmienkach	1 327 735,84	P4-1-01
Fyzikálny Ústav SAV	QUTE - Centrum excelentnosti kvantových technológií	1 295 276,46	P4-1-01
Elektrotechnický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre nové technológie v elektrotechnike	1 315 350,60	P4-1-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Národné centrum pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie	1 326 378,70	P4-1-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum excelentnosti integrálnej protipovodňovej ochrany územia	1 323 850,19	P4-1-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelentnosti pre využitie inform. biomakromolekúl v prevencii ochorení a pre zlepšenie kvality života	1 321 750,02	P4-1-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Vybudovanie centra excelentnosti pre náhle cievne mozgové príhody na Lekárskej fakulte UK v BA	1 317 112,28	P4-1-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Podpora budovania centra excelentnosti pre Smart technológie, systémy a služby	1 325 625,26	P4-1-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelentnosti metód a procesov zelenej chémie	1 325 418,12	P4-1-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum excelencie fyziky komplexných systémov	1 327 590,78	P4-1-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Centrum pre rozvoj sídelnej infraštruktúry znalostnej ekonomiky	1 273 526,78	P4-1-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Globálne a lokálne procesy na Slovensku: rozvoj spoločenských inovácií v podmienkach internacionalizácie Európskej únie	1 243 529,50	P4-1-01
Výskumný ústav potravinársky	Centrum excelentnosti pre kontaminujúce látky a mikroorganizmy v potravinách	2 649 854,76	P4-1-02
Medzinárodné laserové centrum	Centrum excelentnosti pre návrh, prípravu a diagnostiku nanoštruktúr pre elektroniku a fotoniku 2. (NanoNet 2.)	2 626 802,16	P4-1-02
Virologický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre translačný výskum v molekulárnej medicíne (TRANSMED 2)	2 645 662,00	P4-1-02
Ústav anorganickej chémie SAV	Centrum pre materiály vrstvy a systémy pre aplikácie a chemické procesy v extrémnych podmienkach - Etapa II	2 649 948,00	P4-1-02
Elektrotechnický ústav SAV	Budovanie Centra excelentnosti pre nové technológie v elektrotechnike - II. etapa	2 639 517,12	P4-1-02

Fyzikálny Ústav SAV	meta-QUTE: Centrum excelentnosti kvantových technológií	2 641 757,00	P4-1-02
Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV	Budovanie CE na výskum a vývoj konštrukčných kompozitných materiálov - 2. etapa	2 648 620,21	P4-1-02
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Dobudovanie Národného centra pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie	2 645 399,66	P4-1-02
Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelentnosti pre náhle cievne mozgové príhody na Lekárskej fakulte UK v Bratislave	2 642 814,50	P4-1-02
Univerzita Komenského v Bratislave	Rozvoj Centra excelentnosti pre využitie informačných biomakromolekúl na zlepšenie kvality života	2 648 901,15	P4-1-02
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Podpora budovania Centra excelentnosti pre Smart technológie, systémy a služby II	2 104 025,26	P4-1-02
Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelentnosti metód a procesov zelenej chémie (CEGreenII)	2 646 851,68	P4-1-02
Univerzita Komenského v Bratislave	Dobudovanie Centra excelencie fyziky komplexných systémov	2 641 554,56	P4-1-02
Chemický ústav SAV	Centrum excelentnosti pre glykomiku	3 977 975,00	P4-1-03
Ústav dejín umenia SAV	Európske dimenzie umeleckej kultúry Slovenska	3 217 152,63	P4-1-03
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	Centrum excelentnosti environmentálneho zdravia	3 267 685,00	P4-1-03
Akadémia Policajného zboru v Bratislave	Centrum excelentnosti bezpečnostného výskumu	3 969 854,00	P4-1-03
Ekonomická univerzita v Bratislave	Vytvorenie excelentného pracoviska ekonomického výskumu pre riešenie civilizačných výziev v 21. storočí	2 577 691,25	P4-1-03
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	Ekotechnológia vyhľadania a hodnotenia náhradných zdrojov pitných vôd, pilotné územie BSK	329 932,80	P4-2-01
Výskumný ústav vodného hospodárstva	Tvorba a vývoj environmentálnych technológií pri protipovodňovej ochrane sídiel Malokarpatskej oblasti - prípadová štúdia Modra	269 510,82	P4-2-01
Bratislavská akademická spoločnosť n.o.	Zvyšovanie kvality manažmentu Centra transferu poznatkov do praxe	453 576,36	P4-2-01
Výskumný ústav potravinársky	Efektívne metódy kontroly pre bezpečné potraviny	444 771,42	P4-2-01
Výskumný ústav potravinársky	Využitie vedeckých poznatkov pre kvalitné a zdravé potraviny	473 350,30	P4-2-01
Ústav stavebníctva a architektúry SAV	Centrum aplikovaného výskumu kompozitných materiálov pre hĺbkovú geotermiu	496 948,80	P4-2-01
Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV	Transfer poznatkov a technológií z výskumu a vývoja v toxikológii na hodnotenie environmentálneho a zdravotného rizika	472 400,00	P4-2-01
Neuroimunologický ústav SAV	Prionózy prenosné na človeka: výskum a vývoj bunkového modelu s potenciálnym využitím v aplikačnej sfére	494 082,00	P4-2-01
Ústav zoológie SAV	Vybudovanie bioterapeutického pracoviska a návrh technológie pre výrobu a vývoj biofarmák	318 915,50	P4-2-01

Technologický inštitút SAV	Centrum komercializácie poznatkov a ochrany duševného vlastníctva Slovenskej akadémie vied	497 776,50	P4-2-01
Ústav molekulárnej biológie SAV	Nové mikrobiálne izoláty obsahujúce gény katabolických a detoxikačných dráh a ich využitie v biotechnológii	479 302,10	P4-2-01
Fyzikálny Ústav SAV	Centrum aplikovaného výskumu nanočastíc	494 465,00	P4-2-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Podpora výskumu a transferu technológií v oblasti decentralizovaných zdrojov energie na STU s využitím dostupnej biomasy	364 374,87	P4-2-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Vývoj nukleárných technológií na hodnotenie environmentálnych impaktov energetických zdrojov	462 228,72	P4-2-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Fotovoltaické články tretej generácie	496 833,85	P4-2-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Vývoj progresívnej technológie zhutňovania biomasy a výroba prototypov a vysokoproduktívnych nástrojov	460 749,14	P4-2-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Multidimensional Urban Visions (MUVIS)	146 210,89	P4-2-01
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	Výskum zdravotných efektov rastlinnej potravy a možnosti redukcie zdravotných rizík	487 790,00	P4-2-01
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	Transplantácia autológnych buniek kostnej drene u pacientov s kritickou končatinovou ischémiou	496 700,00	P4-2-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum podpory transferu technológií Univerzity Komenského v Bratislave	485 175,46	P4-2-01
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Zlepšenie interného manažmentu STU pre prenos poznatkov do praxe	292 636,99	P4-2-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Tvorba softvérového prototypu pre online vzdelávanie verejnej správy, podpora diseminácie výsledkov aplikovaného výskumu	332 606,59	P4-2-01
Univerzita Komenského v Bratislave	Výskum a vývoj nových technológií chemickej analýzy pre metabonomiku/metabolomiku	496 436,75	P4-2-01
Výskumný ústav zväračský - Priemyselný inštitút SR	Výskum inovatívnych materiálov pre prehrievačové systémy zariadení vyrábajúcich energiu spaľovaním alternatívnych palív	1 987 491,99	P4-2-02
Technologický inštitút SAV	Efektívne riadenie výroby a spotreby energie z obnoviteľných zdrojov	5 997 152,00	P4-2-02
Univerzita Komenského v Bratislave	Aplikovaný výskum a vývoj v oblasti energetického využitia slnečnej energie	5 894 579,00	P4-2-02
Geothermal Anywhere, s.r.o.	Aplikovaný výskum a vývoj inovatívnej vrtacej technológie pre ultra hlboké geotermálne vrty	1 509 826,45	P4-2-03
hameln rds a.s.	Priemyselný výskum nových liečiv na báze rekombinantných proteínov	1 897 397,63	P4-2-03
BioScience Slovakia, s.r.o.	Priemyselný výskum v klinickej diagnostike infekčných patogénov (PV-INF-PAT)	1 459 341,11	P4-2-03
BEL/NOVAMANN International s.r.o.	Hodnotenie prírodných látok a ich výber pre prevenciu a liečbu civilizačných ochorení	1 407 544,87	P4-2-03

CORD BLOOD CENTER, s.r.o.	Kvalitatívne porovnanie metodík redukcie objemu pri spracovaní krvotvorných kmeňových buniek pre možné liečebné	235 550,67	P4-2-03
Scientica, s. r. o.	Výskum a vývoj nových bioterapeutických metód a ich využitie pri liečbe niektorých závažných ochorení	1 297 522,01	P4-2-03
MONOGRAM Technologies, s.r.o.	Vývoj univerzálnej HD video platformy pre aplikáciu v broadcastingu, vzdelávaní a výskume.	1 990 926,10	P4-2-03
METRODAT s.r.o.	Výskum zobrazovacích systémov v blízkej a vzdialenej infračervenej oblasti optického spektra	1 680 680,00	P4-2-03
Gratex International, a.s.	Výskum metód získavania, analýzy a personalizovaného poskytovania informácií a znalostí	1 563 330,42	P4-2-03
ANASOFT APR, spol. s r.o.	Priemyselný výskum v oblasti efektívnej práce s rozsiahlymi dátami v používateľsky orientovaných aplikáciách	765 710,27	P4-2-03
PRVÁ ZVÁRAČSKÁ, a.s.	AUTOWELDLINK - Vysokoproduktívne automatizované zváranie veľkokapacitných nádrží a potrubí	472 000,20	P4-2-03
Výskumný ústav zvaračský - Priemyselný inštitút SR	Výskum aplikácie trecieho zvárania s premiešaním (TZsP) ako alternatívy za tavné postupy zvárania	1 177 103,01	P4-2-03
EkoWatt, s.r.o.	Odolný senzorický systém do priemyselných systémov s vysokými tlakmi, teplotami a vysokým stupňom elektromagnetického rušenia	475 855,47	P4-2-03
CELIM Slovakia	Generátor vysokoprúdovej plazmy na báze kompozitných materiálov pre účely gazifikácie pevných uhľovodíkov	939 397,24	P4-2-04
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	Výskum zraniteľnosti podzemných vôd pre manažment trvalo udržateľného využívania podzemných vôd v BSK	917 577,32	P4-2-04
Výskumný ústav potravinársky	Stratégia eliminácie akrylamidu v technologickom procese výroby potravín	939 344,52	P4-2-04
Fyzikálny Ústav SAV	Aplikovaný výskum pokročilých fotovoltaických článkov	939 740,40	P4-2-04
Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV	Diagnostika spoločensky závažných ochorení na Slovensku, založená na moderných biotechnológiách	929 872,18	P4-2-04
Ústav zoológie SAV	Vývoj diagnostických postupov pre detekciu patogénov prenášaných kliešťami a postupov na prípravu vakcín proti kliešťom	939 914,76	P4-2-04
Neuroimunologický ústav SAV	Skriningový systém pre identifikáciu potenciálnych biologických markerov pre skorú diagnostiku Parkinsonovej choroby	903 214,00	P4-2-04
Ústav experimentálnej endokrinológie SAV	Transfer poznatkov genetického endokrinologického výskumu do klinickej praxe (TRANSENDOGEN)	929 678,32	P4-2-04
Virologický ústav SAV	Vývoj biofarmaceutík modernými biotechnológiami (BIOFARMET)	940 000,00	P4-2-04
Ústav informatiky SAV	Výskum a vývoj nových informačných technológií na predvídanie a riešenie krízových situácií a bezpečnosť obyvateľstva	859 460,36	P4-2-04

Ústav zoológie SAV	Vývoj a aplikácia inovatívneho diagnostického postupu pre molekulárnu identifikáciu živočíchov	719 174,22	P4-2-04
Univerzita Komenského v Bratislave	Centrum prediktívnej diagnostiky nádorov mäkkých tkanív	893 000,00	P4-2-04
Univerzita Komenského v Bratislave	Aplikovaný výskum trajektórií pohybov rúk v oblasti laparoskopických a endoskopických operácií	939 955,43	P4-2-04
Vysoká škola výtvarných umení	Digitalizácia technologických procesov v dizajne	926 355,45	P4-2-04
Univerzita Komenského v Bratislave	Príprava biologicky aktívnych látok na báze rekombinantných proteínov (BIOREKPROT)	903 720,83	P4-2-04
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Vybudovanie experimentálnej overovacej jednotky zameranej na biotechnologickú produkciu špeciálnych chemikálií	912 612,75	P4-2-04
BEZ TRANSFORMÁTORY, a.s.	Transformátory pre energetické celky na báze obnoviteľných zdrojov energie	1 686 450,00	P4-2-05
MicroStep - HDO s.r.o.	Aplikovaný výskum v oblasti optimalizácie a riadenia energetických sústav v dobe smart grid	1 290 168,67	P4-2-05
Vita -Test spol. s r.o.	Štúdia o vplyve systémovej liečby s alebo bez úpravy životosprávy a životného štýlu na komorbidity u pacientov so stredne ťažkou až ťažkou formou psoriázy	2 257 815,95	P4-2-05
hameln rds a.s.	Centrum pre priemyselný výskum optimálneho spôsobu syntézy vysoko účinných liečiv	2 241 520,54	P4-2-05
Alpha medical patológia, s.r.o.	Zavedenie molekulárnej medicíny do diagnostiky, liečby a prevencie závažných civilizačných ochorení	2 711 618,92	P4-2-05
BioScience Slovakia, s.r.o.	Centrum pre inovačný výskum protinádorových a protivírusových stratégií	2 478 072,59	P4-2-05
GENETON s.r.o.	REVOGENE - Výskumné centrum molekulárnej genetiky	2 388 786,08	P4-2-05
Ardaco, a.s.	Výskum technológií pre riadenie podnikových procesov v heterogénnych distribuovaných systémoch v reálnom čase s podporou multimodálnej komunikácie	1 977 689,36	P4-2-05
EMEL Bratislava, s.r.o.	Knowledge discovery - štruktúrovanie rozsiahlych dát s podporou rozhodovania	1 216 549,47	P4-2-05
Geothermal Anywhere, s.r.o.	Aplikovaný výskum technológie plazmotermických procesov	2 997 379,97	P4-2-05
Elektrotechnický ústav SAV	Kompetenčné centrum pre nové materiály, pokročilé technológie a energetiku	6 558 937,07	P4-2-06
Univerzita Komenského v Bratislave	Vybudovanie Kompetenčného centra pre výskum a vývoj v oblasti molekulárnej medicíny	6 063 734,84	P4-2-06
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Kompetenčné centrum inteligentných technológií pre elektronizáciu a informatizáciu systémov a služieb	6 751 088,69	P4-2-06

Prameň: Údaje ASFEU 2007-2011 (Aktualizácia 06/2012), Spracovanie BIC Bratislava

Národné programy na podporu výskumu a inovácií

Národné programy na podporu výskumu a inovácií sú spravované grantovými agentúrami s celonárodnou pôsobnosťou. Tabuľka 46 uvádza zoznam grantových agentúr s ich krátkou charakteristikou.

Tabuľka 46: Zoznam grantových a ostatných agentúr

Vládne agentúry	Charakteristika
Agentúra na podporu výskumu a vývoja (APVV) www.apvv.sk	<p>APVV bola zriadená v roku 2005. APVV je rozpočtová organizácia napojená na rozpočet Slovenskej republiky prostredníctvom kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.¹⁷²</p> <p>Podpora výskumu a vývoja poskytovaním finančných prostriedkov na riešenie projektov.</p> <ul style="list-style-type: none">• podpora systémom „zdola nahor“ – verejné výzvy na predkladanie projektov v jednotlivých skupinách odborov vedy a techniky bez tematického obmedzenia,• účelová forma podpory na základe vládou schválených programov agentúry,• podpora na základe vyhlásených verejných výziev v rámci medzinárodných dohôd, medzinárodných programov a iniciatív, vrátane nákladov na ich prípravu¹⁷³. <p>APVV zároveň zabezpečuje národné kofinancovanie vybraných európskych programov pre výskum a vývoja (najmä EUREKA, COST, EUROCORES, 7RP).</p>
Vedecká grantová agentúra Ministerstva školstva SR a SAV (VEGA) www.minedu.sk/index.php?rootId=416	<p>„VEGA“ je vnútorným grantovým systémom pre rezort školstva a SAV, ktorý zabezpečuje vzájomne koordinovaný postup pri výbere a hodnotení projektov základného výskumu riešených na pracoviskách vysokých škôl a vedeckých ústavov SAV. Navrhuje ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu SR a predsedovi SAV výšku dotácie, ktorá sa má poskytnúť na riešenie vybraných nových a pokračujúcich vedeckých projektov z inštitucionálnych finančných prostriedkov.¹⁷⁴</p>
Kultúrna a edukačná grantová agentúra Ministerstva školstva SR (KEGA) www.minedu.sk/index.php?rootId=499	<p>KEGA je vnútorným grantovým systémom zameraným na finančnú podporu projektov aplikovaného výskumu v oblasti školstva, pedagogiky a tvorivého a interpretačného umenia, iniciovaných riešiteľmi z verejných vysokých škôl alebo Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v stano-</p>

¹⁷² Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Agentúra. Dostupné na: <http://www.apvv.sk/agentura>

¹⁷³ Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Po výročnej konferencii APVV za rok 2011. Dostupné na: <http://www.apvv.sk/aktuality/po-vyrocnnej-konferencii-apvv-za-rok-2011>

¹⁷⁴ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/index.php?rootId=416>

	vených tematických oblastiach z inštitucionálnych finančných prostriedkov verejných vysokých škôl. ¹⁷⁵
Grantová agentúra Ministerstva školstva SR pre aplikovaný výskum (GAAV) www.minedu.sk/index.php?rootId=504	GAAV je vnútorný grantový systém zameraný na finančnú podporu projektov výskumu a vývoja na finančnú podporu projektov z oblasti aplikovaného výskumu. ¹⁷⁶
Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ (ASFEU) ¹⁷⁷ www.asfeu.sk	Agentúra bola zriadená v roku 2007 MŠVVaŠ SR. Jej hlavnou úlohou je zabezpečiť proces implementácie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ v programovom období 2007 - 2013. ASFEU plní funkciu sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom, t. j. vykonáva činnosti v rozsahu úloh delegovaných MŠVVaŠ SR ako Riadiacim orgánom pre operačné programy Vzdelávanie a Výskum a vývoj .
Slovenská inovačná a energetická agentúra www.siea.sk	Medzi úlohy Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA) patrí od roku 2007 aj príprava a koordinácia podpory inovačného rozvoja na Slovensku. ¹⁷⁸ SIEA ako implementačná agentúra Ministerstva hospodárstva SR administruje výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok zo štrukturálnych fondov EÚ, ktoré sú určené pre podnikateľov a verejný sektor v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast .
<i>Mimovládne agentúry</i>	
Slovenská akademická informačná agentúra (SAIA) http://www.saia.sk	Je mimovládna nezisková organizácia. Vznikla v roku 1995. Nové spoločenské podmienky si vyžiadali existenciu nezávislej informačnej agentúry, ktorá by poskytovala poradenstvo o možnostiach štúdiá v zahraničí a ktorá by vytvorila otvorený a transparentný systém uchádzania sa o štipendiá, ktoré v období po zmene režimu Slovensku ponúkli zahraničné vlády a rôzne mimovládne neziskové organizácie.

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe informácií uvedených na stránkach organizácií.

¹⁷⁵ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/index.php?rootId=499>

¹⁷⁶ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu. Dostupné na: <http://www.minedu.sk/index.php?rootId=504>

¹⁷⁷ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dostupné na internete: <http://www.asfeu.sk/>

¹⁷⁸ Slovenská inovačná a energetická agentúra. Inovácie. Dostupné na internete: <http://www.siea.sk/inovacie/>

Výsledky vybraných národných programov

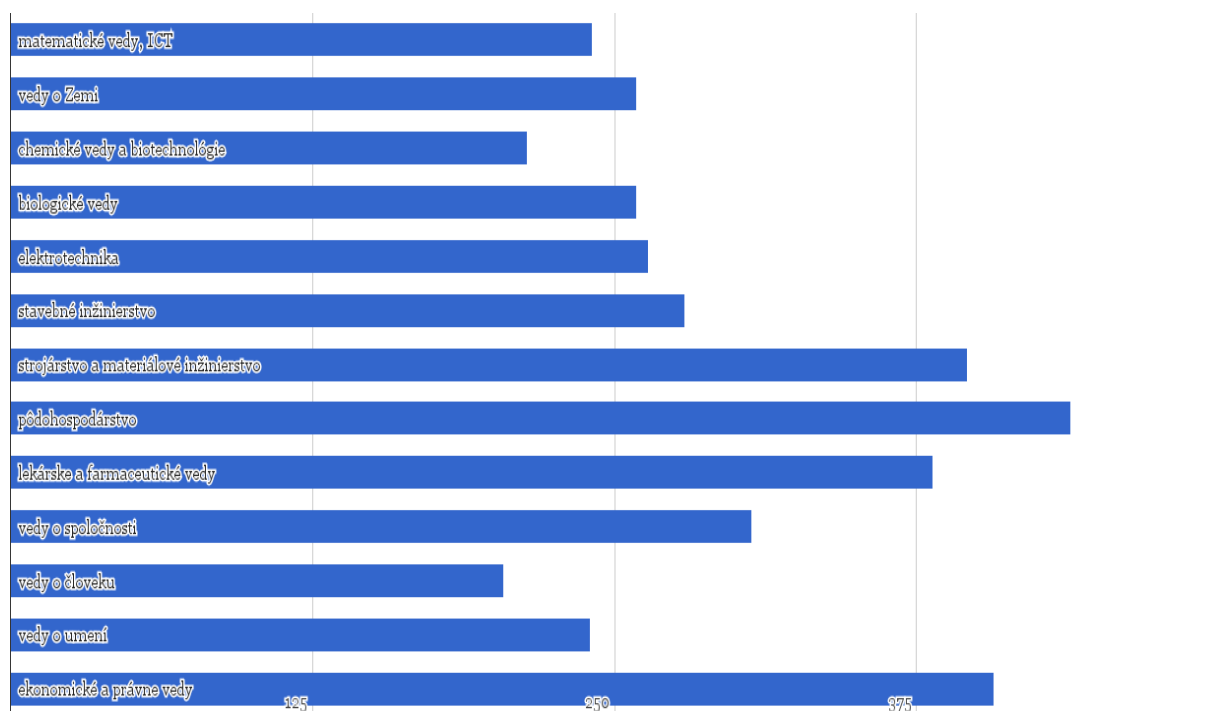
Tabuľka 47: Výsledky programu VEGA - výsledky za 2008-2011 (počty odsúhlasených projektov a pridelené prostriedky)

VEGA Komisia	2008	2009	2010	2011	2008-11
matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	62	51	54	74	241
vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	50	53	75	81	259
chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	51	43	50	70	214
biologické vedy	64	59	74	62	259
elektrotechnika, automatizácia a riadiace systémy a príbuzné odbory IKT	54	57	63	90	264
stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	58	57	71	93	279
strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	83	109	90	114	396
pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	108	91	97	143	439
lekárske vedy a farmaceutické vedy	70	83	106	123	382
historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	74	66	85	82	307
vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	48	42	50	64	204
vedy o umení, estetika a jazykoveda	50	50	70	70	240
ekonomické a právne vedy	77	80	105	145	407
Celkový počet projektov	849	841	990	1 211	3 891
Počet projektov v danom roku - SAV	554	551	566	598	2 269
Počet projektov v danom roku - UNI	2 004	1 718	1 492	1 334	6 548
Počet projektov v danom roku SPOLU	2 558	2 269	2 058	1 932	8 817
Pridelené prostriedky (KV – kapitálové výdavky) v danom roku	NA	3 369	3 369	2 000	8 738
Pridelené prostriedky (BV – bežné výdavky) v danom roku	NA	9 910	10 952	11 500	32 362
Pridelené prostriedky v danom roku	13 017	13 279	14 321	13 500	54 117

Prameň: Údaje MŠVVaŠ SR 2008-2011¹⁷⁹, Spracovanie BIC Bratislava

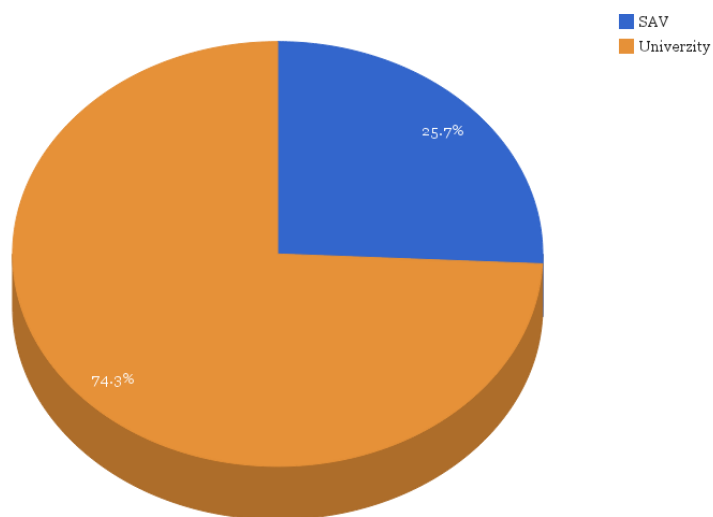
¹⁷⁹ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.
<http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=2560>

Graf 10: Výsledky programu VEGA - výsledky za 2008-2011 (počty odsúhlasených projektov podľa tematických oblastí)

Prameň: Údaje MŠVVaŠ SR 2008-2011¹⁸⁰, Spracovanie BIC Bratislava

Graf 11: Výsledky programu VEGA - výsledky za 2008-2011 (odsúhlasené projekty podľa typu prijímateľa)

Prameň: Údaje MŠVVaŠ SR 2008-2011¹⁸¹, Spracovanie BIC Bratislava

¹⁸⁰ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=2560>

¹⁸¹ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=2560>

1.2.2. EÚ programy

1.2.2.1. Komunitárne programy

Tabuľka 48: Komunitárne programy EÚ

Komunitárne programy EÚ		
Názov programu	Všeobecná charakteristika programu	Oblasti podpory
<p>Siedmy rámcový program pre výskum, vývoj technológií a demonštračné aktivity (2007-2013)</p> <p>cordis.europa.eu/fp7/ Rozpočet: 50 500 mil. EUR</p>	<p>Výskum a technologický rozvoj sú hlavnými nástrojmi použitými v 7- RP. 7 RP má rozpočet 50,5 mld. EUR. 7 RP sa vzťahuje na roku 2007 – 2013. Priority 7. RP sú zahrnuté vo viacerých špecifických programoch: Program Spolupráca, Program Myšlienky, Program Ľudia, Program Kapacity, Program Jadrový výskum. Účasť na 7 RP je otvorená širokému spektru organizácií a jednotlivcov (Univerzity, výskumné centrá, medzinárodné korporácie, MSP, verejné inštitúcie, dokonca i jednotlivci z ktorejkoľvek časti sveta.¹⁸²</p>	<p>Spolupráca (32.4 mld. EUR) - aplikovaný výskum. Cieľom programu je získať vedúce postavenie v kľúčových oblastiach vedy a techniky podporou spolupráce medzi univerzitami, priemyslom, výskumnými centrami a verejnými orgánmi v celej Európskej únii ako aj v ostatnom svete.</p> <p>Myšlienky (7.5 mld. EUR) - základný výskum. Cieľom programu je podpora základného výskumu, podporovať tvorivý výskum a vedcov</p> <p>Ľudia (4.7 mld. EUR) - podpora kariérneho rozvoja výskumníkov. Je zameraný na posilňovanie ľudských zdrojov v oblasti vedy a výskumu.</p> <p>Kapacity (4.2 mld. EUR) – cieľom je zvýšiť výskumnú a inovačnú kapacitu v Európe.</p>
<p>Rámcový program na podporu konkurencieschopnosti a inovácií (CIP) (2007-2013)</p> <p>ec.europa.eu/cip/index_sk.htm Rozpočet: 3 600 mil. EUR</p>	<p>CIP sa zameriava najmä na MSP podporuje činnosti v oblasti inovácií (vrátane ekologických inovácií), umožňuje lepší prístup k financiam a poskytuje služby podpory podnikania v regiónoch. Program CIP sa rozdeľuje na 3 operačné programy: Program pre podnikanie a inovácie (EIP), Program podpory politiky v oblasti informačných a komunikačných technológií (ICT-PSP), Program Inteligentná energia - Európa (IEE)</p>	<p>Program pre inovácie a podnikanie – zameriava sa na MSP. Spája činnosti zamerané na podnikanie, priemyselnú konkurencieschopnosť a inovácie, vrátane programu eko-inovácií.</p> <p>Podporný program pre politiku IKT (ICT PSP) – podporuje zavádzanie a využívanie IKT, ktoré umožňuje stimulovať inovácie a konkurencieschopnosť.</p> <p>Program Inteligentná energia – Európa (IEE)– prispieva k</p>

¹⁸² Európsky komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum. Siedmy rámcový program. Dostupné na: http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/fp7-brochure_sk.pdf

		urýchlení plnění cílů v oblasti udržitelné energie. Podporuje zlepšování energetické účinnosti, zavádění zdrojů nové a obnovitelné energie a.i. ¹⁸³
Program Eurostars – program pre výskumne orientované MSP (2007-2013) www.eurostars-eureka.eu Ročné financovanie zo štátneho rozpočtu 300-500 tis. EUR	Program Eurostars je európsky program venovaný MSP vykonávajúcich výskum a vývoj (t.j. MSP, ktoré venujú najmenej 10% svojho obratu alebo personálnych kapacít na výskumné činnosti). Eurostars sa zameriava na stimulovanie týchto MSP, aby viedli medzinárodné výskumné a inovačné projekty aj uľahčením prístupu k financovaniu. Pre zapojenie sa do tohto projektu musia byť splnené niektoré kritériá: je nutné zaoberať sa ľubovoľnou technológiou, ktorá má ale použitie na civilné účely a je zameraná na vývoj nového produktu, procesu alebo služby a ďalšie. ¹⁸⁴	Eurostars je otvorená pre kontinuálne žiadosti o finančnú podporu, s priemerom dva termíny podávania každý rok. Najbližší termín na predkladanie žiadostí je 1.3.2012. V priemere sú každý rok vyhlásené dve uzávierky na predkladanie žiadostí. Projekt predkladaný na prefinancovanie cez Eurostars musí mať maximálne trvanie 3 roky a po skončení tohto obdobia musí byť výrobok, ktorý bol vyvinutý v rámci prefinancovaného výskumu, uvedený na trh. ¹⁸⁵

¹⁸³ Európa – Súhrny právnych predpisov EÚ. Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) (2007 – 2013). Dostupné na: http://europa.eu/legislation_summaries/information_society/strategies/n26104_sk.htm

¹⁸⁴ The EUROSTARS programe. Dostupné na: <http://www.eurostars-eureka.eu/>

¹⁸⁵ Európska komisia. Eurostars research funding for SMEs. Dostupné na: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?displayType=news&lang=sk&tpa_id=135&item_id=1377

Účasť organizácií z Bratislavského samosprávneho kraja v 7. rámcovom programe

Tabuľka 49: Zoznam 30 najúspešnejších organizácií v 7. rámcovom programe EÚ pre výskum, vývoj technológií a demonštračné aktivity 2007-2013 (7RP) podľa pridelených prostriedkov z programu - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011.

Názov organizácie	Počet projektov	Príspevok EK (EUR)
Slovenská akadémia vied (všetky ústavy so sídlom v BSK)	52	8 514 210
Univerzita Komenského v Bratislave	22	3 398 035
ARDACO, a.s.	6	3 157 356
Slovenska zdravotnícka univerzita v Bratislave	9	1 771 174
Slovenska technická univerzita v Bratislave	15	1 397 811
Geothermal Anywhere s.r.o.	1	834 400
Výskumný ústav zväračský - Priemyselny inštitút SR	2	605 550
Medzinárodné laserové centrum	3	602 038
Nemetschek Slovensko, s.r.o.	1	557 400
INDRA slovakia, a.s.	1	389 999
Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť	1	358 749
Corinex Communications a.s.	1	347 466
WORLD CONSULT a.s.	1	320 480
NARMSP	3	320 274
TOWERCOM AS	2	282 865
Hameln RDS a.s.	1	275 734
Danubia Nanotech s.r.o.	1	251 563
PRVA ZVARACSKA a.s.	1	234 268
Ekonomická univerzita v Bratislave	2	223 928
SIRECO s.r.o.	1	217 901
SYNKOLA, s.r.o.	1	215 745
Inštitút informatiky a štatistiky INFOSTAT	1	214 400
SOPK	1	206 800
PAM-AK s.r.o.	1	200 671
Združenie BITERAP	1	191 660
Výskumný ústav potravinársky	3	174 777
BIC Bratislava	3	173 269
Slovenska inovačná a energetická agentúra	2	172 006
Slovak telekom a.s.	2	169 584
RNDr. Kamil Vrana, CSc.-Hydeko-KV	1	155 000
Spolu všetky organizácie (63) v Bratislavskom kraji	189	28 157 014

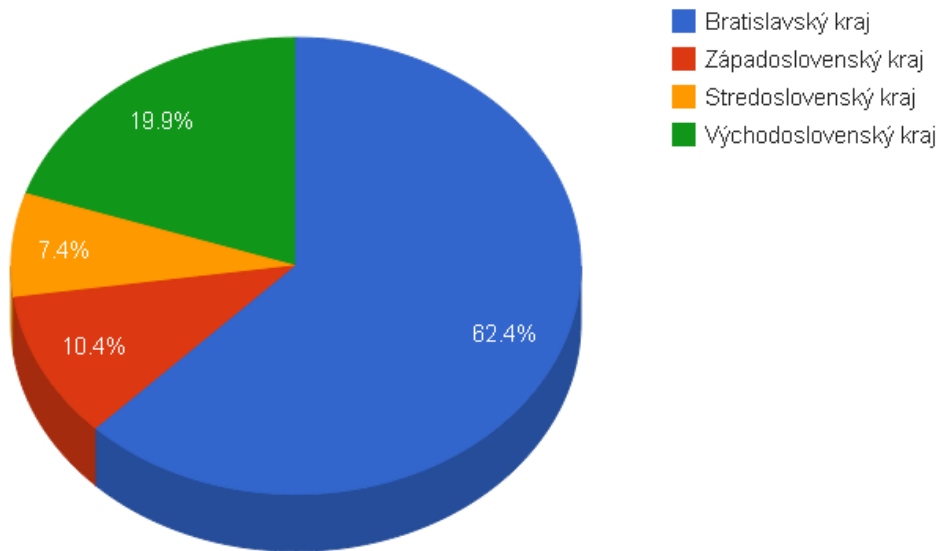
Prameň: Databáza EKORDA 2007-2011, Spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 50: Analýza účasti ústavov Slovenskej akadémie vied so sídlom v Bratislavskom kraji v 7. rámcovom programe EÚ pre výskum, vývoj technológií a demonštračné aktivity 2007-2013 (7RP) podľa pridelených prostriedkov z programu - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011.

Názov	Počet projektov	Príspevok EK (EUR)
Ústav informatiky SAV	6	1 973 796
Virologický ústav SAV	5	1 429 463
Fyzikálny ústav SAV	3	725 400
Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV	3	706 071
Ústav polymérov SAV	4	659 072
Elektrotechnický ústav SAV	3	442 741
Ústav anorganickej chémie SAV	1	436 050
Ústav krajinnej ekológie SAV	3	397 064
Ústav zoológie SAV	1	275 000
Chemický ústav SAV	2	260 204
Ústav experimentálnej endokrinológie SAV	1	252 900
Prognostický ústav SAV	2	185 851
Ekonomický ústav SAV	3	172 978
Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV	2	166 320
SAV (ostatné / nezaradené)	8	149 671
Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV	1	84 690
Sociologický ústav SAV	1	79 920
Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV	1	59 920
Botanický ústav SAV	1	42 800
Geofyzikálny ústav SAV	1	14 300
SPOLU SAV so sídlom v Bratislavskom kraji	52	8 514 210

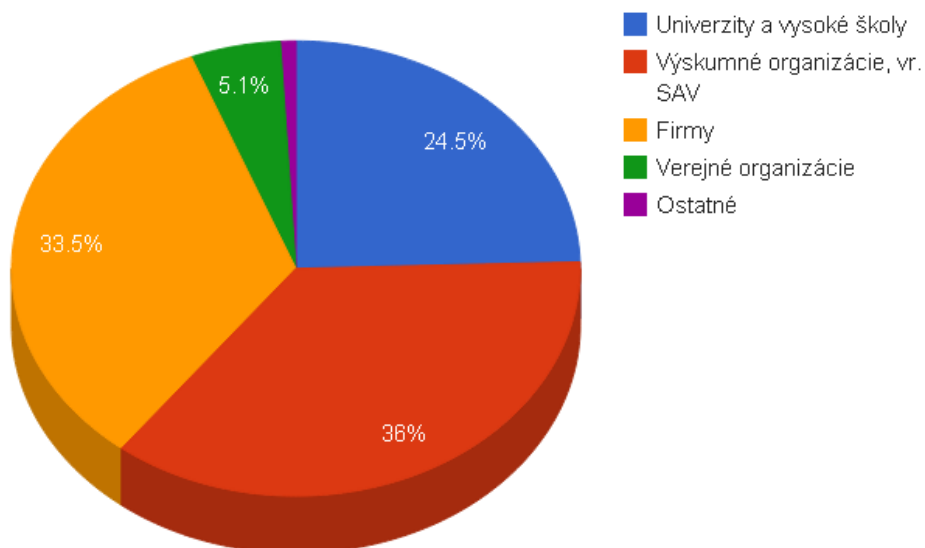
Prameň: Databáza EKORDA 2007-2011, Spracovanie BIC Bratislava

Graf 12: Rozdelenie prostriedkov 7. rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj technológií a demonštračné aktivity 2007-2013 (7RP) podľa pridelených prostriedkov z programu podľa krajov (NUTS2) - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011.

Prameň: Databáza EKORDA 2007-2011, Spracovanie BIC Bratislava

Graf 13: Rozdelenie prostriedkov 7. rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj technológií a demonštračné aktivity 2007-2013 (7RP) v Bratislavskom kraji podľa typu organizácie - údaje za úspešné projekty v rokoch 2007-2011.

Prameň: Databáza EKORDA 2007-2011, Spracovanie BIC Bratislava

1.2.2.2. Programy medzinárodnej teritoriálnej spolupráce

Tabuľka 51: Programy medzinárodnej teritoriálnej spolupráce

Programy medziregionálnej spolupráce EÚ		
Názov programu	Všeobecná charakteristika programu	Oblasti podpory
<p>Program Stredná Európa (2007-2013) www.central2013.eu Rozpočet: 231 mil. EUR</p>	<p>Program je zameraný na spoločné projekty pre inovácie, konkurencieschopnosť, ochranu životného prostredia a dopravnú dostupnosť krajín strednej Európy. Je nástupcom programov INTERREG IIIB. Program beží od roku 2007 do r. 2013. CENTRAL EUROPE investuje 231 miliónov EUR na projekty medzinárodnej spolupráce týkajúce sa verejných aj súkromných organizácií z Rakúska, Českej republiky, Nemecka, Maďarska, Talianska, Poľska, Slovenskej republiky a Slovinska.</p> <p>Program je financovaný z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj. Záujemcovia o partnerstvá sú vyzvaní, aby navrhli svoje projekty do verejných výziev na predkladanie návrhov, ktoré budú zverejňované.</p>	<p>Program poskytuje finančné prostriedky na projekty spolupráce týkajúce sa štyroch tematických oblastí:¹⁸⁶</p> <p>Priorita 1 - Inovácie</p> <p>Priorita 2 - Dostupnosť</p> <p>Priorita 3 - Životné prostredie</p> <p>Priorita 4 - Konkurencieschopnosť</p> <p>Projekty v rámci prioritnej osi Inovácie sú zamerané na vytváranie rámcového prostredia pre inovácie, budovanie inovačných schopností v regióne a rozvoj znalostí.</p>
<p>Program Juhovýchodná Európa (2007-2013) www.southeast-europe.net Rozpočet: 206 mil. EUR</p>	<p>Globálnym cieľom Programu je zlepšiť proces územnej, ekonomickej a sociálnej integrácie v Juhovýchodnej Európe a prispieť ku kohézii, stabilite a konkurencieschopnosti územia prostredníctvom rozvoja transnacionálneho partnerstva a spoločných akcií strategického významu. Cieľ programu sa bude dosahovať prostredníctvom nasledujúcich špecifických cieľov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program prispeje k inováciám, podnikaniu, znalostnej ekonomike a informačnej spoločnosti konkrétnymi spoločnými akciami. 2. Program zlepší atraktivitu regiónov a miest pri presadzovaní trvalo udržateľného rozvoja, fyzickej a znalostnej dostupnosti a kvality životného prostredia integračnými prístupmi a konkrétnymi spoločnými ak- 	<p>Program má 4 prioritné osi:</p> <p>Prioritná Os 1 : Podpora inovácií a podnikania – Podpora inovácií, podnikania, znalostnej ekonomiky a informačného spoločnosť prostredníctvom konkrétnych spoločných aktivít s viditeľnými výsledkami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zameranie: Rozvinúť technologické a inovačné siete v špecifických oblastiach, Rozvinúť nápomocné prostredie pre inovačné podnikanie, Zlepšiť rámcové podmienky a pripraviť cestu pre inováciu <p>Prioritná Os 2: Ochrana a rozvoj životného prostredia</p>

¹⁸⁶ CENTRAL EUROPE. Priorities. Dostupné na: <http://www.central2013.eu/about-central/priorities/>

	<p>ciami a viditeľnými výsledkami.</p> <p>3. Program podporí integráciu podporou vyrovnaných kapacít pre transnacionálnu územnú spoluprácu na všetkých úrovniach.</p>	<p>Prioritná Os 3: Podpora dostupnosti</p> <p>Prioritná Os 4: Rozvoj transnacionálnych synergii pre trvalo udržateľný rast územia</p>
<p>Program Interreg IVC (2007-2013)</p> <p>www.interreg4c.eu, www.interregc.sk/interreg-ivc</p> <p>Rozpočet: 321 mil. EUR</p>	<p>Cieľom programu je posilniť v období 2007-2013 medziregionálnu spoluprácu európskych regiónov. Program podporuje 2 typy intervencií: regionálne iniciatívy (interregionálne kooperačné projekty) a kapitalizačné projekty. Oba typy projektov musia spĺňať určité podmienky. Napr. partnerstvo musí reprezentovať najmenej tri krajiny, z toho aspoň dve musia byť členské krajiny EÚ či partnermi musia byť verejné organizácie. Národným orgánom pre program je Ministerstvo hospodárstva SR.</p>	<p>Program je zoskupený do dvoch tematických priorít:</p> <p>Priorita 1 rieši inovácie a znalostnú ekonomiku, pričom sa sústreďuje najmä na podtémy inovácie, výskum a technologický rozvoj, podnikanie a MSP, informačná spoločnosť, zamestnanosť, ľudský kapitál a vzdelávanie.</p> <p>Priorita 2 sa zameriava na životné prostredie a prevenciu voči rizikám, najmä na podtémy prírodné a technologické riziká, vodné hospodárstvo, odpadové hospodárstvo, biodiverzita a ochrana prírodného dedičstva, energia a trvalo udržateľná doprava, kultúrne dedičstvo a krajina.</p>
<p>Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika (2007-2013)</p> <p>www.husk-cbc.eu/sk/</p> <p>Rozpočet: 176,5 mil. EUR</p>	<p>Oprávnenými žiadateľmi projektu sú právnické osoby z prihraničných regiónov Slovenskej republiky a Maďarska. Žiadateľ musí zároveň byť: verejnou spoločnosťou, súkromnou organizáciou s verejnou účasťou alebo neziskovou spoločnosťou založenou v súlade s verejným alebo súkromným právom na účely verejného záujmu alebo na špecifický účel na zabezpečenie potrieb všeobecného záujmu. Hlavným cieľom projektu je zvýšenie úrovne hospodárskej a sociálnej integrácie maďarsko-slovenskej prihraničnej oblasti, Program ponúka širokú škálu oblastí podpory a opatrení. V programovom období budú k dispozícii finančné zdroje, vrátane približne 176,5 miliónov EUR z grantov ERDF.</p>	<p>Momentálne nie je uvedená žiadna výzva na predkladanie žiadostí.</p> <p>Hlavné ciele programu:</p> <p>posilňovanie hospodárskej konkurencieschopnosti v prihraničnej oblasti,</p> <p>Zvýšenie súdržnosti ľudí v regióne,</p> <p>Zlepšenie dostupnosti a komunikácie prihraničných oblastí,</p> <p>Ochrana prírodných hodnôt.</p>
<p>Program cezhraničnej spolupráce Rakúsko - Slovenská republika (2007-2013)</p>	<p>Celkové strategické ciele Programu sú postavené na budovaní aktívneho hraničného regiónu, založeného na znalostnej ekonomike, regiónu, ktorý je atraktívny pre sociálne a environmentálne aktivity a ktorý má dôležitú úlohu medzi európskymi metropolitnými regiónmi¹⁸⁷.</p>	<p>Program pozostáva z dvoch tematických priorít a aktivít technickej pomoci¹⁸⁸:</p> <p>1. Znalostný región a hospodárska konkurencieschopnosť - Cezhraničná spolupráca MSP, spolupráca</p>

¹⁸⁷ Program Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Prehľad. Dostupné na: http://www.sk-at.eu/sk-at/sk/2-1_prehľad.php

¹⁸⁸ Program Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Priority. Dostupné na: http://www.sk-at.eu/sk-at/sk/2-4_priority.php

<p>www.sk-at.eu Rozpočet: 59,9 mil. EUR</p>		<p>v oblasti výskumu, technológii a vývoja; Kultúrna spolupráca, spolupráca v cestovnom ruchu; Vzdelávanie a kvalifikácia, integrácia trhov práce; Sociálna dimenzia integrácie (sociálne a zdravotné služby).</p> <p>2. Dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj</p>
<p>Program cezhraničnej spolupráce Česká republika - Slovenská republika (2007-2013) www.sk-cz.eu Rozpočet: 92,7 mil. EUR</p>	<p>S rozpočtom 92,7 miliónov EUR z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja program podporuje spoločensko-kultúrny a hospodársky rozvoj, územnú dostupnosť a životné prostredie v slovensko-českom pohraničí¹⁸⁹.</p>	<p>Program má dve prioritné osi:</p> <p>Prioritná os I: Podpora spoločensko-kultúrneho a hospodárskeho rozvoja cezhraničného regiónu a spolupráce. Jej cieľom je podpora rozvoja kultúry a zachovania tradícií, spolupráca regiónov, vzdelávanie, rozvoj cezhraničného cestovného ruchu či menšie investičné projekty.</p> <p>Prioritná os II: Rozvoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia. Jej cieľom je podpora rozvoja dopravy v pohraničí, rozvoja životného prostredia a krajiny a zlepšenie informačnej a komunikačnej dostupnosti pohraničia.</p>

¹⁸⁹ Program cezhraničnej Spolupráce Slovenská republika – Česká republika. O programe 2007-2013. Dostupné na: <http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/o-programe-2007-2013/>

1.2.2.3. Hodnotenie podpory vedy, výskumu a inovácií

BSK je v čerpaní finančných prostriedkov v SR s odstupom najlepší, získava až 62 % všetkých prostriedkov zo 7. RP ale v porovnaní s vyspelými regiónmi EÚ zaostáva. Táto tendencia sa žiaľ zhoršuje a hrozí ešte výraznejšie zaostávanie v rámci EÚ.

Prostriedky zo štátneho rozpočtu SR vynakladané na V/V a inovácie nie sú dostatočné. Vláda SR sa síce zaviazala do roku 2020 zdvojnásobiť rozpočet na VV a inovácie, dodržanie tohto záväzku je na základe doterajších skúseností otázne. Ak sa prostriedky zo štátneho rozpočtu nezvýšia, zaostávanie SR a tiež BSK za vyspelými štátmi EÚ sa bude prehľbovať.

Štrukturálne fondy tvoria aj v BSK podstatnú časť financovania rozvoja VV a inovačnej infraštruktúry. V budúcom plánovacom období (2014 – 2020), ktoré je predmetom tejto štúdie, hrozí výrazné zníženie ich objemu (absencia výnimky pre BSK), a tým spomalenie procesu rozvoja VV inovačných aktivít

1.3. Analýza systémov regionálnej podpory VVI vo vybraných regiónoch EÚ

1.3.1. Analýza systémov regionálnej podpory VVI a identifikácia možností prenosu do BSK na príklade regiónov Juhomoravského kraja a Viedenského kraja

1.3.1.1. Analýza inovačnej stratégie regiónu Viedeň, jej interakcie a prenositeľnosť s BSK

A. Popis regiónu z pohľadu inovačnej stratégie

Pre ciele projektu v nasledujúcej časti uvádzame len zásadný popis regiónu z pohľadu východísk a implementácie inovačnej stratégie.

Región ako taký leží v srdci strednej Európy a Viedeň samotná má ambície byť hybnou silou rozvoja regiónu.

Región Viedne sám seba identifikuje ako neoddeliteľnú súčasť „Stredoeurópskeho regiónu“ (CENTROPE). Je nevyhnutné poznamenať, že vo svojej stratégii pripisuje rovnocennú pozíciu Bratislave, napriek v súčasnosti evidentnému zaostávaniu v oblasti inovačnej infraštruktúry.

Viedenská inovačná stratégia je postavená na základe nasledovných predispozícií:

Viedeň sa zameriava na budúcnosť

Viedeň ako národné hlavné mesto i ako jeden z deviatich krajov Rakúska je miestom extenzívnych podnikateľských aktivít. Ako taká orientuje svoju stratégiu na výskum, technológii a inovácii.

Tradičná kultúrna a vzdelanostná metropola

Viedeň nie je len mestom kultúry ale aj metropolou vedy a výskumu. Mesto má dlhodobú tradíciu kreatívneho myslenia a podnikateľskej inovácie. Známe viedenské školy získali celosvetové uznanie vďaka výsledkom špičkových vedcov, ktorých vychovali, napr.:

- Viedenská škola medicíny (Ignaz Semmelweis a držitelia Nobelovej ceny Karl Landsteiner (1930 – Nobelova cena) a Konrad Lorenz (1973 – Nobelova cena))
- Viedenská škola psychoanalýzy (Sigmund Freud (1930 – Goethova cena), Alfred Adler, Viktor Frankl (1985 – Oskar Pfister Award))
- Viedenská škola národnej ekonomiky (Carl Menger a držiteľ Nobelovej ceny Friedrich von Hayek (1974 – Nobelova cena))

Univerzitné mesto od roku 1365

Viedenská univerzita je jednou z najstarších a druhá najväčšia v nemecky hovoriacich krajinách. Poskytuje vzdelanie 130 000 študentom, popri tom spravuje viac ako 1 000 výskumných ústavov a podporuje 400 firiem – spin-offov, ktoré vytvárajú znalostnú ekonomiku Viedne.

Prenos poznatkov do praxe

Viedenský výskumníci a inovatívne firmy sú úspešné v prenose výsledkov vedy do praxe. Výskum technológie a inovácie spolu s aktívnou politikou ich podpory, sú kľúčom prínosov do budúcnosti. Niekoľko faktov:

- Viedeň je medzi 6 top regiónmi EÚ v počte publikácií na obyvateľa
- Úroveň regionálneho výskumu je na 6. mieste EÚ
- V podiele vedeckého personálu na pracovnej sile je Viedeň druhá za Štokholmom
- Viedeň sa stala prvým regiónom Európy so 100percentným pokrytím službami e-government

Jedna z 10 najrozvinutejších ekonomík v Európe

Výsledky viedenskej ekonomiky ju zaraďujú medzi 10 najúspešnejších regiónov Európy. V súčasnej dekáde sa Viedeň etablovala ako bankové a finančné centrum. Viedeň má veľký populačný rast, ktorý by mal dosiahnuť v roku 2035 21 percentný nárast oproti súčasnosti (1 731 236 obyvateľov – 1.1.2012¹⁹⁰), čo bude znamenať 2 milióny obyvateľov.

Nové možnosti vďaka politike podpory výskumu technológií a inovácií

V tejto oblasti sa Viedeň stala atraktívnym regiónom EÚ. V rámci „Technologickej iniciatívy Viedeň“ investovala 400 miliónov do technologických projektov od roku 1997. V súčasnosti ťaží región z tejto iniciatívy a konsoliduje mesto v smere k trvalo udržateľnému rozvoju nielen z hľadiska ekonomických perspektív, ale i kultúrneho rozvoja.

Regionálna inovačná stratégia pripravená tými najlepšimi

Viedeň zavrhila v súčasnosti projekt „Viedeň hľadá do budúcnosti“, ktorý stanovil explicitnú inovačnú stratégiu. Táto je pripravená expertmi z vedy, výskumu a podnikania. Prezentujeme ju ďalej.

¹⁹⁰ Vienna in figures 2012. s. 6. Dostupné na: <http://www.wien.gv.at/statistik/pdf/viennainfigures.pdf>

B. Inovačná stratégia

V budúcich rokoch Viedeň bude sústreďovať svoju inovačnú politiku na päť nasledujúcich oblastí:

Personálne zdroje – mozgy pre Viedeň

Cieľom aktivít v tejto oblasti je zlepšenie využitia enormného potenciálu ľudských zdrojov. Rôzne aktivity budú slúžiť na zlepšenie perspektív a podmienok pre vysoko kvalifikovaných mladých vedcov. Špeciálna pozornosť bude venovaná znevýhodneným skupinám populácie ako napr. absolventom s migračným pozadím.

Kľúčové oblasti – profil a relevancia

V minulých rokoch boli identifikované a následne rozvíjané kľúčové oblasti výskumu a inovácií. A tieto budú ďalej podporované v budúcnosti. Navyše budú podporované nové oblasti výskumu a inovácií čo sa týka miesta aj obsahu.

Najdôležitejšie oblasti pre inovačnú stratégiu:

- kvalita života/medicína
- informačné a komunikačné technológie
- kreatívny priemysel/médiá

Výskum a mesto – komunikácia, vzdelávanie a verejnosť

Výsledky výskumu a inovácie vedú k zmenám v spoločnosti. Prostredníctvom novej skupiny opatrení „Viedenský výskum v dialógu“, bude aktivovaný kritický rozsah kontinuálnej výmeny vedomostí a informácií medzi vedou a občanmi tak, aby sa zlepšila pozícia pre ohodnotenie budúcich možností a rizík.

Horúce miesto pre výskum a inovácie – umožnenie ďalšieho rozvoja

Pre komunitu vedcov, miestne siete poskytujú nevyhnutnú materiálnu infraštruktúru, ktorá je úrodnou pôdou pre invenciu. „Substrát kreativity“, ktorý sa stal črtou inovatívneho prostredia vo Viedni je nevyhnutné ďalej rozvíjať. Cielená politika umiestňovania podnikov v rámci inovačných, technologických a vedeckých centier/parkov bude koordinovaná s federálnou vládou.

Európsky rozmer inovácií – Viedeň ako miesto pre napojenie na medzinárodné siete

Poloha Viedne umiestnenej v rámci medzinárodných sietí výskumu a inovácií bude posilňovaná. V tomto procese bude prioritou integrácia do dynamicky rozvíjajúceho sa regiónu CENTROPE.

V rámci uvedených piatich oblastí mesto Viedeň vybralo k realizácii 6 tzv. kick-off projektov pre okamžitú implementáciu:

- podpora „skupín juniorov“

Mladí vedci s potenciálom budú mať možnosť vytvoriť nezávislé skupiny priradené ku kľúčovým oblastiam inovácií identifikovaných mestom. Toto im umožní nielen nezávislú prácu, ale aj skúsenosti v oblasti vodcovstva na začiatku ich kariéry.
- „Program pre humanitné, sociálne a kultúrne vedy“ ako nové oblasti výskumu

Tieto oblasti budú aktívne podporované, ako komplementárne k uvedeným kľúčovým sektorom inovácií
- Expanzia kampane „Výskum a mesto“

Pod sloganom „Viedenský výskum v dialógu“ bude podporovaná komunikácia medzi rôznymi záujmovými organizáciami a jednotlivcami
- Revidovanie princípov podpory podnikania „ZIT 08 PLUS“

Princípy podpory podnikania inovačného a technologického centra ZIT budú na základe uvedeného projektu inovované, v zmysle sústredenia sa na podporu inovácií v sektore služieb, medzisektorálne oblasti a podobne
- Vytvorenie top lokácií pre špecifický klientský výskum

Rozvoj podnikateľských priestorov pre inovačné firmy a aplikovaný výskum bude lepšie koordinovaný v zmysle obsahu a umiestňovanie klientského výskumu a špeciálnych zákazníckych riešení.
- Program mobility v rámci CENTROPE

Program vytvorí lepšie a špecificky orientované možnosti pre výmenu študentov a vedcov.

C. Prenositelnosť inovačnej stratégie do Bratislavského regiónu

Po zvážení a analýze súčasných podmienok v rámci regiónu Viedne a Bratislavy zhrnieme jej prenositeľnosť do nasledovných bodov:

- Ako celok je inovačná stratégia regiónu Viedeň neprenositelná vzhľadom na rozdielnosť východiskovej situácie vo Viedni a v Bratislave. V súčasnosti sú v rámci regiónu Bratislavy najaktuálnejšie témy/aktivity, ktoré už nie sú témami v rámci stratégie vo Viedni – jedná sa najmä o špecifické finančné nástroje ako zárodkový a rizikový kapitál. Tieto už vo Viedni fungujú bez regionálnej podpory, na základe komerčných trvalo udržateľných princípov.
- Napriek tomu, že v predchádzajúcom odseku uvedené špecifické nástroje nie sú predmetom súčasnej stratégie, dá sa v špecifických oblastiach poučiť z minulých období rozvoja regiónu Viedne, najmä z toho pohľadu, že tieto nástroje sú zrejme v súčasnosti disponibilné bez regionálnych, či federálnych intervencií v primeranom rozsahu a trvalo udržateľné.
- Jednotlivé prvky infraštruktúry samozrejme prenositeľné sú. Je treba prihliadať na primeraný rozsah týchto aktivít, je potrebné zvážiť rozsah ich potreby tak, aby boli intervencie efektívne a neminuli sa účinkom.
- Špeciálne sa dá poučiť z dôrazu inovačnej stratégie na človeka. Človek ako taký a jeho potreby a potenciál je najdôležitejším objektom podpory a nie podniky, sektory, projekty, či technológie.
- Napriek skutočnosti, že okolité regióny sú menej rozvinuté, inovačná stratégia Viedne na spoluprácu s nimi kladie zrejme väčší dôraz ako ony, rozhodne to platí v porovnaní s Bratislavou. Jednoznačne odporúčame využiť túto iniciatívu tak, aby región Bratislavy z týchto snáh benefitoval rozvíjaním komplementárnych nástrojov, resp. pri plánovaní odporúčame zohľadniť možnosti, ktoré ponúka iniciatíva Viedne. Relevantné iniciatívy budú zohľadnené v návrhovej časti dokumentu.

Konkrétne prenositeľné nástroje budú špecifikované v návrhovej časti dokumentu.

1.3.1.2. Región juhomoravského kraja

Juhomoravské Inovačné centrum JIC

A. Východiská pre rozvoj a implementáciu RIS v juhomoravskom kraji

Juhomoravský kraj s metropolitným sídlom v Brne je síce takmer dvakrát väčší ako BSK, ale mesto Brno (370 000 obyvateľov) je porovnateľné s mestom Bratislava nielen priemyselnou základňou ale aj výskumno-vývojovou základňou ako aj blízkosťou lokality, iba 130 km od Bratislavy.

Priemyselná základňa je charakterizovaná strojárskou, elektrotechnickou, a potravinárskou výrobou, ale aj vysokou koncentráciou ICT a biotechnologických firiem. Stojí za zmienku, že Brno bolo v druhej polovici 20 storočia centrom vývoja elektrónových mikroskopov pre krajiny bývalého východného bloku a koncentrovalo značný V/V potenciál.

V Brne pôsobia štyri univerzity, a to Masarykova univerzita, VUT v Brne, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, a Veterinárná a farmaceutická univerzita, na ktorých študuje 80 000 študentov, pôsobí 8 000 výskumných pracovníkov a ročne vychovávajú viac ako 1 000 doktorandov. V Brne pôsobí takmer 300 technologických firiem.

Priemyselná a VV základňa vytvárajú priaznivé predpoklady pre rozvoj inovácií a zakladanie technologických firiem. Hlavným dôvodom budovania JIC bola pomerne nízka prenositeľnosť výsledkov V/V aktivít do praxe a vysoká nezamestnanosť. Dôležitú úlohu zohrala skutočnosť, že hlavné mesto Praha nemohlo získať štrukturálne fondy, takže Brno sa stalo ich hlavným príjemcom pre rozvoj V/V ČR.

B. Budovanie a prevádzkovanie JIC

Samotný proces plánovania JIC prebiehal v troch etapách, bola vypracovaná RIS 1, RIS 2 a RIS3. Už vo fáze RIS 1 bol dosiahnutý **politický a regionálny konsenzus**, t.j. dohoda medzi centrálnou vládou, juhomoravským krajom a mestom Brnom naprieč politickým spektrom ako aj medzi všetkými štyrmi univerzitami pôsobiacimi v meste.

Na základe politického a regionálneho konsenzu vzniklo v Brne v roku 2003 JIC ako združenie juhomoravskeho kraja, mesta Brno a všetkých štyroch univerzít.

Postupnosť budovania JIC

Na základe politického a regionálneho konsenzu bola vypracovaná RIS 2 stratégia navrhujúca zriadiť JIC a v roku 2003 bol otvorený prvý inkubátor, postupne (2008) boli postavené ďalšie dva inkubátory s celkovou rozlohou 8 000 m² ako súčasť inovačného parku. V roku 2004 vznikol CEITEC (Stredoeurópsky Technologický inštitút), v 2005 Juhomoravské centrum pre medzinárodnú mobilitu (vedcov), v 2006 ICRC (Medzinárodné centrum klinického výskumu), v 2009 boli poskytnuté inovačné vouchere pre technologické firmy, v 2010 bola v rámci RIS3 schválená realizácia „Science centra“ a v 2011 boli realizované nové infraštruktúry pre firmný výskum.

Zabezpečenie financovania budovania a prevádzky JIC

Politický a regionálny konsenzus bol podstatným predpokladom pre získanie financovania a prevádzkovania JIC. Je zrejmé, že okrem verejných zdrojov boli investované signifikantné súkromné prostriedky, ich výška však nie je známa. V uvedenej kvantifikácii taktiež nie sú uvedené investičné stimuly poskytnuté agentúrou Czechinvest na alokáciu zahraničných high tech firiem.

Podľa informácií JIC bolo kumulatívne investovaných **viac ako 600 mil. EUR** do budovania JIC a do výskumných infraštruktúr v oblasti IKT, biovied, nových materiálov, technológií obnoviteľných energetických zdrojov, nano a mikrotechnológií, dopravných technológií a pod. Tieto prostriedky pochádzajú zo štrukturálnych fondov ale aj zo štátneho rozpočtu. Ďalším mimoriadne dôležitým ukazovateľom sú výdavky, verejného sektora – univerzít, ako aj súkromné výdavky alokovaných technologických firiem – na VV a inovačné aktivity vo **výške 250 mil. EUR ročne**. V prípade schopnosti udržania takéhoto objemu ročných výdavkov na VV a inovácie sa stane Brno najviac inovatívnym regiónom v ČR a dosiahne úroveň vyspelých regiónov v EU.

Misia JIC

Misiou, resp. poslaním JIC je **Podpora vzniku a rozvoja inovačných firiem** na základe poskytovania služieb v oblasti transferu technológií a poznatkov, podpory zakladania nových technologických firiem, alokácie zahraničných technologických firiem, outsourcingu VV aktivít veľkých firiem, poskytovania vybraných finančných programov vrátane inovačných voucherov, priamej podpory VV aktivít firiem miestnymi univerzitami, poskytovaním priestorov a VV infraštruktúry.

Ďalšou súčasťou misie JIC je maximalizácia VV potenciálu s cieľom podpory VV ekonomického rozvoja, a tým podpora konkurencieschopnosti celého regiónu. Hlavným nástrojom je, ako už bolo uvedené, vznik, alokácia a rozvoj inovačných firiem.

Hlavné piliere činnosti JIC

Realizácia poslania JIC je založená na štyroch „hlavných pilieroch“ činností JIC, a to:

Služby pre inovačné firmy ako:

- Inovačná infraštruktúra : poskytovanie priestorov v inovačnom parku a v inkubátore, podnikateľské poradenstvo, finančné programy a rozvoj klastrov
- podpora v procese transferu poznatkov a technológií
- podpora vo výchove a akvizícií ľudských zdrojov
- internacionalizácia činnosti

Inovačná infraštruktúra

JIC poskytuje inovačným firmám komplexnú materiálnu a nemateriálnu infraštruktúru, a to :

Kancelárie a laboratóriá v troch inkubátoroch a v inovačnom parku, pričom v troch inkubátoroch s rozlohou 8 000 m² pôsobí 20 spoločností a 28 spoločností už inkubátor opustilo, (v oboch prípadoch ide o novozaložené spoločnosti), v inovačnom parku pôsobí viac ako 50 spoločností (ide o zahraničné inovačné firmy, resp. ich pobočky alokované v inovačnom parku JIC), personál JIC poskytuje najmä začínajúcim firmám podnikateľské poradenstvo, marketingové a patentové poradenstvo, podporu pri prístupe k financiám, najmä k vlastným finančným programom a rizikovému kapitálu. Ďalšou službou je podpora pri spolupráci s univerzitami, expertmi a inými high tech firmami a agentúrami, napr. Czechinvestom.

V inkubátoroch JIC majú firmy zvýhodnené nájomné po dobu troch rokov. Firmy z oblasti bio priemyslu majú zvýhodnené nájomné po dobu piatich rokov. Nájomné v tomto období progresívne stúpa. Vzhľadom na obsadenosť inkubátorov momentálne zástupcovia JIC uvažujú o zrušení zvýhodneného nájomného. Zvýhodnené by ostalo iba poskytovanie služieb v rámci inkubátora.¹⁹¹ V rámci rozvoja klastrov realizuje personál JIC terénny prieskum firiem a VV pracovník, uskutočňuje „Inovačnú akadémiu“, vzdelávanie v oblasti rozvoja inovácií, rozvíja networkingové aktivity, podporuje nové kontakty a iniciuje spoluprácu firiem pôsobiacich v JIC s univerzitami a s inými firmami.

Podpora v procese transferu poznatkov a technológií

V oblasti transferu poznatkov a technológií personál JIC pomáha identifikovať, ochraňovať (napr. podpornými aktivitami v procese patentovania a licencovania nových poznatkov, resp. technológií) a komercializovať duševné vlastníctvo (DV) vznikajúce na univerzitách, podporuje zmluvný výskum na univerzitách, stimuluje outsourcing VV aktivít firiem, najmä zahraničných, do JIC, poskytuje inovačné vouchre technologickým firmám, ktoré stimulujú univerzitný výskum v ich prospech a podporujú medzinárodné výskumné kontrakty.

Podpora vo výchove a akvizícií ľudských zdrojov

Kvalifikované ľudské zdroje sú základným predpokladom budovania inovačného centra (popri už spomínanej infraštruktúre a finančných zdrojoch). Štyri univerzity v Brne, ktoré navštevuje cca 80 000 študentov, ročne vyprodukujú 16 000 absolventov a 1 000 doktorandov. Celkovo pôsobí v Brne asi 8 000 výskumných pracovníkov, vrátane zahraničných vedcov, čo **predstavuje veľmi vysokú regionálnu koncentráciu VV pracovníkov** a odborného dorastu vôbec. Úroveň vzdelávania výskumu v Brne je pomerne vysoká, pričom platy výskumných pracovníkov sú ešte stále nižšie v porovnaní so západnou Európou, resp. USA. Toto je spolu s investičnými stimulmi a investovanými finančnými zdrojmi vôbec, **hlavným faktorom úspechu JIC v rámci ktorého pôsobí viac ako 270 technologických a inovačných firiem** vrátane Microsoft Innovation a Mayo Clinic Research z USA.

¹⁹¹ Informácia poskytnutá na požiadanie od p. Dr. Davida Uhlířa, zástupca riaditeľa JIC

Internacionalizácia činností

Česká republika je pomerne malá krajina a ak chce dosahovať nadpriemerné výsledky v oblasti VV a inovačného podnikania, musí internacionalizovať nosné aktivity, a to od získavania zahraničných finančných zdrojov, alokáciu zahraničných inovačných firiem v regióne až po podporu exportu inovačných firiem. Mimoriadne efektívna aktivita je alokácia VV aktivít renomovaných zahraničných firiem v JIC, ako napr. Microsoft v oblasti IT alebo americkej Mayo Clinic v oblasti zdravotníckeho výskumu. Týmto spôsobom sa podarilo dostať do regiónu medzinárodne vysokú „značku –brand“ svetového výskumu vo vybraných doménach (IT a bioscience). Táto akvizícia, podporená investičnými stimulmi do alokácie VV firiem (zo strany Czechinvestu), bola mimoriadne efektívna, keďže viedla k príchodu mnohých zahraničných VV resp. inovačných aktérov, výsledkom je alokácia viac ako 270 technologických firiem.

Ďalšou aktivitou je získavanie zahraničných vedcov do JIC, na čo boli vyčlenené zvláštne finančné prostriedky. Personál JIC podporuje univerzity a firmy pri získavaní zahraničných finančných zdrojov na VV aktivity, napr. Rámcových programov EU, networking v rámci regiónu, najmä s Rakúskom, Nemeckom a Slovenskom a spolu s Czechinvestom aktívne pomáha inovačným firmám pri exporte ich produktov a služieb.

Podporné programy a nástroje JIC

Okrem inovačnej infraštruktúry realizuje JIC špeciálne finančné programy. Spomenúť treba napr. Mikropôžičkový program pre začínajúce firmy (0,6 mil. EUR), poskytovanie inovačných voucherov umožňujúcich inovačným firmám spolufinancovať VV aktivity v miestnych univerzitách, podpora talentovaných študentov (1 mil. EUR), program financovania príchodu zahraničných vedcov do JIC (4 mil. EUR) a program vzdelávania študentov v oblasti inovačného podnikania a financovanie sprostredkovateľských workshopov.

Výsledky JIC

- Vybudovanie materiálnej inovačnej infraštruktúry – 8 000 m² kancelárskych priestorov a laboratórií
- Založenie 55 nových inovačných firiem, v ktorých vzniklo 350 high tech pracovných miest
- Alokácia 50 zahraničných technologických firiem v JIC a vytvorenie viac ako 7 000 pracovných miest
- Schopnosť permanentnej dohody v inovačnom systéme brnianskeho regiónu
- Relevantné ovplyvňovanie štrukturálnych fondov a národných finančných zdrojov
- Dosiahnutie celoeurópskeho imidžu Brna, resp. juhomoravského kraja ako významného rýchlo sa rozvíjajúceho inovačného regiónu v EU

Ciele JIC do roku 2020

V roku 2020, po 17 rokoch existencie JIC, je cieľom vytvoriť 16 000 nových technologických pracovných miest, teda viac ako dvojnásobok doteraz vytvorených, zvýšiť regionálny HDP o 2 % HDP na základe generovania inovačných produktov a služieb a posunúť región JMK medzi 50 najviac inovátnych regiónov v EU. Tieto ciele sa s podporou štrukturálnych fondov obdobia 2014 – 2020 javia reálne, na druhej strane vznikne, popri viedenskom regióne, významný konkurent pre inovačný systém BSK.

C. Hlavné faktory úspešnosti JIC

Je zrejmé, že JIC po takmer 10 rokoch svojej existencie predstavuje jednu z najúspešnejších regionálnych inovačných politík v nových členských krajinách. Medzi hlavné príčiny úspechu patria:

- V Brne sa podarilo dosiahnuť **politický a regionálny konsenzus**, t.j. centrálna vláda, vedenie kraja a mesta na jednej strane ako aj vedenia všetkých univerzít a Akadémie vied Českej republiky na strane druhej sa dohodli na spoločnej stratégii, ktorú potom dôsledne realizovali.
- Východiskom pre RIS boli **silné aspekty regionálneho rozvoja**, najmä orientácia lokálnych univerzít na bioscience a IT, **koncentrácia** študentov, doktorandov a výskumných pracovníkov, teda **relevantných ľudských zdrojov a rozvoj aktivít transferu technológií a poznatkov**.
- Autority ČR boli schopné získať viac ako **600 miliónov EUR zo štrukturálnych fondov** na modernizáciu VV infraštruktúr, priestorových aj laboratórnych a následne tieto **infraštruktúry sprístupniť** inovačným firmám pôsobiacich v regióne.
- JIC sa podarilo s podporou Czechinvest **získať renomované firmy** z USA v nosných technologických doménach, Microsoft Innovation v IT a Mayo Clinic Research, ako aj medzinárodných vedcov, čo viedlo k alokácii **270** technologických firiem v inovačnom parku a vytvoreniu viac ako **7000 pracovných** high tech miest.
- Investovanie verejných a súkromných zdrojov v objeme cca **250 mil. EUR ročne na realizáciu VV projektov** a existencia podporných finančných programov, napr. mikro-pôžičkový program, inovačné vouchere a pod.

D. Prenositelnosť metodológie JIC v procese plánovania a implementácie RIS3 BSK

Prenositelnosť postupov zriaďovania JIC v procese plánovania a implementácie RIS3 BSK je pomerne vysoká za predpokladu, že BSK uplatní analogickú metodológiu plánovania a implementácie RIS3.

V procese plánovania RIS je vhodné porovnať podobnosti a odlišnosti bratislavského a brnianskeho regiónu:

Podobnosti

- veľkosť miest
- prítomnosť významných univerzít a výskumných inštitúcií (SAV, CAV)
- koncentrácia študentov VV pracovníkov
- rozvinutý priemysel

Odišnosti

- v BSK zatiaľ nebol dosiahnutý potrebný politický a regionálny konsenzus
- BSK má obmedzený prístup ku štrukturálnym fondom, potreba výnimiek, resp. presunov z iných regiónov
- výdavky v BSK na VV aktivity, najmä zo súkromných zdrojov, sú nižšie ako v Brne (180 mil. EUR v BSK¹⁹² ku 250 mil. EUR v Brne /rok
- v BSK je nižšia koncentrácia inovačných firiem, na druhej strane v regióne pôsobia MNC napr. VW, Siemens, IBM, HP a pod.

Návrhy na riešenie zaostávania rozvoja inovačného potenciálu BSK:

- **Dosiahnutie politického a regionálneho konsenzu ohľadne RIS3**
- Sústreďenie sa na technologické domény s nadpriemerným potenciálom
- Sústreďenie sa na veľké projekty
- Internacionalizácia, spolupráca s veľkými firmami a podpora alokácie časti VV aktivít veľkých medzinárodných firiem
- **Sústreďenie sa na podporu zakladania, rozvoja inovačných firiem**
- **Masívna podpora alokácie zahraničných inovačných firiem vrátane „ťahúňov“** (ako napr. Microsoft v Brne)
- Previazanie s regionálnym priemyslom, napr. automobilovým, strojárskym, ICT, potravinárskym a pod.
- Budovanie systému transferu poznatkov a technológií v BSK
- Zvýšenie verejných ale najmä súkromných výdavkov na VV

¹⁹² Štatistický úrad SR

1.4. Realizácia dotazníkového prieskumu s kľúčovými hráčmi z akademickej, firemnej, mediátorskej a politickej sféry

V rámci riešenia analytickej časti štúdie bolo nutné preskúmať potreby a požiadavky subjektov Bratislavského samosprávneho kraja smerom k podpore inovácií a vytvoreniu inovačnej štruktúry v regióne (to znamená, zanalyzovať dopyt po službách podpory inovácií v regióne). Zároveň bolo potrebné zistiť aktuálnu ponuku služieb podpory inovácií v regióne.

Odpovede na tieto otázky boli čiastočne získané aj pomocou analýzy výsledkov uskutočneného dotazníkového prieskumu. Na účely zistenia týchto informácií boli pre subjekty v sídlace v Bratislavskom regióne vytvorené tri verzie dotazníka:

- dotazník pre firmy,
- dotazník pre mestá, mediátorov a poskytovateľov služieb
- dotazník pre univerzity a ostatné výskumné inštitúcie

Dotazník pre firmy skúmal dopyt po nástrojoch a službách inovácií a zvyšné dva dotazníky skúmali ponuku subjektov v zmysle ich potenciálu uspokojiť dopyt firiem po týchto nástrojoch.

Dotazník bol pripravovaný v mesiaci jún 2012. Jeho štruktúra a obsahová stránka boli viackrát upravované vzhľadom na vopred vytýčené ciele zisťovania. Definitívna verzia dotazníka bola e-mailom rozoslaná koncom mesiaca júl 2012 na najrelevantnejšie inštitúcie z pohľadu cieľov štúdie sídlace v Bratislavskom samosprávnom kraji. Celkovo bol dotazníkový prieskum určený pre firmy rozoslaný na niečo viac ako 900 e-mailových adries relevantných firiem s inovačným potenciálom sídlacích v Bratislavskom samosprávnom kraji. Dotazník pre univerzity a ostatné výskumné inštitúcie bol odoslaný na všetky ústavy SAV, katedry Slovenskej technickej univerzity a Univerzity Komenského a na vybrané pracoviská ostatných univerzít sídlacích v Bratislavskom kraji. Dotazníkom pre mediátorov, mestá a poskytovateľov služieb bolo oslovených približne 80 inštitúcií. Na dosiahnutie čo najväčšej návratnosti dotazníkového prieskumu boli firmy, univerzity i mediátori oslovení celkom trikrát formou e-mailu s opakovaným apelom na zodpovedanie prieskumu. Toto oslovenie sa uskutočnilo v mesiacoch júl až október 2012.

Dotazník bol veľmi špecifický – zameraný na inovácie, služby podpory inovácií a inovačnú infraštruktúru. Vzhľadom na špecifickosť dotazníka jeho návratnosť hlavne pri segmente oslovených firiem nebola veľmi vysoká – pre niektoré oslovené inštitúcie sa dotazníkový prieskum javil ako irelevantný, iné inštitúcie vzhľadom na špecifické otázky neboli schopné na väčšinu otázok odpovedať. Naspäť sa e-mailom alebo poštou vrátilo 47 vyplnených dotazníkov od firiem, 42 dotazníkov od univerzít, ústavov SAV a iných výskumných ústavov a 19 dotazníkov od mediátorov. Nie všetky dotazníky mohli byť použité do záverečného zhodnotenia – niektoré inštitúcie vyplnili dotazník duplicitne alebo odpovede z dotazníka neboli postačujúce na jeho spracovanie. Celkovo bolo do konečného zhodnotenia dotazníka

zaradených 47 dotazníkov od firiem, 19 dotazníkov od miest, mediátorov a poskytovateľov služieb a 38 dotazníkov od vedecko-výskumných inštitúcií a univerzít.

Dotazník pre univerzity a ostatné vedecko-výskumné inštitúcie bol rozdelený vo všetkých troch prípadoch na 4 časti:

- Charakter inštitúcie (napr. počet karentovaných výstupov, zapojenie sa do Šiesteho a Siedmeho rámcového programu, počet doktorandov a iné)
- Služby (Centrum transferu technológií, Centrum excelencie, možnosť prenosu výsledkov vedecko-výskumných aktivít do praxe)
- Budovanie inovačnej infraštruktúry
- Doplnujúce otázky

Dotazník určený pre firmy obsahoval tieto časti:

- Charakter inštitúcie
- Identifikovanie potrieb inštitúcie (vo využívaní nástrojov inovačnej infraštruktúry)
- Budovanie infraštruktúry na podporu inovácií
- Doplnujúce otázky

Prieskum určený pre mediátorov sa skladal z nasledujúcich okruhov:

- Charakter inštitúcie
- Služby
- Budovanie inovačnej infraštruktúry
- Doplnujúce otázky

Zhodnotenie dotazníka možno nájsť v tabuľkách a grafoch uvedených nižšie v texte. Pri vyhodnocovaní dotazníka bol každý z troch typov dotazníka vyhodnocovaný zvlášť, vzhľadom na rozdielnosť charakteru a úloh inštitúcií a tiež obsahu a štruktúry niektorých otázok v jednotlivých typoch dotazníkov.

1.4.1. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre inovatívne firmy

Na dotazník určený pre spoločnosti odpovedalo 47 firiem, ktoré vyplnený prieskum mailom zaslali späť. Menovite išlo o tieto spoločnosti:

Tabuľka 52: Zoznam respondentov – firmy

Názov spoločnosti	Osoba, ktorá vyplnila dotazník
Aliter technologies, a.s.	Pavol Gálik
Anasoft APR, spol. s.r.o.	p. Hrabovec

AQUA Invest Slovakia, s.r.o.	Viktor Agócs
Ardaco, a.s.	Daniela Pavlanská
AREKO, s.r.o.	Zuzana Račková
BASF Polyuretány Slovensko, s. r. o.	Ján Fratrič
Bayer spol. s.r.o.	Rastislav Bielik
BEZ Transformátory, a.s.	Jozef Lukáč
Compotec s.r.o.	p. Augustín
CSCB spol. s.r.o.	Ivan Plichta
Doprastav, a.s.	Marián Repák
ELT servis, s.r.o.	Oto Šátek
ETI ELB s.r.o.	Ján Székely
GAVA Plast	Eva Slezáková
H S F s.r.o.	Vladimír Tedla
HELLAS s.r.o.	Helena Blažeková
HKH s.r.o.	N.A.
Holcim (Slovensko) a.s.	Radoslav Jonáš
Hyc a s.r.o.	Pavol Cagáň
IBM Slovensko, spol. s.r.o.	Branislav Šebo
KOVYS, s.r.o.	Pavol Husár
KVANT spol. s.r.o.	Mária Jantofáková
M.P.B. Artemis s.r.o.	Miroslav Mráz
ME-Inspection SK, spol. s r.o.	Marián Šrámek
Montostroj a.s. Senec	Peter Zrnčík
MURTEC s.r.o.	N.A.
Novplasta, s.r.o.	Lívia Naništová
PROTELCONT s.r.o.	Gabriel Agárdy
Prvá Zváračská, a.s.	Štefan Cimbák
SAKAO s.r.o.	Marek Kabát
Slovbiotech	Vladimír Sitkey
Stroje a mechanizmy, a.s.	Lorant Šándor
SYLEX, s.r.o.	Dušan Synák
SYNKOLA s.r.o.	Roman Fišera
Tau-chem, s.r.o.	Vladimír Žvak
Thermo fluor s.r.o.	Peter Červinka
TINRON, s.r.o.	Juraj Mikuš
TSA spol. s.r.o.	p. Anoškin
TÜV SÜD Slovakia, s.r.o.	Rudolf Žiak

Univolt remat s.r.o.	Klaudia Piteková
VANO spol. s.r.o.	p. Vaňová
VIS GRAVIS, s.r.o.	Ján Lacko
VUCHT	Katarína Šandalová
VUPC	Štefan Boháček
Výskumný ústav zväračský (VÚZ)	Katarína Čiefová
ZIPP Bratislava spol. s.r.o.	N.A.
ZSVTS	Róbert brežný

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe výsledkov prieskumu

A. Charakter inštitúcie

Ako vidno v tabuľke 53, najviac z firiem, ktoré sa na prieskume zúčastnili, bolo zo sektora strojárskoho priemyslu (13 inštitúcií – 27,7 % opýtaných) a stavebníctva (11 inštitúcií – 23 % respondentov). Prieskumu sa zúčastnili po 4 firmy z elektro priemyslu a 4 firmy z chemického priemyslu. Ako inú svoju činnosť, ktorá nebola zadefinovaná v tabuľke, spoločnosti uviedli: informačno-komunikačné technológie (6 firiem), vývoj strojárskych produktov (1), obranný priemysel (1), školstvo – predaj didaktických pomôcok (1), výroba PE fólií (1), priemyselné biotechnológie (1), výroba komponentov a subsystémov optických sietí (1), dopravné inžinierstvo (1), služby (1), drevospracujúci a celulózo-papierenský priemysel (1), technika a inžinierske disciplíny všeobecne (1), výtvarné umenie a rámovanie obrazov (1). Išlo o otázku z možnosťou výberu viacerých odpovedí.

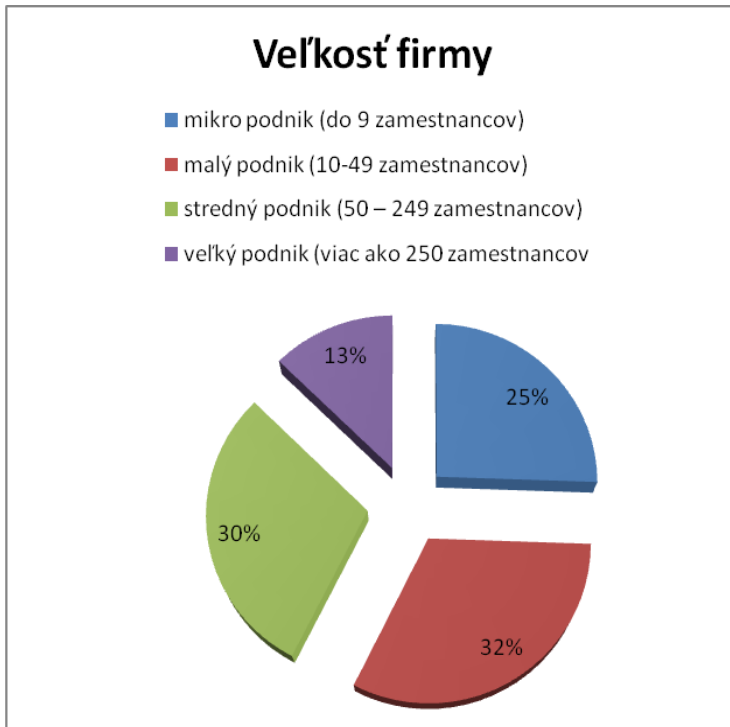
Tabuľka 53: Oblasť pôsobenia firmy

1. V akej oblasti pôsobí vaša inštitúcia?	Počet	Percento
Automobilový priemysel	4	8,5 %
Stavebníctvo	11	23,4 %
Poľnohospodárstvo	0	0 %
Potravinársky priemysel	0	0 %
Elektronika / Elektrotechnika	6	12,8 %
Energetika	3	6,4 %
Medicínske technológie	1	2 %
Chemický priemysel	6	12,8 %
Strojársky priemysel	13	27,7 %
Kov / nástroje / zlievarenstvo	2	4,2 %
Iné:	17	40 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Druhá otázka zisťovala veľkosť spoločností meranú na základe počtu zamestnancov. Do prieskumu sa zapojili všetky veľkostné skupiny podnikov. Podiel malých, stredných a veľkých podnikov zapojených do prieskumu bol relatívne vyrovnaný:

Graf 14: Veľkosť spoločnosti

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Takmer 90 percent dopytovaných spoločností uviedlo, že ich misia, vízia alebo ciele zahŕňajú aj oblasť inovácií. Inovácie teda spoločnosti vidia ako dôležitú súčasť svojho fungovania. Viď graf 15:

Graf 15: Inovácie v stratégii spoločnosti

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Nasledujúca otázka v dotazníku skúmala, či spoločnosť v období posledných troch rokov zaviedla nový produkt alebo novú technológiu. 53 % spoločností uviedlo, že zaviedlo nielen nový produkt ale aj novú technológiu. 17 % spoločností priznáva, že počas posledných troch rokov sa neuskutočnili žiadne inovácie. Iba nový produkt zaviedlo 17 % spoločností. Novú technológiu zaviedlo 8,5 % dopytovaných firiem. Túto situáciu zobrazuje tabuľka 54:

Tabuľka 54: Nový produkt a nová technológia

4. Zaviedla Vaša spoločnosť nový produkt alebo novú technológiu počas posledných troch rokov?	Počet	Percento
počas posledných troch rokov sa neuskutočnili žiadne inovácie	8	17 %
len nový produkt	9	19 %
len novú technológiu	4	8,5 %
nový produkt a novú technológiu	25	53 %
Bez odpovede	2	4 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Úlohou dotazníka bolo taktiež preskúmať bariéry rozvoja inovácií a realizácie inovatívnych zámerov spoločností. Preto bolo definovaných 13 dôvodov (prekážok) rozvoja inovácií. Išlo o polouzavretú otázku, ktorá nechávala priestor aj na vlastný komentár a definovanie iných prekážok, keďže ponúkaný zoznam prekážok nebol vyčerpávajúci. Až 53 % spoločností uviedlo ako najväčšiu bariéru svojho inovačného rozvoja nedostatok finančných zdrojov. Na druhom mieste sa ako hlavná bariéra umiestnili príliš vysoké náklady na inováciu (túto možnosť označilo vyše 40 % respondentov). Ako tretiu najvýznamnejšiu bariéru respondenti označili nedostatočnú podporu verejného sektora (napr. kraja, štátu, EÚ). Ostatné početnosti možno vidieť v tabuľke 55.

Medzi „iné“ prekážky neuvedené v zozname spoločnosti zaradili: netransparentnosť, minimálny rozpočet SR, žiadna podpora aj prebiehajúcich aktivít, nezáujem trhu o inovácie, neschopnosť postaviť dobrý inovačný zámer, či fakt, že Bratislave neexistuje vedecko-výskumný park v blízkosti STU, v ktorom budú môcť pôsobiť spoločnosti zamerané na nové technológie a výrobu s vysokou pridanou hodnotou. Jeden z respondentov sa vyjadruje, že prekážkou je aj zlé nesystémové rozloženie fakúlt jednotlivých univerzít po Bratislave.

Tabuľka 55: Bariéry rozvoja inovácií

5. V čom vidíte najväčšie bariéry rozvoja inovácií a realizácie inovatívnych zámerov? (prosím označte maximálne tri najvýznamnejšie tvrdenia)	Počet	Percento
nedostatok finančných zdrojov	25	53 %

príliš vysoké náklady na inováciu	19	40,4 %
nedostatočný prístup k výsledkom výskumu a vývoja	4	8,5 %
nedostatok informácií o možnostiach podpory inovácií v regióne	8	17 %
v organizačnej štruktúre nie je priestor na výskum a vývoj	4	8,5 %
nedostatočný prístup k informáciám o konkurenčných produktoch a o podmienkach na trhu	3	6,4 %
nedostatok zamestnancov zameraných na výskum a vývoj	7	15 %
nedostatok poradenských služieb v regióne	2	4 %
neznalosť právnych podmienok týkajúcich sa inovácií	3	6,4 %
absencia podporných služieb v oblasti inovačných aktivít	12	25,5 %
rizikovosť investícií do výskumu a vývoja	15	32 %
nedostatočná podpora verejného sektora (napr. kraja, štátu, EÚ)	16	34 %
nerozvinutá inovačná infraštruktúra	6	12,8 %
iné prekážky.....	5	10,6 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

B. Identifikovanie potrieb inštitúcie

Druhá časť dotazníka sa venovala zisťovaniu potrieb firiem v oblasti nástrojov podpory inovácií.

Prvá otázka z tohto bloku mapovala, aké percento z ročného obratu vydávajú spoločnosti na podporu svojich vedecko-výskumných aktivít. V priemere u všetkých dopytovaných spoločností sme zistili, že spoločnosti vydávajú na svoj výskum a vývoj ročne 13,42 % zo svojho obratu. Uvedené číslo však môže byť značne *skreslené* vzhľadom na malú vzorku respondentov a fakt, že mnohé spoločnosti sa zdráhali tento podiel v dotazníku uviesť. Taktiež pozorujeme obrovské spektrum rôznych odpovedí – od spoločností, ktoré podľa prieskumu na výskum vydávajú asi 0,1 % obratu až po spoločnosti, ktoré toto percento uvádzajú veľmi vysoké. Problém môže byť v *nevedomosti zamestnancov* o reálnych výdavkoch spoločnosti na výskum a vývoj, alebo ich zlý odhad (najmä pri niektorých vysokých číslach).

Najväčšie percento v tejto súvislosti uviedla v dotazníku spoločnosť Synkola (80 %) – spoločnosť sa zaoberá takmer výlučne výskumom v oblasti biologicky aktívnych látok a chemických zlúčenín, VIS Gravis (60 %) – výskum a vývoj v oblasti počítačovej grafiky a VUCHT (60 %) – vývoj aktívnych látok pre oblasť aplikácie polymérov, výskum a vývoj chemických látok.

Tabuľka 56: Percento z obratu určené na rozvoj vedy a výskumu

1. Aké percento z ročného obratu vydáva Vaša spoločnosť na vedu a výskum?	Priemer
..... % (približne)	13,42 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe zrealizovaného dotazníkového prieskumu

Nasledujúce otázky skúmali potrebu konkrétnych nástrojov podpory inovácií, ktoré spoločnosti chápu ako najvhodnejšie pre svoj budúci rozvoj. Z nástrojov materiálnej infraštruktúry podpory inovácií označili spoločnosti za najpotrebnejšie podnikateľské centrá (40,4 % respondentov). Na druhom mieste sa umiestnili vedecké (vedecko-technologické) parky (38 %). Ako najnepotrebnejší z uvedených infraštruktúrnych nástrojov spoločnosti vidia podnikateľské inkubátory, ktoré si sa dôležité zvolili len tri dopytovaná spoločnosti. To môže byť spôsobené aj zvoleným portfóliom spoločností, ktoré nie sú začínajúcimi podnikateľmi, ale zabehnutými spoločnosťami v regióne, ktoré tu pôsobia už dlhé obdobie.

Tabuľka 57: Dôležitosť nástrojov materiálnej infraštruktúry podpory inovácií

2. Ktorý z nástrojov materiálnej infraštruktúry podpory inovácií by vaša spoločnosť uvítala ako najvhodnejší pre svoj ďalší rozvoj? (prosím, označte maximálne 3 možnosti)	Počet	Percento
vedecký (vedecko-technologický park)	18	38 %
technologické centrá	17	36 %
priemyselné parky	4	8,5 %
podnikateľské centrá	19	40,4 %
inkubátory	3	6,4 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Spoločnosti boli ďalej dopytované, či už využili vyššie menované nástroje inovačnej infraštruktúry a zároveň, ktoré z týchto nástrojov už využili. Len 8 z dopytovaných spoločností uviedlo (čo predstavuje 17 % respondentov), že už v minulosti využili niektorý z nástrojov materiálnej infraštruktúry. Čo sa týka konkrétnych nástrojov, ktoré spoločnosti už využili, 3 respondenti udávajú vedecký (vedecko-technologický) park, dvaja technologické centrum. Priemyselný park využil jeden respondent, taktiež jeden respondent využil vlastné technologicko-kompetenčné centrum spoločnosti a jediný respondent uvádza využitie inkubátora.

Graf 16: Využitie nástrojov materiálnej infraštruktúry podpory inovácií

Prameň: spracovanie BIC Bratislave na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Dotazník identifikoval aj ďalšie nástroje (služby podpory inovácií), ktoré môžu spoločnosti využiť a sú z ich pohľadu najpotrebnejšie z hľadiska ich súčasných potrieb. Respondenti mohli v tejto otázke označiť najviac tri najpotrebnejšie nástroje. Najviac spoločností vidí potrebu poradenstva pri využití zdrojov EÚ (55,3 % zo všetkých dopytovaných spoločností). 40,4 % dopytovaných spoločností vidí ako potrebný nástroj pre svoj budúci rozvoj patentovú ochranu a ochranu duševného vlastníctva. Zoznam spoločností, ktoré môžu tieto služby zastrešiť, je uvedený vo vyhodnotení dotazníka poskytovateľov služieb a mediátorov (viď kapitola 1.4.3 Vyhodnotenie dotazníka určeného pre mediátorov).

Tabuľka 58: Dôležitosť služieb podpory inovácií

4. Ktoré zo služieb podpory inovácií považujete z vášho pohľadu za najpotrebnejšie z hľadiska vašich súčasných potrieb a budúcej orientácie firmy? (prosím, označte maximálne 3 možnosti)	Počet	Percento
podnikateľské poradenstvo	3	6,4 %
podnikateľské poradenstvo pri začatí podnikania	0	0 %
poradenstvo pri financovaní podnikateľského zámeru	13	27,65 %
účtovníctvo, daňové poradenstvo	2	4 %
patentová ochrana a ochrana duševného vlastníctva	19	40,4 %
poradenstvo pri technickom transfere	6	12,76 %
poradenstvo pri prieniku na nadregionálne/medzinárodné trhy	15	32 %
networking národný/medzinárodný	14	29,8 %

poradenstvo pri využití zdrojov EÚ	26	55,3 %
------------------------------------	----	--------

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

38 % spoločností už využilo vyššie spomínané nástroje služieb podpory inovácií.

Sedem spoločností použilo patentovú ochranu resp. ochranu duševného vlastníctva, šesť spoločností využilo poradenstvo pri využívaní zdrojov EÚ, dve spoločnosti networking, jedna dopytovaná spoločnosť využila poradenstvo pri financovaní podnikateľského zámeru a jedna spoločnosť uviedla, že využila účtovné a daňové poradenstvo.

Graf 17: Využitie služieb podpory inovácií

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Pre úplnosť bolo potrebné preskúmať aj dôležitosť nástrojov financovania podpory inovácií v regióne. Spoločnosti označili za najdôležitejší nástroj štrukturálne fondy (65 % dopytovaných spoločností). Na druhom mieste sa umiestnil neexistujúci regionálny rozvojový fond (vyše 32 % dopytovaných) – zaujímavé je vysoké percento spoločností, ktoré by uvítali financovanie pomocou tohto nástroja. Bolo by preto ideálne považovať o budúcom financovaní aj z takéhoto zdroja. V možnosti „iné“ jeden z respondentov uviedol nástroj „daňové úľavy“.

Tabuľka 59: Dôležitosť nástrojov financovania podpory inovácií

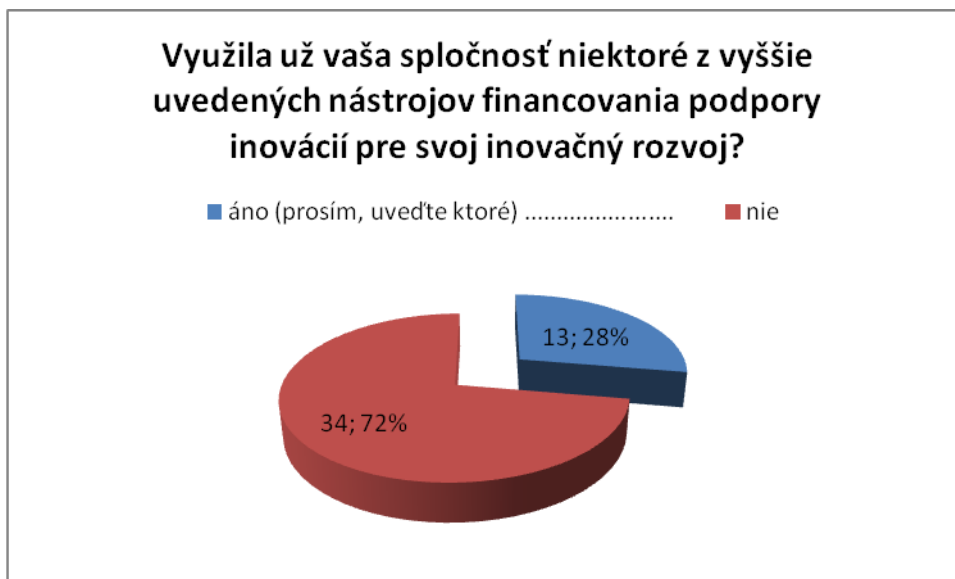
6. Prosím označte, ktorý z nižšie uvedených nástrojov financovania podpory inovácií je podľa vás najvhodnejším nástrojom práve pre vašu spoločnosť (prosím označte maximálne 3 možnosti):	Počet	Percento
štrukturálny fond	31	65 %
Investičný fond	10	21 %

Fond rizikového kapitálu	4	8,5 %
podpora pôžičkových zdrojov	4	8,5 %
mikropôžičky	5	10,6 %
záruky	7	14,9 %
Regionálny rozvojový fond	15	32 %
žiaden	5	10,6 %
iné	1	2 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Na otázku, či dopytované spoločnosti už využili niektorý z nástrojov financovania inovácií, odpovedala kladne približne tretina opýtaných. Medzi nástroje, ktoré spoločnosti využili, možno zaradiť štrukturálne fondy (9 opýtaných), pôžičkové zdroje (3 spoločnosti), záruky (2 spoločnosti), investičný fond (1 respondent).

Graf 18: Využitie nástrojov financovania podpory inovácií

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Nasledujúca skupina otázok mala kvantifikovať dôležitosť jednotlivých skupín nástrojov podpory inovácií. Zo zistených výsledkov vyplýva, že pre spoločnosti v Bratislavskom regióne sú najdôležitejšou skupinou nástrojov nástroje financovania inovácií a inovačného rozvoja (ako mimoriadne dôležité ich uvádza takmer 60 % firiem, ktoré na túto otázku zodpovedali). Nástroje materiálnej infraštruktúry podpory inovácií a podporné služby inovácií považuje väčšina dopytovaných spoločností za stredne dôležité.

Tabuľka 60: Dôležitosť nástrojov materiálnej infraštruktúry

8. Do akej miery považujete za dôležitú existenciu nasledujúcich nástrojov podpory inovácií vzhľadom pre súčasný a budúci rozvoj vašej spoločnosti?		
a.) nástroje materiálnej infraštruktúry (napr. vedecko-technologický park, priemyselné parky, inkubátory...)	Počet	Percento
mimoriadne dôležité	11	23,4 %
stredne dôležité	23	48,94 %
nedôležité	12	25,53 %
bez odpovede	1	2,1 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Tabuľka 61: Dôležitosť podporných služieb inovácií a inováčného podnikania

b.) podporné služby inovácií a inováčného podnikania (napr. podnikateľské poradenstvo, inováčné poradenstvo, patentová ochrana a ochrana duševného vlastníctva, networking, poradenstvo pri využití zdrojov EÚ)	Počet	Percento
mimoriadne dôležité	19	40,43 %
stredne dôležité	24	51,06 %
nedôležité	4	8,5 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Tabuľka 62: Dôležitosť nástrojov financovania inovácií a inováčného podnikania

c.) financovanie inovácií a inováčného podnikania (Investičný fond, Fond rizikového kapitálu, podpora pôžičkových zdrojov, mikropôžičky, záruky, Regionálny rozvojový fond, štrukturálny fond...)	Počet	Percento
mimoriadne dôležité	28	59,57 %
stredne dôležité	16	34,04 %
nedôležité	2	4,25 %
Bez odpovede	1	2,1 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

„V čom by mala podľa vás hlavne spočívať podpora zo strany verejnej správy a samosprávy pre podnikateľské subjekty v oblasti inováčného rozvoja?“, tak znela deviata otázka druhého bloku otázok pre firmy. Išlo o otázku s možnosťou viacnásobného výberu odpovede. V tejto otázke firmy z Bratislavského kraja definovali podľa nich 3 najdôležitejšie nástroje podpory inováčného rozvoja zo strany verejnej správy, a síce: 1. poskytovanie informácií o možnostiach financovania inovácií (túto odpoveď označila viac ako polovica respondentov),

2. vytváranie efektívneho prepojenia medzi podnikateľskými subjektmi a výskumnými organizáciami (takmer 47 % opýtaných) – V regióne a celkovo na Slovensku chýba práve prepojenie vedy, výskumu a praxe, 3. vytváranie regionálnych fondov na financovanie inovácií, napr. rizikový kapitál (viac ako 44 % respondentov). V možnosti „iné“ uviedli respondenti nasledujúce odpovede: Finančná podpora projektov alebo ich realizácia (1 respondent), prienik na trhy (1 respondent), výstavba odborných škôl a učilíšť (12 respondent), networking – spájať dodávateľov a odberateľov inovácií (1 respondent).

Tabuľka 63: Preferované nástroje podpory inovačného rozvoja zo strany verejnej správy

9. V čom by mala podľa vás hlavne spočívať podpora zo strany verejnej správy a samosprávy pre podnikateľské subjekty v oblasti inovačného rozvoja? (prosím, označte maximálne tri možnosti)	Počet	Percento
vzdelávacie aktivity	8	17,02 %
vytváranie regionálnych fondov na financovanie inovácií, napr. rizikový kapitál	21	44,68 %
aktívna propagácia regiónu a podnikateľských subjektov	12	25,25 %
realizácia pilotných projektov medzi podnikateľskými subjektmi	14	29,79 %
vytváranie efektívneho prepojenia medzi podnikateľskými subjektmi a výskumnými organizáciami	22	46,8 %
poskytovanie informácií o možnostiach financovania inovácií	24	51,06 %
iné.....	4	8,5 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Desiata otázka skúmala ostatné potreby spoločností, čo sa týka nástrojov inovačného rozvoja, ktoré neboli spomenuté v predchádzajúcom texte dotazníka. Otázka bola otvorenou otázkou a teda spoločnosti sa mali možnosť voľne vyjadriť, čo iné im chýba na to, aby mohli efektívne rozvíjať svoj inovačný potenciál. Možnosť vyjadriť sa využilo 22 dopytovaných spoločností a ich názory sú zhrnuté v tabuľke 64.

Tabuľka 64: Potreby ostatných (nespomenutých) nástrojov podpory inovačného rozvoja

10. Ktoré špecifické (aj nespomenuté služby) by vašej spoločnosti pomohli pri zlepšovaní svojho inovačného potenciálu? (prosím vyjadrite pár slovami Váš názor)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ANASOFT APR, spol. s.r.o.: Medzinárodný networking, informácie o výskumných projektoch vedeckých inštitúcií ▪ AQUA Invest Slovakia, s.r.o.: Konzultácie a priame krátkodobé (3 – 7 dní) stáže v Európskych podnikoch obdobnej veľkosti pre zdieľanie inovačných stratégií ▪ Ardaco, a.s.: Zvýšenie možnosti využívania elektronických dokumentov v štátnych/verejných inštitúciách, zníženie administratívnej záťaže v rámci štrukturálnych fondov, aktívna komunikácia štátnych inštitúcií s prijímateľmi grantov pred prijímaním

zásadných zmien v procesoch štrukturálnych fondov a minimalizácia zásadných zmien počas realizácie projektov

- **BASF Polyuretány Slovensko, s.r.o.:** výchova odborníkov
- **BEZ Transformátory, a.s.:** Väčšia možnosť financovania - euro fondov/grantov pre výrobné podniky v BA
- **Compotec:** Nezávislá kontrola nad pridelovaním prostriedkov, objektívne hodnotenie reálnosti projektov, aktívne sledovanie výstupov projektov a ich realizácia v praxi
- **CSCB s.r.o.:** Poskytnutie štátneho rozpočtu na inovácie a modernizáciu systémov a zariadení
- **Doprastav, a.s.:** Vytvorenie stabilnej a aktívnej podpory zo strany štátu na zabezpečenie financovania a udržateľného rozvoja nových technológií so zameraním sa na podporu hlavne domácich firiem v nadväznosti na požiadavky verejného sektora (NDS, SSC, ŽSR, VÚC) ako aj súkromných investorov.
- **ELT servis, s.r.o.:** vymožiteľnosť práva – rýchla
- **ETI ELB s.r.o.:** Vzdelávacie aktivity, výchova kádrov zameraná na strojárstvo
- **GAVA plast:** prispôsobenie vzdelanostného zamerania regiónu – väčšia flexibilita stredných škôl, podpora predaja slovenských produktov na Slovensku – motivovať obyvateľstvo ku kúpe slovenských výrobkov
- **HKH s.r.o.:** propagácia nových služieb a výrobkov financovaná len samosprávnym krajom – databáza výrobkov/služieb a pod. prístupná každému
- **Hyca s.r.o.:** Regionálne fondy na vytváranie konkurencieschopnosti podnikov
- **ME-Inspection, spol. s r.o.:** Za mimoriadny prínos do budúcnosti by bolo vhodné postaviť univerzitnú štvrť, ktorá bude obsahovať kompletnú infraštruktúru pre vzdelávanie a v blízkosti takejto časti bude priestor pre vedecko-vývojové-výrobné spoločnosti.
- **Protelcont, spoločnosť s ručením obmedzeným:** pomoc pri prieniku na trhy, financovanie výstav
- **Prvá zväračská, a.s.:** Je potrebné zriadiť regionálne inovačné centrá.
- **SAKAO, spoločnosť s r.o.:** Menej administratívnych prekážok a pomoc pri ich prekonávaní bez úplatkov a podplácania zo strany úradov. Skutočná podpora a nie len predvolebné sľuby.
- **Slovbiotech:** Väčšia podpora aplikovaného výskumu, t.j. takého so skutočnou realizáciou, nie iba verbálne deklarovaného
- **SYLEX, s.r.o.:** Slovensko nemá jasnú a reálnu stratégiu dlhodobého ekonomického rozvoja a na ňu nastavený výskum a vývoj, školstvo, financovanie a služby. Preto si podnikateľská sféra rieši inovácie sama a tomu zodpovedá i výsledok – jasne zaostávanie za inými štátmi.
- **Tau-chem, s.r.o.:** Inovácie sú závislé na ľuďoch. Mladí a schopní odchádzajú za podstatne lepšími podmienkami do zahraničia a nemajú tendenciu vrátiť sa pracovať do horších podmienok. Nemám na mysli len mzdu, ale komplexne horšie podmienky.
- **Thermo fluor:** Nekomplikované zabezpečenie finančných zdrojov na základe skutočnej kvality projektov.
- **VUCP:** Všetky aktivity smerujúce ku zvýšeniu transparentnosti pri podpore inovácií.

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Tabuľka 65 zobrazuje, s ktorými inštitúciami by chceli firmy spolupracovať, čo sa týka inovácií. Najviac firiem by uvítalo spoluprácu s univerzitami (cca 68 % opýtaných) a s výskumnými inštitúciami (cca 60 % respondentov). Išlo o otázku s mnohonásobným výberom odpovede.

Naopak, pre dopytované podniky v Bratislavskom regióne je v oblasti inovácií neatraktívna spolupráca s tréningovými centrami a poradenskými podnikmi.

Tabuľka 65: Spolupráca s ostatnými inštitúciami v oblasti inovácií

12. S ktorými z nasledujúcich inštitúcií by ste uvítali budúcu spoluprácu v oblasti inovácií? (prosím označte maximálne tri odpovede)	Počet	Percento
univerzity	32	68,08 %
obchodné komory	7	14,89 %
výskumné inštitúcie	28	59,57 %
technologické parky a inkubátory	10	21,28 %
poradenské podniky	1	2,1 %
tréningové centrá	0	0 %
iné podniky	4	8,5 %
oblasť inovácií si zastrešujeme vo vlastnej réžii	12	25,53 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

C. Budovanie infraštruktúry na podporu inovácií

Tretia časť dotazníka skúmala, akým spôsobom by chceli spoločnosti vstúpiť do budovania a využívania inovačnej štruktúry v regióne. Spôsob, akým chcú spoločnosti participovať vyjadruje tabuľka 66. Najväčší podiel spoločností má záujem inovačnú štruktúru nielen využívať ale ju aj budovať (22 respondentov, 46,8 %). Takmer jedna tretina opýtaných (32 %) má záujem nástroje podpory inovácií len využívať. 9 subjektov nemá záujem o budovanie inovačnej infraštruktúry.

Tabuľka 66: Spôsob vstupu do procesu podpory inovácií v regióne

1. Klasifikujte prosím, akým spôsobom máte záujem vstúpiť do procesu podpory inovácií v BSK:	Počet	Percento
mám záujem využívať nástroje podpory inovácií	15	31,91 %
mám záujem o aktívnu účasť na budovaní a tvorbe inovačnej infraštruktúry v kraji (koordinácia, inicializácia a prevádzka inovačnej infraštruktúry spoločne za účasti ďalších subjektov na miestnej a regionálnej úrovni (mesto, kraj, univerzity))	1	2,1 %
mám záujem o obe vyššie uvedené možnosti – o využívanie nástrojov i o aktívnu účasť na ich tvorbe	22	46,8 %
Nemá záujem o budovanie inovačnej infraštruktúry	9	19,15 %
nevyjadrili sa	1	2,1 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Tabuľka 67 vyjadruje dôvody, prečo spoločnosti nemajú záujem o budovanie inovačnej infraštruktúry – najviac spoločností uviedlo, že toto rozhodnutie nie je v ich kompetencii. Napriek tomu, že niektoré spoločnosti v predchádzajúcej otázke vyjadrili záujem využívať nástroje podpory inovácií resp. o budovanie inovačnej infraštruktúry, vyjadrili tiež dôvody, čo je prekážkou týchto snáh. Najväčším definovaným problémom u spoločností je nedostatok personálnych kapacít na tieto úlohy a tiež nedostatok finančných prostriedkov.

Tabuľka 67: Dôvody nezájmu o budovanie inovačnej infraštruktúry v regióne

V prípade, že Vaša spoločnosť nemá záujem o budovanie inovačnej infraštruktúry v regióne, uveďte dôvod prečo:	Počet
nemáme personálne kapacity na tieto úlohy	11
nedostatok finančných prostriedkov	7
budovanie inovačnej infraštruktúry je mimo záujmu našej firmy	2
toto rozhodnutie nie je v našej kompetencii	5
iné dôvody (prosím, uveďte, aké).....	1

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

D. doplňujúce otázky

V doplňujúcej otázke bola snaha identifikovať, ktoré spoločnosti by mali potenciálny záujem byť naďalej kontaktované ohľadne otázok týkajúcich sa inovačnej stratégie v regióne (pomocou osobnej návštevy v spoločnosti). Spoločnosti, ktoré dotazník vyplnili, sa stavali k ďalšiemu kontaktu kladne (69 % opýtaných). To naznačuje záujem firiem o tieto otázky.

Graf 19: Možnosť osobnej návštevy firmy

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

1.4.2. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre univerzity a ostatné výskumné inštitúcie

S dotazníkom určeným pre univerzity a ostatné výskumné inštitúcie sme sa obrátili na jednotlivé katedry vysokých škôl sídliačich v BSK – majoritne na odbory STU a UK a tiež na všetky ústavy Slovenskej akadémie vied. Doručených späť bolo 42 dotazníkov od jednotlivých katedier a ústavov SAV. Nie všetky však mohli byť použiteľné (duplicity, neúplne vyplnené dotazníky). V tabuľke 68 uvádzame zoznam pracovísk, ktorých odpovede sme použili pri vyhodnocovaní dotazníka (pozn. 5 dotazníkov bolo za STU doručených v spolupráci s p. Helenou Ďurovčíkovou, ktorá požiadala niektoré pracoviská STU o vyplnenie dotazníka):

Tabuľka 68: Zoznam respondentov dotazníku určeného pre univerzity a ostatné výskumné inštitúcie

Univerzita/ SAV	Pracovisko	Kontaktná osoba
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Helena Ďurovčíková
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Katedra N.A.	Helena Ďurovčíková
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie - Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva	Helena Ďurovčíková
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Helena Ďurovčíková
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva	Helena Ďurovčíková
SAV	Botanický ústav	Ivan Jarolímek
SAV	Ekonomický ústav	Jaroslav Vokoun

SAV	Geofyzikálny ústav	Ladislav Brimbich
SAV	Prognostický ústav	Eva Garajová
SAV	Ústav divadelnej a filmovej vedy	Dagmar Podmáková
SAV	Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie	Tomáš Perečko
SAV	Ústav experimentálnej psychológie	Lenka Čičmanová
SAV	Ústav materiálov a mechaniky strojov	Jaroslav Jerz
SAV	Ústav molekulárnej biológie	Imrich Barak
SAV	Ústav normálnej a patologickej fyziológie	Oľga Pecháňová
SAV	Ústav zoológie	Juraj Majtán
SAV	Ústav experimentálnej onkológie	Ján Sedláček
Slovenská zdravotnícka univerzita	Fakulta ošetrovateľstva a zdravotnej služby - Oddelenie bioaktívnych látok v potravinách	Adriana Repková
STU	Fakulta architektúry - Ústav architektúry občianskych budov	Vladimír Šimkovič
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky	Justín Murín
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biotechnológie a potravinárstva	Ján Šajbidor
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biochémie, výživy a ochrany zdravia	L. Valík
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav anorganickej chémie, technológie a materiálov	Ján Híveš
STU	Stavebná fakulta – Katedra architektúry	Jarmila Húsenicová
STU	Stavebná fakulta – Katedra matematiky a deskriptívnej geometrie	Radko Mesiar
UK	Fakulta manažmentu – Vedúca oddelenia vedy a výskumu	Daniela Majerčáková
UK	Farmaceutická fakulta – Katedra farmakológie a botaniky	Daniel Grančai
UK	Fakulta Matematiky, Fyziky a Informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky	Karol Holý
UK	Pedagogická fakulta – Katedra logopédie	Jana Brnová
UK	Lekárska fakulta – Ústav molekulárnej biomedicíny	Roman Gardlík, Peter celec
UK	Lekárska fakulta – Klinika detí a dorastu	Banovčín
UK	Lekárska fakulta – Ústav patologickej fyziológie	Miloš Tatár
UK	Pedagogická fakulta – Katedra anglického jazyka a literatúry	Gabriela Lojová
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra ložiskovej geológie	Otília Lintnerová

UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra mineralógie a petrológie	Pavol Uher
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra fyzikálnej a teoretickej chémie	Vladimír Kello
Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy	Oddelenie plánovania výskumu a administrácie projektov	Zuzana Tarasovičová
Výskumný ústav vodného hospodárstva	/	Viliam Višacký

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

A. Charakter inštitúcie

Väčšia inštitúcií uviedla, že podiel vedecko-výskumných aktivít na ich celkových aktivitách je vysoký (71 % dopytovaných). Nízky podiel vedecko-výskumných aktivít uvádza len jedno pracovisko.

Graf 20: Podiel vedecko-výskumných aktivít na celkových aktivitách

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Druhá otázka zo všeobecného okruhu otázok o pracoviskách vedy a výskumu mala za úlohu zistiť reálne výstupy vedy a výskumu – počet karentovaných publikácií na pracovisku, počet zapojení sa do Šiesteho a Siedmeho rámcového programu alebo počet patentov či doktorandov.

Zapojené pracoviská (katedry, ústavy) STU majú v priemere 12,2 doktoranda na pracovisko. Pracoviská SAV, ktoré sa do prieskumu zapojili, majú v priemere 8,5 doktoranda na 1 ústav.

Zapojené pracoviská UK majú v priemere 12,45 doktoranda na 1 pracovisko. Údaj je trochu skreslený, nakoľko do prieskumu sa z UK zapojilo len 10 pracovísk a tie v priemere neudávajú viac ako 10 doktorandov na pracovisko. Najviac doktorandov uvádza Fakulta Manažmentu UK – 250 za celú fakultu, to znamená, 50 doktorandov priemere na 1 katedru. Výskumné ústavy, ktoré sa do prieskumu zapojili vychovávajú 2-3 PhD. študentov.

V rámci zapojenia sa do projektov Šiesteho a Siedmeho rámcového programu sú na tom dopytované inštitúcie nasledovne: STU – priemer 1,58 projektu 6RP a 7RP dokopy na 1 pracovisko (ústav, katedra). Nadpriemerom je Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva FEI STU, ktorý uvádza až zapojenie sa do 10 projektov 6RP resp. 7RP. Čo sa týka SAV, respondenti sa priemerne zapojili do 7 projektov 6RP a 7RP. Toto číslo je znovu skreslené kvôli Ekonomickému ústavu SAV, ktorý udáva zapojenie sa až do 51 projektov v rámci rámcových programov. Ako maximálny absolútny počet projektov Rámcových programov udávajú ostatné ústavy SAV (mimo Ekonomického) 6 projektov. V priemere na zapojené katedry a ústavy UK vychádza zapojenie sa do 0,9 projektu/katedra (ústav) v rámci oboch rámcových programov. Najviac pracoviská uvádzajú, že sa zapojili do jedného príp. 2 projektov, alebo tiež žiadneho.

Ďalšie kritérium bol počet karentovaných publikácií v rámci pracoviska za roky 2009, 2010, 2011. V oblasti publikovania karentovaných výstupov vychádza na pracoviská STU 28,8 karentovanej publikácie za toto obdobie, pričom údaje za jednotlivé pracoviská sa diametrálne líšia. Sú pracoviská, ktoré za posledné tri roky priznávajú len jeden odpublikovaný karent a naopak pracoviská, ktoré ročne publikujú v priemere až 30 karentov. V rámci pracovísk SAV, ktoré sa do prieskumu zapojili, je situácia pozitívnejšia – tieto udávajú v priemere na pracovisko za 3 roky 65,75 karentovaných výstupov. Avšak, tiež medzi nimi nájdeme pracoviská, ktoré ročne vydajú 30-40 karentovaných výstupov a pracoviská, ktorým sa za tri roky podarí publikovať len pár takýchto výstupov. V UK z údajov zadaných respondentmi zisťujeme, že v priemere vydá jedno pracovisko za 3 roky 54 karentovaných publikácií. Avšak údaj je takisto skreslený pracoviskom, kde je podiel karentovaných výstupov značný – napr. Katedra jadrovej fyziky a biofyziky. Ostatné pracoviská udávajú ročný výstup karentovaných článkov rovnajúci sa prípadne menší ako 20 výstupov/rok.

V ukazovateli schválených patentov mnohé inštitúcie uvádzajú, že pracovisku nebol schválený žiadny patent. Zoznam nižšie zachytáva pracoviská, kde patenty existujú:

Tabuľka 69: Počet schválených patentov na jednotlivých dopytovaných pracoviskách

Pracovisko	Počet schválených patentov
SAV: Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie	4
SAV: Ústav materiálov a mechaniky strojov	10
SAV: Ústav zoológie	2
Slovenská zdravotnícka univerzita: Fakulta ošetrovateľstva a zdravotníckej služby – Oddelenie bioaktívnych látok v potravinách	5 úžitkových vzorov
STU: Fakulta chemickej a potravinárskej technológie –	8

Katedra N.A.	
STU: Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biotechnológie a potravinárstva	7
STU: Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav anorganickej chémie a technológie materiálov	3
STU: Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky	5
STU: Fakulta elektrotechniky a informatiky - Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva	15
STU: Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	11
STU: Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	2
UK: Fakulta matematiky, fyziky a informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky	6
UK: Lekárska fakulta – Klinika detí a dorastu	1

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Ďalšia z radu všeobecných otázok skúmala, aký je počet komercializovaných patentov na pracovisku (katedre, oddelení). Väčšina respondentov uvádza, že žiadny z patentov komercializovaný nebol. V tabuľke nižšie uvádzame počty komercializovaných patentov, ktoré udávajú respondenti:

Tabuľka 70: Počet komercializovaných patentov na jednotlivých dopytovaných pracoviskách

Pracovisko	Počet komercializovaných patentov
SAV: Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie	1 (z obdobia 2000-2010)
SAV: Ústav materiálov a mechaniky strojov	Pracovníci ÚMMS SAV sú spolupôvodcami viacerých vynálezov, na ktoré bol udelený patent, týkajúci sa technológie výroby penového hliníka (viď bod D). Majiteľom týchto patentov je firma Alulight International GmbH, Ranshofen, ktorá ich dlhodobo využívala pri sériovej výrobe rôznych súčiastok z penového hliníka. Prínos ústavu pri vytvorení týchto vynálezov bol ocenený dlhodobou bilaterálnou zmluvou uzatvorenou medzi spomínanou firmou a ÚMMS SAV v roku 2004 na neurčitý čas, ktorá garantovala ústavu finančný príjem vo výške približne 72.000,- EUR ročne.
STU: Strojnícka fakulta: Ústav N.A.	V súčasnosti nie sú patenty komercializované ale v minulosti bola väčšina patentov komercializovaná nakoľko vznikali na požiadavky praxe
STU: Fakulta elektrotechniky a informatiky - Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva	2
STU: Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky	2
STU: Fakulta chemickej a potravinárskej technológie –	2 patenty, 4 – predaj licencií a úžitkové vzory

Ústav biotechnológie a potravinárstva	
UK: Fakulta matematiky, fyziky a informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky	1

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

63,16 % inštitúcií má v rámci portfólia svojich činností špeciálne inovačne zameranú aktivitu.

Vyberáme niektoré odpovede respondentov:

- STU – Fakulta chemických a potravinárskych technológií - Katedra N.A. : Výsledky riešenia jednotlivých úloh výskumu a vývoja
- STU – Fakulta chemickej a potravinárskej technológie - Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva: Projekty a spolupráce s firmami v oblasti úspory energií, obnoviteľných zdrojov energie, regenerácie olejov a adsorpčných procesov v biotechnológiách
- STU – Strojnícka fakulta – Katedra N.A.: Potlačanie kmitania, znižovanie hluku a priebežné hodnotenie únavy v rôznych oblastiach technickej praxe.
- SAV – Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie: Výskum nových potenciálnych liečiv
- SAV – Ústav materiálov a mechaniky strojov: Spolupráca s priemyselnými podnikmi pri vývoji výrobkov s mimoriadne vysokou pridanou hodnotou.
- SAV – Ústav normálnej a patologickej fyziológie: Inovácia liečiv a diagnostických postupov
- STU – Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky: Vývoj nových výpočtových počítačovo orientovaných metód v technických vedách, Elektromobilita a automobilová mechatronika
- STU – Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biotechnológie, výživy a ochrany zdravia: STU Vital s.r.o.
- STU – Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav anorganickej chémie, technológie a materiálov: Inovácie v oblasti anorganických technológií a materiálov
- UK – Fakulta matematiky, fyziky a informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky: Budovanie materiálnej infraštruktúry pre vedecký výskum
- UK – Pedagogická fakulta – Katedra logopédie: „inovácie“ diagnostických a terapeutických metódik
- UK – Prírodovedecká fakulta – Katedra ložiskovej geológie: ide najmä o základný výskum, ale z neho vyplývajú možnosti na inovácie – nové využitia surovín – napr. silikátové technológie, ukládanie rádioaktívnych odpadov, nanomateriály) alebo rôzne environmentálne aplikácie surovín, remediácie s využitím biotechnológie

- Výskumný ústav pôdoznalectva a kvality pôdy – Oddelenie plánovania výskumu: Add. 1 aplikácia pôdno-ekologických poznatkov pri optimalizácii výroby v poľnohospodárstve, Add. 2 inovácie v monitoringu pôd, monitoringu SVD Gabčíkovo, Add. 3 inovácie v oblasti sekvestrácie organického uhlíka v pôde, Add. 4 metodika prieskumu poľnohospodárskych pôd, Add. 5 metodika prieskumu antropogénnych pôd, Add. 6 inovácie v oblasti nitrátovej direktívy, Add. 7 aplikácie web portálu (Pôdny portál, GS-Portál)

Graf 21: Inovačné aktivity spoločností

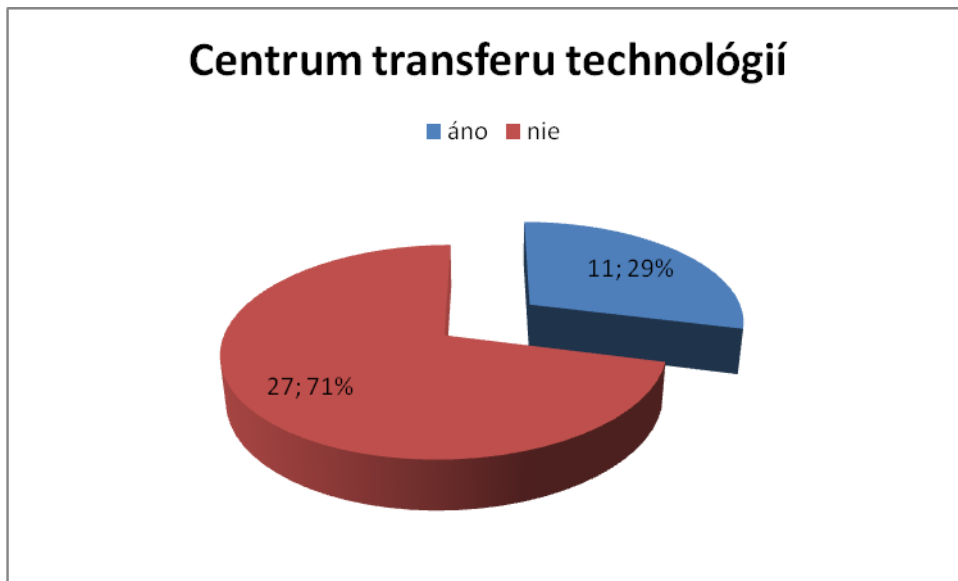

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

B. Služby

Prvá otázka v sekcii „služby“ skúmala, či má dopytovaná inštitúcia centrum transferu technológií. Len 29 % oslovených respondentov má možnosť využiť služby centra transferu technológií. Medzi centrá transferu technológií, ktoré môžu využiť, respondenti uviedli Transfertech (STU) a Univerzitný technologický inkubátor (STU), prípadne platformu Innovmat. Z tohto vyplýva, že respondenti nemajú celkom jasnú predstavu o tom, čo možno považovať za centrum transferu technológií. V nadväzujúcej otázke boli respondenti dopytovaní, aké služby poskytuje centrum transferu technológií, ak takéto centrum ich inštitúcia má k dispozícii. Z odpovedí respondentov vyplýva, že väčšina respondentov má predstavu, čo ich centrum poskytuje (7 z 11, ktorí uviedli, že ich inštitúcia má centrum transferu technológií (63,6 %)).

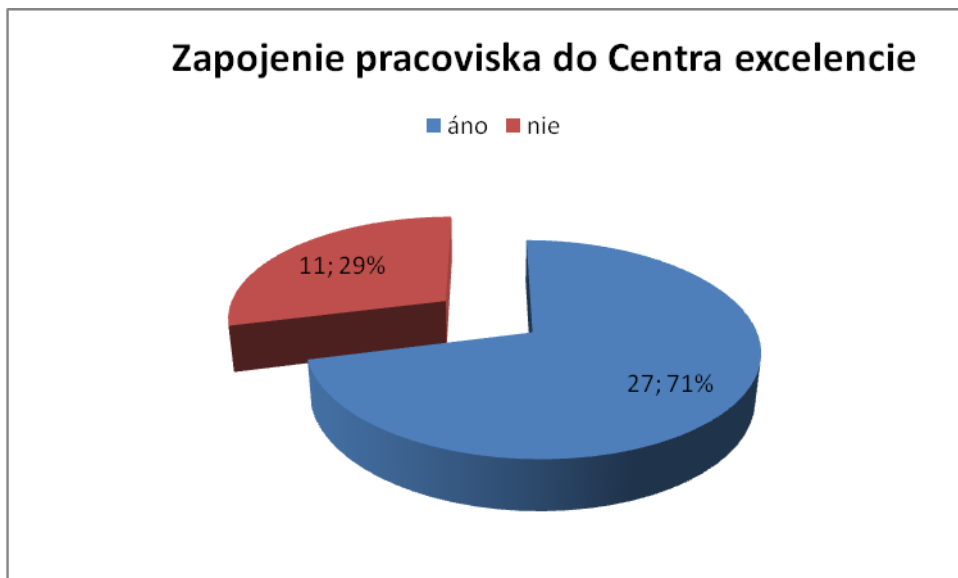
Graf 22: Prítomnosť centra transferu technológií u dopytovaných inštitúcií

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

V otázke, či je konkrétne pracovisko zapojené do (aj vznikajúceho) Centra excelencie, odpovedali respondenti nasledovne:

Graf 23: Zapojenie inštitúcie do Centra excelencie

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

V tomto ukazovateli je situácia presne opačná – vyše 70 % respondentov je zapojených do Centra excelencie. Všetci respondenti sú dobre informovaní o zapojení pracoviska do CE. Avšak znovu pri otázke zapojenia sa do Centier excelencie neuvádzajú len tieto, ale aj zapo-

jenie sa do Kompetenčných centier (nerozlišovanie medzi Centrami excelencie a kompetenčnými centrami). Nižšie uvádzame inštitúciu a špecifikáciu, do akého CTT je zapojená:

Tabuľka 71: Zapojenie sa do Centra excelencie

Univerzita/ SAV	Pracovisko	Zapojenie sa do CTT
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	1. Centrum obnoviteľných zdrojov energie, 2. Centrum pre vývoj kompozitných materiálov
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Katedra N.A.	1. Národné centrum pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie, 2. Centrum excelentnosti bezpečnostného výskumu
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie - Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva	1. Výskumné centrum excelentnosti obnoviteľných zdrojov energie, 2. Výskumné centrum excelentnosti pre priemyselnú biotechnológiu...
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Podali sme projekt do Centra excelentnosti ale nedostali sme ho pre nedostatok financií, číslo projektu: VVCE – 0008-07 s názvom Modelovanie multikomponentných materiálov pre trvalú spoľahlivosť materiálov
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva	1. Centrum jadrových technológií
SAV	Prognostický ústav	1: Centrum pre rozvoj sídelnej infraštruktúry znalostnej ekonomiky SPECTRA+ (ako partner STU 2009-2011, s naďalej prebiehajúcimi dodatočnými hodnoteniami počas 5 rokov) 2. Centrum excelencie SAV CESTA od roku 2011
SAV	Ústav divadelnej a filmovej vedy	1. ako partner projektu „Európske dimenzie umeleckej kultúry Slovenska“ (ITMS 26240120035)
SAV	Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie	1. Centrum excelentnosti pre glykomiku, projekt financovaný zo ŠF EÚ.
SAV	Ústav experimentálnej psychológie	1. Centrum strategických analýz SAV, 2. Centrum pre interdisciplinárny výskum a stratégie spoločnosti – CESTA
SAV	Ústav materiálov a mechaniky strojov	1. CE na výskum a vývoj konštrukčných kompozitných materiálov pre strojársku, stavebnú a medicínsku aplikáciu – CE-KOMAT (www.cekomat.sav.sk)

SAV	Ústav molekulárnej biológie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompetenčné centrum v oblasti molekulárnej medicíny 2. Centrum excelentnosti pre translačný výskum v molekulárnej medicíne 3. Centrum excelentnosti pre využitie informačných biomakromolekúl v prevencii ochorení a pre zlepšenie kvality života 4. Centrum excelentnosti pre glykomiku 5. Centrum excelentnosti pre ochranu a využívanie krajiny a biodiverzitu
SAV	Ústav normálnej a patologickej fyziológie	<ol style="list-style-type: none"> 1: Centrum excelentnosti pre výskum regulačnej úlohy oxidu dusnatého SAV (NOREG), 2. Centrum excelentnosti na výskum a vývoj konštrukčných kompozitných materiálov pre strojársku, stavebnú a medicínske aplikácie
SAV	Ústav zoológie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Centrum Glykomiky 2. Centrum excelentnosti pre ochranu a využívanie krajiny a biodiverzitu
SAV	Ústav experimentálnej onkológie	<ol style="list-style-type: none"> 1: Transmed, 2. Kompetenčné centrum MOLMED
Slovenská zdravotnícka univerzita	Fakulta ošetrovateľstva a zdravotnej služby - Oddelenie bioaktívnych látok v potravinách	1. Centrum excelentnosti environmentálneho zdravia , kód: 26240120033“
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky	Obnoviteľné zdroje energie, Elektromobita
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biotechnológie a potravinárstva	1. Výskumné centrum excelentnosti pre priemyselnú biotechnológiu
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav anorganickej chémie, technológie a materiálov	<ol style="list-style-type: none"> 1. MACHINA, 2. KCMTE
STU	Stavebná fakulta – Katedra matematiky a deskriptívnej geometrie	1. Univerzitný vedecký park STU
UK	Farmaceutická fakulta – Katedra farmakológie a botaniky	<ol style="list-style-type: none"> 1: Vybudovanie centra excelentnosti pre náhle cievne mozgové príhody na Lekárskej fakulte UK v Bratislave 2. Dobudovanie Centra excelentnosti pre náhle cievne mozgové príhody na Lekárskej fakulte UK v Bratislave
UK	Fakulta Matematiky, Fyziky a Informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky	1. Centrum fyziky komplexných systémov.
UK	Lekárska fakulta – Ústav molekulárnej biomedicíny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transmed 1 a 2, 2. Biomakro 1 a 2

UK	Lekárska fakulta – Klinika detí a dorastu	1. Centrum experimentálnej a klinickej respirológie
UK	Lekárska fakulta – Ústav patologickej fyziológie	1. CEVYPET, 2. CEKR
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra ložiskovej geológie	Áno. Do niekoľkých ale na rôznej úrovni
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra fyzikálnej a teoretickej chémie	1. CEGreen I, 2. CEGreen II.

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

63 % respondentov má možnosť poskytovať nástroje inovačného rozvoja tretím subjektom. Ostatné početnosti v grafe 24:

Graf 24: Možnosť poskytovania nástrojov inovačného rozvoja tretím subjektom

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Najväčšiu bariéru resp. obmedzenie pri poskytovaní služieb v oblasti výskumu, vývoja a inovácií vidia výskumné inštitúcie a univerzity v nezáujme podnikateľov o tieto služby (34,21 % respondentov) a chýbajúce prepojenie medzi výskumom, vývojom a praxou. (zhodne 34,21 % respondentov). Významnejšími bariérami, ktoré respondenti identifikovali, sú: neochota podnikateľov platiť za tieto služby komerčné ceny (31,58 %) a absencia Národnej inovačnej stratégie (zhodne 31,58 % respondentov).

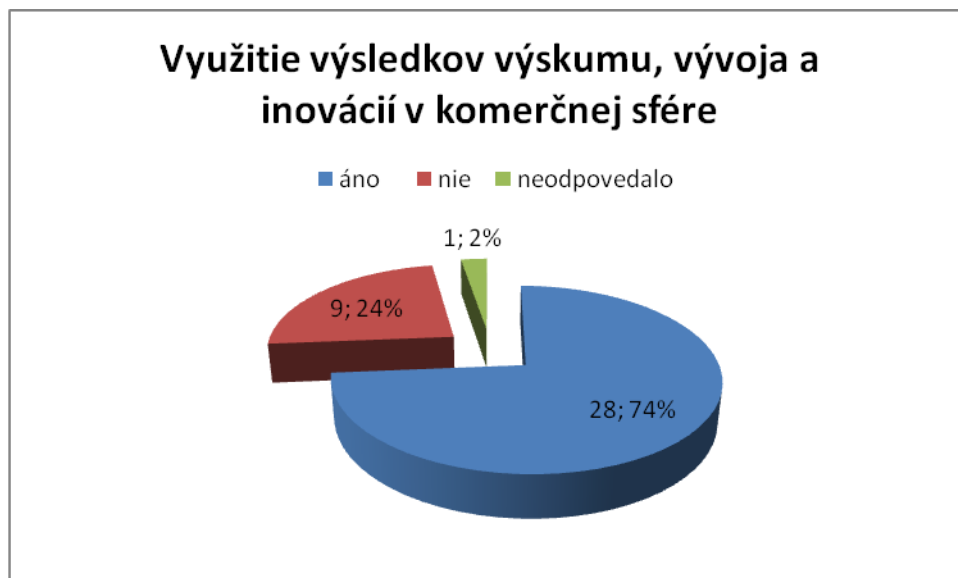
Tabuľka 72: Identifikácia najväčších bariér a obmedzení pri poskytovaní služieb v oblasti výskumu, vývoja a inovácií

4. Čo považujete za najväčšiu bariéru a obmedzenie pri poskytovaní služieb v oblasti výskumu, vývoja a inovácií? (prosím, označte maximálne tri odpovede)	Počet	Percento
nízkú ekonomickú efektívnosť poskytovania týchto služieb	9	23,68 %
neochotu podnikateľov platiť za tieto služby komerčné ceny	12	31,58 %
nezáujem podnikateľov o tieto služby	13	34,21 %
nevieme sledovať aktuálne trendy v oblasti inovácií	2	5,26 %
nedostatočná ponuka výsledkov výskumu a vývoja vhodných pre komerčné využitie	3	7,89 %
chýbajú nám vedomosti, know-how alebo prax v tejto oblasti	2	5,26 %
chýba prepojenie výskum – vývoj – prax	13	34,21 %
Absentuje Národná inovačná stratégia	12	31,58 %
iné	3	7,89 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Cez 70 % respondentov uvádza, že výsledky ich výskumu a vývoja sa využívajú aj v komerčnej sfére.

Graf 25: Využitie výsledkov výskumu, vývoja a inovácií v komerčnej sfére

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Ďalšia z otázok z bloku „služby“ zisťovala, aké konkrétne vedecko-výskumné aktivity, ktorých výsledky môžu byť v budúcnosti prenesené do praxe, sú súčasťou aktivít pracoviska. Tabuľka nižšie sumarizuje tieto aktivity:

Tabuľka 73: Možnosť prenosu výsledkov výskumu a vývoja do praxe

Univerzita/ SAV	Pracovisko	Možnosť preniesť výsledky výskumu a vývoja do praxe
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Výskum (stroje a technológie) v oblasti zhodnocovania odpadov, predovšetkým biomasy
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Katedra N.A.	<p>Výsledky Programu vlády SR : „Záchrana, stabilizácia a konzervovanie tradičných nosičov informácií v SR“ (KnihaSK): návrh optimálneho riešenia záchrany, stabilizácie a konzervovania nosičov informácií Slovenskej republiky a sprístupňovania dedičstva. Vyrobilo sa 13 funkčných modelov , ktoré môžu slúžiť v praxi ako samostatné zariadenia; 15 nových prístrojov ; Je založené Národné Technologické centrum KnihaSK, ktoré obsahuje 5 laboratórií a viac ako 60 zdieľaných, nadobudnutých , modernizovaných a novovyvinutých technologických zariadení a prístrojov; Návrh priemyslového integrovaného konzervačného centra IKC Martin-Vrútky; 5 nové softvérové riešenia ; Norma STN 50 2190 Hodnotenie hydrolytickej degradácie papiera a účinnosti deacidifikačných procesov a zariadení. Stanovenie furaldehydu plynovou chromatografiou headspace technikou; 9 patentov a patentových prihlášok – priemyslová ochrana nových riešení , 7 nových látok , 8 nových metód skúšania a analýzy ; Vypracoval sa nový Systém skúšania a hodnotenia deacidifikačných technológií, Nový študijný program „Ochrana materiálov a objektov dedičstva“</p> <p>Projekt DURAWOOD nový náterový systém/proces pre exteriérové drevo na báze vody s plazmovou predúpravou. Zlepšením adhézie a odolnosti povrchovo upraveného dreva pomocou finančne nenáročného procesu, cesta k bezpečnejšiemu a životnému prostrediu priateľšiemu procesu povrchovej úpravy dreva, ktorý spĺňa nielen legislatívne požiadavky, ale najmä požiadavky trhu a výrobcov a spracovateľov dreva.</p> <p>Oblasť obnoviteľných palív, energií</p>
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie - Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva	Výskum v oblasti membránovej separácie a adsorpcie v biotechnologických výrobách chemických špecialít, membránovej chromatografie proteínov a vírusov, splyňovania uhlia, iónových kvapalín, produkcie fruktooligosacharidov.
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Potlačanie kmitania vibrujúcich strojov a liniek, znižovanie hluku strojov a liniek, trvalé monitorovanie únavy strojov a iných technických zariadení, návrhy technických konštrukcií z hľadiska funkčnosti, požadovaných pevnostných kritérií, minimalizácia hmotnosti s požadovanou životnosťou
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva	Výskum materiálov pre jadrové technológie – Neutronické výpočty pre jadrové reaktory

SAV	Ekonomický ústav	Štúdie pre domáce a zahraničné inštitúcie, spoluúčasť na medzinárodných projektoch, analýzy pre súkromný sektor
SAV	Geofyzikálny ústav	1. Seizmické ohrozenie Slovenska 2. Využitie geotermálnej energie
SAV	Prognostický ústav	<p>1/ Základný výskum</p> <p>ADCA BALÁŽ, Vladimír - WILLIAMS, Allan M. Risk attitudes and migration experience. In Journal of Risk Research, 2011, vol. 14, no. 5, pp. 583-596. (0.946 - IF2010). (2011 - Current Contents). ISSN 1366-9877.</p> <p>Článok porovnáva toleranciu rizík a neistoty medzi migrantmi a nemigrantmi a skúma, nakoľko sú tieto rozdiely rodovo podmienené. Rozdiely boli zisťované experimentálnou procedúrou zameranou na simuláciu Ellsbergovho paradoxu (N = 539). Vo všeobecnosti sa migranti ukázali tolerantnejší voči riziku a neistote ako nemigranti. Tento rozdiel bol mimoriadne významný u žien – migrantiek v porovnaní so ženami, ktoré nemali migračnú skúsenosť.</p> <p>ADDA KÁRÁSZ, Pavol. Makroekonomické špecifiká dlhodobého vývoja slovenského trhu práce. In Ekonomický časopis, 2011, roč. 59, č. 7, s. 684-699. (0.289 - IF2010). (2011 - Current Contents, WOS, SCOPUS). ISSN 0013-3035.</p> <p>Zámerom článku je identifikácia makroekonomických špecifik súvisiacich s dlhodobým vývojom slovenského trhu práce. Vychádza z analýzy odrazu cyklického vývoja ekonomiky Slovenska vo formovaní trhu práce. V nadväznosti na túto analýzu sa skúmajú vzťahy medzi rastom ekonomickej výkonnosti a miery zamestnanosti vrátane určenia funkcionality medzi nimi. V rámci skúmania vzťahov medzi infláciou a vývojom nezamestnanosti sa identifikujú obdobia a stupne podobnosti s kauzalitou reprezentovanou Phillipsovou krivkou. V štruktúre nezamestnanosti sú determinované špecifiká dlhohodobej nezamestnanosti s osobitným zreteľom na vývoj ekonomiky po globálnej ekonomickej kríze.</p> <p>2/ Aplikačný typ</p> <p>V oblasti aplikovaného výskumu treba spomenúť expertné aktivity pracovníkov PÚ SAV pre Európsku komisiu (DG Research & Innovation, DG Enterprise & Industry), OECD, ako aj pre ústredné orgány štátnej správy Slovenskej republiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc., pôsobil ako národný spravodajca v iniciatívach Európskej komisie zameraných na monitoring a analýzu vedných a technických politík v členských

		<p>krajinách EÚ: ERAWATCH - národné politiky výskumu a vývoja, METRIS - politiky zamerané na rozvoj sociálnych a humanitných vied, Regional Innovation Monitor - regionálne inovačné politiky v 208 NUTS II regiónoch EÚ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mgr. JUDr. Martina Lubyová, PhD., a Ing. Ľubica Gajdošová vypracovali národnú správu o vývoji migrácie v SR pre OECD - National SOPEMI Report for the Slovak Republic 2010 v rámci monitorovacej siete SOPEMI (Permanentný systém pre monitorovanie medzinárodnej migrácie): SOPEMI Report for the Slovak Republic 2010, Permanent Monitoring System of International Migration (SOPEMI), OECD. In Annual Trends in International Migration, December 2011, Paris. Táto sieť má v OECD už vyše dvadsaťročnú tradíciu a poskytuje informácie a analytické materiály najmä pre výročné správy OECD o migrácii (pôvodne Annual Trends in International Migration, teraz OECD International Migration Outlook), ako aj iné aktivity OECD v oblasti medzinárodnej migrácie. V poslednom období sieť úzko spolupracuje s Európskou komisiou. Na vypracovaní správy sa podieľali aj ďalšie inštitúcie, najmä MPSVaR SR a Štatistický úrad SR. Správa bola v plnom rozsahu zverejnená v časopise Prognostické práce a prezentovaná v Paríži na výročnej konferencii Annual Reunion of SOPEMI Correspondents 30.11.-2.12.2011. • RNDr. Pavol Kárász, CSc., vypracoval tri makroekonomické prognózy pre potreby Ministerstva financií SR. Ich obsahom boli kľúčové makroekonomické súvislosti v oblasti tvorby a použitia hrubého domáceho produktu, cenového vývoja, miezd, zamestnanosti, nezamestnanosti a vonkajších ekonomických vzťahov, ktoré determinujú vývoj verejných financií. Prognózy boli prezentované na zasadnutiach Makroekonomického výboru ministra financií SR, ktoré sa uskutočnili v mesiacoch február, jún a november a boli využité v rozhodovacom procese ministerstva v súvislosti so zostavovaním a upresňovaním rozpočtu verejnej správy na obdobie rokov 2012-2014. Okrem prognóz boli vypracované aj hodnotenia prognóz vývoja vybraných makroekonomických ukazovateľov vypracovaných Ministerstvom financií SR. <p>Od roku 2008 má PÚ SAV jasnú líniu vednej politiky a koncentruje sa na všetky štyri piliere udržateľného rozvoja: ekonomický, sociálny, environmentálny i inštitucionálny.</p> <p>Tri hlavné oblasti:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) teoretické, metodologické a koncepčné problémy prognózovania vývoja slovenskej spoločnosti v národnom i svetovom kontexte, b) ekonomicko–sociálna dimenzia globálnych environmentálnych zmien, c) koevolúcia inštitucionálnej a technologickej zmeny
--	--	---

		<p>sú predmetom výskumu v rámci domácich i zahraničných projektov.</p> <p>Interdisciplinárne smerovanie vednej politiky PÚ SAV naplnilo svoj obsah získaním projektu Centra excelentnosti SAV CESTA (Centrum strategických analýz), ktoré vytvára platformu moderného prognózovania s vyústením do nových stratégií rozvoja spoločnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vypracovanie expertízy pre iniciatívu Európa 2020 – inteligentná, udržateľná a inkluzívna Európa: Filčák, R., Kluvánková-Oravská, T., Finka, M., Jílková, J. Vízia Európy 2020 a environmentálna politika Slovenska: problém cieľov a ich uplatňovania. In Zborník Európa 2020 – inteligentná, udržateľná a inkluzívna Európa. Luxemburg: Úrad na vydávanie publikácií Európskej únie. ISBN 978-92-79-21748-7 doi: 10.2775/2239 (vrátane dvoch vyžiadanych prednášok a organizácie tematického workshopu Európa efektívne využívajúca zdroje, Európske centrum v Bratislave, 14.4.2011). • Poskytnutie podkladov pre Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí pre správu o štátnej politike starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí v roku 2010. • Nominovanie zástupcu PÚ SAV do odbornej a nadpolitickej platformy „Fórum Zdravotníctvo 2020“, ktorej cieľom bola diskusia o strednodobej a dlhodobej vízii smerovania slovenského zdravotníctva. <p>Významným výsledkom medzinárodnej vedeckej činnosti Prognostického ústavu SAV v roku 2011 bolo zapojenie do medzinárodnej výskumnej skupiny Virtual Commons pod vedením Centre for the Study of Institutional Diversity (CSID) na Arizona State University za účasti laureátky Nobelovej ceny za ekonómiu profesorky Elinor Ostrom, vrátane rozvoja vlastného Laboratória experimentálnych spoločenských vied (VEEL), prvého na Slovensku. Členstvo je výsledkom desaťročného pôsobenia riešiteľského kolektívu PÚ SAV v medzinárodných sieťach a projektových konzorciách, ktoré sa v roku 2011 podarilo prepojiť s viacerými domácimi projektmi, najmä CE SPECTRA+ v rámci OP Veda a výskum a nového CE SAV CESTA, a tým podporiť intergeneračnú spoluprácu a konkurencieschopnosť slovenskej spoločensko-vednej komunity v medzinárodnom výskume a vzdelávaní.</p>
SAV	Ústav divadelnej a filmovej vedy	Analyticko-reflexívne výsledky základného výskumu prenesené do hodnotiacich správ pre ďalší vývoj kultúry a umenia v Európe
SAV	Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie	Výskum a vývoj nových potenciálnych liečiv na liečbu srdcovo-cievnych ochorení, cukrovky, reumy a iných zápalových ochorení, toxikologické štúdie nových liečiv i liečiv zavedených do praxe

SAV	Ústav materiálov a mechaniky strojov	ÚMMS SAV sa zaoberá výskumom progresívnych technických materiálov najmä na báze neželezných kovov (napr. kovové peny, kompozity s kovovou maticou, intermetalické zliatiny, a pod.) a vyvíja technológie ich výroby a spracovania (napr. speňovanie kovov, moderné práškovo-metalurgické metódy, tlaková infiltrácia pórovitých materiálov taveninou, usmernená kryštalizácia, progresívne technológie nanášania kovových a keramických povlakov na povrch konštrukčných súčiastok a pod.). Výsledky výskumu sú neustále využívané v priemyselnej praxi.
SAV	Ústav molekulárnej biológie	biočipy detekčné metódy / kity
SAV	Ústav normálnej a patologickej fyziológie	Vývoj senzora proti pádom u starších osôb Príprava polyfenolických koncentrátov ako doplnok výživy Vývoj metodického postupu spracovania ciiev pre morfológické využitie
SAV	Ústav zoológie	Rozvoj bioterapií a príprava nových biofarmák a ich využitie v klinickej hummánej praxi
SAV	Ústav experimentálnej onkológie	Diagnostické postupy, terapeutické postupy
Slovenská zdravotnícka univerzita	Fakulta ošetrovateľstva a zdravotnej služby - Oddelenie bioaktívnych látok v potravinách	Výskum kmeňových buniek Primárna prevencia pri neinfekčných ochoreniach
STU	Fakulta architektúry - Ústav architektúry občianskych budov	Bezbariérové navrhovanie, Digitálna architektúra, Verejné budovy
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky	Nové výpočtové modely a postupy v technickom inžinierstve, Elektromobilita Nové experimentálne zariadenia Inovácia noriem Eurocodov
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biotechnológie a potravinárstva	Vývoj nových kmeňov pre priemyselnú biotechnológiu
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biochémie, výživy a ochrany zdravia	Hodnotenie a riešenie problémov kvality a bezpečnosti potravín,
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav anorganickej chémie, technológie a materiálov	Výskum v oblasti technickej elektrochémie (galvanické povlaky, funkčné vrstvy, kompozitné povlaky, spracovanie jadrového odpadu, solárne kolektory), korózne správanie sa materiálov, základné anorganické technológie (špeciálne hnojivá)

STU	Stavebná fakulta – Katedra architektúry	Aplikovaný výskum v územnom rozvoji, urbanizme, územnom plánovaní a v architektonicko-konštrukčnom designe.
STU	Stavebná fakulta – Katedra matematiky a deskriptívnej geometrie	Vývoj nových matematických metód a postupov, najmä v oblasti numerickej matematiky, priemyselnej matematiky, štatistiky, diskretnej matematiky a multikriteriálnych a neštandardných rozhodovacích metód
UK	Fakulta Matematiky, Fyziky a Informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky	Aplikácia tandemového urýchľovača v technike, analytickej praxi, medicíne, farmácii, atď
UK	Pedagogická fakulta – Katedra logopédie	nové metodiky diagnostiky a terapie porúch komunikácie
UK	Lekárska fakulta – Ústav molekulárnej biomedicíny	Hormonálna terapia, génová terapia, diagnostika genetických ochorení, liečba obezity, liečba obličkových ochorení
UK	Lekárska fakulta – Klinika detí a dorastu	Vývoj zariadenia na diagnostiku kymematiky riasiniek dýchacieho systému Nová metóda včasnej diagnostiky neuropatie;
UK	Lekárska fakulta – Ústav patologickej fyziológie	Molekulárne mechanizmy viscerálnej bolesti a hyperreaktivity – nové poznatky sa môžu stať impulzom pre farmaceutické firmy pripraviť nové liečivá pre liečbu viscerálnej bolesti
UK	Pedagogická fakulta – Katedra anglického jazyka a literatúry	Inovácia prístupov k vzdelávaniu učiteľov AJ, inovácia vyučovania AJ
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra ložiskovej geológie	hodnotíme kvalitu ložísk na základe geologických podmienok, hodnotíme kvalitu minerálnych surovín, určujeme príčiny rôznej kvality (rôzne použitie) poukazujeme na možné úpravy surovín, inovatívne využitie surovín, zoberáme sa environmentálnymi aspektmi ťažby, komplexným využívaním surovín bez odpadov a iné.
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra mineralógie a petrológie	Výskum minerálov vzácnych zemín, Nb a Ta
UK	Prírodovedecká fakulta – Katedra fyzikálnej a teoretickej chémie	Potenciálne výsledky riešenia projektu FP7 - EURATOM
Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy	Oddelenie plánovania výskumu a administrácie projektov	Aplikácia poznatkov pri ekonomickej a environmentálnej optimalizácii poľnohospodárskej výroby.
Výskumný ústav vodného hospo-	/	navrhovanie a posudzovanie protipovodňovej ochrany, hydrotechnický výskum vodných diel, výskum režimu podzemných vôd v interakcii s ostatnými prvkami hydrosféry, výskum erózo-sedimentačných procesov v povodí, výskum splaveninového a plaveninového režimu tokov,

dárstva		vodohospodárske riešenie nádrží, hydrotechnický výskum vodných diel, výskum úprav tokov, výskum plavebných podmienok a objektov pre plavbu, výskum teplotného a ľadového režimu na tokoch a vodných dielach, výskum prúdenia vody a jeho účinkov na hydrotechnických objektoch, výskum kvality dnových sedimentov v povrchových tokoch s nádržmi, výskum ochrany kvality povrchových vôd v recipientoch, vývoj progresívnych technologických stupňov úpravy vody pre pitné účely a ich zavádzanie do praxe, vývoj nových technológií zameraných na elimináciu antropogénneho znečistenia, výskum intenzifikácie úpravni a čistiarní vôd, výskum progresívnych technologických postupov čistenia odpadových vôd, výskum progresívnych prvkov a postupov zneškodňovania a využívania kalov, vývoj, verifikácie, validácie hydroanalytických metód a mnohé ďalšie
---------	--	--

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Ďalšia z otázok skúmala, ktoré konkrétne výsledky výskumu, vývoja, inovácií pochádzajúce z vašej inštitúcie už našli uplatnenie v komerčnej sfére. Výsledky uvádzame v tabuľke 74:

Tabuľka 74: Uplatniteľnosť výsledkov výskumu a vývoja v praxi

Univerzita/ SAV	Pracovisko	Výsledky výskumu, vývoja a inovácií, ktoré už našli uplatnenie v komerčnej sfére
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Briketovanie a peletovanie biomasy (piliny, seno)
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Katedra N.A.	Výroba dreveného uhlia
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie - Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva	Výskum a vývoj v oblasti kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie, bezpečnostných auditov rizika priemyselných havárií, adsorpčnej purifikácie aminokyselín
STU	Strojnícka fakulta – Katedra N.A.	Návrh a výpočet závesu prednej nápravy pre Opel A.G., Návrh a výpočet prevodovky so spojkou v jednom kuse pre firmu MAN, Potlačanie kmitania liniek pre firmu Kraftfood, Riešenie problémov dopravníkov Gentle feed pre Mondi, Antiseizmické zodolnenie konštrukcii pre JE Temelín, Dukovany, Jaslavské Bohunice, Mochovce, Riešenie problému kmitania turbín pre elektrárne na Váhu, Návrh a výpočet semitrailera pre ASKO Košice, Vývoj modelu pneumatiky pre automobilový priemysel, Testovanie reaktorov pre Slovnaft Bratislava, Vibrodiagnostika

		prevodoviek.
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Ústav jadrového a fyzikálneho inžinierstva	Zavedenie nedeštruktívnych metód v diagnostike radiačne namáhaných materiálov
SAV	Ekonomický ústav	Štúdie pre Siemens
SAV	Geofyzikálny ústav	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výsledky oddelenia seizmológie - seizmické posudky na atómové elektrárne Jaslovské Bohunice a Mochovce, vodné dielo Gabčíkovo 2. Určovanie deklinácie na vojenských a civilných letiskách SR. 3. Výskum geomagnetického znečistenia Bratislavy a Košíc. 4. Výskum tiažového poľa SR
SAV	Ústav experimentálnej psychológie	Štandardizácia slovenskej verzie psychologického testu, ktorý teraz vydáva komerčné psychologické vydavateľstvo
SAV	Ústav materiálov a mechaniky strojov	<p>súčiastka z hliníkovej zliatiny slúžiaca na nastavovanie polohy vačkových hriadeľov motorov BMW (sériovosť: 900.000 ks / rok)</p> <p>- súčiastka z penového hliníka slúžiaca na ochranu posádky automobilu AUDI Q7 pred zadným nárazom (sériovosť: 200.000 ks / rok)</p> <p>- výstuha dutého rámu kabrioletov Ferrari Modena 360 z penového hliníka (sériovosť: 6.000 ks / rok)</p> <p>- súčiastky nárazníkovej zostavy železničných vagónov z penového hliníka</p> <p>- infiltrované grafity klzných elektrických kontaktoch električiek, lokomotív a trolejbusov</p> <p>- kompozitné elektródy v bipolárnych batériách novej generácie</p> <p>- kompozitná súčiastka divertora fúzneho reaktora ITER,</p> <p>a veľa ďalších</p>
SAV	Ústav normálnej a patologickej fyziológie	<ul style="list-style-type: none"> - Ergonomická podložka - Charakteristika polyfenolickej látky Provinol už komerčne dostupná vo Francúzsku
SAV	Ústav experimentálnej onkológie	<p>Monoklonálne protilátky</p> <p>diagnostika genetickej predispozície k dedičným formám rakoviny</p>

STU	Fakulta architektúry - Ústav architektúry občianskych budov	Bezbariérové navrhovanie, Digitálna architektúra, Verejné budovy (v Bratislave)
STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky – Katedra mechaniky	Optimalizačné návrhy a výpočty mechanických konštrukcií Úžitkové vzory v oblasti mechaniky a mechatroniky Optimalizácia premeny energie v elektroenergetike
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biotechnológie a potravinárstva	Nové postupy výroby špeciálnych chemikálií biotechnologickým postupom. Biosenzory na monitorovanie obsahu analytov a i.
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav biochémie, výživy a ochrany zdravia	Výsledky sa využívali v rámci konzultačných aktivít v horeuvedenej oblasti
STU	Fakulta chemickej a potravinárskej technológie – Ústav anorganickej chémie, technológie a materiálov	Hnojivá, výroba hliníka, solárne kolektory
STU	Stavebná fakulta – Katedra architektúry	Brownfields Slovaft- napr. transformácia objektu na Galériu, - Využitie objektov ľudovej architektúry pre rozvoj vidieckeho turizmu.
STU	Stavebná fakulta – Katedra matematiky a deskriptívnej geometrie	V spolupráci s firmou TATRAMED ide o aplikáciu nami vyvinutých medicínskych softvérov
UK	Fakulta Matematiky, Fyziky a Informatiky – Katedra jadrovej fyziky a biofyziky	Nové metódy detekcie ionizujúceho žiarenia pre kontrolu životného prostredia
UK	Pedagogická fakulta – Katedra logopédie	konkrétne testy napr. Dg AAA
UK	Lekárska fakulta – Ústav molekulárnej biomedicíny	meranie biomarkerov v slinách
UK	Lekárska fakulta – Klinika detí a dorastu	Diagnostika potravinovej alergie; Pressure sensor plethysmography – neinvazívna metóda merania dýchacích pohybov
Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy	Oddelenie plánovania výskumu a administrácie projektov	Aplikácia poznatkov pri ekonomickej a environmentálnej optimalizácii poľnohospodárskej výroby.
Výskumný ústav vodného hospo-	/	Každý z uvedených v predchádzajúcej otázke

dárstva		
---------	--	--

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

C. Budovanie inovačnej infraštruktúry

Tabuľka nižšie zobrazuje záujem inštitúcií na budovaní inovačnej infraštruktúry. Išlo o otázku s možnosťou výberu viacerých odpovedí. Napriek tomu je však u respondentov približne rovnaký záujem o koordináciu, inicializáciu i prevádzku inovačnej infraštruktúry. Štyri inštitúcie uviedli, že by rozvoj inovačnej infraštruktúry nespadal pod jej priority.

Tabuľka 75: Záujem o budovanie inovačnej infraštruktúry

1. V súvislosti s budovaním inovačnej infraštruktúry máte záujem o: (možnosť označiť viacero odpovedí)	Počet	Percento
koordináciu inovačnej infraštruktúry	15	39,47 %
inicializáciu inovačnej infraštruktúry	19	50 %
prevádzku inovačnej infraštruktúry	16	42,1 %
rozvoj inovačnej infraštruktúry nepatrí medzi naše priority	4	10,53 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

V prípade vedecko-výskumných inštitúcií a univerzít má väčšina z nich záujem budovať inovačnú štruktúru v regióne spoločne s verejnými organizáciami, za účasti národnej úrovne a za účasti súkromného sektora.

Tabuľka 76: Spôsob participácie na budovaní inovačnej infraštruktúry

2. Akým spôsobom máte záujem budovať inovačnú infraštruktúru? (prosím, vždy označte jedno z dvojice tvrdení)	Počet	Percento
spoločne s inými verejnými organizáciami	27	71,05 %
samostatne	6	15,79 %
nevyjadrili sa	5	13,16 %
za účasti národnej úrovne	31	81,58 %
bez účasti národnej úrovne	3	7,89 %
nevyjadrili sa	4	10,53 %
za účasti súkromného sektora	28	73,68 %
bez súkromného sektora	3	7,89 %
nevyjadrili sa	7	18,42 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

D. Doplnujúce otázky

31 z 38 dopytovaných inštitúcií pre vedecko-výskumné inštitúcie a univerzity odpovedalo na otázku, či majú záujem o osobnú návštevu, kladne (tzn. 81 % zo všetkých vedecko-výskumných inštitúcií, ktoré boli ochotné predkladať dotazník vyplniť).

Graf 26: Možnosť realizácie osobnej návštevy v inštitúcií

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

1.4.3. Vyhodnotenie dotazníka určeného pre mediátorov

Vyplnený dotazník zaslali e-mailom späť tieto inštitúcie (19 inštitúcií):

Tabuľka 77: Zoznam respondentov dotazníka určeného pre mediátorov

Názov inštitúcie	Osoba, ktorá vyplnila dotazník
AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku	Gabriela Kukolová
Centrum vedecko-technických informácií	Ľubomír Bilský
Inkubátor Malacky	Valentín Magdolen
Know-how centrum STU	Helena Ďurovčíková
Mesto Senec	Prednosta - Jarmila Répássyová
MSP Consult, s.r.o.	Stanislav Horváth
Mesto Pezinok	Lívia Šimanská
NADSME	Andrej Klimant
RRA Senec-Pezinok	Katarína Manczalová
Slovenská inovačná a energetická agentúra	RNDr. Zuzana Pařízková

Slovenský živnostenský zväz	Viola Kromerová
SOPK	Juraj Majtán
Štátny inštitút odborného vzdelávania	Alexandra Junášková
The Spot	Ivan Debnár
Univerzitný technologický inkubátor	Lenka Mikulíková
VUPC	Štefan Boháček
Združenie mladých podnikateľov Slovenska	Ján Solík
Združenie podnikateľov Slovenska	Mgr. Andrea Fontányová
Zväz výskumných a vývojových organizácií	Igor Chovan

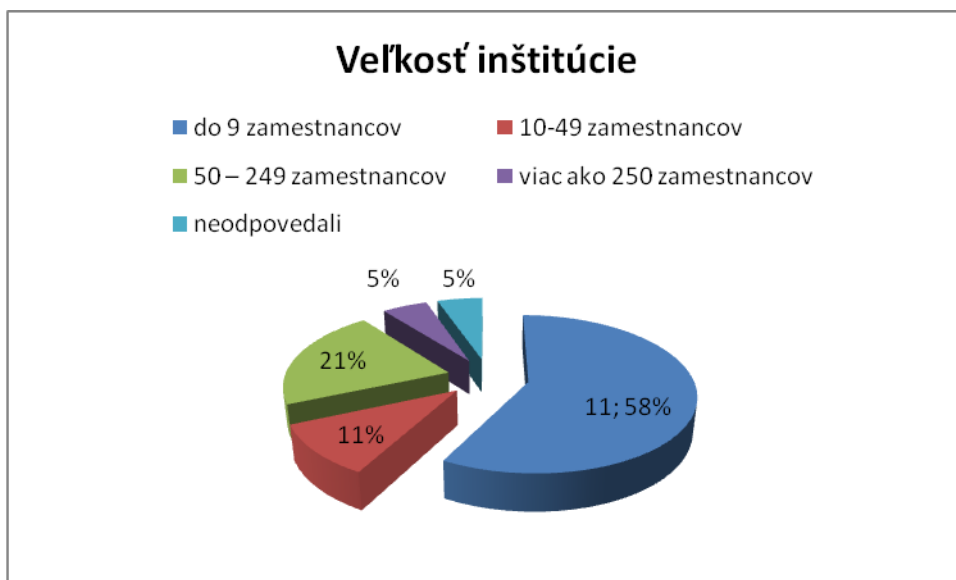
Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

A. Charakter inštitúcie

Prvá otázka dotazníka bola identifikačná a zisťovala veľkosť organizácie.

Väčšina inštitúcií, ktorá vyplnila druhý variant dotazníka mala do 10 zamestnancov (57,89 %). Dotazník vyplňali aj mestá, preto je početne zastúpená skupina inštitúcií s 50-249 zamestnancov. Ostatné početnosti v grafe nižšie:

Graf 27: Veľkosť inštitúcie

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Čo sa týka dôležitosti inovácií a inovačných aktivít v rámci inštitúcií, veľká väčšina uznáva, že inovácie spadajú pod ich aktivity, avšak nie sú na najdôležitejšom mieste, teda nie sú hlavným poslaním inštitúcie (84 % dopytovaných inštitúcií) ale sú len súčasťou ich poslania.

Graf 28: Miesto inovácií v aktivitách inštitúcií

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Zaujímavou otázkou v rámci dotazníka bola otázka, ktorá zisťovala portfólio inovačných aktivít spoločností, resp. či vôbec inštitúcie majú nejakú špeciálne inovačne zameranú aktivitu. 57,89 % dopytovaných inštitúcií má inovačne zameranú aktivitu. Inštitúcie z hľadiska svojho pochopenia otázky uvádzajú tieto aktivity, ktoré vo svojom pôsobení považujú za inovatívne (prejavuje sa značný rozdiel v chápaní inovácie u jednotlivých subjektov):

- **AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku:** vzdelávanie netradičnými formami
- **Centrum vedecko-technických informácií:** Budovanie národného systému pre transfer technológií; prevádzka strediska patentových informácií; podpora pri zabezpečovaní ochrany a komercializácie duševného vlastníctva; prevádzka Dátového centra pre výskum a vývoj; informačná podpora vedeckej komunite a odbornej verejnosti.
- **Know-how centrum STU:** Vzhľadom na to, že sme technická univerzita vyplývajú tieto aktivity z podstaty poslania univerzity
- **NADSME:** medzinárodné projekty zamerané na podporu inovácií v MSP
- **RRA Senec - Pezinok:** Podpora pre mladých inovátorov
- **Slovenská inovačná a energetická agentúra:** Inovatívny čin roka - súťaž o cenu Ministra
- **Štátny inštitút odborného vzdelávania:** inovácia obsahov a metód vzdelávania
- **The Spot:** edukácia komunity
- **VUPC:** Inovácia technológií a výrobkov drevárskeho, nábytkárskeho a celulózopapierenského priemyslu

- **Združenie mladých podnikateľov Slovenska:** ZMPS je spoluzakladateľom prvej siete neformálnych investorov do start-upov, spolupodielame sa na súťažiach ako Vyhrajte investora, Študentská podnikateľská cena či Mladý inovatívny podnikateľ. ZMPS je vyhlasovateľom súťaže Podnikateľský nápad roka, kde inovatívne podnikateľské nápady mladých ľudí získavajú podporu pri realizácii
- **Združenie podnikateľov Slovenska:** Spoluorganizátor súťaže mladý inovatívny podnikateľ, participácia na prvej sieti neformálnych investorov do start-upov - Klub podnikateľských anjelov Slovenska

Graf 29: Existencia inovačných aktivít spoločností

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

B. Služby

Druhá sekcia otázok v dotazníku pre mesto, mediátorov a poskytovateľov služieb skúmala ponuku služieb podpory inovácií v regióne.

Prvá otázka z oddielu služby mala za úlohu zistiť podiel zamestnancov / resp. približný počet zamestnancov, ktorí sa v inštitúciách venujú priamo podpore inovácií. Niektoré dopytované inštitúcie na túto otázku neodpovedali. Údaje respondentov, ktorí na otázku odpovedali, sa veľmi rôznili (podiel od 5 % zamestnancov až do 100 %):

Tabuľka 78: Podiel zamestnancov pracujúcich priamo v podpore inovácií

Názov inštitúcie	Podiel zamestnancov pracujúcich priamo v podpore inovácií
AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku	2 zamestnanci
Centrum vedecko-technických informácií	40 %
Inkubátor Malacky	/

Know-how centrum STU	0
Mesto Senec	/
MSP Consult, s.r.o.	1 osobová s.r.o. = 100 %
Mesto Pezinok	0 – Vzhľadom na to, že Mesto Pezinok prostredníctvom svojho Úradu plní úlohy územnej samosprávy a úlohy prenesenej štátnej správy, samostatne profilovaná podpora inovácií nespadá pod jeho úlohy, a teda na podporu inovácií nie je výlučne zameraný žiadny zo zamestnancov. V prípade, ak sa v rámci plnenia úloh územnej samosprávy alebo prenesenej štátnej správy vyskytne aj úloha spojená s podporou inovácií, tejto úlohe sa v takom prípade venuje ad hoc poverený zamestnanec v rozsahu svojej pracovnej náplne.
NADSME	10 zamestnancov
RRA Senec-Pezinok	4 zamestnanci
Slovenská inovačná a energetická agentúra	30 %
Slovenský živnostenský zväz	20 %
SOPK	5 %
Štátny inštitút odborného vzdelávania	34 %
The Spot	100 %
Univerzitný technologický inkubátor	50 %
VUPC	90 %
Združenie mladých podnikateľov Slovenska	1 zamestnanec
Združenie podnikateľov Slovenska	/
Zväz výskumných a vývojových organizácií	100 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Dôležitou bola otázka zisťujúca možnosti inštitúcií poskytovať rôzne služby svojim klientom. V tabuľke 79 sa nachádza prehľad služieb a početnosti, koľko z dopytovaných spoločností v absolútnom a percentuálnom vyjadrení dokáže predmetné služby efektívne poskytovať svojim klientom.

Tabuľka 79: Služby organizácií poskytované klientom

2. Aké služby vaša organizácia poskytuje svojim klientom? (možnosť označiť viacero odpovedí)	Počet	Percento
návštevy firiem	7	36,84 %
vyhľadávanie kontaktov (partnerov)	9	47,37%
projektový manažment	8	42,1 %
výskumno-vývojové projekty	4	21,05 %

podpora výskumno-vývojových aktivít	6	31,58 %
technologické poradenstvo, transfer technológií	8	42,1 %
technologický monitoring	4	21,05 %
technologický marketing	2	10,52 %
podpora pri zavádzaní inovácií – programy	8	42,1 %
podpora pri zavádzaní inovácií – finančné schémy	4	21,05 %
podpora pri inovačnom manažmente	2	10,52 %
poradenstvo v oblasti práv duševného vlastníctva	6	31,58 %
školenia, vzdelávanie	15	78,95 %
organizácia veľtrhov a partnerských podujatí	8	42,1 %
poskytovanie/šírenie informácií	17	89,47 %
podpora účasti v programoch EÚ	9	47,37%
prístup k podporným programom	6	31,58 %
podnikateľské poradenstvo	10	52,63 %
ekonomické a finančné poradenstvo	6	31,58 %
získavanie finančných zdrojov – návratných	4	21,05 %
získavanie finančných zdrojov – nenávratných	3	15,78 %
poskytovanie záruk	1	5,2 %
iné služby (aké?).....	3	15,78 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Uvádzame tiež prehľadný zoznam služieb a k nim prislúchajúcich inštitúcií, ktoré tieto služby dokážu pre svojich klientov zabezpečiť:

Tabuľka 80: Služby zastrešujúce jednotlivé organizácie

2. Aké služby vaša organizácia poskytuje svojim klientom? (možnosť označiť viacero odpovedí)	Organizácie, ktoré dokážu službu efektívne zabezpečiť
návštevy firiem	Know-how centrum STU, NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, The Spot,
vyhľadávanie kontaktov (partnerov)	Know-how centrum STU, NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, Štátny inštitút odborného vzdelávania, The Spot, Združenie mladých podnikateľov Slovenska,
projektový manažment	Inkubátor Malacky, Mesto Senec, MSP Consult s.r.o., NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, Štátny inštitút odborného vzdelávania,
výskumno-vývojové projekty	CVTI, SIEA, Štátny inštitút odborného vzdelávania, VUPC,

podpora výskumno-vývojových aktivít	CVTI, NADSME, SIEA, Štátny inštitút odborného vzdelávania, VUPC, Zväz výskumných a vývojových organizácií
technologické poradenstvo, transfer technológií	CVTI, Know-how centrum STU, NADSME, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, Štátny inštitút odborného vzdelávania, The Spot, VUPC
technologický monitoring	CVTI, NADSME, The Spot, VUPC,
technologický marketing	Know-how centrum STU, NADSME,
podpora pri zavádzaní inovácií – programy	NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, SOPK, Štátny inštitút odborného vzdelávania, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, VUPC
podpora pri zavádzaní inovácií – finančné schémy	NADSME, RRA Senec-Pezinok, The Spot, Združenie mladých podnikateľov Slovenska
podpora pri inovačnom manažmente	NADSME, Zväz výskumných a vývojových organizácií
poradenstvo v oblasti práv duševného vlastníctva	AMAVET, CVTI, Know-how centrum STU, NADSME, SOPK, Univerzitný technologický inkubátor,
školenia, vzdelávanie	CVTI, Inkubátor Malacky, Know-how centrum STU, NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, Štátny inštitút odborného vzdelávania, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, VUPC, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska,
organizácia veľtrhov a partnerských podujatí	AMAVET, CVTI, Inkubátor Malacky, NADSME, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, Štátny inštitút odborného vzdelávania,
poskytovanie/šírenie informácií	AMAVET, CVTI, Inkubátor Malacky, Know-how centrum STU, Mesto Senec, Mesto Pezinok, NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, Štátny inštitút odborného vzdelávania, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, VUPC, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska, Zväz výskumných a vývojových organizácií
podpora účasti v programoch EÚ	Inkubátor Malacky, Mesto Senec, MSP Consult, s.r.o., NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, Štátny inštitút odborného vzdelávania, VUPC,
prístup k podporným programom	MSP Consult, s.r.o., NADSME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Zväz výskumných a vývojových organizácií
podnikateľské poradenstvo	Inkubátor Malacky, MSP Consult, s.r.o., NADSME, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska,
ekonomické a finančné poradenstvo	Inkubátor Malacky, MSP Consult, s.r.o., NADSME, Slovenský živnostenský zväz, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Zväz výskumných

	a vývojových organizácií
získavanie finančných zdrojov – návratných	CVTI, MSP Consult, s.r.o., NADSME, Združenie mladých podnikateľov Slovenska,
získavanie finančných zdrojov – nenávratných	MSP Consult, s.r.o., RRA Senec-Pezinok, SIEA,
poskytovanie záruk	NADSME
iné služby (aké?).....	CVTI: Možnosti využitia vysokovýkonnej IKT infraštruktúry a aplikačného programového vybavenia pre výskum, vývoj a inovácie, <i>Mesto Pezinok</i> : Služby plnenia úloh územnej samosprávy a prenesenej štátnej správy, <i>Slovenský živnostenský zväz</i> : obhajoba záujmov členskej základne, účasť v národnom SD (sociálnom dialógu).

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Nasledujúca otázka skúmala, či majú subjekty možnosť poskytovať nástroje inovačného rozvoja iným (tretím) subjektom. Väčšina dopytovaných inštitúcií uvádza, že má možnosť poskytovať nástroje inovačného rozvoja tretím subjektom.

Výsledky sú zaznamenané v grafe 30:

Graf 30: Možnosť poskytovania nástrojov inovačného rozvoja tretím subjektom

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Nasledujúca otázka bola určená výlučne pre inštitúcie, ktoré na predchádzajúcu otázku odpovedali kladne. V prípade, že inštitúcie uviedli, že majú možnosť poskytovať nástroje podpory inovácií tretím subjektom, bolo nutné zdefinovať, či ide o nástroje materiálnej infraštruktúry podpory inovácií, služby pre podporu inovácií alebo financovanie inovácií

a inovačného podnikania. Išlo o otázku s možnosťou viacnásobného výberu. Najväčšie percento dopytovaných inštitúcií má možnosť poskytovať subjektom služby podpory inovácií (68,42 %). 30 % respondentov na túto otázku neodpovedalo.

Tabuľka 81: Poskytovanie nástrojov inovačného rozvoja tretím subjektom

4. V prípade, že ste na predchádzajúcu otázku zodpovedali kladne, ktoré z nasledujúcich nástrojov podpory inovačného rozvoja dokážete efektívne poskytovať tretím subjektom? (možnosť označiť viacero odpovedí)	Počet	Percento
Materiálna infraštruktúra inovácií	2	10,52 %
Služby pre podporu inovácií	13	68,42 %
Financovanie inovácií a inovačného podnikania	3	15,78 %
Nevyjadriilo sa	6	31,57 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Napriek tomu, že inštitúcie sa nevyjadрили, že by vedeli efektívne zastrešiť nástroje materiálnej inovačnej infraštruktúry, nasledujúca tabuľka zobrazuje, že predsa niektoré tieto nástroje dokážu zastrešiť – najviac inštitúcií by vedelo zastrešiť zakladanie a rozvoj podnikateľských inkubátorov. Inštitúcie by vedeli efektívne zastrešiť aj zakladanie a rozvoj podnikateľských centier.

Tabuľka 82: Poskytovanie nástrojov rozvoja materiálnej inovačnej infraštruktúry

5. Ktoré z nástrojov rozvoja materiálnej inovačnej infraštruktúry by ste vedeli efektívne poskytovať/zastrešiť? (možnosť označiť viacero odpovedí)	Počet	Percento	Inštitúcie, ktoré daný nástroj dokážu efektívne zastrešiť
zakladanie a rozvoj vedeckých (vedecko-technologických parkov)	4	21,05 %	AMAVET, NADSME, Slovenský živnostenský zväz, Zväz výskumných a vývojových organizácií
zakladanie a rozvoj technologických centier	3	15,78 %	NADSME, Slovenský živnostenský zväz, Zväz výskumných a vývojových organizácií
zakladanie a rozvoj priemyselných parkov	2	10,52 %	Mesto Senec, NADSME
zakladanie a rozvoj podnikateľských centier	8	42,1 %	Inkubátor Malacky, MSP Consult, s.r.o., NADSME, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska
zakladanie a rozvoj podnikateľských inkubátorov	10	52,63 %	Inkubátor Malacky, Mesto Senec, MSP Consult, s.r.o., NADSME, RRA Senec-Pezinok, Slovenský živnostenský zväz, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Čo sa týka možnosti poskytovať služby podpory inovácií, najväčšie percento dopytovaných inštitúcií vie efektívne zastrešiť národný a medzinárodný networking (84,21 %). Ostatné počtenosti sú uvedené prehľadne v tabuľke 83:

Tabuľka 83: Poskytovanie nástrojov služieb podpory inovácií

6. Poskytovanie ktorých z nasledujúcich nástrojov služieb podpory inovácií by ste vedeli zastrešiť? (možnosť označiť viacero odpovedí)	Počet	Percento	Inštitúcie, ktoré daný nástroj dokážu efektívne zastrešiť
podnikateľské poradenstvo	10	52,63 %	Inkubátor Malacky, MSP Consult, s.r.o., NADSME, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska,
podnikateľské poradenstvo pri začatí podnikania	10	52,63 %	Inkubátor Malacky, Mesto Senec, MSP Consult, NADSME, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska,
poradenstvo pri financovaní podnikateľského zámeru	6	31,58 %	MSP Consult, s.r.o., NADSME, SOPK, The Spot, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska,
účtovníctvo, daňové poradenstvo	5	26,32 %	Inkubátor Malacky, RRA Senec-Pezinok, Slovenský živnostenský zväz, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska,
patentová ochrana a ochrana duševného vlastníctva	7	36,84 %	CVTI, Know-how centrum STU, NADSME, RRA Senec-Pezinok, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, Univerzitný technologický inkubátor,
poradenstvo pri technickom transfere	5	26,32 %	CVTI, Know-how centrum STU, VUPC, Zväz výskumných a vývojových organizácií, NADSME
poradenstvo pri prieniku na nadregionálne/medzinárodné trhy	4	21,05 %	NADSME, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, Združenie mladých podnikateľov Slovenska,
networking národný/medzinárodný	16	84,21 %	AMAVET, CVTI, Inkubátor Malacky, Know-how Centrum STU, NADSME, Mesto Pezinok, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, SOPK, The Spot, Univerzitný technologický inkubátor, VUPC, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska, Zväz výskumných a vývojových organizácií
poradenstvo pri využití zdrojov EÚ	10	52,63 %	Inkubátor Malacky, Mesto Senec, MSP Consult, s.r.o., NADSME, RRA Senec-Pezinok,

		SIEA, Slovenský živnostenský zväz, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Univerzitný technologický inkubátor, Zväz výskumných a vývojových organizácií,
--	--	--

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Keďže žiadna zo spoločností neuviedla, že má možnosť poskytovať nástroje financovania podpory inovácií, v zhodnutí nasledujúcej tabuľky sme uvažovali len o informačnej a poradenskej úlohe inštitúcií pri sprostredkovaní informácií o financovaní z rôznych zdrojov. Najviac respondentov (47,37 % opýtaných) vie tretím subjektom poskytnúť informácie financovaní prostredníctvom štrukturálnych fondov. Ostatné početnosti sú uvedené v tabuľke 84.

Tabuľka 84: Poskytovanie financovania resp. finančného poradenstva

7. Informácie, podporné služby, poradenstvo/pomoc pri financovaní alebo financovanie prostredníctvom ktorého s nasledujúcich nástrojov viete zabezpečiť pre tretie subjekty? (možnosť označiť viacero odpovedí, uveďte či ide o poradenstvo alebo samotné financovanie)	Počet	Percento	Inštitúcie, ktoré daný nástroj dokážu efektívne zastrešiť
štrukturálny fond	9	47,37 %	Mesto Senec, MSP Consult, s.r.o., NAD-SME, RRA Senec-Pezinok, SIEA, Slovenský živnostenský zväz, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Univerzitný technologický inkubátor, Zväz výskumných a vývojových organizácií
Investičný fond	4	21,05 %	MSP Consult, s.r.o., NADSME, Slovenský živnostenský zväz, The Spot
Fond rizikového kapitálu	6	31,58 %	MSP Consult, s.r.o., NADSME, Slovenský živnostenský zväz, The Spot, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska
podpora pôžičkových zdrojov	6	31,58 %	MSP Consult, s.r.o., NADSME, Slovenský živnostenský zväz, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Združenie podnikateľov Slovenska, Zväz výskumných a vývojových organizácií
mikropôžičky	4	21,05 %	MSP Consult, s.r.o., NADSME, Slovenský živnostenský zväz, Združenie podnikateľov Slovenska
záruky	3	15,79 %	MSP Consult, s.r.o., NADSME, Slovenský živnostenský zväz
Regionálny rozvojový fond	3	15,79 %	MSP Consult, s.r.o., Slovenský živnostenský zväz, Univerzitný technologický inkubátor

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Inštitúcie vidia najväčšie bariéry resp. obmedzenia pri poskytovaní služieb v oblasti výskumu, vývoja a inovácií v chýbajúcom prepojení medzi výskumom, vývojom a praxou (73,68 % dopytovaných). Žiadna z ostatných bariér nebola v odpovediach respondentov tak výrazná.

Tabuľka 85: Bariéry a obmedzenia pri poskytovaní služieb v oblasti výskumu, vývoja a inovácií

8. Čo považujete za najväčšiu bariéru a obmedzenie pri poskytovaní služieb v oblasti výskumu, vývoja a inovácií? (prosím, označte maximálne tri odpovede)	Počet	Percento
nízkú ekonomickú efektivitu poskytovania týchto služieb	5	26,32 %
neochotu podnikateľov platiť za tieto služby komerčné ceny	6	31,58 %
nezáujem podnikateľov o tieto služby	5	26,32 %
nevieme sledovať aktuálne trendy v oblasti inovácií	4	21,05 %
chýbajú nám vedomosti, know-how alebo prax v tejto oblasti	6	31,58 %
chýba prepojenie výskum – vývoj – prax	14	73,68 %
iné	4	21,05 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

C. Budovanie inovačnej infraštruktúry

Záujem spoločností o budovanie inovačnej infraštruktúry a ich participáciu na tomto budovaní uvádza tabuľka 86. Štyri inštitúcie uviedli, že rozvoj inovačnej infraštruktúry nepatrí medzi ich priority, ostatné inštitúcie sú ochotné aktívne vstúpiť do procesu budovania inovačnej infraštruktúry.

Tabuľka 86: Záujem na forme participácie pri budovaní inovačnej infraštruktúry

1. V súvislosti s budovaním inovačnej infraštruktúry máte záujem o: (možnosť označiť viacero odpovedí)	Počet	Percento
koordináciu inovačnej infraštruktúry	8	42,10 %
inicializáciu inovačnej infraštruktúry	5	26,32 %
prevádzku inovačnej infraštruktúry	7	36,84 %
rozvoj inovačnej infraštruktúry nepatrí medzi naše priority	4	21,05 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

Dotazník tiež zisťoval, akým spôsobom majú dopytované subjekty záujem vstúpiť do budovania inovačnej infraštruktúry. Majoritná väčšina subjektov sa zhodla na tom, že majú záujem budovať inovačnú infraštruktúru spoločne s inými verejnými organizáciami, za účasti národnej úrovne a taktiež za účasti súkromného sektora.

Tabuľka 87: Spôsob budovania inováčnej infraštruktúry

2. Akým spôsobom máte záujem budovať inováčnú infraštruktúru? (prosím, vždy označte jedno z dvojice tvrdení)	Počet	Percento
spoločne s inými verejnými organizáciami	17	89,47 %
samostatne	0	0 %
nevyjadrilo sa	2	10,53 %
za účasti národnej úrovne	17	89,47 %
bez účasti národnej úrovne	0	0 %
nevyjadrilo sa	2	10,53 %
za účasti súkromného sektora	17	89,47 %
bez súkromného sektora	0	0 %
nevyjadrilo sa	2	10,53 %

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

D. Doplnujúce otázky

Súčasťou dotazníka bola tiež doplnujúca otázka, ktorá skúmala záujem o osobné stretnutie (návštevu) v budúcnosti za účelom prediskutovania reálneho napĺňania regionálnej inováčnej stratégie v regióne a rozvoja a podpory inovácií. Väčšina subjektov, ktorá vyplnila tento špecifický dotazník zameraný na inovácie, bola ochotná a otvorená k ďalšej spolupráci.

Graf 31: Možnosť budúcich návštev inštitúcií

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe realizovaného dotazníkového prieskumu

SWOT analýza

SWOT analýza je metódou strategického manažmentu. Vznikla v 60. rokoch minulého storočia ako výsledok práce Stanford Research Institute. SWOT je skratkou začiatočných písmen anglických slov **S**trengths (prekl. silné stránky), **W**eaknesses (prekl. slabé stránky), **O**pportunities (prekl. príležitosti), **T**hreats (prekl. riziká).

Jednotlivé časti SWOT analýzy majú nasledovnú charakteristiku:

- **Silné stránky:** vnútorné atribúty regiónu, ktoré sú nápomocné pri dosahovaní cieľa.
- **Slabé stránky:** vnútorné atribúty regiónu, ktoré pôsobia škodlivo, negatívne pri dosahovaní cieľa.
- **Príležitosti:** vonkajšie podmienky, ktoré môžu pomôcť pri dosahovaní cieľa.
- **Riziká:** vonkajšie podmienky, ktoré môžu škodiť dosiahnutiu cieľa.

Tabuľka nižšie definuje základné silné a slabé stránky, príležitosti a riziká identifikované v Bratislavskom kraji. Tieto sú kvôli prehľadnosti rozdelené do kategórií.

Tabuľka 88: SWOT analýza Bratislavského samosprávneho kraja z pohľadu inovačnej stratégie

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none">▪ univerzitné vzdelávanie, ktoré má celoslovenský význam (UK, STU, atď.)▪ disponibilný zdroj vo forme vzdelanej a kvalifikovanej pracovnej sily v kraji (26,2 % obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním) – marec 2012▪ vysoká miera rozvoja podnikateľských a manažérskych zručností v porovnaní s ostatnými regiónmi Slovenska (v Bratislavskom kraji evidovaných k 31. marcu 59 900 fyzických osôb – podnikateľov. Na celkovom počte fyzických osôb – podnikateľov sa Bratislavský kraj podieľal 15,3 %.¹⁹³)	Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none">▪ chýbajúce univerzity s celosvetovou, prípadne európskou prestížou (nízky ranking univerzít)▪ nedostatok skúseností ľudských zdrojov či už v podnikateľskej, ale aj univerzitnej a výskumnej oblasti s ochranou duševného vlastníctva, resp. s jeho zhodnocovaním transferom do komerčných firiem▪ nedostatok finančných prostriedkov v univerzitách potrebných pre oblasť rozvoja a inovácie vzdelávania

¹⁹³ ŠÚ SR. Podnikateľské aktivity obyvateľov Bratislavského kraja. Dostupné na: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=51371>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ disponibilita vzdelávania a poradenstva vo všetkých oblastiach ľudských zdrojov. <p>Prírodné podmienky a poloha regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ všeobecne uznávaná výhodná poloha regiónu, vhodná pre rozvoj medzinárodnej spolupráce a zapojenie sa do medzinárodných sietí ▪ blízkosť rozvinutých regiónov (Viedeň, Budapešť resp. Győr, Praha resp. Brno) ▪ dobrá logistická infraštruktúra, vhodná pre cestovanie, dopravu tovarov, komunikáciu. <p>Ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysoká koncentrácia silných firiem s perspektívou rozvoja ▪ vysoká zamestnanosť (miera nezamestnanosti je najnižšia v rámci SR – 5,8 % - rok 2011). ▪ Bratislavský kraj vykazuje najvyššiu priemernú úroveň nominálnej mzdy v rámci SR (2011 – 1 001 EUR). ▪ rozvinutá finančná infraštruktúra ▪ vysoká miera investícií v porovnaní s ostatnými regiónmi SR. <p>Priemyselná základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ diverzifikovaná štruktúra priemyslu čo do kvantity odvetví ▪ silné zastúpenie automobilového priemyslu čo do tvorby HDP. (napr. firmy Volkswagen Bratislava, Delphi Automotive Bratislava, Johnson Controls International, Faurecia, Enco Bratislava). <p>Sociálny a historický kontext</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bratislavský región je historicky miestom rozvoja nových myšlienok a technických riešení ▪ Bratislava je dlhodobo sídlom slovenskej vedy (1942 – Slovenská akadémia vied a umení (dnešné SAV), 1919 – Univerzita Komenského, 1937 – Vznik STU (1939 – presťahovaná do Bratislavy). ▪ historicky multikulturálny kontext Bratislavy na hranici Slovenska, Rakúska a Maďarska dáva predpoklady pre participáciu v medzinárodnej spolupráci. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slabý networking so zahraničnými univerzitami spôsobený nízkym medzinárodným kreditom neumožňuje ľudským zdrojom zapájať sa do osobných, inštitucionálnych, projektových a iných networkov s možnosťou osobnostného rozvoja. <p>Prírodné podmienky a poloha regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ decentrálna poloha voči ostatným regiónom Slovenska a nedokončená dopravná infraštruktúra pre komunikáciu s niektorými regiónmi SR. <p>Ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slabé zastúpenie vedomostnej ekonomiky v porovnaní s rozvinutými regiónmi Európy ▪ narastajúca nezamestnanosť mladých absolventov škôl. <p>Priemyselná základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnícka štruktúra s vysokým podielom zahraničných vlastníkov v rozhodujúcich podnikoch v regióne ▪ nízky podiel priemyselných podnikov na tvorbe inovácií. <p>Sociálny a historický kontext</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obdobie komunizmu odsunulo Bratislavu z pozícií v rámci Európy v oblasti inovácií, vedy a výskumu. <p>Výskum, vývoj a inovácie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dlhodobý nedostatok finančných zdrojov vo vede a výskume ▪ neexistujúci výskum a vývoj vo väčšine firiem a tiež nedostatočné prepojenie vedecko-výskumnej základne s firemnou sférou. Nevznikajú malé a stredné firmy, ktoré možno označiť ako „inovatívne“ a ktoré by zároveň mohli spolupracovať s SAV/vysokými školami/inými vedecko-výskumnými organizáciami. ▪ absencia moderných výrobných technológií ▪ nedostatočná ochrana vznikajúceho duševného vlastníctva ▪ nedostatok expertov pre podporu firiem v oblasti technologického transferu a ochrane a predaji duševného vlastníctva ▪ slabá podpora štátu v oblasti služieb podporujúcich inovácie
--	---

<p>Výskum, vývoj a inovácie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bratislava je sídlom rozhodujúcej väčšiny inštitúcií, ktoré vykonávajú výskum a vývoj a sú potenciálnymi zdrojmi inovácií ▪ prístup k alternatívnym zdrojom financovania z EÚ ▪ Bratislava je sídlom inštitúcií, ktoré podporujú výskum a vývoj (približne 50 % vedecko-výskumnej základne je koncentrovaných v Bratislavskom kraji). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok špecifických finančných zdrojov pre inovácie a transfer technológií.
<p>PRÍLEŽITOSTI</p>	<p>RIZIKÁ</p>
<p>Ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ disponibilita odbornej pracovnej sily – podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva na základe zisťovania ŠÚ SR vzrástol, najvyšší podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva je v Bratislavskom kraji – 26,2 % (marec 2012).¹⁹⁴ Nerovnosť v podiele vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva v Bratislavskom kraji v porovnaní s priemerom SR vďaka migráciám mladých ľudí za pracovnými príležitosťami do hlavného mesta. ▪ zjednotenie ponuky vzdelanej pracovnej sily s dopytom po jednotlivých profesiách. (čo sa týka uplatnenia stredných odborných škôl, najlepšie sú na tom strojárskych odborov). Spolupráca univerzít a podnikateľského sektora s cieľom výchovy potrebnej kvalifikovanej sily v žiadaných odvetviach. ▪ vytváranie vhodných podmienok pre čerstvých absolventov univerzít tak, aby ostali pracovať v regióne a neprišlo k úniku vzdelanej pracovnej sily, ktorá má potenciál produkovať vyššiu pridanú hodnotu, ktorá ostane v regióne. ▪ špecifické vzdelávanie v oblastiach potrebných pre inovácie a technologický transfer ▪ vytvorenie databázy expertov pre podporu inovácií, transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva. <p>Prírodné podmienky a poloha regiónu</p>	<p>Ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neustály nárast nezamestnanosti v kraji (a nedostatočne ohodnotená pracovná sila. ▪ riziko migrácie kvalitných ľudských zdrojov do zahraničia, ▪ riziko nesprávne zvoleného realizačného tímu pri napĺňaní cieľov regionálnej inovačnej stratégie. ▪ Riziko nedostatku skúseností pri implementácii jednotlivých nástrojov podpory ▪ Neschopnosť zefektívniť využívanie špecifických služieb, finančných zdrojov, ▪ Nedostatok kultúry ochrany duševného vlastníctva. <p>Prírodné podmienky a poloha regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatočné zlepšenie logistickej infraštruktúry umožňujúcej kontakt Bratislavy s ostatnými regiónmi SR. <p>Spolupráca a partnerstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatočné prepojenie medzi univerzitami, vedecko-výskumnými pracovníkmi a firmami v regióne

¹⁹⁴ TASR. Ľudí s diplomom na Slovensku pribúda, bez vzdelania je menej ľudí. Dostupné na: <http://openiazoch.zoznam.sk/cl/118374/Ludi-s-diplomom-na-Slovensku-pribuda-bez-vzdelania-je-menej-ludi>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ blízkosť regiónov európskeho významu – viedenského a budapeštianskeho, ▪ blízkosť brnianskeho regiónu, ktorý je v oblasti podpory inovácií „success story“, s možnosťou čerpať skúsenosti <p>Spolupráca a partnerstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť spolupracovať na úrovni kraja, mesta, univerzít a SAV ▪ potenciál pre rozvoj cezhraničnej spolupráce s Rakúskom, Maďarskom a Českou republikou ▪ možnosť využiť iniciatívu Viedne v oblasti cezhraničnej podpory ▪ možnosť zapojenia sa do partnerských sietí. <p>Ekonomické aspekty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ priestor pre ďalších investorov a atraktivita pre investorov ▪ tempo ekonomického rozvoja v porovnaní s ostatnými regiónmi EÚ (podľa Eurostatu je Bratislavský kraj 5. najbohatším regiónom EÚ – pozn. rebríček zohľadňuje hlavne HDP per capita). <p>Priemyselná základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dynamický rozvoj automobilového priemyslu ▪ možnosť využiť prítomnosť veľkých zahraničných investorov a pokúsiť sa ponúknuť im výskumné, vývojové a inovačné kapacity. <p>Infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik vedeckých parkov, pričom v súčasnosti sú už vyčlenené finančné prostriedky ▪ vznik a rozvoj podnikateľských inkubátorov na pomoc začínajúcim podnikateľom, podpora start up firiem a inovatívneho podnikania. ▪ rozvoj nemateriálnej infraštruktúry – najmä služieb na podporu inovácií, technologického transferu a ochrany duševného vlastníctva. <p>Finančné zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podpora slovenských malých a stredných podnikateľov v regióne (úspešné malé inovatívne spoločnosti pri SAV a univerzitách – BioScience, Fytofarm spol. s.r.o., Geneton s.r.o., Scientica, s.r.o., úspešné MSP - Ardaco, Sova Digi- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neschopnosť adekvátne reagovať na iniciatívy zahraničných regiónov v smere podpory inovácií ▪ neúspech v zefektívnení komunikácie mesto-kraj. <p>Ekonomické aspekty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ absentovanie väčšieho počtu menších zahraničných investorov v regióne ▪ nízka pridaná hodnota produkcie ▪ ďalšie negatívne dopady ekonomickej krízy ▪ zníženie investícií v priemyselnej výrobe ▪ podpora zamestnanosti na úkor podpory myšlienkovvej ekonomiky. <p>Priemyselná základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť poklesu produkcie v automobilovom priemysle ako dôsledok zníženia predaja ▪ neschopnosť ponúknuť výsledky vedy a výskumu veľkým podnikom so zahraničnými vlastníckmi. <p>Infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatočná modernizácia a výstavba hlavných cestných a železničných tratí. ▪ zlý manažment vzniknutých nástrojov materiálnej a nemateriálnej infraštruktúry podporujúcej vedu, výskum a inovácie. <p>Legislatívne a politické faktory</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ absencia dlhodobej stratégie rozvoja školstva ▪ politické rozhodnutia (napr. pridelovanie finančných prostriedkov a podpôr). ▪ riziko, že centrálna vláda nepodporí región ▪ nemožnosť využívať niektoré verejné finančné zdroje vzhľadom na vysoký stupeň rozvoja Bratislavy. <p>Finančné zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neefektívne čerpanie fondov, zlé naplánovanie štrukturálnych fondov. ▪ riziko nedostatku financií zo štrukturálnych fondov na realizáciu projek-
---	---

<p>tal).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ súčasný a budúci tok štrukturálnych fondov ▪ vznik špecifických finančných nástrojov pre podporu inovácií a technologického transferu (napr. plánované inovačné vouchery, plánovaný Fond rizikového kapitálu). ▪ zvýšenie čerpania komunitárnych fondov EÚ. <p>Výskum, vývoj a inovácie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ efektívne zapojenie slovenského výskumu do cezhraničnej spolupráce ▪ efektívne využívanie novovznikajúcej podpornej infraštruktúry ▪ efektívne zapojenie výskumných a vývojových inštitúcií do čerpania komunitárnych fondov (so špeciálnym dôrazom na aplikáciu výsledkov) ▪ zvyšovanie ochrany duševného vlastníctva ▪ zvyšovanie predaja duševného vlastníctva výsledkov výskumu a vývoja ▪ zvyšovanie spolupráce s ostatnými regiónmi Slovenska s cieľom efektívneho využitia výsledkov vedy a výskumu ▪ zapojenie sa do networkov a zoskupení na úrovni EÚ s cieľom využitia výsledkov vedy a výskumu. 	<p>tov, ktoré budú v súlade s Regionálnou inovačnou stratégiou</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu infraštruktúrnych projektov. ▪ dlhodobá podfinancovanosť univerzít, ktorá sa prejavuje aj v nižšej kvalite vzdelávania, nedostatočnej materiálnej vybavenosti univerzít, v absencii vedecko-výskumnom zariadení alebo nekvalitne vybavených laboratóriách či nedostatočnom a nemotivačnom ohodnotení výskumných pracovníkov ▪ podpora veľkých zahraničných investorov namiesto podpory domácich malých a stredných firiem ▪ negatívny dopad ekonomickej krízy na stav rozpočtu a schopnosť financovať špecifické programy na podporu inovácií. <p>Veda, výskum a inovácie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znižovanie vedecko-výskumných aktivít ako dôsledok finančnej situácie ▪ nízka orientácia výskumu na potreby priemyslu (výnimkou je STU, ktorá má najviac zmlúv o dielo s praxou spomedzi vysokých škôl v SR). ▪ znižovanie počtu komercializovateľných výstupov vedy a výskumu ▪ neschopnosť dotiahnuť výskum do štádia, keď výsledok bude aplikovateľný ▪ nedostatočná ochrana duševného vlastníctva výstupov vedy a výskumu ▪ slabá konkurencieschopnosť slovenských inštitúcií v súťaži o odberateľov výsledkov výskumu ▪ stále výraznejšie zaostávanie výskumu a vývoja za medzinárodnými štandardmi VaV ▪ slabé vybavenie a absencia niektorých špecifických prístrojov ▪ slabá konkurencieschopnosť v súťaži o prostriedky z komunitárnych fondov na úrovni EÚ ▪ neschopnosť aplikácie výsledkov výskumných projektov financovaných z komunitárnych fondov EÚ ▪ absolútna absencia súkromného výskumu (je prítomný väčšinou len v bývalých výskumných ústavoch, ktoré v minulosti patrili pod jednotlivé ministerstvá a neskôr boli sprivatizované
---	--

	<ul style="list-style-type: none">▪ vzdelávací systém, ktorý reaguje nepružne na potreby priemyslu.
--	---

Prameň: spracovanie BIC Bratislava na základe uvedenej analýzy

Dôležité kontakty

Tabuľka 89: Kontakty na inštitúcie a programy na podporu vedy, výskumu a inovácií

Ministerstvá a agentúry ministerstiev	
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR)	http://www.minedu.sk/
Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre štrukturálne fondy EÚ (ASFEU)	http://www.asfeu.sk/
Agentúra pre podporu výskumu a vývoja (APVV)	http://www.apvv.sk/
Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)	http://www.cvtisr.sk/
Vedecká grantová agentúra Ministerstva školstva SR a SAV (VEGA)	www.minedu.sk/index.php?rootId=416
Kultúrna a edukačná grantová agentúra Ministerstva školstva SR (KEGA)	www.minedu.sk/index.php?rootId=499
Grantová agentúra Ministerstva školstva SR pre aplikovaný výskum (GAAV)	www.minedu.sk/index.php?rootId=504
Ministerstvo hospodárstva	http://www.economy.gov.sk/
Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)	http://www.siea.sk/
Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP, NADSME)	http://www.nadsme.sk/
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)	http://www.sario.sk/
Ostatné podporné inštitúcie	
Inkubátor Malacky	http://www.inmalacky.sk/
Univerzitný technologický inkubátor (STU)	http://www.inqb.sk/
Enterprise Europe Network	http://www.een.sk/
Dunajský vedomostný klaster	http://www.dkc-eu.com/sk/
Slovenská organizácia pre vedecko-výskumné aktivity (SOVVA)	http://sovva.sk/
Slovenská akademická a informačná agentúra (SAIA)	http://www.saia.sk
Operačné programy na podporu vedy, výskumu a inovácií	
Operačný program Výskum a vývoj (OPVaV),	http://www.asfeu.sk/operacny-program-vyskum-a-vyvoj
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR)	http://www.mhsr.sk/index/open_file.php?ext_dok=136286&idc=136286&ext=orig
Operačný program vzdelávanie	http://www.asfeu.sk/operacny-program-vzdelavanie/
Komunitárne programy EÚ	
Siedmy rámcový program pre výskum, vývoj technológií a demonštračné aktivity	cordis.europa.eu/fp7/
Rámcový program na podporu konkurencieschopnosti a inovácií (CIP)	ec.europa.eu/cip/index_sk.htm
Program Eurostars – program pre výskumne orientované MSP	www.eurostars-eureka.eu
Programy medzinárodnej spolupráce	
Program Stredná Európa	www.central2013.eu
Program Juhovýchodná Európa	www.southeast-europe.net
Program Interreg IVC	www.interreg4c.eu
Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika	www.husk-cbc.eu/sk/
Program cezhraničnej spolupráce Rakúsko - Slovenská republika	www.sk-at.eu

2. NÁVRHOVÁ ČASŤ

2.1. Stanovenie základných cieľov rozvoja a návrh rámcových priorit výskumu, vývoja technológií a inovácií v BSK do roku 2020

Je všeobecne známe, že verejné ako aj súkromné výdavky na výskum, vývoj a inovácie (VVI) v SR sú hlboko pod priemerom EÚ. V súčasnosti dosahujú vďaka prílevu štrukturálnych fondov (ŠF) 0,68 % HDP, bez nich boli na úrovni iba 0,49 % HDP a vzhľadom na reštriktívne opatrenia štátneho rozpočtu nie je, napriek sľubovanému zvyšovaniu, predpoklad podstatnej zmeny vo financovaní VVI procesov v SR.

Z tohto dôvodu je pre celú SR, ale z dôvodu nadpolovičnej koncentrácie VVI základne v Bratislave, veľmi dôležité **stanoviť priority** a oblasti, v rámci ktorých by sa prednostne podporovali VVI procesy a aktivity. Európska komisia vzhľadom na pretrvávanie hospodárskej krízy a s tým súvisiacu redukcii výdavkov národných rozpočtov ako aj zníženie rozpočtu samotnej EÚ, a tým aj jej fondov vrátane EFRR, navrhla vypracovanie Regionálnych inovačných stratégií tretej generácie –RIS3 s dôrazom na „Inteligentnú špecializáciu“, tzv. **Smart Specialisation Strategies – S3**.

Cieľom S3 je výber VV oblastí, ktoré vyplývajú z priemyselných a VVI potenciálov daného regiónu a majú nadregionálny, celoeurópsky význam. Európska komisia (EK) zvýraznila význam regionálnych S3 do tej miery, že ich ododenie a definovanie bude „ex ante“ podmienka pre plánovanie ŠF pre VVI členských krajín EÚ a ich regiónov. S3 bude preto vypracovaná pre celú SR.

Bratislavský región je z hľadiska VVI veľmi špecifický. Sústreďuje 53 % vedeckovýskumných pracovníkov celej SR, získal 62 % prostriedkov zo 7. Rámcového programu Európskej komisie, ktoré získala SR (RP, čo je mimoriadne dôležitý benchmark celoeurópskej úspešnosti slovenskej vedy), 70 % celoslovenských výsledkov VV a až 83 % slovenských publikácií a citácií (informácia rektora UK prof. Mičietu). To znamená, že v Bratislave sa realizujú asi dve tretiny celoslovenských VVI aktivít. Z tohto dôvodu je bratislavský VVI systém relevantný pre celú SR a determinuje VVI systém celej SR. Výdavky na VV sú v Bratislave cca 1,2 % HDP, čo je výrazne nad slovenským priemerom (0,7 % HDP). V Bratislave je vytvorená kritická masa základného a aplikovaného výskumu vo vybraných doménach definovaných v S3.

Na druhej strane, BSK disponuje výrazne nadpriemernou priemyselnou základňou, je sídlom pobočiek významných medzinárodných koncernov, finančných inštitúcií, technologických firiem, podporných a vládnych inštitúcií a rozvíjajúcich sa VVI infraštruktúr, ako napr. Národ-

né centrum transferu technológií (TT). Podľa výkazov Eurostatu dokonca patrí medzi 5 najvy-
spelejších regiónov EÚ, a to pred Viedňou a Prahou, čo je však očividne štatistická chyba.

Koncentrácia priemyslu počnúc nadnárodnými koncernami ako napr. VW, IBM, Siemens HP
a pod. ako aj technologických firiem je veľmi vysoká. To znamená, že v regióne, ale aj mimo
neho, je potenciál na využívanie výsledkov VV procesov generovaných v BSK,
napr. v automobilovom, resp. IKT priemysle alebo v medicínskych technológiách. Na druhej
strane, podstatná časť výsledkov VV procesov sa uplatňuje mimo regiónu, napr. v západnej
Európe, USA alebo v juhovýchodnej Ázii.

Smart Specialisation Strategy – S3 v BSK

Vypracovanie „Inteligentnej špecializačnej stratégie – S3“ tvorí podstatnú časť RIS3 BSK, pre-
tože je „ex ante“ podmienkou pre plánovanie a vyjednávanie štrukturálnych fondov (ŠF) pre
operačný program „Výskum a vývoj“ (OP VV) v BSK ale aj určitým indikátorom technologic-
kých domén, ktoré majú výrazný ekonomický potenciál a kde je možné predpokladať nielen
návratnosť investovaných prostriedkov ale najmä rozvoj konkurencieschopnosti vybraných
technologických oblastí nielen na európskej ale aj na svetovej úrovni. Dôležitým cieľom je
dosiahnutie kritickej masy a trvalej udržateľnosti rozvoja indikovaných technologických do-
mén tak, aby boli v dlhodobom horizonte konkurencieschopné. To znamená zabezpečiť
kontinuálne investície, modernizovať výskumnú infraštruktúru a predovšetkým podporovať
rozvoj ľudských zdrojov vo vybraných VV oblastiach.

Pri definovaní S3 boli použité kritéria navrhnuté expertmi pre S3 z JRC v Seville ako aj vlastné
kritériá ako participácia, resp. koordinácia projektov 7 RP, získané prostriedky zo ŠF z OP VV,
vlastnené ako aj komercializované patenty, spolupráca s priemyselnou praxou, počty PhD.
študentov, publikácie a citácie, a najmä komercializácia výsledkov VV procesov v EÚ 15, USA
a v juhovýchodnej Ázii. Komercializované patenty z identifikovaných domén S3 využívajú
spoločnosti svetového významu ako BMW, Audi, Ferrari, Intel, Samsung a pod. Ďalším krité-
riom bola kritická masa vedecko-výskumného potenciálu, medzinárodného sieťovania
a kontinuity a udržateľnosti výskumu a vývoja v danej oblasti. Identifikované domény boli
konzultované s renomovanými vedcami a rektormi UK, STU a s podpredsedníčkou SAV.

Na základe stanovených kritérií a boli identifikované nasledovné technologické domény, ho-
rizontálne priority a infraštruktúrne opatrenia.

Technologické domény

V bratislavskom regióne boli definované nasledovné technologické domény korešpondujúce s „kľúčovými“ technológiami (Key Enabling Technologies – KETs, porovnaj S3 Guide str. 79):

- Materiály
- IKT (Informačné a komunikačné technológie)
- Biotechnológie

Materiály

Ťažiská materiálového výskumu sú v nasledujúcich oblastiach:

- *Konštrukčné materiály*
 - Ľahké materiály hliník a horčík
 - Plasty a polyméry
 - Kompozitné materiály
 - Materiály pre extrémne podmienky
- *Inteligentné povrchy a nanopovrchy*
- *Materiálová diagnostika na nanoúrovni*

Aplikácia týchto vyvíjaných materiálov je pomerne široká, napr. v IKT, v senzorike, elektro-technike, vo fotovoltaike a pod. SAV realizuje mimoriadne perspektívny výskum špeciálnych nanopovrchov fotovoltaických (PV) panelov, (implantácia „nanodrôtov“ do povrchových vrstiev PV panelov s cieľom podstatného zvýšenia ich účinnosti.

Výsledky materiálového výskumu majú uplatnenie priamo v regióne predovšetkým v automobilovom priemysle, a to nielen v samotnej automobilke VW, resp. v PSA, ale aj v dodávateľskom reťazci týchto automobiliek. Od jesene 2012 sa realizujú jednania s automobilkou Audi zo skupiny VW ohľadne podieľania sa na vývoji hliníkových karosérií. Zatiaľ neoficiálne prebiehajú jednania o otvorení inovačného centra VW v Bratislave, ktorého predmetom by okrem iného bol vývoj nových technológií zvarovania hliníkových karosérií.

Ďalšie uplatnenie nových materiálov vyvíjaných v Bratislave je v oblasti technológií obnoviteľných zdrojov energie, napr. vo PV paneloch, v leteckom priemysle, v IKT a v medicíne.

IKT (Informačné a komunikačné technológie)

IKT sú v Bratislave rozvinuté najmä v nasledovných oblastiach:

- *Security – bezpečnostné systémy*
- *Navigačné systémy*
- *Kontrolné systémy, automatizácia a robotika*
- *Rozpoznávanie a získavanie dát*
- *Cloud computing*

IKT vyvíjané v Bratislave majú priame využitie najmä v samotných softvérových technológiách, vo výrobných, manažérskych, telekomunikačných, ale aj v marketingových procesoch, službách a vo verejnom sektore, napr. v elektronizácii školstva a zdravotníctva a v samotnej verejnej správe. Rozvoj IKT a jeho implementácia do MSP zvyšuje inovačnú kapacitu týchto firiem.

V Bratislave aj napriek nízkej verejnej podpore je mimoriadne zaujímavý dynamický rozvoj slovenských výskumných IKT firiem. Spoločnosť ESET sa stáva globálnou spoločnosťou a patrí k svetovým lídrom v oblasti zabezpečovacích softvérov, spoločnosť SYGIC je zasa globálnym aktérom v oblasti navigačných systémov aplikovaných v „smart“ telefónoch s operačným systémom Android, teda momentálne v najviac predávaných inteligentných telefónoch.

Dôležitá je otázka „opakovateľnosti“ faktorov úspechu týchto firiem. Aj keď je zrejmé, že nie všetky slovenské firmy sa môžu stať globálnymi hráčmi, je dôležité, aby sa viaceré domáce firmy presadzovali na zahraničných, minimálne európskych trhoch.

Ďalšou výzvou pre IKT firmy v Bratislavskom regióne je rozvoj technológií na podporujúcich elektronický marketing slovenských firiem. Je známe, že naše MSP exportujú výrazne menej ako je priemer EÚ a práve technológie podporujúce elektronický marketing by mohli zvýšiť exportnú kapacitu slovenských firiem.

Z hľadiska rozvoja inovačného podnikania je zaujímavá skutočnosť, že vyvíjané IK technológie môžu transferovať do komerčnej praxe novozaložené IT firmy „IT start ups“. Na ich založenie nie je potrebný veľký štartovací kapitál ale potrebné technologické a podnikateľské znalosti. Jednou z priorit RIS3 bude podpora začínajúcich technologických firiem vrátane rozvoja infraštruktúry pre start ups a spin-offs a vzdelávanie a tréning študentov a mladých ľudí v oblasti podnikania.

Biotechnológie

Prax v Európe ukazuje, že v oblasti biotechnológií môžu byť úspešné aj malé krajiny ak sa sústredia na oblasti s vysokou pridanou hodnotou a s relatívne nízkymi kapitálovými výdavkami, keďže vývoj nových biotechnológií, na rozdiel od IKT, spravidla podmieňuje vysoké kapitálové vybavenie.

Medzi takéto biotechnológie patria najmä:

- *Agrotechnológie, pôdohospodárske a potravinárske technológie*
- *Priemyselné a environmentálne biotechnológie*
- *Biomedicínske technológie*

V Bratislave je najviac rozvinutý výskum medicínskych technológií, a to najmä:

- Molekulárna biológia a biomedicína
- Diagnostika onkologických ochorení
- Diagnostika monogenetických ochorení
- Biologicky aktívne materiály, biopolyméry, biokompatibilné a biodegradovateľné materiály, napr. cievne implantáty

Uplatnenie medicínskych technológií je zrejmé najmä v liečebných a diagnostických zdravotníckych procesoch napr. pri nádorových ochoreniach ako aj srdcových, cievnych a mozgových ochoreniach.

Proinovačné opatrenia

Konkrétne proinovačné opatrenia sú uvedené v kapitole 2.3.5. Opatrenia, preto na tomto mieste spomenieme iba vybrané horizontálne aktivity súvisiace s participáciou Bratislavského regiónu na globálnych otázkach EÚ

- Eco – inovácie, energetická účinnosť a podpora obnoviteľných energetických zdrojov
- Digitalizácia spoločnosti
- Proinovačné podnikateľské prostredie pre MSP vrátane „finančného inžinierstva“
- Rozvoj klastrov vrátane výskumných klastrov v identifikovaných S3 doménach
- Starnutie populácie a sociálne inovácie
- Inovácia verejného sektora a e-government

Uvedené horizontálne aktivity budú realizované v závislosti od dostupných finančných zdrojov. Jednoznačnú prioritu má však systém procesov a aktivít podporujúci **proinovačné podnikateľské prostredie pre MSP**.

Záver

Cieľom implementácie S3 priorít je **vytvorenie výskumno-vývojového a inovačného regiónu európskeho významu** v identifikovaných S3 technologických doménach konštrukčných a inteligentných materiálov, vybraných odboroch IKT a medicínskych biotechnológií v kontexte susedných regiónov Viedne a Brna.

Tento cieľ bude dosiahnutý nielen výrazným zefektívnením VV procesov na základe smart specialisation ale predovšetkým postupným **dosiahnutím kritickej koncentrácie technologicky zameraných firiem v identifikovaných doménach**. Kritickú koncentráciu technologických firiem je možné dosiahnuť tromi základnými opatreniami:

- podpora zakladania nových technologických firiem – spin offs a start ups
- alokácia zahraničných technologických firiem do regiónu
- realokácia vybraných VV aktivít nadnárodných koncernov, napr. VW, PSA, Samsung, atď., pôsobiacich v BSK resp. v blízkom okolí (napr. TSK) do Bratislavy

2.2. Stratégie a programy Európskej únie 2014-2020

2.2.1. Viacročný finančný rámec na roky 2014-2020

Verejné výdavky Európskej únie na hospodársky a sociálny rozvoj sú realizované prostredníctvom Viacročného finančného rámca navrhnutého na roky 2014-2020.

Veľká časť rozpočtu sa použije na podporu zamestnávania ľudí a rastu hospodárstva. Nový nástroj „Spájame Európu“ sa použije na financovanie dobudovania chýbajúcich prepojení v oblastiach energetiky, dopravy a informačných technológií.¹⁹⁵

Výrazné navýšenie prostriedkov sa plánuje v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, výskumu a inovácie v záujme tvorby pracovných miest a nápadov pre budúcnosť. Prostriedky pre menej rozvinuté regióny sa použijú na zamestnanosť a rast, čo bude prínosom pre celú Európu.

Komisia navrhuje vyčleniť 80 mld. EUR na obdobie rokov 2014 – 2020 na **Spoločný strategický rámec pre výskum a inovácie – Horizont 2020**. Tieto prostriedky budú doplnené významnou podporou výskumu a inovácií v štrukturálnych fondoch. Napríklad od roku 2007 do roku 2013 bolo na výskum a inovácie v európskych regiónoch vynaložených 60 mld. EUR a podobné výdavky môžu byť očakávané v aj budúcnosti.

Komisia navrhuje vyčleniť 376 mld. EUR na obdobie rokov 2014-2020 na výdavky v rámci nástrojov **politiky súdržnosti**.

Táto suma zahŕňa:

- 162,6 mld. EUR pre konvergenčné regióny,
- 38,9 mld. EUR pre prechodné regióny,
- 53,1 mld. EUR pre konkurencieschopné regióny,
- 11,7 mld. EUR na územnú spoluprácu,
- 68,7 mld. EUR pre Kohézny fond,
- 40 mld. EUR na nástroj Spájame Európu.

Európsky sociálny fond (na základe vzorca 25/40/52) podľa kategórie regiónu bude predstavovať aspoň 25 % prostriedkov určených na politiku súdržnosti, pričom prostriedky na nástroj „Spájame Európu“, t.j. 84 mld. EUR, sú oddelené. Pre Bratislavský samosprávny kraj to bude znamenať zvýšenú koncentráciu (52 %) prostriedkov na oblasti podpory ESF.

Mimo VFR:

- 3 mld. EUR pre Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii,
- 7 mld. EUR pre Európsky fond solidarity

¹⁹⁵ Rozpočet stratégie Európa 2020 - Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, KOM(2011) 500 v konečnom znení

Komisia navrhuje vyčleniť 40 mld. EUR na obdobie rokov 2014 – 2020 pre nástroj **Spájame Európu - Connecting Europe**, na presadenie dokončenia „dopravnej základnej siete“, prioritných energetických koridorov a digitálnej infraštruktúry, ktorú EÚ potrebuje pre svoju budúcu udržateľnú konkurencieschopnosť. Tieto prostriedky bude dopĺňať 10 mld. EUR, ktoré budú vyčlenené v Kohéznom fonde na súvisiace investície v doprave. Táto suma zahŕňa 9,1 mld. EUR pre energetický sektor, 31,6 mld. EUR na dopravu (vrátane 10 mld. EUR z Kohézneho fondu) a 9,1 mld. EUR na IKT.

Komisia navrhuje vyčleniť 281,8 mld. EUR na obdobie rokov 2014-2020 pre prvý pilier **spoločnej poľnohospodárskej politiky** a 89,9 mld. EUR na rozvoj vidieka. Tieto prostriedky bude dopĺňať ďalších 15,2 mld. EUR: 4,5 mld. EUR na výskum a inovácie v rámci potravinovej bezpečnosti, bioekonómie a udržateľného poľnohospodárstva (v Spoločnom strategickom rámci pre výskum a inovácie); 2,2 mld. EUR na potravinovú bezpečnosť v rámci okruhu 3; 2,5 mld. EUR na potravinovú pomoc pre najchudobnejších v rámci okruhu 1; 3,5 mld. EUR v rámci novej rezervy na krízy v potravinovom sektore; 2,5 mld. EUR pre Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii.

Na obdobie rokov 2014-2020 Komisia navrhuje vyčleniť 15,2 mld. EUR na oblasť **vzdelávania a odbornej prípravy** a 1,6 mld. EUR na oblasť kultúry. Tieto prostriedky budú doplnené významnou podporou vzdelania a odbornej prípravy v štrukturálnych fondoch.

Komisia navrhuje pre **oblasť vnútorných záležitostí** vyčleniť 8,2 mld. EUR na obdobie rokov 2014 – 2020 a 455 mil. EUR pre civilnú ochranu a Európsku kapacitu na núdzové reakcie.

Tabuľka 90: Viacročný finančný rámec EÚ 27 (v mil. eur). Oznámenie EK, 29.6.2011

VIAZANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celková suma 2014-2020
1. Inteligentný a inkluzívny rast	64696	66580	68133	69956	71596	73768	76179	490908
z toho: hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	50468	51543	52542	53609	54798	55955	57105	376020
2. Trvalo udržateľný rast: prírodné zdroje	57386	56527	55702	54861	53837	52829	51784	382927
z toho: výdavky a priame platby týkajúce sa trhu	42244	41623	41029	40420	39618	38831	38060	281825
3. Bezpečnosť a občianstvo	2532	2571	2609	2648	2687	2726	2763	18535
4. Globálna Európa	9400	9645	9845	9960	10150	10380	10620	70000
5. Administratíva	8542	8679	8796	8943	9073	9225	9371	62629
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	6967	7039	7108	7191	7288	7385	7485	50464
CELKOVÁ SUMA VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	142556	144002	145085	146368	147344	148928	150718	1025000
ako percentuálny podiel HND	1,08%	1,07%	1,06%	1,06%	1,05%	1,04%	1,03%	1,05%
CELKOVÁ SUMA PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	133851	141278	135516	138396	142247	142916	137994	972198
ako percentuálny podiel HND	1,01%	1,05%	0,99%	1,00%	1,01%	1,00%	0,94%	1,00%
MIMO VFR								
Rezerva na núdzovú pomoc	350	350	350	350	350	350	350	2450
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii	429	429	429	429	429	429	429	3000
Fond solidarity	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	7000
Nástroj flexibility	500	500	500	500	500	500	500	3500
Rezerva na krízové situácie v poľnohospodárstve	500	500	500	500	500	500	500	3500
ITER	886	624	299	291	261	232	114	2707
GMES	834	834	834	834	834	834	834	5841
ERF pre krajiny AKT	3271	4300	4348	4407	4475	4554	4644	29998
EDF pre ZKÚ	46	46	46	46	46	46	46	321
Fond na globálnu klímu a biodiverzitu	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
CELKOVÁ SUMA MIMO VFR	7815	8583	8306	8357	8395	8445	8416	58316
CELKOVÁ SUMA VFR + MIMO VFR	150371	152585	153391	154725	155739	157372	159134	1083316
ako percentuálny podiel HND	1,13%	1,13%	1,12%	1,12%	1,11%	1,10%	1,09%	1,11%

Tabuľka 91: Viacročný finančný rámec EÚ 27 - Okruh 1: Inteligentný a inkluzívny rast (v mil. eur). Oznámenie EK, 29.6.2011

v cenách roku 2011	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
OKRUH 1 Inteligentný a inkluzívny rast									
Galileo	2	1100	1100	900	900	700	900	1400	7000
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie reaktorov z prevádzky	279	134	134	134	134	55	55	55	700
Spoločný strategický rámec (CSF) pre výskum a inovácie	9768	10079	10529	10979	11429	11879	12329	12776	80000
Nová konkurencieschopnosť/MSP	177	235	270	305	340	375	410	445	2380
Jednotný program pre vzdelávanie, odbornú prípravu a šport	1305	1423	1673	1923	2173	2423	2673	2923	15210
Agenda v oblasti sociálnej politiky (vrátane sociálneho dialógu at	119	121	121	121	121	121	121	124	850
Agenda v oblasti sociálnej politiky (vrátane sociálneho dialógu at	107	120	120	120	120	120	120	120	840
Agentúry	258	237	291	290	291	265	326	331	2030
Iné	308	267	267	267	267	267	267	267	1868
Rezerva	49	513	533	553	573	593	613	633	4009
Energie	22	973	1233	1033	1173	1303	1503	1903	9121
Doprava	1552	2299	2499	2899	3099	3499	3699	3700	21694
IKT	3	642	782	1182	1442	1512	1712	1913	9185
Nástroj Connecting Europe	1577	3914	4514	5114	5714	6314	6914	7516	40000
Regionálna konvergencia	30692	22032	22459	22836	23227	23631	24012	24393	162590
Prechodné regióny – dočasná podpora	1963	5549	5555	5560	5565	5570	5574	5579	38952
Konkurencieschopnosť	6314	7592	7592	7592	7592	7592	7592	7592	53143
Územná spolupráca	1304	1671	1671	1671	1671	1671	1671	1671	11700
Kohézny fond	11885	9577	9620	9636	9708	9888	10059	10222	68710
Najodľahlejšie a málo obývané regióny	249	132	132	132	132	132	132	132	926
Politika súdržnosti	52406	46554	47029	47428	47895	48484	49041	49589	336020
CELKOM OKRUH 1	66354	64696	66580	68133	69956	71596	73768	76179	490908

2.2.2. Stratégia Európa 2020

Na zabezpečenie udržateľného hospodárskeho rastu nasledujúceho desaťročia prijala EÚ **stratégiu Európa 2020**.

Stratégia Európa 2020 definuje **päť základných cieľov**, medzi ktoré patrí:

1. Zamestnanosť - zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75%;
2. Výskum a vývoj - zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP;
3. Zmeny klímy a energia - znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % (alebo za predpokladu širšej globálnej dohody až o 30 %) oproti úrovniam z roku 1990, získavať 20% energie z obnoviteľných zdrojov a dosiahnuť 20-percentný nárast efektívnosti vo využívaní energie;
4. Vzdelávanie - znížiť pod 10 % podiel osôb, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku a minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30-34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie;
5. Chudoba a sociálne vylúčenie - aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie.

Stratégia je zameraná na vybudovanie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho hospodárstva EÚ v horizonte do roku 2020. Tieto tri vzájomne sa dopĺňajúce priority by mali pomôcť EÚ a jej členským štátom dosiahnuť vyššiu mieru zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti.

Priority stratégie sú ďalej rozpracované v **siedmych hlavných iniciatívach**:

⇒ Inteligentný rast

- Digitálna agenda pre Európu
- Únia inovácií
- Mládež v pohybe

⇒ Udržateľný rast

- Európa efektívne využívajúca zdroje
- Priemyselná politika vo veku globalizácie

⇒ Inkluzívny rast

- Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta
- Európska platforma na boj proti chudobe

Pre účely návrhu opatrení inovačnej stratégie je najdôležitejšia iniciatíva „**Únia inovácií**“ s prepojením na súvisiace iniciatívy zamerané na rozvoj hospodárstva a zahŕňajúce relevant-

ných hráčov na poli inovácií (Digitálna agenda pre Európu, Európa efektívne využívajúca zdroje, Priemyselná politika vo veku globalizácie, Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta).

Iniciatíva Únia inovácií obsahuje viac ako tridsať akčných bodov s cieľom dosiahnuť tri strategické ciele:

- urobiť z Európy špičkové miesto na realizáciu vedy;
- odstrániť prekážky pre inováciu (napr. drahé patentovanie, fragmentácia trhu, pomalé nasadzovanie štandardov a nedostatok kvalifikovaných pracovníkov vo výskume), ktoré v súčasnosti bránia dostať nápady rýchlo na trh;
- revolučným spôsobom podporiť spoluprácu medzi verejným a súkromným sektorom, najmä prostredníctvom inovačných partnerstiev medzi európskymi inštitúciami, národnými a regionálnymi orgánmi a podnikmi.

V súlade s iniciatívou „Únia inovácií“ je potrebné venovať pozornosť nasledovným krokom:

- investovať do vzdelávania, výskumu a vývoja, inovácií a IKT aj napriek fiškálnym obmedzeniam,
- zlepšovanie vzájomného prepojenia, zamedzenie fragmentácie a skvalitnenie, fungovania európskych a národných, resp. regionálnych systémov,
- modernizácia vzdelávacích systémov na princípe excelentnosti,
- budovanie Európskeho výskumného priestoru a zapájanie sa regionálnych/národných výskumníkov do európskeho výskumu,
- zjednodušenie prístupu k programom EÚ a finančným nástrojom pre VVI,
- posilnenie spolupráce medzi vedeckým a podnikateľským svetom a tlak na využívanie výsledkov výskumu a inovácií,
- odstraňovanie bariér, ktoré bránia podnikateľom uviesť inovatívne myšlienky na trh,
- vytváranie európskych partnerstiev v oblasti inovácií,
- podporovať dizajn, kreativnosť a sociálne inovácie,
- otvorenie spolupráce v oblasti VVI aj tretím krajinám.

2.2.3. Komunitárne programy Horizont 2020 a COSME (2014-2020)

Podpora výskumu, vývoja, inovácií a rozvoja podnikania bude v nasledujúcom období zabezpečená komunitárnymi programami Horizont 2020 a COSME, ktoré budú obsahovať priame podporné projekty ako aj rozsiahle investičné a záručné finančné nástroje.

2.2.3.1. Rámcový program pre výskum, vývoj a inovácie - Horizont 2020

Iniciatíva „Únia inovácií“ bude v oblasti výskumu, vývoja a inovácií implementovaná komunitárnym programom **Horizont 2020**, ktorý predstavuje nasledovníka Siedmeho rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a demonštračné aktivity (FP7) a inovačných aktivít Rámcového programu na podporu konkurencieschopnosti a inovácií (CIP).

Zdroje programu Horizont 2020 sa budú sústreďovať na tri rôzne, ale navzájom sa posilňujúce priority s jasnou pridanou hodnotou Únie. Tieto priority sú v súlade s prioritami stratégie Európa 2020 a jej iniciatívy Únia inovácií¹⁹⁶:

1. **Excelentná veda.** Tento cieľ je zameraný na zvýšenie excelentnosti vedeckej základne Európy a zaistenie stáleho toku výskumu svetovej úrovne s cieľom zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť Európy. Tento cieľ bude slúžiť na podporu najlepších myšlienok, rozvoj talentov v Európe, sprístupnenie prioritnej výskumnej infraštruktúry pre výskumných pracovníkov a na zatriktívnenie Európy pre najlepších svetových výskumných pracovníkov.

Takto sa:

- zabezpečí podpora najtalentovanejších a najkreatívnejších jednotlivcov a ich tímov pri realizácii hraničného výskumu najvyššej kvality pomocou využitia úspechov Európskej rady pre výskum;
- zabezpečí financovanie spoločného výskumu s cieľom stimulovať nové a sľubné oblasti výskumu a inovácie prostredníctvom podpory pre budúce a vznikajúce technológie;
- poskytnú výskumným pracovníkom vysokokvalitnú odbornú prípravu a príležitosti na rozvoj kariéry prostredníctvom akcií Marie Skłodowska-Curie (akcie Marie Curie)
- zabezpečí, aby Európa mala výskumné infraštruktúry (vrátane elektronických infraštruktúr) na svetovej úrovni, ktoré sú dostupné pre všetkých výskumných pracovníkov v Európe a mimo ne.

2. **Vedúce postavenie priemyslu.** Zámerom tohto cieľa je urobiť z Európy prostredníctvom podpory činností, ktorých náplň určia podniky, príťažlivejšie miesto z hľadiska investícií do výskumu a inovácií (vrátane eko-inovácie). Prostredníctvom tohto cieľa sa budú poskytovať rozsiahle investície do kľúčových priemyselných technológií (uvedených nižšie), maximalizovať potenciál rastu európskych podnikov prostredníctvom poskytnutia primeraného financovania a pomáhať inovatívnym MSP dostať sa do svetovej špičky

¹⁹⁶ Prevzaté z: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Horizont 2020 - rámcový program pre výskum a inovácie, KOM(2011) 808 v konečnom znení

Takto sa:

- dosiahne vedúca úloha v oblasti podporných a priemyselných technológií sprevádzaná cielenou podporou:
 - IKT,
 - nanotechnológií,
 - inovatívnych materiálov,
 - biotechnológie,
 - vyspelej výroby a spracovania,
 - vesmírneho priemyslu.
- so súbežnou podporou prierezových činností na zachytávanie zhromaždených prínosov z kombinovania viacerých kľúčových podporných technológií;
- uľahčí prístup k rizikovému financovaniu;
- poskytne podpora na úrovni Únie pre inovácie v MSP.

3. **Spoločenské výzvy.** Tento cieľ odráža politické priority stratégie Európa 2020 a slúži na riešenie hlavných obáv občanov v Európe a mimo nej. Na výzvach založený prístup spojí zdroje a znalosti z rôznych oblastí, technológie a disciplíny (vrátane spoločenských a humanitných vied). Pôjde o činnosti (od výskumu až po trh) s novým dôrazom na činnosti súvisiace s inováciou, ako napr. pilotné projekty, demonštračné činnosti, testovacie prostredia a podpora pre verejné obstarávanie a trhového využitia. Tento cieľ zahŕňa aj vytváranie väzieb s činnosťami vykonávanými v rámci európskych partnerstiev v oblasti inovácie.

Financovanie sa bude zameriavať na tieto výzvy:

- zdravie, demografické zmeny a zdravé prostredie;
- potravinová bezpečnosť, udržateľné poľnohospodárstvo, morský a námorný výskum a bioekonomika;
- bezpečná, čistá a efektívne využívaná energia;
- inteligentná a integrovaná doprava šetrná k životnému prostrediu;
- opatrenia na ochranu klímy, účinné využívanie zdrojov a suroviny;
- inkluzívne, inovatívne a bezpečné spoločnosti.

Navrhované finančné krytie na vykonávanie programu Horizont 2020 je 87,74 miliárd EUR.

2.2.3.2. Rámcový program pre podporu konkurencieschopnosti MSP - COSME

Implementácia iniciatívy „Priemyselná politika vo veku globalizácie“ bude realizovaná prostredníctvom **Programu pre podporu konkurencieschopnosti MSP - COSME**, ktorý preberá podporné nástroje pre podnikanie zo súčasného programu CIP a pokračuje vo finančných nástrojoch pre firmy.

Cieľom programu COSME je dosiahnutie týchto všeobecných cieľov:

- posilnenie konkurencieschopnosti a udržateľnosti podnikov z Únie vrátane podnikov v sektore cestovného ruchu;
- propagovanie podnikateľskej kultúry a podpora vytvárania a rastu MSP.

Špecifické ciele a implementačné opatrenia programu COSME sú:

- zlepšenie rámcových podmienok pre konkurencieschopnosť a udržateľnosť podnikov z Únie vrátane podnikov v sektore cestovného ruchu:
 - štatistické analýzy, benchmarking, monitoring (napr. Správa o konkurencieschopnosti EÚ, Správa o hodnotení MSP v EÚ, Prehľady implementácie Zákona o malých podnikoch - Small Business Act - SBA¹⁹⁷ v členských krajinách EÚ),
 - workshopy a výmena osvedčených postupov (napr. Skupina na vysokej úrovni pre oblasť administratívnej záťaže, Vyslanci MSP)
- podpora podnikania, a to aj v rámci špecifických cieľových skupín:
 - propagačné akcie (Európsky týždeň MSP, Súťaž o Európske podnikateľské ocenenia, Európska sieť „veľvyslankýň“ - podnikateliek),
 - výmeny osvedčených postupov (Európska sieť pre mentoring a podporu žien - podnikateliek),
 - školenia (Erasmus pre podnikateľov)
- zlepšenie prístupu MSP k financiám v podobe vlastného imania a k dlhovým financiám (tzv. finančné nástroje):
 - kapitálový nástroj (investície do MSP vo fáze rastu),
 - úverový nástroj (poskytovanie záruk finančným sprostredkovateľom zvýšenie ponuky úverov pre MSP),
 - analytické nástroje (napr. Enterprise Finance Index),
 - výmeny osvedčených postupov (napr. Finančné fórum pre MSP)
- zlepšenie prístupu na trhy vnútri Únie a celosvetovo:
 - Enterprise Europe Network (poradenstvo a podpora v oblasti podnikania, inovácií a výskumu pod jednou strechou),
 - analytické nástroje (mapovanie podporných služieb pre podniky mimo EÚ),

¹⁹⁷ Viac informácií o SBA: http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_sk.htm#1

- web-portály (napr. Európsky portál pre malých podnikateľov, nový portál o podporných službách pre podniky mimo EÚ, portály pre ochranu duševného vlastníctva: Čína, ASEAN, MERCOSUR)

Navrhované finančné krytie na vykonávanie programu je 2,522 miliardy EUR, z čoho sa na finančné nástroje prideluje približne 1,4 miliardy EUR.¹⁹⁸

2.2.3.3. Finančné nástroje pre MSP programov Horizont 2020 a COSME (2014-2020)

Finančné nástroje európskeho spoločenstva na podporu MSP sú realizované prostredníctvom dvoch hlavných opatrení Európskeho investičného fondu (EIF):

1. nástroj vlastného imania, vr. rizikového financovania,
2. nástroj na poskytovanie záruk za pôžičky.

V súčasnosti sú tieto finančné nástroje sprostredkované EIF prostredníctvom Rámcového programu ES pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP), v ktorom je na obdobie 2007-2013 vyčlenená suma vyše 1 mld. eur na investície do základného imania a záručných schém.

Keďže EIF neposkytuje služby priamo prijímateľom (MSP), je potrebné, aby sa na národnej úrovni uchádzali o sprostredkovanie týchto finančných nástrojov sprostredkovatelia (verejné alebo súkromné banky, agentúry alebo fondy prostredníctvom osobitnej zmluvy s EIF). Prehľad sprostredkovateľských organizácií v jednotlivých členských krajinách je k dispozícii na stránke www.access2finance.eu.

Slovensko doposiaľ neumožňuje čerpanie týchto prostriedkov a tým sú výrazne zhoršené podmienky pre rozvoj podnikania, priemyselných inovácií a výskumu.

Pre úspešné nasadenie týchto nástrojov je potrebné čo najskôr začať rokovania s EIF a zmluvniť sprostredkovateľské bankové organizácie na Slovensku.

¹⁹⁸ Prevzaté z: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program pre konkurencieschopnosť podnikov a malé a stredné podniky (2014 – 2020), KOM(2011) 834/2, 2011/0394 (COD)

Tabuľka 92: Prehľad navrhovaných finančných nástrojov pre obdobie 2014-2020

	HORIZONT 2020 ¹⁹⁹	COSME ²⁰⁰
<p>Nástroje vlastného imania</p> <p>Rizikový kapitál</p> <p>(Equity Financing)</p>	<p>Finančný nástroj vlastného imania poskytujúci kapitálové financovanie výskumu a inovácií: „Akciové nástroje Únie v oblasti výskumu a inovácie“</p> <p>(a) Časť nástroja venovaná začínajúcim podnikom, ktorou sa podporujú počiatočné a rané fázy, umožní kapitálové investície okrem iného do organizácií zaoberajúcich sa prenosom poznatkov, fondov zárodkového kapitálu, cezhraničných zárodkových fondov, investičných prostriedkov spolufinancovania propagovaných neformálnymi investormi (tzv. „business angels“), platforiem na výmenu a obchodovanie s právami duševného vlastníctva a do fondov rizikového kapitálu zameraných na ranú fázu projektov.</p> <p>(2) Časť nástroja venovaná rastu je určená na investície do rozširovania a rastu v spojení s finančným nástrojom vlastného imania pre rast v rámci programu pre konkurencieschopnosť podnikov a pre MSP vrátane investícií do cezhraničných fondov z fondov, ktoré investujú do fondov rizikového kapitálu a ktorých väčšina sa bude tematicky zameriavať na podporu cieľov stratégie Európa 2020.</p>	<p>Nástroj vlastného imania programu pre konkurencieschopnosť a MSP, nástroj vlastného imania pre rast (Equity Facility for Growth, ďalej len „EFG“), sa vykonáva ako časť jediného finančného nástroja vlastného imania EÚ podnecujúceho rast a výskum, vývoj a inovácie (research, development and innovation, RDI) podnikov z EÚ od počiatočnej fázy (vrátane predštartovacej fázy) po fázu rastu, s finančnou podporou z programu Horizont 2020 a tohto programu.</p> <p>Nástroj EFG sa zameriava na fondy, ktoré poskytujú podnikom vo fáze expanzie a rastu, najmä s cezhraničným pôsobením, rizikový kapitál a mezanínové financie, akými sú napríklad podriadené pôžičky a pôžičky s účasťou.</p>
<p>Dlhové finančné nástroje</p> <p>Záručné schémy</p> <p>(Loan Guarantees)</p>	<p>Dlhový finančný nástroj poskytujúci dlhové financovanie výskumu a inovácií: „Služba Únie pre poskytovanie pôžičiek a záruk na výskum a inovácie“</p> <p>Financovanie dlhového finančného nástroja má dve hlavné zložky:</p> <p>(a) Financovanie založené na dopyte, v rámci ktorého sa poskytujú pôžičky a záruky podľa zásady „kto prvý príde, ten je prvý na rade“</p> <p>(b) Zacielené financovanie, ktoré sa zameriava na politiky a kľúčové sektory nevyhnutné na riešenie spoločenských výziev, posilňuje konkurencieschopnosť, podporuje udržateľný, inkluzívny rast a zabezpečuje záujmy životného prostredia a ostatné verejné záujmy.</p>	<p>Nástroj na poskytovanie záruk za pôžičky (LGF) sa vykonáva ako časť jediného dlhového finančného nástroja EÚ pre rast a RDI podnikov z EÚ, pričom sa používa rovnaký vykonávací mechanizmus ako pri časti týkajúcej sa MSP dlhového nástroja orientovanej na dopyt v rámci programu Horizont 2020 (RSI II) podľa ďalej stanovených podmienok.</p> <p>Nástroj poskytuje:</p> <p>(a) protizáruky a ďalšie opatrenia s rozdelením rizika pre záručné systémy,</p> <p>(b) priame záruky a ďalšie opatrenia s rozdelením rizika pre všetkých ďalších finančných sprostredkovateľov spĺňajúcich kritériá oprávnenosti.</p>
<p>Navrhovaný rozpočet</p>	<p>4 mld. eur²⁰¹</p>	<p>1,44 mld. eur</p>

¹⁹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a rady, ktorým sa zriaďuje rámcový program pre výskum a inovácie (2014-2020) – Horizont 2020. Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0809:FIN:sk:PDF> (str. 55-58)

²⁰⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program pre konkurencieschopnosť podnikov (2014-2020). Dostupné na: http://ec.europa.eu/cip/files/cosme/com_2011_0834_proposition_de_reglement_sk.pdf

²⁰¹ Približne 1131 miliónov EUR z tejto sumy môže ísť na realizáciu projektov v rámci strategického plánu energetických technológií (plánu SET). Približne jedna tretina z toho môže ísť MSP

2.2.4. Programy medzinárodnej teritoriálnej spolupráce (2014-2020)

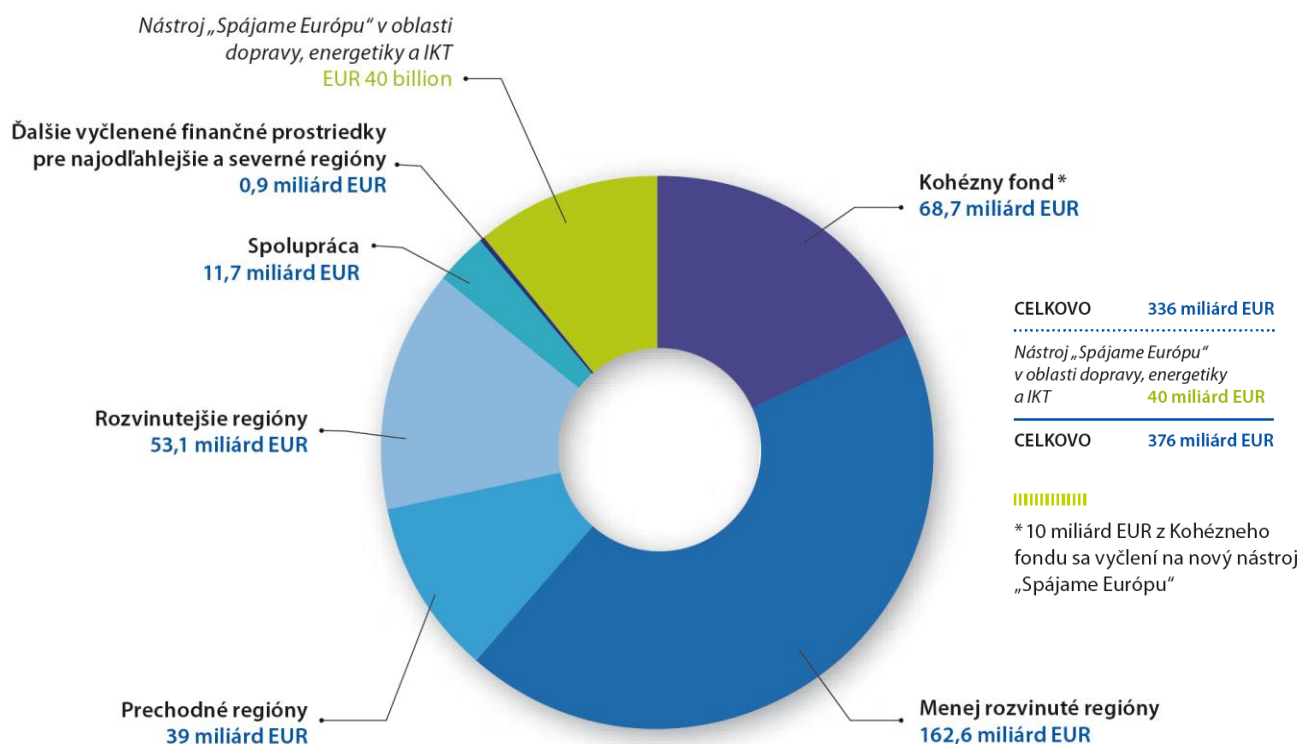
Dňa 6. októbra 2011 Európska komisia prijala návrh legislatívneho balíka, ktorý bude rámcom politiky súdržnosti EÚ na obdobie rokov 2014-2020. Celkový navrhovaný rozpočet na obdobie rokov 2014-2020 bude 376 miliárd EUR vrátane financovania nového nástroja „Spájame Európu“, ktorý má posilniť cezhraničné projekty v oblasti energetiky, dopravy a informačných technológií.

Politika súdržnosti bude implementovaná nasledovnými finančnými nástrojmi:

- **Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)** sa zameriava na posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európskej únii odstraňovaním nerovností medzi regiónmi. EFRR podporuje regionálny a miestny rozvoj a prispieva tak k všetkým tematickým cieľom podrobným stanovením priorít na zvýšenie dôrazu na výskum, vývoj a inovácie, zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám a zvýšenie ich kvality, zmenu klímy a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, obchodnú podporu malých a stredných podnikov, služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, telekomunikačnú, energetickú a dopravnú infraštruktúru, posilňovanie inštitucionálnych kapacít a účinnej verejnej správy, zdravotnícku, vzdelávaciu a sociálnu infraštruktúru a udržateľný rozvoj miest.
- **Európsky sociálny fond (ESF)** ako hlavný nástroj na investície do ľudí. Zlepšuje pracovné príležitosti európskych občanov, podporuje lepšie vzdelávanie a zlepšuje situáciu najzraniteľnejších obyvateľov ohrozených chudobou. Nariadenie navrhuje, aby sa ESF v Únii zamerlal na štyri tematické ciele – podporu zamestnanosti a podporou pracovnej mobility; podporu sociálneho začleňovania a boja proti chudobe; investície do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania a posilňovanie inštitucionálnych kapacít a účinnej verejnej správy.
- **Kohézny fond**, ktorý pomáha členským štátom s hrubým národným dôchodkom (HND)²⁰² na obyvateľa menším než 90 % priemeru EÚ-27 investovať do transeurópskych dopravných sietí (TEN-T) a životného prostredia.
- **Európska územná spolupráca.**

²⁰² je hrubý národný produkt vypočítaný dôchodkovou (príjmovou) metódou, t. j. ako súčet všetkých druhov príjmov národných domácností (t.j. príjmov nielen na domacom území toho-ktorého štátu, ale príjmov domácností štátu sídliačich v zahraničí) za jeden rok. Ide o súhrn všetkých hrubých ziskov a rent z pozemkov, hrubých miezd, čistých úrokov (čisté úroky = prijaté úroky - vyplatené úroky), amortizácie a zaplatených nepriamych daní za jeden rok. Ak by sme hovorili o domácich veličinách ako je HDP (hrubý *domáci* produkt), tento zahrňuje príjmy zarobené na území danej krajiny, pričom nie je podstatné, kto vlastní výrobné prostriedky (napr. zahraničná firma sídliaca na území Slovenskej republiky, ktorej všetky príjmy sa počítajú do HDP Slovenskej republiky).

Graf 32: Rozpočet na Politiku súdržnosti po roku 2013 (CENY Z ROKU 2011)²⁰³

Európska územná spolupráca je cieľom politiky súdržnosti a prináša rámec na výmenu skúseností medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi subjektmi z rôznych členských štátov, ako aj spoločné kroky pri hľadaní riešení spoločných problémov. Táto otázka je čoraz dôležitejšia, pretože problémy, s ktorými členské štáty a regióny zápasia, stále častejšie prekračujú ich hranice a vyžadujú si spoluprácu na spoločných krokoch na úrovni príslušného územia. Európska územná spolupráca teda môže významne prispieť k rozvíjaniu nového cieľa Lisabonskej zmluvy v oblasti územnej súdržnosti.

Pre európsku územnú spoluprácu sa navrhuje osobitné nariadenie, ktoré by lepšie zohľadňovalo mnohonárodný kontext programov a obsahovalo by konkrétnejšie ustanovenia o programoch a činnostiach spolupráce, ako to požaduje veľký počet zainteresovaných strán. Návrh preto uvádza účasť tretích krajín, aby tak lepšie odzrkadľoval skutočnú spoluprácu. Obsahuje aj systematickejšie odkazy na úlohu, ktorú môžu v kontexte spolupráce zohrávať európske zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS).

Návrh stanovuje dostupné finančné zdroje pre každú oblasť a kritériá na ich pridelenie členským štátom. Budú pridelené takto:

²⁰³ Prevzaté z: Politika súdržnosti 2014-2020: Investície do rastu a pracovných miest, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_sk.pdf

- 73,24 % na cezhraničnú spoluprácu,
- 20,78 % na nadnárodnú spoluprácu,
- 5,98 % na medziregionálnu spoluprácu.

To zahŕňa pokračovanie využívania mechanizmu na presun prostriedkov na činnosti v oblasti spolupráce na vonkajších hraniciach Únie, ktoré sa majú podporovať v rámci nástroja európskeho susedstva a partnerstva (NESP) a nástroja predvstupovej pomoci. Bude sa podporovať spolupráca na programoch v rámci cieľa európskej územnej spolupráce a programov financovaných prostredníctvom vonkajších nástrojov.²⁰⁴

2.2.4.1. Iniciatíva CENTROPE 2013+

S podporou programu územnej spolupráce Stredná Európa 2007-2013 bola vybudovaná iniciatíva CENTROPE. Región strednej Európy sa skladá z ôsmich spolkových krajín, krajov a žúp, v ktorých žije približne šesť a pol milióna obyvateľov.

V rámci CENTROPE sa veľmi sľubne vyvíja cezhraničná spolupráca: politici všetkých štyroch krajín sa spoločne snažia o rozvoj a podporu príležitostí na podnikanie v tomto regióne. Či už je to oblasť vzájomnej prepojenosti dopravných systémov, kvalifikačnej úrovne pracovníkov alebo iné relevantné aspekty súvisiace s rozvojom ľudského kapitálu – partnerské regióny a mestá vynakladajú maximálnu snahu, aby CENTROPE ešte viac zatriktívili pre investorov. Už dnes je tento štvoruholník štyroch krajín s ich ôsmymi samosprávnymi provinciami, krajmi a župami jednou z najdynamickejších oblastí Európskej únie. Intenzívna koordinácia ekonomických, infraštruktúrnych, vzdelávacích a kultúrnych politík na nadnárodnej úrovni v plnej miere umožní realizovať potenciál CENTROPE.

²⁰⁴ Prevzaté z: Politika súdržnosti 2014-2020: Investície do rastu a pracovných miest, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_sk.pdf

Obrázok 1: Mapa regiónu CENTROPE²⁰⁵

S 13 výrobnými závodmi v okruhu len 300 km sa krajiny CENTROPE môžu pochváliť najvyššou hustotou automobiliek na svete. Automobilový priemysel je len jedným z mnohých prosperujúcich odvetví, ktoré našli atraktívny domov v CENTROPE. Za posledné roky sa z CENTROPE stal jeden z najdynamickejších regiónov EÚ z pohľadu budúcich kľúčových odvetví ako sú bio-vedy, obnoviteľné energie, IKT, automobilový priemysel alebo strojárstvo.²⁰⁶

Na obdobie po roku 2013 iniciatíva CENTROPE v **Stratégii 2013+** v rámci rozvoja vedomostnej spoločnosti navrhuje nasledovné **ciele**²⁰⁷:

- vedomostný región s globálnou viditeľnosťou, ktorý združuje silné stránky výskumu a vývoja a koordinovane ich využíva na vytvorenie stabilnej vedomostnej lokality s globálnou viditeľnosťou a významom ako prostriedku na dosiahnutie inteligentného technologicky orientovaného hospodárskeho rastu založeného na inováciách.
- spoločný strategický prístup k vytvoreniu vedomostného regiónu centrope, kde partneri spoločne diskutujú o svojich regionálnych výskumných a inovačných stratégiách a nachádzajú spoločné záujmy v oblasti priorit, vzájomne sa dopĺňajúceho vývoja a koordinovaného pridelovania prostriedkov s cieľom dosiahnuť konkurencieschopnú špecializáciu v oblasti vedy a techniky.
- vedomostný región podporovaný vlastnými finančnými prostriedkami, kde cezhraničná spolupráca vo vede a inováciách môže čerpať z autonómnych prostriedkov ur-

²⁰⁵ Prevzaté z:

[http://www.centrope.com/repository/centrope/Czech_Downloads/brozura%20marketingu%20obchodni%20lokality%20centrope%20\(v%20anglictine\).pdf](http://www.centrope.com/repository/centrope/Czech_Downloads/brozura%20marketingu%20obchodni%20lokality%20centrope%20(v%20anglictine).pdf)

²⁰⁶ Technológie regiónu Centrope. Dostupné na: <http://www.centrope.com/sk/sluzby-pre-investorov/technologicky-region>

²⁰⁷ Prevzaté z: Stratégia 2013+. Od výskumu a inovácií po ľudský kapitál, územnú integráciu a kultúru a turizmus, http://www.centrope.com/repository/centrope/downloads_SVK/StrategyReport_sk.pdf

čených na spustenie, pestovanie a zlepšovanie kľúčových projektov pre spoločný vedomostný región z vyčleneného nástroja na financovanie.

Navrhované stratégie a opatrenia pre budovanie vedomostného regiónu CENTROPE zahŕňajú²⁰⁸:

- Výhľady pre centropce v oblasti výskumu, technológie a inovácie. Výhľad identifikuje silné cezhraničné oblasti a poskytne zakotvenie pre interakciu medzi účastníkmi orientovanú na dosiahnutie cieľov. Zameria sa nielen na existujúci sektor výskumu s nadregionálnym významom, ale najmä na medzidisciplinárne témy, ktoré sú potenciálnym hnacím motorom hospodárskeho rastu.
- Strategický nástroj financovania. Zainteresované strany z verejnej a súkromnej sféry zapojené do programu centropce pre výskum a inovácie sa pripravujú vytvoriť a financovať novú nadregionálnu nadáciu, ktorá podnieta a podporí projekty zamerané na podporu vedomostného regiónu centropce. Medzi prispievateľmi nájdeme partnerov centropce, vnútroštátne vládne agentúry a ministerstvá, ale i podniky – od veľkých nadnárodných spoločností až po miestne stredné a malé podniky – pôsobiace v regióne. Nadácia by mala byť stálou štruktúrou zaručujúcou potrebnú kontinuitu a zároveň nenahraditeľným prepojením so súkromným sektorom. V neposlednom rade by ako kariérna organizácia pre projekty RTI mohla pritiahnúť do regiónu finančné prostriedky zo zdrojov EÚ poskytované z rôznych európskych programov.
- Iniciatíva zameraná na Vedu o živote (Life science). Life sciences a biotechnológie sú oblasťou s veľmi vysokým nadregionálnym potenciálom. Spoločný prístup k infraštruktúre a zariadeniam bude jadrom tejto iniciatívy. Tieto synergie prinesú úžitok najmä lokalitám zameraným na life science vo Viedni, Brne/Juhomoravskom kraji a Dolnom Rakúsku. Ďalšie úsilie posilní nadväzovanie kontaktov, výmenu informácií a vytváranie partnerstiev. V neposlednom rade sa zameria aj na vytvorenie databáz dostupných výskumných zariadení a vedeckých kompetencií. Mobilitu výskumných pracovníkov podporí škála rozmanitých činností od letných škôl až po vytvorenie spoločných študijných a postgraduálnych programov. Spoluprácu na všetkých úrovniach bude podporovať vyčlenený riadiaci orgán, ktorý bude mať okrem iného na starosti mobilizáciu aktérov, šírenie relevantných výziev a koordináciu žiadostí o podporu výskumných projektov.
- Iniciatíva zameraná na vytvorenie energetického klastra. Medzi významné aktíva centropce patrí aj široká škála zdrojov na výrobu energie spoločne s inovatívnym sektorom energetického výskumu a podnikania. Celý región zaregistroval výrazný nárast investícií do energetiky a prílev spoločností na vysokej technologickej úrovni. S obno-

²⁰⁸ Prevzaté z: Stratégia 2013+. Od výskumu a inovácií po ľudský kapitál, územnú integráciu a kultúru a turizmus, http://www.centrope.com/repository/centrope/downloads_SVK/StrategyReport_sk.pdf

viteľnými zdrojmi a energetickou efektívnosťou ako kľúčovými bodmi spolupráce by iniciatíva energetického klastra mala v nasledujúcich rokoch dosiahnuť kritickú masu a výrazné klastrové efekty prostredníctvom cezhraničných partnerstiev, šírenia know-how a informácií, presunu technológií ako aj pokročilého školenia.

- Iniciatíva zameraná na inteligentnú mobilitu. centropo sa snaží stať kompetenčným regiónom pre zelenú automobilovú dopravu a inteligentnú mobilitu. V snahe o využitie tejto príležitosti sa automobilový klaster centropo s podporou stálych marketingových činností zameria na technológie e-mobility, nákladovo efektívny dizajn a inovatívne vybavenie, rozšírenie modelu Automobilovej akadémie a vytvorenie nových študijných programov a spoločných postgraduálnych programov zameraných na e-mobilitu.
- Marketing vedomostného regiónu. Spoločná propagácia centropo ako vedomostného podnikateľského regiónu prispeje významným dielom k trvalo udržateľnému rastu trhov a ekonomík centropo.

2.2.5. Štrukturálne fondy plánovacieho obdobia (2014-2020)

Pôvodným zámerom objednávateľa a dodávateľa RIS3 bolo okrem stanovenia priorít RIS3 aj finančné zabezpečenie opatrení navrhnutých na implementáciu RIS3. Hlavným zdrojom verejného financovania opatrení RIS3 budú štrukturálne fondy (ŠF). Pri zadaní vypracovania RIS v roku 2011 predpokladal objednávateľ aj dodávateľ, že do konca roku 2012 bude objem ŠF pre SR vrátane ŠF pre VV zrejmy. K dátumu odovzdávania štúdie RIS3 (14. 12. 2012) neboli známe prostriedky zo ŠF, ktoré budú financovať rozvoj VVI v BSK v období 2014 – 2020. Dôvody sú dva.

Prvým dôvodom je, na jesennom summite EÚ nebola dosiahnutá dohoda o finančnom rámci rozpočtu plánovacieho obdobia 2014 -2020, Veľká Británia vzhľadom na prehlbujúcu sa hospodársku a finančnú krízu trvala na zásadnej redukcii rozpočtového rámca Únie. Uvedený problém sa bude riešiť až v roku 2013.

Po druhé, BSK patrí na základe štatistík Eurostatu k piatim najrozvinutejším regiónom EÚ, čo považujeme za „logickú“ štatistickú chybu, ale toto hodnotenie vylučuje BSK z možnosti získať štrukturálne fondy. V plánovacom období 2007 – 2013 mal BSK výnimku pre ŠF pre VV. Pre obdobie 2014 – 2020 BSK zatiaľ výnimku pre ŠF pre VV nemá. Problém sa intenzívne diskutuje nielen v Bratislave, ale aj na EK v Bruseli. Počas návštevy generálneho riaditeľa (GR) Direktorátu (DG) pre Výskum a Inovácie v Bratislave v októbri 2012 naznačil GR DG RI Robert-Jan Smits možnosť získania výnimky pre ŠF pre VV za predpokladu, že sa o takúto výnimku pokúsia aj iné hlavné mestá nových členských štátov EÚ. Jeho podriadený D. Corpakis riaditeľ (Head of Unit) pre Regionálnu dimenziu inovácií a prepojenia s kohéznou politikou, bol menej optimistický a pochyboval o možnosti udelenia výnimky. Spolu so štátnym tajomníkom ministerstva školstva uvažoval o možnosti „pružných pravidiel“ (flexi rules) využívania ŠF. Podľa týchto pravidiel by Bratislava mohla, aspoň teoreticky, dostať 2 % až 3 % zo všetkých ŠF určených pre SR, čo by pri 11 mld. EUR mohlo byť až 220 mil. EUR, resp. 330 mil. EUR a do 20 % prostriedkov z budúceho „OP VV“, čo by pri jeho možnom objeme 1, 2 mld. EUR mohlo byť 240 mil. EUR, teda spolu až 570 mil. EUR, pracovníci Stáleho zastúpenia SR pri EK hovoria až o 660 mil. EUR.

Všetky tieto úvahy sú však iba hypotézy, pretože nielen že nie je schválený finančný rámec rozpočtu plánovacieho obdobia 2014 -2020, ale výnimka, resp. flexi pravidlá pre ŠF pre VV v BSK v budúcom plánovacom období (2014 -2020) nie sú zatiaľ schválené a tom, či a v akom rozsahu schválené budú možno zatiaľ iba polemizovať.

Z tohto dôvodu bol za účelom modelovania financovania implementácie opatrení RIS3 v BSK zvolený variantný postup, a to „nízky“ variant s rozpočtom 150 mil. EUR, stredný variant s rozpočtom 300 mil. EUR a vysoký variant s rozpočtom 450 mil. EUR.

Je zrejmé, že po objasnení definitívneho rozsahu financovania rozvoja VVI v BSK zo ŠF v období 2014 – 2020 bude nutné dopracovať **reálne možnosti financovania** jednotlivých opatrení implementácie RIS3 BSK a podľa konkrétneho objemu finančných prostriedkov určiť

priority jednotlivých implementačných opatrení tak, aby sa aj pri nízkom variante realizovala podstatná časť RIS3 v BSK. Naopak, ak bude uvoľnených viac prostriedkov ako uvádza vysoký variant, návrh opatrení bude treba primerane rozšíriť.

Ešte jedna skutočnosť je dôležitá pre celoslovenský rozvoj VVI a národnú implementáciu RIS3. Vzhľadom na už uvedený fakt, že v Bratislave sa realizujú takmer dve tretiny slovenského VVI potenciálu **je zrejmé, že ak by sa BSK nedostal dostatočné prostriedky, došlo by k zlyhaniu, resp. k výraznému obmedzeniu rozvoja VVI potenciálu na národnej úrovni.**

2.2.6. Matica vzťahov medzi navrhovanými aktivitami RIS a programami EÚ v období 2014-2020

Tabuľka 93: Vzťahy medzi navrhovanými aktivitami RIS a programami EÚ v období 2014-2020

Aktivita a jej vzťah k podporným aktivitám, opatreniam a fondom pre obdobie 2014-2020	Horizont 2020	COSME	Finančné nástroje EIF	Teritoriálna spolupráca	Štrukturálne fondy EÚ	Dunajská stratégia	Centropo 2013+
Vedecké parky	X			X	X	X	X
Inkubátory	X	X		X	X	X	X
Technologické centrá	X			X	X	X	X
Kompetenčné centrum	X			X	X	X	X
Zlepšovanie vybavenia výskumu (prístroje, laboratóriá)	X		X		X		
Podpora transferu technológií	X		X	X	X	X	X
Podpora ochrany duševného vlastníctva	X	X		X	X	X	X
Podpora osvetu a vzdelávania	X			X	X	X	X
Podpora internacionalizácie		X	X				
Podpora networkingu	X	X	X	X	X	X	X
Podpora PhD. študentov	X			X	X	X	X
Rozvoj klastrov		X		X	X	X	X
Podpora spin-off	X	X	X	X	X	X	X
Stimulácia rizikového kapitálu	X	X	X		X		
Aktivácia investičných stimulov		X	X		X		
Finančná podpora ochrany duševného vlastníctva			X		X		
Rozvoj pôžičkových a grantových programov		X	X		X		
Založenie Regionálneho inovačného fondu					X	X	X
Duálne vzdelávanie na stredných školách				X	X	X	
Rozvoj podnikateľského povedomia u SŠ študentov		X			X		
Status výskumnej univerzity pre UK a STU	aktivita bez priameho prepojenia						
Transformácia SAV	aktivita bez priameho prepojenia						
Rozvoj S3	aktivita bez priameho prepojenia						
Výnimka ŠF BSK	aktivita bez priameho prepojenia						

Uvedená tabuľka prezentuje možné podporné akcie a fondy pre navrhované aktivity RIS BSK v období 2014-2020, tak ako sú prezentované v prípravných dokumentoch ku dňu vyhotovenia tejto štúdie.

2.3. Návrh inštitucionálnej a infraštrukturalnej podpory

Návrh inštitucionálnej a infraštrukturalnej podpory vychádza z analytickej časti štúdie najmä z jej záverov a zhrnutí uvedených za jednotlivými kapitolami.

Pre uvedený návrh je potrebné stanoviť priority, ktoré zohľadňujú potreby regiónu vo vzťahu k možnostiam a sú referenciou pre všetky prvky inštitucionálnej a infraštrukturalnej podpory. Tieto priority stanovujeme nasledovne:

Ľudia

Ľudské zdroje sú podstatnou prioritou regiónu a inovačná stratégia by mala prispieť k tejto prioritě v nasledovných aspektoch:

- možnosť uplatnenia pre ľudí s vysokým vzdelaním a schopnosťami,
- motivácia pre osobnostný rozvoj a vzdelávanie,
- vysoká kvalita života v regióne,
- postupné znižovanie „brain drain“.

Ekonomika

Rozvoj ekonomiky v regióne je dôležitou prioritou napriek skutočnosti, že Bratislavský región je najrozvinutejší v rámci Slovenska. Inovačná stratégia by mala prispieť k rozvoju ekonomiky v nasledovných aspektoch:

- rozvoj podnikov s vyššou pridanou hodnotou,
- zamestnanosť ako taká,
- zamestnanosť absolventov,
- dlhšia udržateľnosť pracovných miest.

Životné prostredie

Kvalitné životné prostredie je ďalšou z navrhovaných priorit pri tvorbe inovačnej stratégie. Rozvoj inovácií prispeje k zlepšovaniu životného prostredia v nasledovných oblastiach:

- rozvoj technológií a produktov s menšími negatívnymi dopadmi na životné prostredie,
- znižovanie energetickej náročnosti technológií a produktov,
- ekologická výroba energie,
- recyklácia odpadov.

Prestíž regiónu

Postavenie regiónu v porovnaní s inými regiónmi EÚ je podstatné z nasledovných hľadísk:

- spolupráca ekonomických subjektov v Bratislavskom regióne s inými v ďalších rozvinutých regiónoch EÚ,
- rozvoj networkov s prínosom pre subjekty v Bratislavskom regióne,
- úspechy v súťaži s inými regiónmi v oblasti pritiažnutia perspektívnych ľudských zdrojov,
- možnosť uspokojiť inovačné potreby veľkých investorov zo zdrojov vedy a výskumu priamo v regióne.

Popri stanovení priorít je potrebné stanoviť hlavný cieľ systému inštitucionálnej a infraštruktúrálnej podpory a od hlavného cieľa odvodiť špecifické ciele, ktoré budú slúžiť pre návrh samotného systému. Ciele stanovujeme nasledovne:

2.3.1. Hlavný cieľ

Vytvoriť systém, ktorý vychádzajúc z existujúcich podmienok regiónu prispeje k efektívnemu rozvoju inovácií pri napĺňaní uvedených priorít.

Systém by mal spĺňať nasledovné predpoklady

- trvalá udržateľnosť
- dlhodobá efektivita využívania finančných zdrojov
- efektívna kombinácia top-down a bottom-up prístupov
- využitie skúseností z budovania systémov na podporu inovácií v iných podobných regiónoch
- postupné budovanie systému s trvalou udržateľnosťou v každej fáze
- flexibilita vo vzťahu k rôznym fázam ekonomického rozvoja
- kompatibilita systému s rozvojom ostatných regiónov SR
- kompatibilita s národnými aktivitami na podporu inovácií
- zohľadnenie špecifických potrieb regiónu

2.3.2. Špecifické ciele

Špecifické ciele sú nasledovné:

- vybudovanie materiálnej infraštruktúry na podporu inovácií (zahŕňa napr. vedecké parky, inkubátory, technologické centrá, centrá excelencie a p.

- vybudovanie poradenskej infraštruktúry (zahŕňa napr. poradenstvo pri technologickom transfere, podpora ochrany duševného vlastníctva, podpora pri začlenení do medzinárodných aktivít, podpora čerpania relevantných finančných zdrojov na národnej úrovni a pod.)
- vybudovanie finančnej infraštruktúry (podpora tvorby rizikového kapitálu pre rôzne štádiá rozvoja podnikateľského projektu, podpora špecifických úverových zdrojov, podpora financovania ochrany duševného vlastníctva, podpora mikroúverových zdrojov a pod.)
- určenie prioritných oblastí rozvoja s cieľom intenzifikovať podporu určitých sektorov s možnosťou vzniku kritickej masy inovačných aktivít
- podpora a inicializácia inštitucionálnych zmien, ktorá zlepší legislatívne a inštitucionálne prostredie s cieľom umožniť jednoduchšiu ochranu duševného vlastníctva, motiváciu autorov inovačných riešení k jeho transferu do praxe, zjednotenie samotného transferu riešení a poznatkov do firiem, kde budú zdrojom inovácií
- osвета a priblíženie inovácií laickej a odbornej verejnosti a zvýšenie povedomia, ktoré zlepší postavenie inovácií v spoločnosti
- priblížiť inovácie ako podstatu rozvoja podnikania študentom vo vzdelávacom procese

Inovácie sa stávajú inováciami až vo fáze, keď prinášajú novú pridanú hodnotu spotrebiteľovi. Znamená to, že veľkú pozornosť je potrebné venovať podnikateľským subjektom, ktoré túto pridanú hodnotu realizujú. Z tohto pohľadu predmetom podpory budú najmä nasledovné subjekty:

- spin-offy – novovzniknuté firmy na báze know-how z vedeckých a výskumných inštitúcií SR
- transfer existujúceho know-how vedeckých a výskumných inštitúcií do existujúcich firiem
- transfer technológií využitých v miestnych firmách do iných firiem, či už v rámci regiónu, SR, alebo do zahraničia
- alokácia zahraničných inovatívnych firiem do SR
- presun kontraktného výskumu pre inovačné aktivity

2.3.3. Spôsob realizácie inštitucionálnej a infraštrukturalnej podpory

A. Manažment RIS

Vedúcu úlohu pri manažmente Regionálnej inovačnej stratégie bude zohrávať BSK. Toto vedúce postavenie bude v jednotlivých úrovniach riadenia zabezpečené nasledovne:

Riadenie prostredníctvom iniciatívy pri príprave regionálnej inovačnej stratégie

BSK sa iniciatívne ujalo spracovania RIS – regionálnej inovačnej stratégie. BSK vytvorilo finančné zdroje a vytvorí ďalšie pri procese prípravy RIS. Z tohto pohľadu je zrejmé, že bude zohrávať riadiacu úlohu pri manažmente RIS, implementácii RIS, jej prípadných zmenách, komunikácii na národnej úrovni a iniciatívy pre vytvorenie zdrojov pre jej realizáciu.

Riadenie prostredníctvom vplyvu na distribúciu finančných zdrojov

BSK iniciatívne vstúpilo do procesu vybavenia výnimky pre financovanie aktivít RIS zo zdrojov štrukturálnych fondov. Z tohto dôvodu by malo zohrávať podstatnú úlohu pri stanovení obsahu a oblastí ich distribúcie. Preto odporúčame aby BSK malo priamy vplyv v procese manažmentu štrukturálnych fondov pre región. Tento vplyv by mal byť realizovaný prostredníctvom **Riadiacej jednotky pre štrukturálne fondy výskum a vývoj BSK**. Predpokladáme že implementačný orgán bude lokalizovaný podľa stratégie riadenia štrukturálnych fondov na národnej úrovni riadenia. Napriek tomu zdôrazňujeme, že priamy vplyv na definovanie obsahu programov je nevyhnutný z pohľadu realizácie RIS.

Riadenie prostredníctvom vedúcej úlohy v komunikačnom procese pri príprave a realizácii RIS

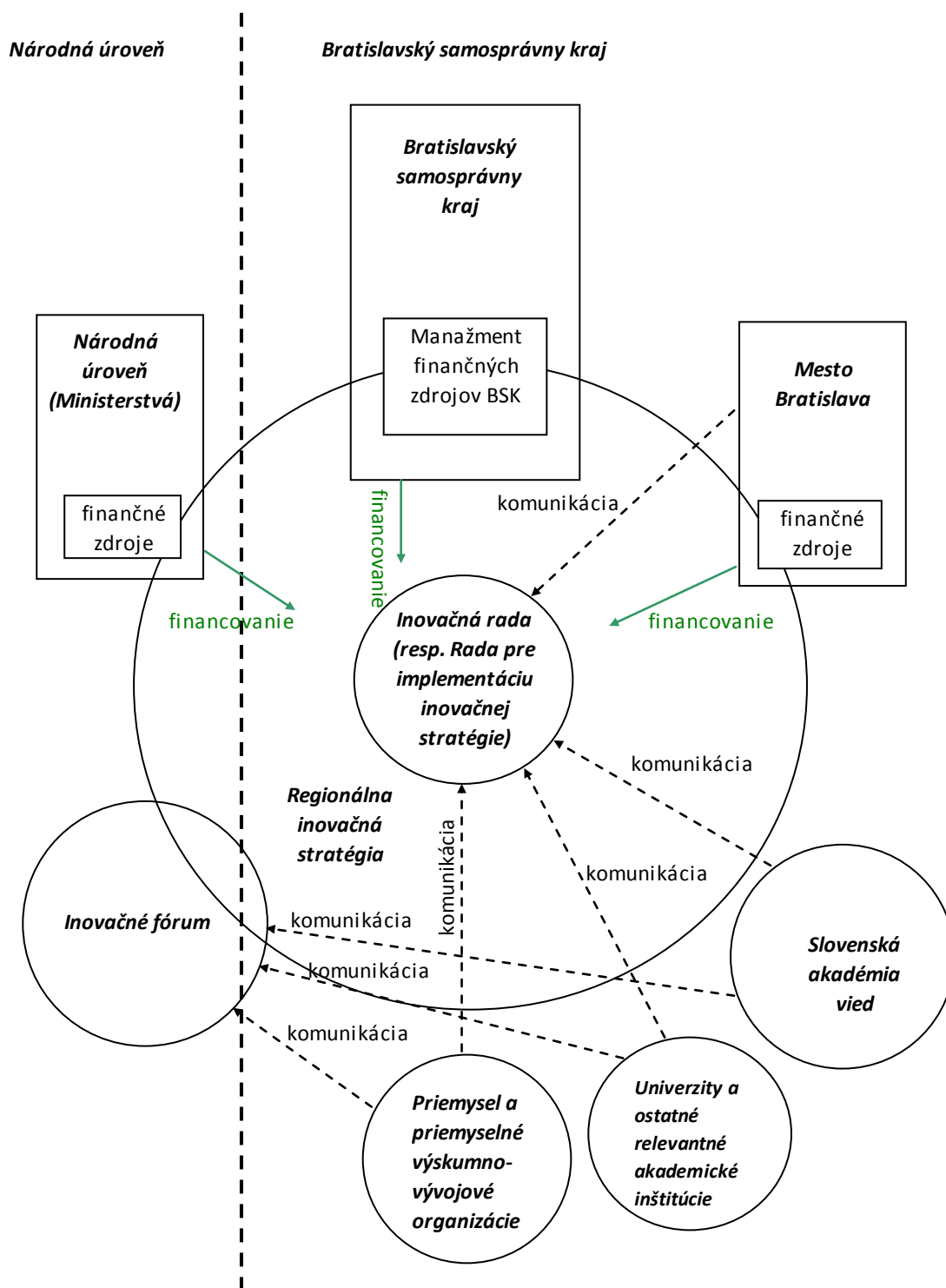
BSK bude predsedáť „**Riadiacemu výboru pre implementáciu RIS**“, v ktorom budú popri BSK zúčastnení zástupcovia národných inštitúcií relevantných z pohľadu inovácií a ich financovania, zástupcovia výskumných organizácií (SAV, univerzít a iných výskumných organizácií), zástupcovia mesta Bratislava, zástupcovia dôležitých priemyselných podnikov, SOPK a podobne. Tento riadiaci výbor bude metodologickým a odborným zdrojom BSK pri realizácii RIS.

Zastupovanie záujmov regiónu pri komunikácii a zabezpečení spätnej väzby s celoslovenskou a národnou úrovňou riadenia inovácií.

Popri riadiacej úrovni v rámci regiónu bude BSK zabezpečovať dôležitú úlohu pri komunikácii s národnou úrovňou. Táto komunikácia bude zabezpečená prostredníctvom priamych inštitucionálnych väzieb BSK na národnú úroveň, ale aj prostredníctvom podstatnej účasti v tvoriacom sa „**Inovačnom fóre**“, ktoré bude metodologickým a odborným zdrojom na národnej úrovni (s účasťou národných inštitúcií relevantných z pohľadu inovácií a ich financovania, zástupcov výskumných organizácií SAV, univerzít a iných výskumných organizácií v SR zástupcov dôležitých priemyselných podnikov SR, SOPK a pod.)

Riadiaca štruktúra je znázornená v nasledovnom grafe:

Graf 33: Riadiaca štruktúra Regionálnej inovačnej stratégie

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Riadenie RIS ako takej

Toto riadenie je definované v časti manažment RIS.

Komunikácia s národnou úrovňou

BSK bude komunikovať s národnou úrovňou v opatreniach, aktivitách a nástrojoch, kde sa regionálny úroveň prelína s národnou úrovňou (Príklad: realizácia vedeckých parkov, kde zdroje na výstavbu sú vyčlenené na národnej úrovni, ale v zmysle RIS budú zohrávať aj dôležitú úlohu v rámci RIS a je pravdepodobné, že budú aj predmetom podpory zo strany BSK.

Manažment opatrení financovaných zo zdrojov štrukturálnych fondov pre BSK

Ako sme identifikovali v časti manažment RIS, BSK musí zohrávať dôležitú úlohu vo financovaní opatrení a tým pri ovplyvňovaní ich obsahu v zmysle RIS. Pri manažmente finančných zdrojov je nevyhnutné aby BSK mal kontrolu nad obsahovými výstupmi relevantných opatrení tak, aby napĺňali ciele stanovené v tejto RIS. Väčšina týchto opatrení bude realizovaná externými organizáciami a je nevyhnutné kontrolovať ich realizáciu.

Priamy výkon aktivít

Popri manažmente RIS predpokladáme, že BSK bude realizovať v rámci svojich kapacít niektoré špecifické aktivity, najmä osvetu a PR samotnej RIS.

Identifikácia úloh BSK pri jednotlivých opatreniach a aktivitách je špecifikovaná v tabuľke 112.

B. Monitoring RIS

Monitoring RIS vo vzťahu k ďalším regiónom EÚ

V rámci monitoringu RIS je potrebné uskutočňovať aj sledovanie úspešného dosahovania cieľov a napĺňania misie RIS v porovnaní s ostatnými regiónmi EÚ na základe metodiky European Innovation Scoreboard – meranie dosahovania misie stratégie. Tento monitoring možno uskutočňovať každoročne. Monitoring je v kompetenciách BSK a Regionálnej inovačnej rady.

Monitoring RIS ako takej

Monitoring všeobecných cieľov a dopadov Regionálnej inovačnej stratégie ako takej bude vykonávaný s cieľom jej prípadnej revízie, prispôsobenia novým skutočnostiam a skutočnostiam, ktoré neboli v čase prípravy RIS známe. Zároveň RIS bude prispôbovaná vo vzťahu k skúsenostiam iných regiónov s jednotlivými nástrojmi a ich dopadmi.

Tento monitoring navrhujeme vykonávať s využitím Regionálneho riadiaceho výboru, a odporúčame ho vykonávať raz ročne. Vhodným spôsobom je vypracovanie ročného akčného

plánu, jeho kontrola v nasledujúcom roku a vypracovanie ďalšieho v závislosti od jej výsledkov.

Monitoring opatrení

Monitoring opatrení bude vykonávaný v závislosti od účasti BSK v ich realizácii.

- Opatrenia, ktoré sú realizované so zdrojov štrukturálnych fondov budú monitorované v zmysle metodiky pre monitoring čerpania štrukturálnych fondov
- Opatrenia, ktoré sú realizované priamo BSK budú monitorované zodpovednými pracovníkmi BSK.

Spôsob monitoringu

Monitorované budú nasledovné hodnoty jednotlivých monitorovaných veličín:

- *Splnenie/nesplnenie*
(tento spôsob monitoringu bude uplatňovaný najmä v prípade realizácie potrebných inštitucionálnych zmien)
- *Naplnenie dopytu ponukou/ nenaplnenie dopytu ponukou*
(tento spôsob monitoringu bude uplatňovaný najmä v prípade vstupných kritérií pre infraštrukturálne opatrenia)
- *Naplnenie kvantifikovateľných kritérií – porovnanie ročného plnenia s celkovým cieľom*
(tento spôsob monitoringu bude uplatňovaný najmä v prípade výstupných kritérií)

Kvantifikácia cieľov pre monitoring

V nasledovnej tabuľke uvádzame kritériá pre monitoring RIS:

Tabuľka 94: Kritériá pre monitoring RIS

Kritérium	Druh kritéria	Cieľová hodnota (počas 7 rokov)	Spôsob monitoringu
<i>Materiálne infraštruktúra</i>	Vstupné	-	Ponuka vs. dopyt
<i>Nemateriálna infraštruktúra</i>	Vstupné	-	Ponuka vs. dopyt
<i>Inštitucionálne opatrenia</i>	Vstupné	Uskutočnenie	Uskutočnenie realizácie
<i>Finančná infraštruktúra</i>	Vstupné		Ponuka vs. dopyt
<i>Spin-off firmy z akademickej sféry</i>	Výstupné	50	Ročné plnenie vs. celkové

Pracovné miesta v spin-off	Výstupné	300	Ročné plnenie vs. celkové
Alokované zahraničné inovatívne firmy	Výstupné	25	Ročné plnenie vs. celkové
Pracovné miesta v alokovaných firmách	Výstupné	2 000	Ročné plnenie vs. celkové
Uskutočnené technologické transfery	Výstupné	140	Ročné plnenie vs. celkové

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

2.3.4. Financovanie inštitucionálnej a infraštruktúrálnej podpory

Tabuľka 95: Varianty financovania aktivít Regionálnej inovačnej stratégie na základe 3 variantov čerpania zdrojov zo Štrukturálnych fondov uvažované v sedemročnom období (2014 – 2020)

Opatrenie	Vlastné zdroje BSK	Štrukturálne fondy vrátane kofinancovania zo ŠR		
		Nízky variant (150 mil. EUR)	Stredný variant (300 mil. EUR)	Vysoký variant (450 mil. EUR)
Manažment RIS	120 tis. EUR			
Rozvoj materiálnej infraštruktúry		55 mil. EUR	110 mil. EUR	180 mil. EUR
Rozvoj nemateriálnej infraštruktúry		30 mil. EUR	50 mil. EUR	70 mil. EUR
Rozvoj finančnej infraštruktúry		50 mil. EUR	100 mil. EUR	130 mil. EUR
Stanovenie prioritných sektorov	20 tis. EUR			
Osveta, prezentácia		0 mil. EUR	5 mil. EUR	10 mil. EUR
Inovácie vo vzdelávacom procese		5 mil. EUR	15 mil. EUR	20 mil. EUR
Podpora a inicializácia inštitucionálnych zmien	50 tis. EUR			
Vytvorenie kapacít na pripojenie sa ku globálnym resp. európskym iniciatívam a aktivitám		10 mil. EUR	20 mil. EUR	40 mil. EUR

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

2.3.5. Komponenty návrhu podpory

Návrh inštitucionálnej a infraštrukturálnej podpory pozostáva z návrhu opatrení, aktivít a nástrojov.

Opatrenia sú konkrétne ohraničené skupiny aktivít, ktoré budú individuálne manažované a bude sledovaná ich efektivita vo vzťahu k merateľným ukazovateľom. Sú to aktivity s príbuzným obsahom a podobným spôsobom realizácie.

Aktivity sú jednotlivé činnosti vychádzajúce zo špecifických cieľov s konkrétnym špecifickým obsahom, termínmi, realizátormi. Aktivity môžu byť realizované niektorými orgánmi štátnej, resp. regionálnej správy, štátnymi, či regionálnymi inštitúciami, formou projektov so špecifickým zadaním, alebo nástrojmi s trvalou, či ohraničenou udržateľnosťou aktivít.

Nástroje sú overené spôsoby realizácie podpory vychádzajúce z osvedčených postupov či už v SR, alebo zahraničí zamerané na špecifickú podporu inovácií s vlastným životným cyklom, so snahou o trvalú udržateľnosť (ak je to v danom špecifickom prípade možné).

Opatrenia

Rozvoj Materiálnej infraštruktúry

Tabuľka 96: Rozvoj materiálnej infraštruktúry

<p>Globálny cieľ opatrenia:</p> <p>Vytvorenie prostredia pre úspešný a trvalo udržateľný rozvoj inovatívnych firiem, prostredníctvom poskytovania špecifických služieb materiálneho charakteru.</p>
<p>Špecifické ciele opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Vytvorenie prostredia pre realizáciu inovatívnych podnikateľských zámerov prostredníctvom novovzniknutých MSP.▪ Vytvorenie prostredia pre transfer znalostí do komerčnej sféry prostredníctvom podnikateľských subjektov.▪ Zvýšenie priemyselných aktivít v regióne zameraných do oblastí vyšších technológií podporujúcich rozvoj znalostnej ekonomiky.▪ Zabezpečenie dostatku kvalitných projektov inovačných centier a inkubátorov a vytvorenie predpokladov pre ich efektívnu prevádzku v štádiu implementácie.
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zamestnanosť vyššej kvalifikácie;▪ rozvoj firiem s vyššou pridanou hodnotou;▪ zvýšenie atraktivity pre investorov;▪ zvýšenie možnosti alokácie VV aktivít;

- využívanie zdrojov VaV priamo v regióne.

Prínos pre podnikateľov:

- priestor pre realizáciu inovácií založených na výstupoch vedy a výskumu;
- špecifické služby zvyšujúce úspech pri realizácii výstupov vedy a výskumu;
- medzinárodný networking;
- zvyšovanie pridanej hodnoty firiem s cieľom trvalej udržateľnosti aktivít v danom sektore;
- využitie prítomnosti veľkých firiem na trvalý rozvoj firmy s vyššou pridanou hodnotou.

Aktivity

Vedecké parky

Inkubátory

Technologické centrá

Kompetenčné centrum

Zlepšovacie vybavenie výskumu (prístroje, laboratória)

Nástroje

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Rozvoj nemateriálnej infraštruktúry

Tabuľka 97: Rozvoj nemateriálnej infraštruktúry

Globálny cieľ opatrenia:

Vytvorenie prostredia pre úspešný a trvalo udržateľný rozvoj inovatívnych firiem, prostredníctvom poskytovania špecifických služieb nemateriálneho charakteru.

Špecifické ciele opatrenia:

- Zavedenie služieb pre podporu realizácie inovatívnych podnikateľských zámerov prostredníctvom novovzniknutých MSP.
- Zavedenie služieb pre podporu transferu znalostí do komerčnej sféry prostredníctvom podnikateľských subjektov.
- Zvýšenie povedomia v oblasti ochrany duševného vlastníctva a zvýšenie výkonu ochrany

Prínos pre región:

- zamestnanosť vyššej kvalifikácie;
- vyššia motivácia pracovníkov vo výskumnej sfére
- rozvoj firiem s vyššou pridanou hodnotou;
- zvýšenie atraktivity pre investorov;
- zvýšenie možnosti alokácie VV aktivít;
- využívanie zdrojov VaV priamo v regióne.

Prínos pre podnikateľov:

- priestor pre realizáciu inovácií založených na výstupoch vedy a výskumu;
- špecifické služby zvyšujúce úspech pri realizácii výstupov vedy a výskumu;
- medzinárodný networking;

- zvyšovanie pridanej hodnoty firiem s cieľom trvalej udržateľnosti aktivít v danom sektore;
- využitie prítomnosti veľkých firiem na trvalý rozvoj firmy s vyššou pridanou hodnotou.

Aktivity

Podpora technologického transferu
 Podpora ochrany duševného vlastníctva
 Podpora osvetu a vzdelávania
 Podpora internacionalizácie
 Podpora networkingu
 Podpora PhD. študentov
 Rozvoj klastrov
 Podpora spin-off

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Rozvoj finančnej infraštruktúry

Tabuľka 98: Rozvoj finančnej infraštruktúry

Globálny cieľ opatrenia:

Vybudovanie trhu rizikového kapitálu s dôrazom na inovatívne podnikanie a rozšírenie investičných možností podnikov priemyslu a služieb, vytvorenie finančných nástrojov pre podporu financovania podnikateľských aktivít prioritných z pohľadu regiónu s dôrazom na inovatívnosť.

Špecifické ciele skupiny opatrenia

- Vytvorenie zdrojov zárodkového kapitálu s cieľom podpory novovzniknutých firiem.
- Vytvorenie zdrojov rozvojového kapitálu s cieľom podpory rozvíjajúcich sa inovatívnych firiem.
- Vytvorenie zdrojov mikroúverov.
- Vytvorenie zdrojov na realizáciu zvýšenia technologickú kapacitu firiem regiónu technologickým transferom.

Prínos pre región:

- rozvoj firiem s vyššou pridanou hodnotou;
- využívanie zdrojov VaV priamo v regióne.

Prínos pre podnikateľov:

- financovanie realizácie inovácií založených na výstupoch vedy a výskumu, inovácií;
- možnosť rozvoja inovatívnych podnikateľských zámerov priamo v regióne.

Aktivity

Stimulácia rizikového kapitálu
 Aktivácia investičných stimulov pre alokáciu zahraničných Hi-tech spoločností
 Finančná podpora ochrany duševného vlastníctva
 Rozvoj pôžičkových a grantových programov
 Založenie Regionálneho inovačného fondu

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Osveta, prezentácia

Tabuľka 99: Osveta, prezentácia

<p>Globálny cieľ opatrenia:</p> <p>Budovanie pozitívneho obrazu vedy, techniky a inovácií a ich prínosu k rozvoju regiónu u odbornej a laickej verejnosti z pohľadu možností uplatnenia, dopadov na životné prostredie, dopadov na kvalitu života a celkový vplyv na rozvoj regiónu</p>
<p>Špecifické ciele skupiny opatrenia</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Vytvorenie stratégie PR v oblasti vedy , techniky a inovácií▪ Realizácia PR v oblasti vedy, techniky a inovácií▪ Vytvorenie trvale udržateľných nástrojov na komunikáciu inovačnej stratégie s verejnosťou
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Záujem verejnosti o inovácie;▪ Zvýšenie medzinárodnej prestíže regiónu.▪ Získavanie spätnej väzby od verejnosti <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Zvýšenie informovanosti o výsledkoch vedy a techniky▪ Zvýšenie dôrazu na inovácie vo firmách
<p>Aktivity</p> <p>Vytvorenie komunikačnej stratégie pre RIS</p> <p>Prezentačné akcie</p> <p>Prezentačné materiály</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Inovácie vo vzdelávacom procese

Tabuľka 100: Inovácie vo vzdelávacom procese

<p>Globálny cieľ opatrenia:</p> <p>Vytvorenie konkurencieschopného vzdelávacieho systému, ktorý bude vychovávať excelentných odborníkov v súčinnosti s podnikateľskou praxou a jej potrebami.</p>
<p>Špecifické ciele skupiny opatrenia</p> <ul style="list-style-type: none">▪ priblíženie inovácie ako podstaty rozvoja podnikania študentom vo vzdelávacom procese▪ zabezpečenie užšieho prepojenia a spolupráce podnikateľskej sféry a škôl vo vzdelávacom procese▪ podpora štúdia odborov technického zamerania v súvislosti s potrebami podnikateľskej praxe
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Zníženie nezamestnanosti mladých absolventov stredných a vysokých škôl, ktorí budú po ukončení štúdia pripravení na prácu v konkrétnych podnikoch▪ Pozitívny vplyv na zvyšovanie regionálneho HDP <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Možnosť aktívnej spolupráce podnikov so strednými a vysokými školami - príprava excelentne vyško-

<p>lených budúcich odborných pracovníkov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvýšenie výkonnosti a efektívnosti práce vďaka pracovníkom pripraveným na prácu v podniku
<p>Aktivity</p> <p>Duálne vzdelávanie na stredných školách</p> <p>Podpora štúdia odborov technického zamerania</p> <p>Rozvoj podnikateľského povedomia u stredoškolských študentov</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Podpora a inicializácia inštitucionálnych zmien

Tabuľka 101: Podpora a inicializácia štrukturálnych zmien

<p>Globálny cieľ opatrenia:</p> <p>Inicializácia procesu realizácie inštitucionálnych zmien, ktorých vykonanie je nevyhnutné z pohľadu inovačnej stratégie.</p>
<p>Špecifické ciele skupiny opatrenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora realizácie zmien štatútu aktérov vedy a výskumu tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívny transfer výsledkov do praxe ▪ Vytvorenie možností pre efektívne čerpanie finančných zdrojov v regióne. ▪ Realizácia inštitucionálnych zmien v kompetencii BSK ▪ Identifikácia prioritných sektorov ako súčasť S3 a ich začlenenie do relevantných programov, stratégií a opatrení v kompetencii BSK
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj firiem s vyššou pridanou hodnotou; ▪ využívanie zdrojov VaV priamo v regióne. <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ financovanie realizácie inovácií založených na výstupoch vedy a výskumu, inovácií; ▪ možnosť rozvoja inovatívnych podnikateľských zámerov priamo v regióne.
<p>Aktivity</p> <p>Status výskumnej univerzity pre UK a STU</p> <p>Transformácia SAV</p> <p>Rozvoj S3 ako „ex ante“ podmienky pre plánovanie a implementáciu ŠF</p> <p>Výnimka ŠF BSK</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Vytvorenie kapacít na pripojenie sa ku globálnym resp. európskym iniciatívam a aktivitám

Tabuľka 102: Vytvorenie kapacít na pripojenie sa ku globálnym resp. európskym iniciatívam a aktivitám

<p>Globálny cieľ opatrenia:</p>
--

Vytvorenie kapacít pre efektívne pripojenie sa ku globálnym a európskym iniciatívam či už v oblasti životného prostredia, energetiky a iných tematických okruhov, kde je potrebná participácia všetkých dotknutých regiónov.

Špecifické ciele skupiny opatrenia

- Vytvorenie finančnej rezervy pre zapájanie sa do programov

Prínos pre región:

- Možnosť efektívne reagovať na globálne a európske iniciatívy;
- Možnosť efektívneho využívania európskych zdrojov s potrebou kofinancovania
- Možnosť zapojiť sa do regionálnej spolupráce v špecifických aktuálnych programoch
- Možnosť flexibilne reagovať na nové potreby vyplývajúce zo spoločenského, ekonomického a poznatkového vývoja

Aktivity

Eco – inovácie, energetická účinnosť a podpora obnoviteľných energetických zdrojov

Digitalizácia spoločnosti

Rozvoj proinovačného podnikateľského prostredia pre MSP vrátane „finančného inžinierstva“

Rozvoj klastrov vrátane výskumných klastrov v identifikovaných S3 doménach

Sociálne inovácie

Inovácia verejného sektora a e-government

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Karty nástrojov Regionálnej inovačnej stratégie

Uvádzame nástroje, ktorých využitie odporúčame v rámci napĺňania opatrení RIS:

Tabuľka 103: Karta nástroja Vedecko-technologický park

Názov inovačného nástroja:

Vedecko – technologické parky

Definícia nástroja:

Vedecko-technologický park (VTP) je iniciatíva obsahovo založená na podpore komerčnej realizácie výsledkov vedy a výskumu formou malých a stredných firiem, funkčne a ekonomicky založená na rozvoji nehnuteľností (pozemkov, budov, sietí). Je veľmi úzko prepojená s jednou alebo viacerými vedecko-výskumnými inštitúciami (univerzity, akadémia, výskumný inštitút).

Základné črty tejto definície, ktoré vedú k pochopeniu poslania VTP sú:

- Základ v rozvoji nehnuteľností

Poskytovanie pozemkov, budov a sietí v rámci VTP je nevyhnutnou súčasťou zámeru lokalizovať inštitúcie so synergickým efektom na jedno miesto a na druhej strane zabezpečuje ekonomickú stabilitu prevádzkovateľovi VTP.

- Kontakt z vedecko-výskumnou inštitúciou

Mať bezprostredný prístup k zdrojom vedy a výskumu je nevyhnutným predpokladom rozvoja VTP a súčasne zdrojom inovatívnosti a rozvoja malých a stredných firiem

- Komerčná realizácia

VTP sa orientuje na tie oblasti a projekty, kde je predpoklad realizácia komerčnou formou, to znamená, oblasti

kde existuje trh a kde sú predpoklady úspešnej realizácie podnikateľskou formou

- Malé a stredné podniky

Nositelom komerčnej realizácie v rámci VTP sú najmä inovatívne malé a stredné podniky a ich prítomnosť v rámci VTP je ultimátnou požiadavkou fungovania. Samozrejme je možná kombinácia s výskumnými oddeleniami veľkých podnikov a firmami ponúkajúcimi rôzne služby i neinovatívneho charakteru.

Funkčný popis nástroja:

Z pohľadu funkčnej náplne je variabilita parkov vysoká. Vedecko-technologický park tvorí areál v ktorom sú poskytované nasledovné služby:

- Poskytovanie pozemkov na výstavbu
- Poskytovanie priestorov (rôznej modulárnosti, rôzneho vybavenia)
 - za zvýhodnených podmienok
 - za komerčných podmienok
 - kancelárske priestory
 - výrobné priestory
 - konferenčné priestory
- Centrálné služby
 - materiálneho charakteru – logistické, prenájom SW, HW, knižnice, spoločné priestory,
 - obslužného charakteru – pošta, kopírovacie a písárske služby, právnik, notár, organizačné služby
 - odborného charakteru – daňové poradenstvo, podnikateľské poradenstvo, účtovníctvo, finančné poradenstvo, networking, technologický transfer, kontakt na univerzity a VV,
 - doplnkového charakteru – stravovacie, ubytovacie, dopravné, obchody, fitness atď.

Štruktúra spôsobu poskytovania týchto služieb je variabilná:

- všetky služby sú poskytované prevádzkovateľom;
- prevádzkovateľ zabezpečuje len synergický efekt a prítomnosť týchto služieb;
- napĺňanie potrieb klientov je ponechané na trhový princíp.

Pre naplnenie funkcie VTP sú ultimátné dôležité nasledujúce služby

- zabezpečenie synergického efektu;
- inkubátor pre podporu začínajúcich firiem;
- technologický transfer;
- väzba na vedu a výskum.

Uvedené služby sú manažované s cieľom maximalizácie efektu – realizácie know-how vznikajúceho vo vede a výskume a zároveň pri trvalej udržateľnosti služieb, ktorá vyplýva a je založená najmä na príjmach s prenájomu, resp. predaja pozemkov/priestorov.

Minimálne podmienky na jeho realizáciu (kvalifikačné kritériá):

- disponibilita pozemku;
- kontakt na vedu a výskum – minimálne jedna univerzita technického smeru;
- centrálna poloha v regióne s vyšším rozvojom podnikania;
- väčšie podniky s potrebami inovovať a so záujmov alokovať v regióne VV aktivity.

Globálny cieľ nástroja:

Vytvorenie prostredia pre transfer výsledkov vedy a výskumu do komerčnej sféry prostredníctvom podnikateľských subjektov

Špecifické ciele nástroja:

1. Realizácia nových technológií a výrobkov založených na výsledkoch vedy a výskumu prostredníctvom podnikateľských subjektov.
2. Transfer poznatkov vedy a výskumu prostredníctvom podnikateľských subjektov do komerčnej sféry.
3. Tvorba trvalo udržateľných pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou, s motivujúcim príjmom zameraných na skupiny s vyšším vzdelaním a s inovačnými kapacitami.
4. Vytváranie priestoru pre uplatnenie absolventov VŠ.
5. Zvyšovanie uspokojovania životných potrieb obyvateľstva prostredníctvom inovácií s dôrazom na kva-

litu života a udržateľnosť zdrojov živej prírody.
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zamestnanosť vyššej kvalifikácie; ▪ rozvoj firiem s vyššou pridanou hodnotou; ▪ zvýšenie atraktivity pre investorov; ▪ zvýšenie možnosti alokácie VV aktivít; ▪ využívanie zdrojov VaV priamo v regióne. <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ priestor pre realizáciu inovácií založených na výstupoch vedy a výskumu; ▪ špecifické služby zvyšujúce úspech pri realizácii výstupov vedy a výskumu; ▪ kontakt na vedecko-výskumnú bázu; ▪ medzinárodný networking.
<p>Koneční užívatelia: Malí a strední podnikatelia</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 104: Karta nástroja Technologické centrum

<p>Názov inovačného nástroja: Technologické centrá</p>
<p>Definícia nástroja: Technologické centrum je iniciatíva založená obsahovo na podpore komerčnej realizácie technologických podnikateľských zámerov prostredníctvom rozvíjajúcich sa malých a stredných podnikov, funkčne a ekonomicky založená na rozvoji nehnuteľností (budovy, viacerých budov, areálu). Pre podporu týchto malých a stredných podnikov technologické centrum využíva popri poskytovanej infraštruktúre aj ponuku špecifických služieb a kontakt na odberateľov produktov malých a stredných firiem (veľké podniky s potrebou inovácií).</p> <p>Základné črty tejto definície sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základ v rozvoji nehnuteľností Poskytovanie priestorov v budove, budovách resp. areáli je nevyhnutnou súčasťou zámeru lokalizovať inštitúcie so synergickým efektom na jedno miesto a na druhej strane zabezpečuje ekonomickú stabilitu prevádzkovateľovi technologického centra. ▪ Komerčná realizácia Technologické centrum sa orientuje na tie oblasti a projekty, kde je predpoklad realizácie komerčnou formou, to znamená oblasti, kde existuje trh a kde sú predpoklady úspešnej realizácie. ▪ Kontakt s odberateľmi Popri ostatných službách technologické centrá poskytujú kontakt na perspektívnych odberateľov. Toto býva dosiahnuté priamou prítomnosťou veľkých firiem, keď technologické centrum je súčasťou väčšieho areálu (napr. priemyselného parku), resp. je tento kontakt sprostredkovaný intenzívnym networkingom alebo je dosiahnutý orientáciou na špecifický sektor ▪ Malé a stredné podniky Nositeľom komerčnej realizácie v rámci technologického centra sú najmä inovatívne malé a stredné podniky a ich prítomnosť v rámci technologického centra ako predmetu podpory je ultimátnou požiadavkou fungovania. <p>Funkčný popis nástroja: Technologické centrum naplňa svoje poslanie poskytovaním služieb, ktoré uvádzame ďalej vo funkčnom popise. Uvedené služby sú indikatívne. V realizácii musí technologické centrum odrážať vo svojej ponuke potreby daného cieľového segmentu na ktorý je orientované a zároveň presnejšiu špecifikáciu cieľovej skupiny klientov.</p> <p>Priestory (Využitie, veľkosť)</p>

Technologické centrum v zásade poskytuje nasledovné typy priestorov:

- **Kancelárske priestory**
Poskytované kancelárske priestory s flexibilnými deliacim priečkami a možnosťou prispôsobenia potrebám klientov.
- **Konferenčné miestnosti**
Miestnosti rôznych veľkostí vybavené audiovizuálnymi zariadeniami
- **Komerčné priestory**
Priestory disponibilné na prenájom komerčným klientom (banky, finančné služby, právne služby atď.)
- **Spoločné priestory**
Spoločné priestory, ktorý je tvorený najmä komunikáciami a hygienickými zariadeniami.
- **Kaviareň/bistro/stravovacie služby**
Časť priestorov býva určená na uvedené služby s cieľom stravovania, občerstvenia, ale i poskytnutia vhodných priestorov na obchodné kontakty.

Služby

Služby poskytované technologickým centrom sú zamerané najmä na potreby rozvíjajúcich sa firiem:

- **Financovanie**
Podpora MSP pri získavaní úverov, rizikových finančných zdrojov, grantov, podporných zdrojov EÚ.
- **Sprostredkovanie rizikového financovania**
Technologické centrum si vytvára kontakty k zdrojom rizikového kapitálu s cieľom podporiť klientov pri uchádzaní sa o tieto špecifické zdroje financovania MSP. V niektorých prípadoch iniciuje a vytvára vlastný fond rizikového kapitálu.
- **Sprostredkovanie grantov**
Monitorovanie možností grantov pre MSP so zameraním na inovácie a technologický transfer.
- **Marketing**
Príprava marketingových plánov ako dôležitej súčasti strategického plánovania MSP v spolupráci v rámci sietí.
- **Sprostredkovanie národných podporných programov**
V závislosti od miestnych zdrojov sa technologické centrum zameriava na aktívnu podporu podnikateľov pri ich získavaní.
- **Technologický transfer**
Obsahuje balík služieb zameraný na sprostredkovanie medzinárodného technologického transferu smerom von alebo do SR, založený na kontaktoch s profesionálnymi sieťami.
- **Podpora exportu**
Podpora internacionalizácie účinkovania firiem je dôležitou súčasťou služieb vzhľadom na skutočnosť, že pre inovatívne firmy trh SR vo väčšine prípadov nedosahuje kritickú veľkosť pre štart.
- **Networking**
V rámci networkingu technologické centrum podporuje spoluprácu klientov v rámci národných a medzinárodných sietí (EBN, EEN....)

Materiálna infraštruktúra (informačné technológie, médiá atď., náklady)

Materiálna infraštruktúra pozostáva z internetu;

- telekomunikácií;
- poštových služieb;
- recepcie;
- iných služieb

Minimálne podmienky na jeho realizáciu (kvalifikačné kritériá):

- disponibilita pozemku;
- kontakt na odberateľov inovácií, technológií, resp. inovatívnych produktov – veľké podniky, sektor, klaster, priemyselný park;
- centrálna poloha v regióne s vyšším rozvojom podnikania.

Globálny cieľ nástroja:

Vytvorenie prostredia pre transfer výsledkov vedy a výskumu do komerčnej sféry prostredníctvom podnikateľ-

ských subjektov.

Špecifické ciele nástroja:

1. Realizácia nových technológií a výrobkov založených na výsledkoch vedy a výskumu prostredníctvom podnikateľských subjektov.
2. Transfer poznatkov vedy a výskumu prostredníctvom podnikateľských subjektov do komerčnej sféry.
3. Tvorba trvalo udržateľných pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou, s motivujúcim príjmom zameraných na skupiny s vyšším vzdelaním a s inovačnými kapacitami.
4. Vytváranie priestoru pre uplatnenie absolventov VŠ.
5. Zvyšovanie uspokojovania životných potrieb obyvateľstva prostredníctvom inovácií s dôrazom na kvalitu života a udržateľnosť zdrojov živej prírody.

Prínos pre región:

- zamestnanosť vyššej kvalifikácie;
- rozvoj firiem s vyššou pridanou hodnotou;
- zvýšenie atraktivity pre investorov;
- zvýšenie možnosti alokácie VV aktivít;
- využívanie zdrojov VaV priamo v regióne.

Prínos pre podnikateľov:

- priestor pre realizáciu inovácií založených na výstupoch vedy a výskumu;
- špecifické služby zvyšujúce úspech pri realizácii výstupov vedy a výskumu;
- medzinárodný networking;
- zvyšovanie pridanej hodnoty firiem s cieľom trvalej udržateľnosti aktivít v danom sektore;
- využitie prítomnosti veľkých firiem na trvalý rozvoj firmy s vyššou pridanou hodnotou.

Koneční užívatelia:

Malí a strední podnikatelia

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 105: Karta nástroja Inkubátor

Názov inovačného nástroja:

Inkubátor

Definícia nástroja:

Na základe medzinárodne uznanej definície je podnikateľský inkubátor organizácia/inštitúcia zameraná na vytváranie priaznivého a podporného prostredia pre začínajúce podnikanie.

Najdôležitejšie funkcie podnikateľského inkubátora sú:

- prenájom kancelárskych/výrobných priestorov, často (v niektorých krajinách/mestách) za nižšie ako trhové ceny a pružnosť pri zabezpečovaní dodatočných priestorov podľa požiadaviek klientov, ako aj flexibilné nájomné podmienky;
- administratívne a odborné služby (telefón, kopírovanie, konferenčné/zasadacie miestnosti, sekretariát atď.);
- poradenstvo v oblasti začínania podnikania/podnikateľského plánovania pre budúcich podnikateľov;
- široká škála iných (konzultačných) služieb a činností týkajúcich sa technologického transferu, ponuky seminárov a školení atď.

Funkčný popis nástroja:

Inkubátor naplňa svoje poslanie poskytovaním služieb, ktoré uvádzame ďalej vo funkčnom popise. Uvedené služby sú indikatívne.

Priestory (Využitie, veľkosť)

Inkubátor v zásade poskytuje nasledovné typy priestorov:

- **Kancelárske priestory**
- Poskytované kancelárske priestory s flexibilnými deliacim priečkami a možnosťou prispôsobenia potrebám klientov.
- **Konferenčné miestnosti**

- Miestnosti rôznych veľkostí vybavené audiovizuálnymi zariadeniami.
- **Komerčné priestory**
- Priestory disponibilné na prenájom komerčným klientom (banky, finančné služby, právne služby atď.).
- **Spoločné priestory**
- Spoločné priestory, ktorý je tvorený najmä komunikáciami a hygienickými zariadeniami.
- **Kaviareň/bistro/stravovacie služby**
- Časť priestorov býva určená na uvedené služby s cieľom stravovania, občerstvenia, ale i poskytnutia vhodných priestorov na obchodné kontakty

Služby

Služby poskytované inkubátorom sú zamerané najmä na potreby začínajúcich firiem:

- **Podnikateľské plánovanie**

Klasické podnikateľské plánovanie založené na podporných pomôckach (Sprievodca podnikateľským plánom). Inkubátor bude asistovať pri spracovaní podnikateľského plánu s cieľom založenia novej firmy, prezentácie existujúcej firmy, akvizície finančných zdrojov.

- **Vyhodnotenie podnikateľského plánu**

Aktivita zameraná na vyhodnotenie hotového podnikateľského plánu s cieľom poskytnutia ďalších služieb, sprostredkovania finančných zdrojov resp. podpory špecifických potrieb podnikateľa.

- **Finančné plánovanie**

Klasická služba finančného plánovania pomáha MSP pri splnení formálnych požiadaviek rôznych finančných inštitúcií alebo rizikových finančných zdrojov.

- **Financovanie**

Podpora MSP pri získavaní úverov, rizikových finančných zdrojov, grantov, podporných zdrojov EÚ.

- **Sprostredkovanie rizikového financovania**

Inkubátor si vytvára kontakty k zdrojom rizikového kapitálu s cieľom podporiť klientov pri uchádzaní sa o tieto špecifické zdroje financovania MSP. V niektorých prípadoch iniciuje a vytvára vlastný fond rizikového kapitálu.

- **Sprostredkovanie grantov**

Monitorovanie možností grantov pre MSP so zameraním na inovácie.

- **Marketing**

Príprava marketingových plánov ako dôležitej súčasti strategického plánovania MSP, v spolupráci v rámci sietí (EBN, NCP, EEN na úrovni EÚ, RPIC a BIC na úrovni SR, cezhraničné kontakty s rakúskymi technologickými centrami) a úzka spolupráca so SOPK.

- **Sprostredkovanie národných podporných programov**

V závislosti od miestnych zdrojov inkubátor sa zameriava na aktívnu podporu podnikateľov pri ich získavaní.

- **Technologický transfer**

Obsahuje balík služieb zameraný na sprostredkovanie medzinárodného technologického transferu smerom von alebo do SR, založený na kontaktoch s profesionálnymi sieťami.

- **Podpora exportu**

Podpora internacionalizácie účinkovania firiem je dôležitou súčasťou služieb vzhľadom na skutočnosť, že pre inovatívne firmy trh SR vo väčšine prípadov nedosahuje kritickú veľkosť pre štart.

- **Networking**

V rámci networkingu inkubátor podporuje spoluprácu klientov v rámci národných a medzinárodných sietí (EBN, EEN....).

Materiálna infraštruktúra (informačné technológie, médiá atď., náklady)

Materiálna infraštruktúra pozostáva z:

- internetu;
- telekomunikácií;
- poštových služieb;
- recepcie;
- iných služieb.

<p>Minimálne podmienky na jeho realizáciu (kvalifikačné kritériá):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ disponibilita pozemku resp. budovy; ▪ centrálna poloha v regióne s vyšším rozvojom podnikania; ▪ primeraný stav rozvoja regiónu v zmysle rozvoja ekonomických aktivít; ▪ existujúce veľké podniky ako perspektívni odberatelia; ▪ existujúce programy a nástroje pre financovanie novovzniknutých MSP.
<p>Globálny cieľ nástroja: Vytvorenie prostredia pre realizáciu inovatívnych podnikateľských zámerov prostredníctvom novovzniknutých MSP.</p> <p>Špecifické ciele nástroja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vznik nových MSP s inovatívnym podnikateľským zámerom. 2. Transfer poznatkov vedy a výskumu prostredníctvom MSP do komerčnej sféry. 3. Tvorba trvalo udržateľných pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou, s motivujúcim príjmom zameraných na skupiny s vyšším vzdelaním a s inovačnými kapacitami. 4. Vytváranie priestoru pre uplatnenie absolventov VŠ. 5. Zvyšovanie uspokojovania životných potrieb obyvateľstva prostredníctvom inovácií s dôrazom na kvalitu života a udržateľnosť zdrojov živej prírody.
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základe skúseností vyspelých ekonomík sú inkubátory na podporu inovatívnych firiem efektívnym a overeným nástrojom prinášajúcim vyššiu mieru úspechu realizácie podnikateľských zámerov a často bývajú iniciátorom smerovania regionálneho rozvoja k vyššej pridanej hodnote miestnej ekonomiky. ▪ Inkubátory orientujú pozornosť zdrojov vedy a výskumu na potreby komerčnej sféry a fakt možnosti efektívnej realizácie prostredníctvom MSP zvyšuje zainteresovanosť na sledovaní potrieb a možnosti využitia výsledkov výskumu a vývoja. ▪ Inkubátory zároveň motivujú a spúšťajú rozvoj zárodkového kapitálu špecificky a priťahujú pozornosť rizikového kapitálu vo všeobecnosti. ▪ Inkubátory sú miestom aktívneho globálneho networkingu a s cieľom zvýšiť efektivitu v procese inovovania združujú sa do aktívnych medzinárodných sietí (EBN, NBIA, IASP...). ▪ Nástroj je zameraný i na tvorbu nových pracovných miest formou podpory začínajúcich podnikateľov, čím sa predpokladá zníženie nezamestnanosti v regiónoch. <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváranie možností pre rozvoj nových firiem s vyššou pridanou hodnotou; ▪ vytváranie priestoru pre realizáciu rizikovejších podnikateľských zámerov; ▪ prístup k špecifickým službám potrebným pre začínajúce inovatívne firmy; ▪ možnosti networkingu a spolupráce prostredníctvom sietí inkubátorov.
<p>Koneční užívatelia: Malí a strední podnikatelia</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 106: Karta nástroja - klaster

<p>Názov inovačného nástroja: Klastre</p>
<p>Definícia nástroja: Konceptia klastrov je najčastejšie spájaná s prácou Michaela Portera (1990)²⁰⁹, ktorý zdefinoval klastre ako: „geografické koncentrácie vzájomne prepojených spoločností, špecializovaných dodávateľov, poskytovateľov služieb, firiem v príbuzných priemyselných odvetviach a prepojených inštitúcií (ako sú univerzity alebo obchodné zväzy), ktoré na konkrétnom území si navzájom konkurujú, ale zároveň tiež spolupracujú“.</p> <p>To čo spája klaster spolu (môžeme to nazvať zhlukovanie resp. klastrovanie) sú dodávateľsko-odberateľské vzťahy alebo spoločné technológie, spoloční nákupcovia alebo distribučné kanály, alebo spoločný trh práce.</p>

Z uvedeného je zrejmé, že ak chceme stručne a jednoduchšie vystihnúť čo je to klaster tak **akcent je jednoznačne položený na existenciu vzťahov medzi participujúcimi aktérmi.**

Štyri determinanty regionálnej výhody, (ktoré sú popísané v teórií pomocou tzv. diamantového modelu) ovplyvňuje faktor „príležitosť“ a faktor „vláda“, ktoré spolu s nimi formujú systém, ktorý je odlišný od miesta k miestu, čo vysvetľuje, prečo sú niektoré firmy (alebo odvetvia) úspešné v konkrétnej lokalite alebo regióne. Z uvedeného vyplýva, že aj činnosť regionálnych vlád môže významne ovplyvňovať fungovanie klastrov a regionálnu konkurencieschopnosť.

Klaster sa od seba podstatne líšia z hľadiska geografického umiestnenia, vyrábaných produktov, resp. poskytovaných služieb, vykonávaných funkcií a medzifiremných väzieb.

Ďalej sa klaster od seba odlišujú aj z dôvodov rozdielov v historických okolnostiach ich vzniku a formovania, z dôvodov rozdielov v dopyte, podporných odvetviach, ako aj v ich evolučnom procese odrážajúcom zmeny v ich konkurencieschopnosti.

Niektoré klaster vznikajú a vyvíjajú sa vo výnimočných historických etapách, iné môžu vznikať za spolupôsobenia rôznych ekonomických podmienok. Avšak počiatočné ekonomické podmienky, ktoré formujú klaster, nemusia zostať nemenné. Skôr sa budú meniť v závislosti od zmien v podmienkach domácej a medzinárodnej konkurencie.

Užšie vymedzenie účastníkov klastra:

Do klastra vstupujú **všetky ekonomické subjekty**, ktoré chcú profitovať z výmeny skúseností a poznatkov. Klaster nie je len množina izolovaných prvkov, ale je to odvetvový alebo regionálny (prípadne odvetvovo-regionálny) systém, **kde medzi zúčastnenými subjektmi dochádza k obojstranne prospešným interakciám**. Práve **existencia väzieb**, ktorou sa všetky participujúce subjekty navzájom obohacujú, **je pre klaster rozhodujúca**.

Vznik a fungovanie klastra by malo vychádzať z **už existujúcich ekonomických subjektov** a z ich historicky sa sformovaných vzťahov. **Klaster by sa nemal začať budovať na niečom, čo v regióne neexistuje.**

Môžu to byť **subjekty nielen z progresívnych, ale taktiež aj z upadajúcich odvetví**. Aj upadajúce firmy sú napríklad obrazom kvalifikačných predpokladov miestneho obyvateľstva avšak pri vhodne zvolenej politike a podpore môžu s vysokou pravdepodobnosťou taktiež prispieť k inovatívnemu procesu a zvyšovaniu odvetvovej a regionálnej konkurencieschopnosti.

Neodporúča sa celé úsilie pri budovaní klastrov resp. intenzifikácií ich činností orientovať len na klaster high-tech odvetví, ktoré k optimálnemu fungovaniu taktiež potrebujú rôzne obslužné činnosti s nižšou pridanou hodnotou. Zároveň, nie celá masa regionálneho trhu (populácie, firiem, podnikateľov) spĺňa predpoklady pre prácu v high-tech odvetviach.

Zloženie klastra je vysoko individuálne a odlišuje sa prípad od prípadu.

Klaster môžu mať charakter výrobnéj, ale taktiež aj nevýrobnéj povahy (napr. klaster v odvetví zdravotníctva, cestovného ruchu resp. iných služieb).

Pri výrobných klastroch sú spravidla jeho členmi **priemyselné firmy**. Nie všetky priemyselné odvetvia však v dôsledku svojho výrobného postupu disponujú predpokladmi pre tvorbu klastrov (tu možno spomenúť najmä odvetvie petrochemického priemyslu).

Od veľkosti firiem, výrobného zamerania a organizačného postavenia v štruktúre podniku závisí uprednostnenie charakteru väzieb, od ktorých **sa odvíja vytváranie typickej štruktúry klastra**.

Môžu existovať **kontakty medzi malými a strednými firmami**, ktoré sú napríklad charakteristické pre odvetvia ľahkého priemyslu v Toskánsku (Taliansko).

Na druhej strane, **môže v regionálnej štruktúre dominovať jeden alebo niekoľko málo dominantných podnikov, ktoré si zo svojich blízko ležiacich firiem vytvoria dodávateľov alebo subdodávateľov svojho technolo-**

gického procesu. Na tejto báze existujú napríklad klastre automobilového priemyslu, ktoré potrebujú nadpriemerný počet dodávateľov a subdodávateľov. V dôsledku organizácie výroby, ktorá je založená na „just-in-time („práve včas“) princípe, je faktor vzdialenosti mimoriadne dôležitý. Preto dochádza k nadpriemernej koncentrácii firiem v okruhu montážnych automobilových závodov (príklad západného Slovenska Volkswagen a aj stredného Slovenska - Kia).

Veľkosť klastrov sa môže významne meniť resp. býva rôznorodá:

- existujú klastre, ktoré sú produktom rozsiahlych väzieb a charakterizujú ich **mnohopočetné výrobné reťazce** (klastr výroby dopravných zariadení), na druhej strane
- sú aj také klastre, ktoré môžu byť opísané len **jedným výrobným reťazcom** (predovšetkým klastre potravinárskeho priemyslu, napr. klastr mliekarenskej výroby, alebo klastr mäsovej výroby).

Takto identifikované klastre sú však prakticky len prvým krokom, ktorým je prakticky umožnené vyjadriť pravdepodobnosť formálnych alebo neformálnych interakcií jednotlivých firiem.

Úloha lokálnych a regionálnych vlád pri klastrových iniciatívach

Nie je možné **vytvárať klastre tam, kde na to neexistujú podmienky**. Preto nie je dobré, keď sa niekedy politickí reprezentanti práve o niečo také pokúšajú.

Rozvoj založený na koncepcii klastrov by nemal byť **zameraný** na ich tvorbu, ale na ich **aktivizáciu**. **Aktivovanie existujúcej bázy firiem** a inštitúcií, aby sa pre všetkých účastníkov klastra zlepšil ich klastr **je omnoho efektívnejšie**, než investovať obrovské sumy pri riskantnej tvorbe nových klastrov na zelenej lúke.

Poznanie a porozumenie klastrov má cenu len v prípade, ak regióny sú schopné realizovať svoju politiku spôsobom, ktorý povedie k rastu regionálnej ekonomiky a životnej úrovne miestneho obyvateľstva.

Neexistujú však všeobecne platné pravidlá, ktorých dodržiavaním by sa dosiahli potreby každého klastra. Je však možné vytvoriť akési portfólio opatrení (zadefinovanie a vytvorenie podmienok a poskytovanie služieb), ktorých aplikovaním sa zvýši akcieschopnosť klastrov.

Jednotlivé opatrenia, ktoré môžu lokálne a regionálne vlády realizovať, je možné zaradiť do 7 skupín:

1. **porozumenie a porovnanie (benchmarking) regionálnej ekonomiky** (regionálne a lokálne vlády by mali svoje úsilie sústrediť na nevyhnutnú identifikáciu klastrov, na zmapovanie väzieb medzi participujúcimi subjektmi a porovnanie ich výkonnosti s konkurenciou);
2. **aktivizácia zamestnávateľov a inštitúcií** (rekognoskácia existujúcich potrieb a vytváranie klastrových asociácií, formalizácia komunikačných kanálov, podporovanie medzifiremej spolupráce);
3. **organizácia a zabezpečenie služieb** (zber, spracovanie a distribúcia relevantných informácií pre členov klastra, založenie inštitúcie pre spravovanie klastra – *správca klastra* - a zabezpečenie jej odbornosti náborm vysokokvalifikovaných osôb, vytvorenie špecializovaných klastrových pobočiek v regionálnych vládoch, uľahčenie externých prepojení);
4. **tvorba špeciálne pripravených pracovných síl** (odborná príprava ľudí na zamestnanie, využitie klastrov ako kontextu pre učenie, vytvorenie vzdelávacích centier v klastru, formovanie spolupráce medzi výchovno-vzdelávacími inštitúciami a klastrami, vytvorenie podpornej regionálnej aliancie resp. združenia pre tvorbu zručností, vytvorenie medziregionálnych klastrových aliancií);
5. **alokovanie a pritiaženie zdrojov a investícií** (dávanie podnetov alebo vytváranie rezervných fondov výlučne pre medzifiremné projekty, investovanie do výskumu a vývoja pre hnacie aktivity klastra);
6. **marketingové aktivity a cielené vytváranie imidžu regiónu na báze klastra** (cielené investície do vnútra klastra, mediálna propagácia klastrov, formovanie sietí, zriadenie interaktívneho web portálu, hľadanie možností pre označenie regiónu – napr. špargľový región na juh od Viedne, Rakúsko);
7. **stimulácia k tvorbe inováčných produktov a procesov a k rozšíreniu podnikateľskej aktivity** (investovanie do inovácií a rozbiehania podnikateľských aktivít, podporovanie na klastroch založených inkubátorov, podporovanie zosieťovania podnikateľov, vytváranie inováčných sietí, atď.).

Funkčný popis nástroja:

Ako to už bolo spomenuté, vnútorným spojivom klastra sú dodávateľsko-odberateľské vzťahy alebo spoločné technológie, spoloční nákupcovia alebo distribučné kanály alebo spoločný trh práce.

Účastníkmi klastra sú všetky ekonomické subjekty, ktoré chcú profitovať z výmeny skúseností a poznatkov. Klastr nie je len množina izolovaných prvkov, ale je to odvetvový alebo regionálny (prípadne odvetvovo-regionálny) systém, **kde medzi zúčastnenými subjektmi dochádza k obojstranne prospešným interakciám**. Práve existencia väzieb, ktorou sa všetky participujúce subjekty navzájom obohacujú, je pre klastr rozhodujúca.

Každý klastrov vzniká a funguje ako organizmus za iných podmienok a preto musíme definovať funkcie klastra aj v závislosti na životnom cykle klastrov. Rozoznávame štyri **vývojové etapy klastrov** ktoré nasledujú kontinuálne za sebou:

1. **embryonálne štádium**, ktoré môže byť generované inováciami, vynálezmi, kreativitou, alebo priemyselnými, resp. regionálnymi investíciami;
2. **štádium rastu**, kedy sú trhy dostatočne rozvinuté pre prilákanie imitátorov úspešných myšlienok a predstaviteľov konkurencie a zároveň dokážu stimulovať podnikanie;
3. **štádium zrelosti**, ktoré nastáva, ak dominantné procesy a služby nadobúdajú charakter rutinných procesov a služieb;
4. **štádium úpadku**, kedy sa vyrábané produkty strácajú svoju konkurencieschopnosť a sú plne nahraditeľné produktmi vyrábanými efektívnejším spôsobom (v nižších cenách), prípadne produktmi na vyššej kvalitatívnej úrovni.

Z uvedeného vyplýva, že **trvalú udržateľnosť klastrov** nie je možné vnímať v tradičnom zmysle. Klastrov vzniká a zaniká v procese kreatívnej deštrukcie, čo je predpokladom trvalo udržateľného regionálneho ekonomického systému, ale nie konkrétneho klastra (inými slovami po zániku jedného klastra môže vzniknúť nový na kvalitatívne vyššej úrovni).

Z vývojového hľadiska rozoznávame v podstate tri typy klastrov, ktorých odvetvové zloženie je vysoko regionálne špecifické. Ide o klastre:

- novovznikajúce,
- stabilizované a
- vyzreté.

Novovznikajúce klastre obsahujú mladé, rýchlo rastúce odvetvia, ktoré sa integrujú do regionálnej ekonomiky a vzrastajú na význame.

Najvýznamnejšou funkciou **stabilizovaných** klastrov je prispievanie k ekonomickej diverzifikácii a stabilite regiónu. Taktiež poskytujú pracovné príležitosti osobám, ktoré nemajú dostatočnú kvalifikáciu a pracovné skúsenosti dovoľujúce im aktívne participovať na pracovných postupoch high-tech odvetví.

Vyzreté klastre sú zložené z odvetví, ktoré prechádzajú fázou úpadku až rozkladu, prípadne sú charakterizované nízkym rastom zamestnanosti, pričom zúčastnené odvetvia môžu, ale aj nemusia zostávať najvýznamnejšími ekonomickými odvetvami v regióne.

Správca klastra

Klastrov môže spravovať spoločnosť (môžeme ju pomenovať ako správca klastra), ktorá by zúčastneným a potenciálnym účastníkom klastra poskytovala:

1. technické, finančné, právne a organizačné poradenstvo;
2. operatívne miesto vyjednávania pre investorov (koncentrácia všetkých relevantných informácií na jednom mieste);
3. predaj, prenájmanie a správu nehnuteľností;
4. pomoc pri získavaní zariadení, materiálov a technológií pre výrobu;
5. špecializované tréningové kurzy;
6. pomoc pri reklamných kampaniach a marketingu;
7. iné služby.

Minimálne podmienky na jeho realizáciu (kvalifikačné kritériá pre fungovanie klastra):

Vznik a fungovanie klastra by malo vychádzať z **už existujúcich ekonomických subjektov** a z ich historicky sa sformovaných vzťahov. Klastrov by sa nemal začať budovať na niečom, čo v regióne neexistuje.

Navrhovaný postup podpory činnosti klastrov:

1. analýza stavu v regióne, identifikácia existujúcich klastrov;
2. správca klastra – výber existujúcej resp. založenie novej inštitúcie;
3. školenie pracovníkov;
4. spracovanie plánu aktivizácie činnosti klastrov;
5. realizácia plánu aktivizácie.

Z uvedeného vyplýva, že je potrebné analyzovať región a identifikovať klastre, definovať vývojovú etapu, analyzovať jej možný dopad na región a členov klastra. Určí sa, aká forma a obsah podpory budú uplatnené. Rovnako

sa stanovujú podmienky optimálnej inštitúcie pre výkon činnosti správcu klastra.

Globálny cieľ nástroja:

Zlepšenie prepojenia a kooperácií v podnikateľskej sfére s cieľom zvyšovania úrovne konkurencieschopnosti, ako aj s cieľom zvýšenia inovačnej kapacity podnikov.

Špecifické ciele nástroja:

Priťahovať nové firmy a napomáhať vzniku novým firmám, ktoré profitujú:

1. zo špecializovanej pracovnej sily,
2. zo vzájomne sa posilňujúcich poznatkov od iných firiem a
3. zo samotnej blízkosti k zdrojom priemyselného výskumu a vývoja, ako aj technologických inovácií.

Prínos pre región:

Predkladané prínosy sú popísané v idealizovanej resp. ideálnej podobe. Reálna skutočnosť nemusí a spravidla ani nezodpovedá ideálnemu stavu. Závisí od schopností, angažovanosti a ochote všetkých zúčastnených strán, do akej miery sa podarí ideálne prínosy dosiahnuť. Tu je potrebné poznamenať, že existuje viac regiónov, ktoré pokusom o aplikáciu konceptu klastrov nedosiahli očakávané výsledky.

Prínosy:

- Identifikovaním klastrov sa regionálne vlády prakticky dozvedia, ako ich regionálne ekonomiky v skutočnosti fungujú. Spoznajú svoje silné a slabé stránky, ohrozenia a príležitosti.
- Klastre ponúkajú regionálnym vládam možnosti, ako reagovať na kolektívne potreby zamestnávateľov. Inštitúcia, ktorá manažuje klaster (správca klastra), dokáže jednoznačne artikulovať kolektívne potreby a robiť potrebné kroky k ich naplneniu. Tým má región podstatne vyššie šance dostať sa k finančným zdrojom pre svoj sociálno-ekonomický rozvoj.
- Nevyhnutným predpokladom klastra je kooperácia. Navzájom konkurujúce si firmy sú cielene vedené k tomu, aby našli obojstranne prospešnú cestu zvyšovania svojho profitu. Vzájomná závislosť ich ekonomickej prosperity vedie ku korektným väzbám medzi podnikateľmi a vytváraniu tvorivej atmosféry, regionálnej spolupatričnosti a zodpovednosti. Sú to všetko nekvantifikovateľné indikátory, ktoré je možné vyjadriť len postojmi miestneho obyvateľstva.
- Zároveň sa formálnymi a neformálnymi väzbami, ktoré sú produktom neustálej komunikácie medzi participujúcimi aktérmi, zavádzajú do výrobných procesov inovatívne prvky zvyšujúce technologickú vyspelosť regionálnych firiem.
- Dochádza k ekonomickejšiemu zhodnocovaniu použitých (materiálnych, humánnych, finančných) zdrojov, zvyšujú sa regionálne príjmy a dosahuje sa finálny cieľ – **zvýšenie životnej úrovne miestneho obyvateľstva prostredníctvom zvýšenej konkurencieschopnosti firiem.**
- V prípade úspešne fungujúceho klastra je jeho mediálna prezentácia magnetom pre ďalších investorov, čím sa zvyšujú operačné možnosti regionálnych vlád cielene rozvíjať žiadané aktivity (napr. aktivity, ktoré neohrozujú stav životného prostredia). Regióny sa klastrami prakticky sami seba propagujú.

Prínos pre podnikateľov:

Participácia v klasteri má pre podnikateľov množstvo výhod, ktoré vyplývajú z ich geografickej blízkosti.

- Jednotlivé firmy neexistujú ako izolované a priestorovo koncentrované prvky množiny, ale vystupujú ako prvky systému, ktoré spolu symbiózne koexistujú a navzájom intenzívne interagujú.
- Jednotliví aktéri vytvárajú špeciálnu „priemyselnú atmosféru“ v regióne, ktorá je produktom práve týchto interakcií kooperujúcich, ale zároveň aj konkurujúcich si firiem. To má za následok zvýšenie ich ekonomickej výkonnosti, ktorú zapríčinili redukované náklady a zvýšená inovatívnosť a efektívnosť výroby.
- V dôsledku geografickej blízkosti sa:
 - znižujú dopravné náklady,
 - vzrastá frekvencia neformálnych kontaktov,
 - dochádza k intenzívnej výmene informácií,
 - ľahšie sa hľadajú vhodné pracovné sily (existuje jednotný trh práce so špecificky vyškolenými pracovníkmi),
 - využíva sa existujúca technická infraštruktúra, prípadne sa robí spoločná propagácia činností.

Podnikatelia, ktorí nie sú v klasteri, môžu prichádzať o podstatnú časť relevantných informácií, ktoré sa šíria medzi jeho účastníkmi.

Koneční užívatelia:

Súkromný sektor (živnostníci, malé a stredné podniky, veľké podniky, inštitúcie VaV)

Verejný sektor (samospráva, univerzity, iné)

Tabuľka 107: Karta nástroja - Mikropôžičky

Názov inovačného nástroja: Mikropôžičky
Definícia nástroja Nasledujúci nástroj je určený na poskytovanie návratných externých finančných zdrojov pre firmy formou mikropôžičky. Mikropôžičky sú poskytované nefinančnými inštitúciami pôsobiacimi v sektore podpory začínajúcich malých a stredných podnikateľov (napr. NARMSP). Úlohou uvedeného nástroja je doplniť finančný trh v oblasti, kde z komerčných dôvodov nepôsobia finančné inštitúcie z dôvodov nedostatočnej ziskovosti.
Funkčný popis nástroja: Uvedený nástroj je implementovaný prostredníctvom poskytujúcej organizácie. Táto musí pôsobiť v oblasti podpory malého a stredného podnikania s regionálnym dopadom, tak aby vo výslednom efekte bolo možné mikropôžičky prevádzkovať ako trvaloudržateľný nástroj/produkt pri zachovaní výšky istiny, a pokrývať náklady na jeho prevádzku z úrokov.
Doporučené kritériá pre poskytovanie mikropôžičky : Žiadateľ musí byť držiteľom oprávnenia k podnikateľskej činnosti, <ul style="list-style-type: none">▪ zamestnáva max. 50 pracovníkov,▪ charakter podnikateľskej činnosti je v súlade s potrebami regiónu,▪ predmetom podnikateľskej činnosti je vývoj nových produktov, procesov, technológií alebo služieb▪ sídlo podniku a podnikania je v BSK▪ žiadateľ je slovenský štátny občan,▪ bezúhonnosť podnikateľa je doložená výpisom z registra trestov.
Doporučený predmet úverovania: Vybavenie prostriedkami potrebnými na podnikanie, t.j. na <ul style="list-style-type: none">▪ nákup a obstaranie HIM a NIM,▪ rekonštrukciu, úpravy a opravy prevádzkových priestorov,▪ nákup potrebných zásob, materiálu a surovín.
Predmety doporučené vylúčiť z možnosti financovania mikropôžičkou: <ul style="list-style-type: none">▪ splatenie existujúcich úverov, leasingu,▪ výplatu odmien,▪ úhradu osobnej spotreby podnikateľa,▪ odvody do poisťovní a fondu zamestnanosti, platenie daní,▪ zaplatenie penále a iných sankcií.
Doporučené možnosti záruk <ul style="list-style-type: none">▪ hnuťelný a nehnuteľný majetok (budovy, pozemky, chatu, garáž, byt v osobnom vlastníctve, automobil nie starší ako jeden rok a pod.);▪ predmet úverovania;▪ môže byť akceptovaná záruka tretej osoby.
Doporučená výška jedného úveru 10 000 EUR – 100 000 EUR
Minimálne podmienky na jeho realizáciu: Pred realizáciou je potrebné vykonať prieskum trhu s cieľom stanoviť primeranú výšku mikropôžičkového fondu.
Globálny cieľ nástroja: Dobudovanie finančného trhu s cieľom poskytovať podnikateľom externé zdroje menšieho rozsahu financovania
Špecifické ciele skupiny nástrojov <ol style="list-style-type: none">1. Vytvorenie trvaloudržateľných zdrojov mikropôžičiek.2. Doplnenie ponuky poradenských inštitúcií podporujúcich rozvoj malých a stredných firiem o možnosti

úverov nižšieho objemu.
Prínos pre región: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj firiem s nižšou kapitálovou náročnosťou; ▪ rozvoj inovatívnych malých firiem; ▪ tvorba zamestnanosti v malých firmách.
Prínos pre podnikateľov: <ul style="list-style-type: none"> ▪ disponibilita externých zdrojov menšieho rozsahu; ▪ možnosť realizácie podnikateľských zámerov s nižšou kapitálovou náročnosťou.
Koneční užívatelia: <ul style="list-style-type: none"> ▪ malí a strední podnikatelia;

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 108: Karta nástroja Grantová schéma

Názov inovačného nástroja: Grantová schéma
Definícia nástroja: Nástroj je zameraný na zvýšenie záujmu podnikateľov o zavádzanie inovácií vo svojich podnikoch a na zvýšenie konkurencieschopnosti existujúcich podnikov. Projekty podporené týmto nástrojom budú smerovať k zintenzívneniu procesu technologického transferu ako významného nástroja pri uskutočňovaní inovačného procesu a uľahčenie prístupu k investičnému kapitálu na nákup nových technológií. Nástroj je takisto zameraný na podporu technológií, ktoré budú viesť k inováciám spojenými s rozvojom ekologických výrobných procesov, úspor energie a využitia druhotných surovín a na procesy súvisiace s uplatnením novej európskej legislatívy uvádzania chemických látok na trh v súlade s Nariadením REACH. Doterajšie skúsenosti získané pri transferoch znalostí a technológií poukázali na skutočnosť, že inovačný proces nebol dostatočne efektívny, pretože vnútorné podmienky vo firmách neboli pripravené. Nástroj umožní vytvorenie vnútro podnikových podmienok na absorpciu nových znalostí a technológií, vznik resp. rozšírenie vývojových kapacít malých a stredných podnikov, modernizáciu skúšobných prístrojov a zariadení malých a stredných podnikov.
Funkčný popis nástroja: Nástroj je implementovaný vo forme grantov, ktorý na základe identifikácií potrieb vypisuje verejná inštitúcia na úrovni regiónu NUTS 1/NUTS 2/NUTS 3. Tento nástroj spadá do pomoci de minimis. Pre pridelenie grantu je potrebné stanoviť podmienky tak aby boli naplnené ciele na úrovni daného regiónu. Výber projektov je realizovaný odbornou komisiou, kde sa zúčastňujú popri zástupcoch inštitúcie vypisujúcej schému aj odborníci v oblasti financií, technologických oblastí tak, aby bolo možné posúdiť všetky aspekty predkladaných projektov.
Odporúčaná výška grantu: 50 000 EUR – 100 000 EUR (max. 200 000 EUR)
Minimálne podmienky na jeho realizáciu: Pred realizáciou je potrebné vykonať prieskum trhu s cieľom stanoviť primeranú výšku vyčlenených prostriedkov a podmienky ich poskytovania tak, aby bol dosiahnutý želaný efekt.
Globálny cieľ nástroja: Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja založeného na poznatkoch prostredníctvom inovácií a technologických transferov
Špecifické ciele nástroja: <ol style="list-style-type: none"> 3. Implementácia inovačných projektov za účelom zvýšenia pridanej hodnoty a konkurencieschopnosti podnikov. 4. Rozvoj novozaložených podnikov na báze znalostí a nových technológií.
Prínos pre región: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj firiem s nižšou kapitálovou náročnosťou; ▪ rozvoj inovatívnych malých firiem; ▪ tvorba zamestnanosti v malých firmách.

Prínos pre podnikateľov: <ul style="list-style-type: none"> ▪ disponibilita externých zdrojov menšieho rozsahu; ▪ možnosť realizácie podnikateľských zámerov s nižšou kapitálovou náročnosťou.
Koneční užívatelia: <ul style="list-style-type: none"> ▪ malí a strední podnikatelia
Prevedenie: Nehmotné prevedenie

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 109: Karta nástroja Fond zárodkového kapitálu

Názov inovačného nástroja: Fond zárodkového kapitálu
Definícia nástroja: Nasledujúci nástroj je určený na poskytovanie externých finančných zdrojov formou investícií do základného kapitálu firmy. Jedná sa o nástroj, ktorý sa špecificky zameriava na <ul style="list-style-type: none"> ▪ začínajúce firmy – firmy, ktoré sú v štádiu realizácie know-how z vedy a výskumu, často ešte len v štádiu vývoja prototypu produktu; ▪ malé firmy - nástroj je určený malým firmám, napriek tomu vzhľadom na inovatívnosť sa často jedná o pomerne vysoké investície; ▪ inovatívne firmy – keďže v prípade rizikového kapitálu sa jedná o veľké riziko fondu s vysokou mierou neúspešných podnikateľských subjektov, je potrebné realizovať vysokú ziskovosť v prípade úspechu a toto je možné len v prípade vysoko inovatívnych podnikateľských zámerov. <p>Popri zárodkovom kapitále fondy poskytujú intenzívnu starostlivosť a poradenstvo, ktoré zvyšuje šancu úspechu.</p> <p>Po dosiahnutí štádia úspešného uvedenia produktu na trh, fond vystupuje z firmy jedným z niekoľkých možných spôsobov (management buy out, management buy in, predaj patentu, technológie, licencie a pod).</p>
Funkčný popis nástroja: Uvedený nástroj je implementovaný prostredníctvom založenia fondu zárodkového kapitálu. Fond vykonáva nasledovné aktivity: <ul style="list-style-type: none"> ▪ akvizícia investícií; ▪ detekcia vhodných podnikateľov pre vstup fondu; ▪ výber vhodných podnikateľov pre vstup do fondu; ▪ „due dilligence“ – podrobné posúdenie podnikateľského zámeru s cieľom kapitálového vstupu; ▪ príprava samotného vstupu – právna, manažérska, organizačná; ▪ finančný vstup do základného kapitálu firmy; ▪ podpora firmy – manažérska, organizačná, marketingová, poradenská; ▪ príprava exitu – vystúpenia z firmy; ▪ realizácia exitu – právna, manažérska, organizačná. <p>Fond rozvojového kapitálu býva veľmi často prepojený s ďalšími aktivitami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytovanie poradenských služieb; ▪ poskytovanie komplementárnej infraštruktúry – inkubátory; ▪ patentové poradenstvo; ▪ iné spôsoby financovania (granty, úvery, konvertibilné úvery, rizikové rozvojové fondy); ▪ podpora v marketingu.
Doporučená výška kapitálových vstupov: 100 000 EUR – 500 000 EUR
Minimálne podmienky na jeho realizáciu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ existencia kritického „deal flow“ – podnikateľov s perspektívou vstupu rizikového kapitálu; ▪ dostatočná existencia zdrojov vysoko inovatívnych podnikateľských zámerov v štádiu realizácie, resp. transferu know-how z vedy a výskumu rozvoja; ▪ existencia komplementárnej podpornej infraštruktúry;

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvorenie povedomia v podnikateľských kruhoch o tomto špecifickom nástroji financovania.
<p>Globálny cieľ nástroja: Vybudovanie trhu rizikového kapitálu s dôrazom na inovatívne podnikanie a rozšírenie investičných možností podnikov priemyslu a služieb.</p> <p>Špecifické ciele nástroja: Vytvorenie zdrojov zárodkového kapitálu s cieľom podpory novovzniknutých firiem.</p>
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj začínajúcich firiem realizujúcich know-how z vedy a výskumu s nedostatkom záruk; ▪ rozvoj vysoko-inovatívnych podnikateľských zámerov; ▪ tvorba vysoko-kvalifikovaných pracovných miest v malých inovatívnych firmách; ▪ možnosť realizácie know-how priamo v mieste vzniku – motivácia rozvoja vedecko-výskumnej základne. <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť realizácie vysoko-inovatívnych podnikateľských zámerov; ▪ možnosť realizácie podnikateľských zámerov z vysokou finančnou náročnosťou aj bez ručenia; ▪ získanie vysoko-kvalifikovanej podpory svojmu zámeru vrátane infraštruktúry.
<p>Koneční užívatelia: Malí a strední podnikatelia</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 110: Karta nástroja – Fond rozvojového kapitálu

<p>Názov inovačného nástroja: Fond rozvojového kapitálu</p>
<p>Definícia nástroja: Nasledujúci nástroj je určený na poskytovanie externých finančných zdrojov formou investícií do základného kapitálu firmy. Jedná sa o nástroj, ktorý sa špecificky zameriava na</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ firmy v štádiu rozvoja – firmy, ktoré sú v štádiu realizácie know-how z vedy a výskumu, po dokončení štádia vývoja prototypu produktu/ technológie, sú v štádiu pred expanziou na trh; ▪ malé firmy - nástroj je určený malým firmám, napriek tomu vzhľadom na inovatívnosť sa často jedná o pomerne vysoké investície; ▪ inovatívne firmy – rizikové financovanie vstupuje najmä do firiem s vysokou mierou inovatívnosti tak, aby z vysokého zisku úspešných projektov boli kompenzované straty tých, ktorým sa úspešne nepodarí zrealizovať svoje produkty na trhu. <p>Popri rizikovom kapitáli fondy poskytujú manažérsky vstup, ktorý zvyšuje šancu úspechu. Po dosiahnutí cieľového podielu na trhu, fond vystupuje z firmy jedným z niekoľkých možných spôsobov (management buy out, management buy in, technológie, licencie, kvotácia firmy na burze a pod.).</p>
<p>Funkčný popis nástroja: Uvedený nástroj je implementovaný prostredníctvom založenia fondu rozvojového kapitálu. Fond vykonáva nasledovné aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akvizícia investícií; ▪ detekcia vhodných podnikateľov pre vstup fondu; ▪ výber vhodných podnikateľov pre vstup do fondu; ▪ „due dilligence“ – podrobné posúdenie podnikateľského zámeru s cieľom kapitálového vstupu; ▪ príprava samotného vstupu – právna, manažérska, organizačná; ▪ finančný vstup do základného kapitálu firmy; ▪ podpora firmy – manažérska, organizačná, marketingová, poradenská; ▪ príprava exitu – vystúpenia z firmy; ▪ realizácia exitu – právna, manažérska, organizačná. <p>Fond rozvojového kapitálu býva veľmi často prepojený s ďalšími aktivitami></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytovanie poradenských služieb; ▪ iné spôsoby financovania (granty, úvery, konvertibilné úvery, rizikové rozvojové fondy);

<ul style="list-style-type: none"> ▪ medzinárodný networking. <p>Doporučená výška kapitálových vstupov: 700 000 EUR – 3 000 000 EUR</p>
<p>Minimálne podmienky na jeho realizáciu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ existencia kritického „deal flow“ – podnikateľov s perspektívou vstupu rizikového kapitálu; ▪ dostatočná existencia zdrojov vysoko inovatívnych podnikateľských zámerov v štádiu rozvoja, t.j. po ukončení výskumno-vývojovej fázy; pred fázou expanzie ▪ existencia komplementárnej podpornej infraštruktúry; ▪ vytvorenie povedomia v podnikateľských kruhoch o tomto špecifickom nástroji financovania.
<p>Globálny cieľ nástroja: Vybudovanie trhu rizikového kapitálu s dôrazom na inovatívne podnikanie a rozšírenie investičných možností podnikov priemyslu a služieb.</p> <p>Špecifické ciele nástroja: Vytvorenie zdrojov rozvojového kapitálu s cieľom podpory rozvíjajúcich sa inovatívnych firiem.</p>
<p>Prínos pre región:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj firiem s vysokou kapitálovou náročnosťou s nedostatkom záruk; ▪ rozvoj vysoko-inovatívnych podnikateľských zámerov; ▪ tvorba vysoko-kvalifikovaných pracovných miest v malých inovatívnych firmách. <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť realizácie vysoko-inovatívnych podnikateľských zámerov; ▪ možnosť realizácie podnikateľských zámerov s vysokou finančnou náročnosťou aj bez ručenia; ▪ získanie vysoko-kvalifikovanej podpory pre svoj zámer vrátane infraštruktúry.
<p>Koneční užívatelia: Malí a strední podnikatelia</p>

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 111: Karta nástroja Záručné schémy

<p>Názov inovačného nástroja: Záručné schémy</p>
<p>Definícia nástroja Nasledujúci nástroj je určený na poskytovanie záručných schém pre firmy formou podieľania sa na záručnom krytí poskytnutých úverov. Záruky sú spoluposkytované až do výšky 50 % špecializovanými finančnými inštitúciami, napr. SZRB. Prijímateľmi záruk sú komerčné banky poskytujúce úvery inovačným MSP.</p> <p>Úlohou uvedeného nástroja je zlepšiť prístup inovačných MSP k úverovým zdrojom komerčných bánk.</p>
<p>Funkčný popis nástroja: Uvedený nástroj je implementovaný prostredníctvom špecializovanej bankovej inštitúcie, napr. SZRB, ktoré sa podieľa na spolufinancovaní bankových záruk.</p> <p>Doporučené kritériá pre poskytovanie záruky : Žiadateľ musí byť držiteľom oprávnenia k podnikateľskej činnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zamestnáva max. 250 pracovníkov, ▪ inovačný charakter podnikateľskej činnosti, ▪ sídlo podniku a podnikania je na území BSK, ▪ žiadateľ je slovenský štátny občan, ▪ bezúhonnosť podnikateľa je doložená výpisom z registra trestov. <p>Doporučený predmet úverovania: Vybavenie prostriedkami potrebnými na podnikanie, t.j. na</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup a obstaranie HIM a NIM vrátane laboratórnych zariadení ▪ financovanie VVI procesov vrátane personálnych nákladov ▪ rekonštrukciu, úpravy a opravy prevádzkových priestorov, ▪ nákup potrebných zásob, materiálu a surovín.

<p>Predmety doporučené vylúčiť z možnosti financovania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ splatenie existujúcich úverov, leasingu, ▪ výplatu odmien, ▪ odvody do poisťovní a fondu zamestnanosti, platenie daní, ▪ zaplatenie penále a iných sankcií. <p>Doporučené možnosti záruk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hnutelný a nehnuteľný majetok (budovy, pozemky, strojové vybavenie, cenné papiere); ▪ predmet úverovania; ▪ finančná zábezpeka. <p>Poznámka: Podnikateľ ručí cca 50 % - 65 % hodnoty záruky, zvyšná časť je financovaná prostriedkami záručnej inštitúcie, napr. SZRB</p> <p>Doporučené výška ručenia SZRB (resp. inej financujúcej inštitúcie): 100.000 - 2.500.000 EUR</p>
<p>Minimálne podmienky na jeho realizáciu:</p> <p>Podnikateľský subjekt musí vyvíjať, resp. vyrábať a predávať inovačný produkt, resp. inovačnú službu alebo implementovať inovačné technológie, resp. výrobné procesy. Podnikateľský zámer vrátane refinancovania úvery musí schváliť komerčná banka.</p>
<p>Globálny cieľ nástroja:</p> <p>Zlepšenie prístupu k úverovým zdrojom pre inovačné MSP</p> <p>Dobudovanie finančného trhu s cieľom zníženie rizika komerčných bánk.</p> <p>Špecifické ciele skupiny nástrojov</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Vytvorenie zdrojov na spolufinancovanie záruk. 6. Doplnenie ponuky poradenských inštitúcií podporujúcich rozvoj inovačných malých a stredných firiem o možnosti zlepšenia prístupu k úverovým zdrojom komerčných bánk
<p>Prínos pre región:</p> <p>- Podpora rastu inovačných firiem s nižšou záručnou kapacitou ;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj inovatívnych malých a stredných firiem; ▪ tvorba zamestnanosti v inovačných firmách. <p>Prínos pre podnikateľov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyššia disponibilita externých úverových zdrojov z komerčných bánk; ▪ možnosť realizácie podnikateľských zámerov inovačného charakteru s nižšou záručnou kapacitou.
<p>Koneční užívatelia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inovatívni malí a strední podnikatelia;

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Tabuľka 112: Návrh opatrení, aktivít, nástrojov, merateľných výstupov, spôsobu financovania a úlohy BSK v napínaní regionálnej inovačnej stratégie

Opatrenie	Aktivity	Nástroje	Merateľné výstupy	Spôsob financovania	Prostriedky zo ŠF a ŠR	Úloha BSK
Rozvoj materiálnej infraštruktúry	Vedecké parky	Vedecký park	Prenajímateľná plocha Počet firiem Počet spin-offov	Národné zdroje Štrukturálne fondy Participácia súkromných zdrojov Vlastné prostriedky realizátorov	110 mil. EUR	Koordinácia z národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK
	Inkubátory	Inkubátor	Prenajímateľná plocha Počet začínajúcich firiem (start-ups) Počet úspešných firiem Počet pracovných miest			Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK
	Technologické centrá	Technologické centrum	Prenajímateľná plocha Počet firiem Počet alokovaných hi-tech firiem zo zahraničia			Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK
	Kompetenčné centrum	Kompetenčné centrum	Rozsah poskytnutých služieb Počet klientov			Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK
	Zlepšovanie vybavenia výskumu (prístroje, laboratóriá)		Rozsah investícií do vybavenia Využívanie prístrojov			Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK
Rozvoj nemateriálnej infraštruktúry	Podpora technologického transferu	Centrum pre podporu TT	Rozsah poskytnutých služieb Počet klientov	Národné zdroje Štrukturálne fondy	50 mil. EUR	Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK (ma-

					nažment opatrení)
	Podpora ochrany duševného vlastníctva		Rozsah poskytnutých služieb Počet klientov	Národné zdroje Štrukturálne fondy	Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK ma- nažment opatrení)
	Podpora osvedy a vzdelávania		Počty osvetových akcií Počty vzdelávacích akcií Počty účastníkov	Štrukturálne fondy	Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK ma- nažment opatrení)
	Podpora internacionalizácie		Počty podporených firiem Počty medzinárodných kontaktov firiem	Štrukturálne fondy	Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK ma- nažment opatrení)
	Podpora networkingu		Počty disponibilných sietí Rozsah služieb	Štrukturálne fondy	Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK ma- nažment opatrení)
	Podpora PhD. študentov		Počty podporených študentov	Štrukturálne fondy	Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK ma- nažment opatrení)
	Rozvoj klastrov		Počty klastrov Počty členov klastrov Rozsah služieb poskytnutých klastrami	Štrukturálne fondy	Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK ma- nažment opatrení)

	Podpora spin-off		Počet podporených spin-offov Počet úspešných spin-offov Rozsah poskytnutých služieb	Národné zdroje Štrukturálne fondy Vlastné prostriedky realizátorov		Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK manažment opatrení)
Rozvoj finančnej infraštruktúry	Stimulácia rizikového kapitálu		Objem vytvorených zdrojov rizikového kapitálu	Národné zdroje Štrukturálne fondy Vlastné prostriedky realizátorov	100 mil. EUR	Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK manažment opatrení)
	Aktivácia investičných stimulov pre alokáciu zahraničných Hi-tech spoločností		Počet alokovaných Hi-tech spoločností Objem stimulov	Národné zdroje Štrukturálne fondy Vlastné prostriedky realizátorov		Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK manažment opatrení)
	Finančná podpora ochrany duševného vlastníctva		Počet podporených patentov	Národné zdroje Štrukturálne fondy Vlastné prostriedky realizátorov		Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK manažment opatrení)
	Rozvoj pôžičkových a grantových programov		Objem pôžičkových a grantových programov Počet podporených firiem Návratnosť pôžičiek	Národné zdroje Štrukturálne fondy Vlastné prostriedky realizátorov		Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK manažment opatrení)

	Založenie Regionálneho inovačného fondu		Existujúci regionálny inovačný fond	Štrukturálne fondy		Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK (manažment opatrení)
Stanovenie prioritných sektorov			Stanovenie prioritných sektorov	Prostriedky BSK		Výkon aktivít
Osveta, prezentácia			Počet osvetových akcií Počet prezentácií Počet a kvalita prezentačných materiálov Počet oslovených zástupcov laickej/odbornej verejnosti	Národné zdroje Štrukturálne fondy	5 mil. EUR	Komunikácia s národnou úrovňou Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK (manažment opatrení) Výkon aktivít
Inovácie vo vzdelávacom procese	Duálne vzdelávanie na stredných školách		Počet študentov participujúcich na duálnom vzdelávaní	Štrukturálne fondy	15 mil. EUR	Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK (manažment opatrení)
	Rozvoj podnikateľského povedomia u stredoškolských študentov		Pripravené osnovy Počet študentov	Štrukturálne fondy		Riadiaca úloha v oblastiach financovaných zdrojmi BSK (manažment opatrení)
Podpora a inicializácia inštitucionálnych zmien v UK a STU a transformácia SAV	Status výskumnej univerzity pre UK a STU		Zmena statusu	Prostriedky BSK		Výkon aktivít (v komunikácii s relevantnými národnými orgánmi)
	Transformácia SAV		Transformácia SAV	Prostriedky BSK		Výkon aktivít (v komunikácii s relevantnými národnými orgánmi)
	Rozvoj S3 ako „ex ante“ podmienky pre plánovanie a implementáciu ŠF		Rozvoj S3	Prostriedky BSK		Výkon aktivít (v komunikácii s relevantnými národnými orgánmi)

	Výnimka ŠF BSK		Vybavenie výnimky a pridelenie zdrojov	Prostriedky BSK		Výkon aktivít (v komunikácii s relevantnými národnými orgánmi)
Vytvorenie kapacít na pripojenie sa ku globálnym resp. európskym iniciatívam a aktivitám				Štrukturálne fondy	20 mil. EUR	Riadiaca úloha v oblastiach finančných zdrojmi BSK manažment opatrení)

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

2.4. Úloha stredných škôl v procese VVI a možnosti ich rozvoja v BSK

Stredné školy môžeme rozdeliť na stredné školy všeobecného vzdelávania a stredné odborné školy. Ich úlohu v procese výskumu, vývoja a inovácií znázorňuje tabuľka 113:

Tabuľka 113: Úloha gymnázií a stredných odborných škôl v procese výskumu, vývoja a inovácií

Gymnázium	Stredná odborná škola
<ul style="list-style-type: none">nemajú priamu úlohu vo vede a výskumemajoritne príprava na štúdium na VŠ	<ul style="list-style-type: none">vplyv na inovácie – príprava excelentne vyškolených odborných pracovníkov

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

Bratislavský samosprávny kraj v rámci svojich kompetencií môže pozitívne ovplyvniť budúci inovačný potenciál regiónu v nasledujúcich oblastiach:

- podpora štúdia odborov technického zamerania – či už na stredných alebo vysokých školách,
- zabezpečenie aktívnej podpory spolupráce škôl, študentov s podnikovou sférou.

Pozn.: Všetky štatistické informácie o stredných školách sú uvedené v analytickej časti štúdie v kapitole 1.1.1.1 Verejná VVZI: stredné školy, SAV, STU, UK, verejné rezortné VV inštitúcie.

Bratislavský samosprávny kraj má vo svojej pôsobnosti 58 škôl – 14 gymnázií, 37 stredných odborných škôl, 2 konzervatóriá, 3 spojené školy a 2 jazykové školy.²¹⁰

Existujúce nástroje podpory vedy, výskumu a inovácií v kontexte stredných škôl v BSK

A. Centrá odborného vzdelávania²¹¹

Začiatkom školského roku 2012/2013 vznikli v Bratislavskom kraji 2 nové centrá odborného vzdelávania a prípravy – Prvým je Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre oblasť elektrotechniky a informačných technológií strednej odbornej školy Hlinícka 1. Druhé je Cen-

²¹⁰ BSK. Bez kvalitných učiteľov a kvalitných učebníc vzdelávanie fungovať nebude. Dostupné na: <http://www.region-bsk.sk/clanok/aktualne-spravy-bez-kvalitnych-ucitelov-a-kvalitnych-ucebnic-vzdelavanie-fungovat-nebude.aspx>

²¹¹ BSK. Inteligentné stratégie. Dostupné na: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=29ff7721-e336-4a28-b73d-3ca52e09a1d7>

trum odborného vzdelávania a prípravy pre oblasť poľnohospodárstva a rozvoja vidieka v Spojenej škole SNP 30 v Ivanke pri Dunaji.²¹²

Existujúce centrá odborného vzdelávania a prípravy (COVaP) v spolupráci s podnikateľským sektorom pomôžu stredoškólakom uplatniť sa na trhu práce v oblasti automobilového priemyslu (pozn. v Košiciach funguje COV pre automobilový priemysel), IT a poľnohospodárstva. Zároveň ponúkajú doškoľovanie stredoškólakov počas štúdia, pre absolventov stredných odborných škôl i nezamestnaných v rámci rekvalifikačných kurzov.

Cieľom COVaP je tiež znížiť nezamestnanosť stredoškólakov vyšším vzdelávaním a uplatnením sa na trhu práce (získanie profesijných zručností) a pokračovanie vo vytváraní kampusov (komplexný školský areál zahrňujúci vzdelávaciu, rekreačnú a ubytovaciu infraštruktúru). Dôležitým cieľom, ktorý reflektujú COVaP je reakcia na reálne požiadavky trhu práce. Absolventi stredných odborných škôl nemajú problémy so zvládnutím teoretického učiva, avšak chýba im odborné vzdelanie a profesijné zručnosti. Tie by im mali poskytnúť COVaP.²¹³

B. Festival vedy a techniky²¹⁴

Je *národnou* súťažou mládeže do 20 rokov vo vedecko-výskumných a technických projektoch, ktorá sa koná každoročne v mesiaci november v priestoroch Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave ako sprievodné podujatie počas týždňa vedy.

C. Spolupráca firiem a stredných škôl²¹⁵

Na základe prieskumu vykonaného Podnikateľskou alianciou Slovenska, Americkou obchodnou komorou a Slovensko-Rakúskou obchodnou komorou vidia firmy najväčšiu bariéru spolupráce v nechote škôl inovovať staré osnovy. Ďalším problémom je nízka dostupnosť absolventov s požadovanou kvalifikáciou alebo relevantné študijné programy vôbec neexistujú. 58 % respondentov prieskumu uviedlo, že kvalita absolventov je pre nich skôr alebo úplne nedostatočná. Pozitívnym je však fakt, že približne jedna tretina firiem sa snaží ovplyvniť alebo už ovplyvnila vzdelávanie tak, aby vyhovovalo ich potrebám. Najčastejšou formou spolupráce sú študentské praxe a len o niečo menej časté sú snahy firiem pôsobiť na vzdelávanie priamo na školách. Firmy na školách prednášajú, pôsobia aj na vytvorenie konkrétnych predmetov alebo dokonca i študijných programov. Firmy zapájajúce sa do vzdelávacieho procesu však zďaleka nie sú štandardom. Viac ako dve tretiny respondentov uviedlo, že sa nikdy nepokúšali ovplyvniť vzdelávanie.

²¹² Dobré noviny. Stredné školy v Bratislavskom kraji majú 3845 prvákov. Dostupné na:

<http://www.dobrenoviny.sk/c/3866/stredne-skoly-v-bratislavskom-kraji-maju-3845-prvakov>

²¹³ BSK. Centrá odborného vzdelávania zvýšia odbornú pripravenosť stredoškólakov pre trh práce. Dostupné na: <http://www.region-bsk.sk/clanok/centra-odborneho-vzdelavania-zvysia-odbornu-pripravenost-stredoskolakov-pre-trh-prace-366206.aspx>

²¹⁴ Festival vedy a techniky. Dostupné na: <http://festivalvat.sk/index.php?id=2&idd=2>

²¹⁵ BIELESZOVÁ, D. Spolupráca firiem a škôl môže priblížiť vzdelávanie reálnym potrebám. Dostupné na: <http://www.uspesnaskola.sk/spolupraca-firiem-a-skol-moze-priblizit-vzdelavanie-realnym-potrebam-3/>

Spoluprácu firiem a škôl je možné uľahčiť niekoľkými spôsobmi. Bolo by užitočné informovať firmy i školy o tom, že vzájomná spolupráca je možná a prezentovať najlepšie skúsenosti z uskutočnených projektov. Užitočné môže byť zverejňovanie uplatniteľnosti absolventov stredných i vysokých škôl (miera nezamestnanosti i výška platu) a hľadať spôsoby, ako motivovať školy k spolupráci stanovením uplatniteľnosti ako kritéria financovania z verejného rozpočtu. Prvý krok už v tomto smere spravilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu, keď zverejnilo údaje o platoch a tiež nezamestnanosti absolventov vysokých škôl. Komplexnejšie informácie o stredných školách však stále chýbajú. Vhodné by mohlo byť tiež realizovať pravidelné prieskumy spokojnosti zamestnávateľov s konkrétnymi školami a ich absolventmi. Prieskumy s dostatočným počtom respondentov by mohli viesť k vyššiemu záujmu o štúdium odborov, ktoré firmy potrebujú a na školách, ktoré považujú za kvalitné.²¹⁶

Návrhy na rozvoj stredného školstva v Bratislavskom samosprávnom kraji

A. Podpora štúdia technických smerov

Pomer študentov gymnázií a stredných odborných škôl v Bratislavskom kraji (47,4 % : 52,6 %) síce (na rozdiel od celoslovenského priemeru) kopíruje situáciu v OECD (46 % : 54 %), avšak štruktúra štúdia jednotlivých odborov na stredných školách nezodpovedá potrebe na slovenskom trhu práce. Toto Slovensku už dlhšie vytýka Európska komisia, ale aj iné medzinárodné štruktúry (napr. OECD). Napriek tomu, že Slovensko patrí k svetovej špičke v pomere počtu obyvateľov s dosiahnutým stredoškolským vzdelaním, absolventi vychádzajú z týchto zariadení nepripravení na prax a nie sú schopní nájsť si zamestnanie kvôli ich nedostatočnej praktickej kvalifikácii. Príčinou neúspechu na trhu práce je príliš nízka úroveň prakticky využiteľných poznatkov a nízka úroveň jazykovej pripravenosti. Situácia v oblasti záujmu o štúdium jednotlivých odborov je nasledovná: V stredných odborných školách Bratislavského samosprávneho kraja sú medzi uchádzačmi **najobľúbenejšie odbory ekonomické, hotelierstvo, obchod a služby, pedagogické vedy, umenie a umelecko-remeselná tvorba. Najmenší záujem je naopak o odbory strojárstva a ostatnej kovospracúvacej výroby, chemické odbory, spracovanie dreva, textil a odevníctvo.**²¹⁷ Ale čo sa týka uplatnenia absolventov SOŠ, z hľadiska odborov sú na tom najlepšie najmä **strojárské odbory (strojárstvo, spracovanie kovov, strojný mechanik a pod.),** ale aj **zdravotnícke odbory a elektrotechnika.**²¹⁸

B. Inovácie vo vzdelávacom procese (duálne vzdelávanie na stredných školách)

Duálne štúdium kombinuje obyčajné odborné vzdelávanie s praxou. Úzke prepojenie medzi hospodárstvom a vzdelávaním je charakteristické napr. pre rakúsky a nemecký vzdelávací

²¹⁶ DANČÍKOVÁ, Z. Ako uľahčiť spoluprácu firiem a škôl? Dostupné na: <http://blog.etrend.sk/inekomentary/2011/11/02/ako-ulahcit-spolupracu-firiem-a-skol/>

²¹⁷ SME. *V školách v pôsobnosti kraja pribudnú nové odbory.* Dostupné na: <http://bratislava.sme.sk/c/6499532/v-skolach-v-posobnosti-kraja-pribudnu-nove-odbory.html>

²¹⁸ Školský portál. *Najväčšie uplatnenie majú gymnazisti v Bratislavskom kraji.* Dostupné na: <http://www.skolskyportal.sk/clanky/najvaecsie-uplatnenie-maju-gymnazisti-v-bratislavskom-kraji>

system. Učebné odbory alebo základy vzdelávania sa prispôsobujú požiadavkám hospodárstva, učni sú odborne vzdelávaní v podnikoch alebo absolvujú praktikum. Táto kombinácia sa v celej Európe považuje za vzor a je jedným z kľúčových faktorov úspechu hospodárskej politiky Rakúska i Nemecka. Zahraniční investori v Rakúsku a Nemecku oceňujú predovšetkým odborné špecifické schopnosti a fundované základné poznatky rakúskych zamestnancov.²¹⁹

Ak by bolo zavedené duálne vzdelávanie, týždeň stredoškolača by vyzeral napríklad tak, že dva dni by strávil v škole a tri dni v práci. Tento systém úspešne funguje v mnohých krajinách a Česká republika tiež rozmýšľa o jeho zavedení. Podobný systém na Slovensku existoval za minulého režimu, ale neskôr sa odborné vzdelávanie a prax čoraz viac vzdälovali a dnes je ich prepojenie v podmienkach SR veľmi slabé.

Podľa Global Competitiveness Report, ktorý spracúva Svetové ekonomické fórum, sa Slovensko na základe ukazovateľa, ako vzdelanie odráža potreby hospodárstva, Slovensko umiestnilo na 52. mieste zo 142 hodnotených krajín. Slovensko tak značne zaostáva za susednou Českou republikou, ktorá sa umiestnila na 25. mieste (analyzované boli údaje z r. 2010). Zástancom duálneho vzdelávania je aj slovenský Minister školstva, Dušan Čaplovič. O téme sa rokuje aj na stretnutiach školskej štvorpartity, ktorú si minister zriadil ako poradný orgán. V nej má zastúpenie i súkromný sektor, teda významní zamestnávateľia.²²⁰

V Rakúsku si tento typ vzdelávania vyberá asi 40 % žiakov základnej školy. Učni potom trávajú dva dni v škole a tri dni v podniku, kde ich učia ľudia z firmy. Takéto vzdelávanie trvá dva alebo tri roky. I v Rakúsku je cítiť, že stúpa záujem o všeobecné vzdelávanie na gymnáziách a niektoré učňovky nemajú dobrú povest', ale v oblastiach so silným priemyslom nemajú školy problém získať nových študentov.

Duálne vzdelávanie je zaužívané aj v Nemecku, kde vďaka nemu patrí Nemecko medzi krajiny s najnižšou nezamestnanosťou mladých ľudí. Tí totiž ostávajú pracovať vo firmách, ktoré ich vyučili, takže zamestnávateľia si už počas školy vychovávajú nových pracovníkov. Pre vyučovací proces je výhodou, že firmy majú neporovnateľne lepšie vybavenie, ako školské zariadenia.

V Českej republike si tiež niektoré podniky zriadili vlastné školy – napr. Škoda Auto, s.r.o., Bosch s.r.o. či Třinecké železáreny, a.s. Český zväz priemyslu a dopravy prišiel nedávno s nápadom založiť v každom kraji minimálne dve školy, ktoré by fungovali podľa nemeckého vzoru duálneho vzdelávania.

Problémom pri zavádzaní tohto modelu vzdelávania na Slovensku je slabá motivácia zamestnávateľov – ten potrebuje vyčleniť zo svojich zamestnancov odborníka, ktorý sa bude venovať výučbe a tento potom chýba vo výrobe.

²¹⁹ Advantage Austria. Duálny systém vzdelávania. Dostupné na: <http://www.advantageaustria.org/international/zentral/business-guide-oesterreich/investieren-in-oesterreich/arbeit-und-beruf/ausbildung.sk.html>

²²⁰ KRČMÁRIK, R. 2012. Zapoja sa firmy do vzdelávania? V zahraničí sa to ujalo. Dostupné na: http://spravy.pravda.sk/zapoja-sa-firmy-do-vzdelavania-v-zahranici-sa-to-ujalo-pd9-/sk_domace.asp?c=A120614_104527_sk_domace_p09#ixzz2Cm3o27FB

C. Vzdelávací systém orientovaný na prípravu na povolanie

Spolu s orientáciou na prax kladie rakúsky vzdelávací systém ťažisko na špecializáciu. Či ide o vyššie vzdelávacie školy v technickej alebo obchodníckej oblasti, možnosť špecializácie je vždy daná. Tak ponúka napríklad Vyšší technický ústav pre strojárstvo viac ako desať rozdielnych vzdelávacích odvetví.²²¹ Daný prístup by bolo vhodné využiť aj v Bratislavskom samosprávnom kraji, avšak naplniteľnosť je postavená na inováciách vo vzdelávacích osnovách, ktorých zmeny sú v kompetencii národnej úrovne.

²²¹ Advantage Austria. Duálny systém vzdelávania. Dostupné na:
<http://www.advantageaustria.org/international/zentral/business-guide-oesterreich/investieren-in-oesterreich/arbeit-und-beruf/ausbildung.sk.html>

2.5. Návrh transferu úspešných riešení Regionálneho inovačného systému z Juhomoravského a Viedenského kraja. Medzinárodné súvislosti Regionálneho inovačného systému BSK

Transfer riešení z blízkyh regiónov

V analytickej časti štúdie boli skúmané aktivity na podporu inovácií v regióne Brna a Viedeň

V nasledovnej tabuľke uvádzame odporúčania na transfer jednotlivých riešení:

Tabuľka 114: Možnosť transferu úspešných riešení Regionálneho inovačného systému z Juhomoravského a viedenského kraja

Viedeň		
<i>Hodnotenie:</i> Viedeň je z pohľadu inovačných aktivít vysoko rozvinutý región. Z tohto hľadiska sú prenositeľné len špecifické aktivity a nástroje, vzhľadom na stav fungovania celej infraštruktúry.		
Špecifická aktivita/nástroj	Oblasti relevantné pre transfer	Spôsob transferu
<i>ZIT Viedeň (Technologická agentúra mesta Viedeň)</i>	Celkový koncept riešenia s kombináciou poradenstva, podporných finančných schém a materiálnej infraštruktúry	Štúdium, vzory pre jednotlivé aktivity, návšteva expertov z Bratislavy, Peer review pripravovaných nástrojov v regióne BA
<i>TECH Gate (Technologický a vedecký park)</i>	Spôsob zriadenia, spôsob financovania, akvizícia a výber firiem, involvencia výskumu, spôsob manažmentu	Štúdium, vzory pre jednotlivé aktivity, návšteva expertov z Bratislavy, Peer review pripravovaných nástrojov v regióne BA, výmena personálu, stáž pre budúcich manažérov parkov v Bratislave
<i>Inovačná stratégia mesta Viedeň</i>	Dôraz na osvetu a význam inovácií pre obyvateľov	Štúdium, návšteva relevantných inštitúcií
<i>InITS (Univerzitný inkubátor TU Viedeň)</i>	Manažment inkubátora pri Univerzite Spôsob akvizície firiem	Návšteva, výmena personálu existujúcich inkubátorov
Brno		
<i>Hodnotenie:</i> Regionálna Inovačná stratégia v Brne a jej implementácia patrí k najúspešnejším v Nových členských krajinách EÚ. Prenositeľnosť do BSK je vzhľadom na podobné podmienky a ako aj územnú blízkosť vysoká, avšak za predpokladu, že sa pre Bratislavu podarí vybaviť, výnimka, resp. flexiprávidlá pre použitie štrukturálnych fondov (ŠF) pre VVI		
Špecifická aktivita/nástroj	Oblasti relevantné pre transfer	Spôsob transferu
Politický a regionálny konsenzus a permanentná aktualizácia RIS3	Nevyhnutná podmienka implementácie RIS3	Priamy prenos, Realizuje sa
Materiálna infraštruktúra- laboratória, VV infraštruktúra, Inkubátory, Inovačné centrum, „Science cen-	Všetky podstatné prvky materiálnej infraštruktúry	Návšteva expertov z Bratislavy

<i>trum“</i>		
Nemateriálna infraštruktúra – podpora zakladania nových firiem- spin offs a start ups, <i>Alokácia zahraničných technologických firiem do regiónu</i>	Všetky podstatné prvky nemateriálnej infraštruktúry	Štúdium, návšteva JIC, prispôsobenie podľa právneho systému SR (napr. postavenie SAV)
Finančná infraštruktúra		
<i>Štrukturálne fondy (ŠF)</i>	Získanie výnimky pre využitie ŠF pre VVI v BSK	Negociácia výnimky ŠF pre BSK v Európskej komisii (EK)
<i>Zdroje zo štátneho rozpočtu(SR)</i>	Zvýšenie financovania VVI procesov zo SR a zo súkromných zdrojov	Negociácia na MF
<i>Súkromné zdroje – zvýšenie výdavkov na VVI procesy</i>		Involvencia súkromného sektora Štúdium podmienok v JIC
<i>Aktivácia ľudských zdrojov- študenti, doktorandi, vedeckí pracovníci, finanční a inovační manažéri</i>	Kľúčová podmienka pre implementáciu RIS3 Potreba zvýšenia finančných zdrojov pre PhD. Študentov a nosných vedeckých pracovníkov	Štúdium podmienok v Brne
<i>Sústredenie sa na RIS3 – Smart specialisation“ domény</i>	Technologické domény ako aj horizontálne a priority a proinovačné opatrenia	Štúdium podmienok v Brne Návšteva expertov z Bratislavy v Brne
<i>Internacionalizácia aktivít</i>	Interakcia so susednými regiónmi Viedeň a Brno ale aj s inými relevantnými regiónmi	Návšteva expertov z Bratislavy v Brne

Prameň: spracovanie BIC Bratislava

2.6. Interview s kľúčovými hráčmi z akademickej a firemnej sféry

V procese vypracovania štúdie uskutočnila spoločnosť BIC Bratislava viaceré interview so zástupcami akademickej a podnikateľskej sféry. Za akademickú sféru sa uskutočnili stretnutia s rektorom Univerzity Komenského prof. RNDr. Karolom Mičietom, rektorom STU prof. Ing. Robertom Redhammerom a s podpredsedníčkou SAV pre vedu a výskum, RNDr. Evou Majkovou, DrSc.

Medzi najdôležitejšie závery z rozhovorov patrilo nasledovné:

- Slovenská Akadémia Vied prejde transformáciou. Podľa podpredsedníčky SAV pre výskum Evy Majkovej má transformácia motivovať Ústavu, aby si hľadali mimorozpočtové zdroje. Taktiež by mala umožniť jednoduchší transfer poznatkov. SAV sa stane verejnoprávnou inštitúciou, čo jej umožní nakladať so štátnym majetkom.
- Obaja rektori sa zhodnú na tom, že tak Univerzita Komenského, ako aj Slovenská technická univerzita by mali dostať status výskumnej univerzity. To by pre obe univerzity v budúcnosti prinieslo väčší rozpočet, s ktorým by mohli disponovať.
- I na základe konzultácií s rektormi a podpredsedníčkou SAV boli určené 3 prioritné oblasti budúceho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja: 1. Informačno-komunikačné technológie (s dôrazom na úlohu STU), Biotechnológie (s dôrazom na úlohu UK), Materiálové vedy (s dôrazom na SAV). Toto rozhodnutie je systémové – dané oblasti sa prekrývajú. V týchto oblastiach je možnosť hlbšej spolupráce týchto vedecko-výskumných pracovísk.
- Dôležitým poznatkom je, že tieto inštitúcie sú ochotné tvoriť výskumné klastre daných vytýčených S3 oblastiach.
- Tieto inštitúcie budú spoločne koordinovať vznik vedeckých parkov a scienceparkov v Bratislavskom kraji.
- Tieto inštitúcie sa už v súčasnosti spoločne koordinujú vo vychovávaní mladých PhD. pracovníkov.
- Okrem toho sa tiež koordinujú v procese vybavovania výnimky (flexi podmienky) pre udeľovanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov VV v BSK.

V oblasti firemnej sféry sa uskutočnil rozhovor so zástupcami firmy Siemens. Plánuje sa uskutočniť interview so zástupcami spoločnosti Volkswagen. Z interview vyplynulo nasledovné: Siemens je spoločnosťou, ktorá vedecko-výskumné aktivity v Bratislave ani na Slovensku neuskutočňuje. Tieto aktivity (tak u spoločnosti VW ako aj u Siemensu) sú v kompetenciách zahraničných sídiel koncernov. Tieto majú veľmi váhavý až odmietavý postoj k presunu vedecko-výskumných aktivít, prípadne ak presunúť tieto aktivity, tak iba v niektorých presne špecifikovaných činnostiach – príkladom je plánované Inovačné centrum Volkswagenu v oblasti hliníkových karosérií na Slovensku, ktorého osud je však zatiaľ nejasný.

Pozitívom pri riešení otázok rozvoja výskumno-vývojovej a inovačnej základne v Bratislavskom samosprávnom kraji je dosiahnutý politický konsenzus medzi centrálnou vládou (Ministerstvom školstva, vedy a výskumu SR), Bratislavským samosprávnym krajom a mestom Bratislava.

Okrem toho je dosiahnutý aj regionálny konsenzus medzi STU, UK a SAV v oblasti vedecko-výskumných priorít, budovania vedeckých parkov – každá z týchto inštitúcií buduje vedecký park. Tieto vedecké parky sú tematicky i geograficky previazané. Konsenzus medzi menovanými inštitúciami nastal tiež v oblasti vzdelávania laboratórnych odborníkov, v oblasti koncentrácie a združovania bratislavských výskumno-vývojových kapacít, v oblasti S3 priorít i v oblasti samotnej RIS ako takej s cieľom budovania vedeckého mesta – science city, výskumno-vývojovej a inovačnej lokality európskeho významu.

2.7. Zhrnutie: Návrh stratégie rozvoja VVIZ BSK na obdobie 2014-2020

Regionálna inovačná stratégia (RIS3) BSK na obdobie 2014 – 2020 bola vypracovaná v súlade s metodikou „Smart Specialisation Strategy“ – S3 ako „ex ante“ podmienka na získanie štrukturálnych fondov pre vedu, výskum a inovácie budúceho plánovacieho obdobia. Navrhnutá RIS3 bola konzultovaná 3. – 4. decembra 2012 s expertmi z Európskej komisie (EK) z JRC–IPT5–S3 platformy Spojeného výskumného centra Európskej komisie v Strasbourgu a bude zapracovaná do národnej S3 stratégie SR v spolupráci s expertmi vyčlenenými Európskou komisiou pre Slovenskú republiku.

Technologické domény

V súlade s metodikou S3 boli v Bratislave, v regióne sústreďujúcom asi dve tretiny VVI potenciálu SR, identifikované nasledovné technologické domény korešpondujúce s „kľúčovými“ technológiami (Key Enabling Technologies – KETs):

- Materiály
- IKT (Informačné a komunikačné technológie)
- Biotechnológie

Materiály

- Konštrukčné materiály
 - Ľahké materiály hliník a horčík
 - Plasty a polyméry
 - Kompozitné materiály
 - Materiály pre extrémne podmienky
- Inteligentné povrchy a nanopovrchy
- Materiálová diagnostika na nanoúrovni

IKT (Informačné a komunikačné technológie)

- Security – bezpečnostné systémy
- Navigačné systémy
- Kontrolné systémy, automatizácia a robotika
- Rozpoznávanie a získavanie dát
- Cloud computing

Biotechnológie

- Molekulárna biológia a biomedicína
- Diagnostika onkologických ochorení
- Diagnostika monogenetických ochorení
- Biologicky aktívne materiály, biopolyméry, biokompatibilné a biodegradovateľné materiály, napr. cievne implantáty

A nasledovné horizontálne proinovačné opatrenia:

- Eco – inovácie, energetická
- Sociálne inovácie
- Digitalizácia spoločnosti
- Rozvoj klastrov (vrátane výskumných klastrov v identifikovaných S3 doménach)
- Proinovačné podnikateľské prostredie pre MSP (vrátane „finančného inžinierstva“) ako najdôležitejšia horizontálne priorita RIS3.

Víziu a ciele RIS3 v BSK

možno charakterizovať nasledovne:

Vybudovanie výskumno-vývojového a inovačného (VVI) regiónu európskeho významu s previazanosťou na európske a svetové hospodárstvo

a

dosiahnutie kritickej koncentrácie technologických firiem (vrátane hi-tech firiem) v regióne v identifikovaných technologických doménach s využitím nasledovných procesov:

- zakladanie nových firiem (start ups a spin offs)
- alokácia zahraničných technologických firiem do regiónu BSK
- realokácia vybraných VV aktivít nadnárodných koncernov sídlacích v BSK,

v kontexte susedných regiónov Brna a Viedne ako aj kontexte európskych hospodárskych a VVI politík.

Rozvoj a implementácia infraštruktúr RIS3

RIS3 v BSK bude implementovaná na základe rozvoja budovania, rozvoja a využívania infraštruktúry:

- hmotnej
- nehmotnej (podpornej)
- finančnej

ako aj rozvoja ľudských zdrojov v oblasti VVI.

Dosiahnutie politického a regionálneho konsenzu

V Bratislave bol dosiahnutý politický (centrálna vláda, BSK, mesto BA) **a regionálny konsenzus** (SAV, UK, STU) ohľadne spolupráce v definovaných VV a inovačných aktivitách, čo je nevyhnutný predpoklad úspešnej implementácie RIS3.

Potreba výnimky pre získanie štrukturálnych fondov

Ďalšou podmienkou implementácie inovačnej stratégie je získanie štrukturálnych fondov (ŠF) a finančných zdrojov vôbec, vrátane prostriedkov zo štátneho rozpočtu ako aj súkromných finančných zdrojov na VVI aktivity.

Bratislava potrebuje výnimku, resp. tzv., flexi pravidlá pre získanie ŠF. Cieľom je získať aspoň pol miliardy EUR na podporu VVI procesov v BSK v budúcom plánovacom období. Skutočný rozsah ŠF pre VVI bude známy až v priebehu roka 2013. A na základe poznania skutočnej alokácie ŠF pre VVI v BSK bude možné reálne plánovanie infraštruktúr, procesov a aktivít systému implementácie RIS3.

Vzhľadom na už uvedený fakt, že v Bratislave sa realizujú takmer dve tretiny slovenského VVI potenciálu, je zrejmé, **že ak by sa BSK nedostal dostatočné prostriedky, došlo by k zlyhaniu, resp. k výraznému obmedzeniu rozvoja VVI potenciálu na národnej úrovni.**

Odporúčania aktivít v roku 2013

Rok 2013 je dôležitý pre realizáciu RIS3 BSK nielen z dôvodu poznania rozsahu ŠF disponibilných pre jej implementáciu. Je potrebné zrealizovať viaceré prípravné aktivity, a to:

- Zapracovať RIS3 do Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK
- Zverejniť hlavné ťažiská RIS3
- Navrhnuť, podpísať a realizovať Memorandum of Understanding (MoU) medzi centrálnou vládou (MS, MH, MF), BSK a mestom Bratislava o implementácii RIS3 v BSK
- Vytvorenie „Riadiacej skupiny (Steering group)“ RIS3 BSK, pozostávajúcej z partnerov MoU, akademickej sféry, zástupcov priemyslu a mediátorov,
- Vyčleniť ľudské a finančné zdroje na prípravu implementácie RIS3 BSK
- Založiť inovačné fórum
- **Dosiahnuť výnimky pre využívanie ŠF pre VVI v BSK**
- Precízne naplánovať implementačné aktivity RIS3 BSK na základe poznania rozsahu ŠF pre operačný program VVI (resp. jeho „nástupcu“) v BSK
- Presadiť RIS3 BSK ako prioritu regionálneho ale aj národného rozvoja

- Zaviesť systém hodnotenia a monitorovania implementácie RIS3 v BSK
- Komunikovať s EK ohľadne prípravy, implementácie a „výnimky“ pre ŠF
- Realizovať intenzívny networking s relevantnými regiónmi v EÚ, najmä však s Viedňou a Brnom
- Komunikovať víziu „Bratislava Science City“

RIS3 realizovaná v BSK je dôležitým faktorom hospodárskeho rozvoja nielen regiónu, ale aj celej SR. Prispieje k vyššej konkurencieschopnosti regiónu, tvorbe nových kvalifikovaných pracovných miest, rozvoju technologických MSP, podporí prílev investícií realizujúcich vysokú pridanú hodnotu, zvýši produktivitu a zníži zaostávanie SR voči vyspelým regiónom v EÚ.